

1934 års statsverksproposition.

KUNGL. MAJ:TS
PROPOSITION

TILL

Riksdagen

**angående statsverkets tillstånd och behov under
budgetåret 1934/1935;**

given Stockholms slott den 3 januari 1934.

Jämlikt grundlagens bud avgiver Kungl. Maj:t härmed proposition angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1934/1935.

Med åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokoll angående statsverkspropositionens justering vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att godkänna de i protokollet berörda förslag och alltså upptaga statsverkets inkomster och utgifter sålunda:

Inkomsterna.

Specifikation av statens inkomster.

		Kronor
A. Egentliga statsinkomster.		
I. Skatter:		
1. Mantalspenningar	1,050,000	
2. Prästerskapets till statsverket indragna tionde . .	1,410,000	
3. Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:		
a. Inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i>	122,000,000	
b. Särskild skatt å förmögenhet, <i>be-</i> <i>villning</i>	12,000,000	
c. Extra inkomst- och förmögen-		
hetsskatt, <i>bevillning</i>	8,000,000	
d. Utjämningskatt, <i>bevillning</i>	7,400,000	
e. Utskiftningsskatt och ersättnings-		
skatt, <i>bevillning</i>	300,000	
f. Bevillningsavgifter för särskilda		
förmåner och rättigheter, <i>bevill-</i>		
<i>ning</i>	350,000	
g. Stämpelmedel, <i>bevillning</i> (därav		
arvsskatt och skatt för gåva		
26,000,000 kronor samt stämpel-		
avgift å bouppteckningar m. m.		
6,000,000 kronor)	62,000,000	212,050,000
4. Automobilskatte-medel, <i>bevillning</i>	75,000,000	
5. Tullar och acciser:		
a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	116,000,000	
b. Accis å silke, <i>bevillning</i>	1,000,000	
c. Accis å margarin, <i>bevillning</i>	9,500,000	
d. Skatt å oljekakor och vissa slag		
av fodermjöl, <i>bevillning</i>	4,000,000	
e. Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	75,000,000	
f. Brännvinstillverkningskatt, <i>be-</i>		
<i>villning</i>	17,000,000	
g. Rusdrycksförsäljningsmedel, <i>be-</i>		
<i>villning</i> :		
α. Partihandelsbolag	11,000,000	
β. Detaljhandelsbolag	18,000,000	
h. Omsättnings- och utskänkings-		
skatt å spritdrycker, <i>bevillning</i>	80,000,000	
i. Maltskatt, <i>bevillning</i>	27,000,000	358,500,000
II. Uppbörd i statens verksamhet:		
1. Vattendomstolsavgifter	25,000	
2. Överskott av fångvårdens arbetsdrift	630,000	
3. Bidrag till försäkringsrådet och riksförsäkrings-		
anstalten	1,020,000	
4. Avgifter för registrering av motorfordon	750,000	
5. Avgifter för besiktning av motorfordon	1,000,000	
6. Hyresmedel	580,000	
7. Inkomst av myntning och justering	1,200,000	
8. Kontrollstämpelmedel	375,000	
		648,010,000

	Kronor
9. Bidrag till bankinspektionen	70,000
10. Bidrag till fondinspektionen.	45,000
11. Bidrag till sparbanksinspektionen	85,000
12. Bidrag för tillsyn över sparbankerna.	200,000
13. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit	31,000
14. Inkomster av tandläkarinstitutet	335,000
15. Terminsavgifter från läroverken.	1,200,000
16. Avgifter för granskning av biografbilder	135,000
17. Totalisatormedel	800,000
18. Inkomster av statens lagerhus och fryshus	115,000
19. Inkomster av statens centrala frökontrollanstalt	190,000
20. Slaktdjursavgifter	1,800,000
21. Fyr- och båkmedel.	3,000,000
22. Lotspenningar.	2,600,000
23. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	1,500,000
24. Bidrag till försäkringsinspektionen	95,000
25. Inkomster av statens provningsanstalt	300,000
	18,081,000
III. <i>Diverse inkomster</i>	9,521,435
<i>Säger för egentliga statsinkomster 675,612,435 kronor.</i>	
B. Inkomster av statens produktiva fonder.	
I. Statens affärsverksamhet:	
1. Postverket, <i>bevillning</i>	17,500,000
2. Telegrafverket	28,000,000
3. Statens järnvägar	8,500,000
4. Statens vattenfallsverk:	
a. Kraftverken	17,000,000
b. Kanalverken	270,000
c. Fastighetsförvaltningen	230,000
	17,500,000
5. Domänverket	10,000,000
6. Statens reproduktionsanstalt	30,000
	81,530,000
II. Statens aktier:	
1. Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag	100
2. Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	1,595,000
	1,595,100
III. Statens utlåningsfonder:	
1. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	100,000
2. Statens bostadslånefond	3,000,000
3. Allmänna järnväglånefonden	600,000
4. Bibanelånefonden	100
5. Vattenkraftslånefonden	370,000
6. Allmänna byggnadslånefonden	10,000
7. Luftfartslånefonden	30,000
8. Studielånefonden	35,000
9. Statens avdikningslånefond	940,000
10. Egnahemslånefonden	7,600,000
11. Fiskerilånefonden	105,000

		Kronor
12. Dräneringsfonden	100	
13. Norrländska nyodlingsfonden	10,000	
14. Jordförmedlingsfonden	10,000	
15. Lånefonden för inköp av ädla avelsston	100	
16. Lånefonden för inköp av avelshingstar av arden- nerras	100	
17. Täckdikningslånefonden	170,000	
18. Allmänna nyodlingsfonden	15,000	
19. Statens mejerilånefond	160,000	
20. Kraftledningslånefonden	575,000	
21. Gödselvårdslånefonden	15,000	
22. Statens fjäderfållånefond	2,000	
23. Hemslöjdslånefonden	3,000	
24. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	4,000	
25. Lånefonden för inköp av renar	100	
26. Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond. . .	1,000	
27. Spannmålslagerhusfonden	15,000	
28. Spannmålskreditfonden	60,000	
29. Statens kalkbrukslånefond	2,000	
30. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motor- drift	10,000	
31. Kommunskogslånefonden	100	
32. Statens slakterilånefond	25,000	
33. Hantverkslånefonden	12,000	
34. Lånefonden för ackordslån och förlagslån åt hantverkare	25,000	
35. Rederilånefonden	870,000	
36. Industrilånefonden	145,000	
37. Fonden för låneunderstöd	575,000	15,494,600
IV. Statsverkets fond av rusdrycksmedel		900,000
Säger för inkomster av statens produktiva fonder 99,519,700 kronor.		
C. Andel i riksbankens vinst		13,000,000
D. Riksgäldskontorets inkomstmedel		21,875,000
E. I anspråk tagna kapitaltillgångar.		
1. Reservationer å anslag för verkliga utgifter	147,365	
2. Reservationer å anslag för kapitalökning	100	
3. Statens produktiva fonder	435,200	582,665
F. Lånemedel.		
1. I anspråk tagna reservationer	100	
2. Återbetalningar	6,820,513	
3. Övriga lånemedel	234,274,187	241,094,800
	Summa	1,051,684,600

Utgifterna.

Verkliga utgifter.

I. Första huvudtiteln. Kungl. hov- och slottsstaterna.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Kungl. hovstaten.			
1	Kungl. Maj:ts hovhållning	800,000	
2	Förstärkning av anslaget till Kungl. Maj:ts hovhållning		100,000
3	Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning och handpenningar för Hennes Kungl. Höghet Kronprin- sessan	192,000	
4	Förstärkning av anslaget till Hans Kungl. Höghet Kron- prinsens hovhållning m. m.		55,000
5	Hans Kungl. Höghet Hertigen av Västergötland	26,000	
6	Hans Kungl. Höghet Hertigen av Närke	26,000	
7	Ved och kol för de kungl. hoven	50,000	
8	Täckande av motsedd brist å anslaget till ved och kol för de kungl. hoven		75,000
9	Underhåll och vård av möbler samt andra staten till- höriga inventarier i de kungl. slotten	56,400	
10	Förstärkning av anslaget till underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten		25,000
11	Kungl. hovstallets utfodring	45,000	
Säger för kungl. hovstaten		1,195,400	255,000
B. Kungl. slottsstaten.			
Stockholms slott:			
1	Reparationer å Stockholms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader	63,000	
2	Förstärkning av anslaget till reparationer å Stock- holms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader		50,000
3	Polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid Stockholms slott	33,750	
4	Förstärkning av anslaget till polis-, lys- och ren- hållning samt brandväsendet vid Stockholms slott		24,350
		96,750	74,350
5	Underhåll m. m. av övriga kungl. slott, <i>reservations-</i> <i>anslag</i>	12,500	
Säger för kungl. slottsstaten		109,250	74,350
Summa		1,304,650	329,350

Verkliga utgifter.

II. Andra huvudtiteln. Justitiedepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.			
1	Lönefyllnad åt statsministern	6,000	
2	Statsråden utan departement	72,000	
3	Departementschefen	24,000	
4	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, <i>förslagsanslag</i>	167,900	
5	Departementschefens ombud för tillsyn å tryckta skrifter allmängörande, <i>förslagsanslag</i>	14,000	
6	Handsekreterare åt statsministern		4,000
Säger för departementet		283,900	4,000
B. Lagberedningen och processlagberedningen.			
1	Lagberedningens verksamhet, <i>reservationsanslag</i>		45,000
2	Dyrtidstillägg motsvarande ersättning till lagberedningens personal, <i>förslagsanslag</i>		2,500
3	Processlagberedningens verksamhet, <i>reservationsanslag</i>		65,000
4	Dyrtidstillägg motsvarande ersättning till processlagberedningens personal, <i>förslagsanslag</i>		2,500
Säger för lagberedningen och processlagberedningen			115,000
C. Justitiekanslersämbetet.			
1	Justitiekanslersexpeditionen, <i>förslagsanslag</i>	46,400	
D. Domstolarna.			
Högsta domstolen och regeringsrätten:			
1	Högsta domstolen, <i>förslagsanslag</i>	513,500	
2	Regeringsrätten, <i>förslagsanslag</i>	153,500	
3	Extra expeditivsvakt vid högsta domstolen		2,208
		667,000	2,208

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Nedre justitierevisionen:			
4	Nedre justitierevisionen, <i>förslagsanslag</i>	453,700	
5	Avlönande av fyra förordnade revisionssekreterare		42,000
6	Förstärkning av arbetskrafterna, <i>förslagsanslag</i>		20,000
		453,700	62,000
Hovrätterna:			
7	Svea hovrätt, <i>förslagsanslag</i>	886,000	
8	Göta hovrätt, <i>förslagsanslag</i>	376,640	
9	Hovrätten över Skåne och Blekinge, <i>förslagsanslag</i>	222,500	
		1,485,140	
Häradsrätterna:			
10	Justitiestat under Svea hovrätt.....	373,587	
11	Justitiestat under Göta hovrätt.....	262,113	
12	Justitiestat under hovrätten över Skåne och Blekinge	103,113	
13	Partiell löneförbättring för häradshövdingarna		96,000
14	Bidrag till kostnaderna för domsagornas förvaltning, <i>förslagsanslag</i>		570,000
15	Reseersättning till nämndemän, <i>förslagsanslag</i>		250,000
16	Nya fastighetsböcker för landet, <i>reservationsanslag</i>		150,000
		738,813	1,066,000
Vattendomstolarna:			
17	Vattendomstolarna, <i>förslagsanslag</i>	256,000	
18	Handläggning vid Västerbygdens vattendomstol av målet angående Vänerns reglering, <i>förslagsanslag</i>		60,000
Krigsrätterna:			
19	Civil personal vid regements- och stationskrigsrätterna		108,000
20	Å äldre stat kvarstående auditör	4,000	
21	Civil personal vid särskilda krigsrätter m. m., <i>förslagsanslag</i>	10,000	
		14,000	108,000
Säger för domstolarna		3,614,653	1,298,208
E. Rättegångsväsendet i allmänhet.			
1	Ersättning åt domare, vittnen och parter, <i>förslagsanslag</i>	390,000	
2	Kostnader, som enligt lagen om fri rättegång skola gäldas av allmänna medel, <i>förslagsanslag</i>	450,000	
3	Understöd åt offentliga rättshjälpsanstalter, <i>förslagsanslag</i>		50,000
4	Övervakning av villkorligt dömda, <i>förslagsanslag</i>	40,000	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
5	Medikolegala besiktningar, <i>förslagsanslag</i>	32,000	
6	Ersättning åt personer, menigheter och allmänna in- rättningar för dem genom nya strafflagens införande frångångna bötesandelar, <i>förslagsanslag</i>	12,000	
Säger för rättegångsväsendet i allmänhet		924,000	50,000
F. Fångvården m. m.			
1	Fångvården, <i>förslagsanslag</i>	4,634,200	
2	Extra byrådirektör å fångvårdsstyrelsens arbetskontor		10,500
3	Understöd åt verksamhet till frigivna fångars skydd, <i>reservationsanslag</i>		23,000
4	Svenska skyddsförbundet		80,000
Säger för fångvården m. m.		4,634,200	113,500
G. Uppfostringsanstalter för minderåriga för- brytare.			
Minderåriga manliga förbrytare:			
1	Statens uppfostringsanstalt å Bona, <i>förslagsanslag</i>	300,000	
Minderåriga kvinnliga förbrytare:			
2	Hyra m. m. för uppfostringsanstalt.....		50,900
3	Bespisning och beklädnad m. m. åt elever vid upp- fostringsanstalt, <i>förslagsanslag</i>		43,800
			94,700
Säger för uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare		300,000	94,700
H. Svensk författningssamling m. m.			
1	Svensk författningssamling, <i>förslagsanslag</i>	90,000	
2	Utgivande av »Nytt juridiskt arkiv»		2,000
3	Regeringsrättens årsbok, <i>förslagsanslag</i>		12,000
Säger för Svensk författningssamling m. m.		90,000	14,000
I. Diverse.			
1	Särskild ersättning till häradsskrivare för röstlängders upprättande, <i>förslagsanslag</i>		65,000
2	Fastighetsregister i städer och vissa andra samhällen, <i>förslagsanslag</i>		75,000
3	Ersättning för förlorad lösen i följd av intecknings- förmyselernas avskaffande		* 270,000

* Beräknat belopp.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
4	Internationella byrån i Bern för skydd av litterära och artistiska arbeten, <i>förslagsanslag</i>	3,000	
5	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	1,000	
6	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	50,000	
7	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>	185,000	
8	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	25,039	
9	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	190,000	
10	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	20,000	
11	Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>		* 1,500
12	Provisoriskt dyrtortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		60,000
13	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		950,000
Säger för diverse		474,039	1,421,500
Summa		10,367,192	3,110,908

* Beräknat belopp.

Verkliga utgifter.

III. Tredje huvudtiteln. Utrikesdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.			
1	Departementschefen, ministern för utrikes ärendena....	40,000	
2	Departementet, <i>förslagsanslag</i>	531,200	
	Säger för departementet	571,200	
B. Sveriges representation i utlandet.			
1	Beskickningar och konsulat, <i>förslagsanslag</i>	1,715,900	
2	Arvoden och ortstillägg åt personal å extra stat i utrikesrepresentationen, <i>förslagsanslag</i>		180,600
3	Extra ortstillägg åt personal å ordinarie och å extra stat i utrikesrepresentationen		304,000
4	Skrivbiträden vid beskickningar och konsulat, <i>reservationsanslag</i>	331,000	
5	Ekiperingspenningar, <i>förslagsanslag</i>	10,000	
6	Kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler, <i>reservationsanslag</i>	98,000	
7	Ersättningar till olönade konsuler, <i>förslagsanslag</i>	120,000	
8	Attachéer, <i>reservationsanslag</i>	56,000	
9	Förstärkning av reservationsanslaget till attachéer		39,000
10	Handelsattachéer, <i>reservationsanslag</i>	36,500	
11	Extra biträden och vaktbetjänte vid beskickningar och konsulat, <i>reservationsanslag</i>	72,000	
	Säger för Sveriges representation i utlandet	2,439,400	523,600
C. Internationella byråer m. m.			
1	Sveriges andel i kostnaderna under år 1934 för Nationernas förbund, <i>förslagsanslag</i>		640,000
2	Sveriges representanters deltagande i Nationernas förbunds delegeradeförsamling		25,000
3	Sveriges deltagande i internationella konferenser		25,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
4	Permanent skiljedomstolens internationella byrå i Haag, <i>förslagsanslag</i>		6,000
5	Internationella Oderkommissionen, <i>förslagsanslag</i>		3,000
6	Riksdagens interparlamentariska grupp		16,000
7	Upplysningsarbete för freden		15,000
	Säger för internationella byråer m. m.		730,000
D. Diverse.			
1	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	100,000	
2	Flyttningersättning, <i>förslagsanslag</i>	100,000	
3	Underhåll och reparationer av statens fastigheter i utlandet, möbler m. m., <i>reservationsanslag</i>	70,000	
4	Skrivmaterialier, expenser m. m., <i>reservationsanslag</i> ...	256,000	
5	Telegram- och telefonkostnader, <i>förslagsanslag</i>	120,000	
6	Uppvärmning, belysning m. m., <i>förslagsanslag</i>	65,000	
7	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	23,000	
8	Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar, <i>förslagsanslag</i>	100,000	
9	Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige....		110,000
10	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga m. m., <i>reservationsanslag</i>	—	
11	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	35,000	
12	Beskickningslokaler i Moskva, Ankara och Washington m. m., <i>förslagsanslag</i>		47,000
13	Viss gottgörelse åt förut i Ryssland bosatta svenska undersåtar, <i>reservationsanslag</i>		1,000,000
14	Provisoriskt dyrortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		13,000
15	Dyrortstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>för- slagsanslag</i>		135,000
16	Reglering av vissa kursförluster, <i>förslagsanslag</i>		750,000
	Säger för diverse	869,000	2,055,000
	Summa	3,879,600	3,308,600

Verkliga utgifter.

IV. Fjärde huvudtiteln. Försvarsdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
1. Departementet.			
1	Departementschefen	24,000	
2	Departementet, <i>förslagsanslag</i>	* 265,100	
3	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i departementet, <i>förslagsanslag</i>		25,000
Säger för departementet		289,100	25,000
2. Lantförsvaret.			
A. Avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.			
1	Arméförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>	517,906	
2	Arméförvaltningens verksamhet		24,000
3	Avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl., <i>förslagsanslag</i>	25,500,000	
4	Avlöning till personal å övergångsstat vid armén, <i>förslagsanslag</i>	3,820,000	
5	Inkvarteringsordnande i Stockholm, <i>reservationsanslag</i>	21,450	
6	Rekryteringskostnader, <i>reservationsanslag</i>	65,000	
7	Avskedspremier m. m., <i>förslagsanslag</i>	115,000	
8	Arméns reservstater, <i>förslagsanslag</i>	580,000	
9	Reservstat för furirer vid Gotlands trupper, <i>förslagsanslag</i>		21,000
10	Arméns personal över stat, <i>förslagsanslag</i>	1,040,000	
11	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	150,000	
12	Rese- och traktamentskostnader m. m. för hästuttagningens nämndernas ordförande, <i>förslagsanslag</i>	* 28,000	
13	Flyttningersättning, <i>förslagsanslag</i>	170,000	
14	Resestipendier, <i>reservationsanslag</i>	—	
Säger för avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.		32,007,356	45,000

* Beräknat belopp.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
B. De värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning.			
1	De värnpliktigas avlöning, <i>förslagsanslag</i>	2,731,000	
2	Understöd åt vissa värnpliktigas familjer, <i>förslagsanslag</i>	75,000	
3	Inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>	1,000,000	
Säger för de värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning		3,806,000	
C. Undervisning, understöd, expenser m. m.			
1	Undervisnings- och gymnastikmateriel samt undervisningsanstalter och utbildningskurser, <i>reservationsanslag</i>	585,000	
2	Studiestipendier, <i>reservationsanslag</i>	—	
3	Understöd åt föreningar och till skrifers utgivande, <i>reservationsanslag</i>	12,600	
4	Täckande av förlust genom utgivande av krigsvetenskapsakademiens tidskrift m. m.		4,531
5	Skrivmaterialier och expenser, <i>reservationsanslag</i>	638,000	
6	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	100,000	
7	Vissa arbeten å mobiliseringsverket, <i>reservationsanslag</i>	30,000	
8	Generalstabens översiktskarta över Sverige, <i>reservationsanslag</i>		7,200
9	Konservering av vissa samlingar i krigsarkivet, <i>reservationsanslag</i>		8,000
10	Verket »Sveriges krig åren 1611—1632», <i>reservationsanslag</i>		10,000
Säger för undervisning, understöd, expenser m. m.		1,365,600	29,731
D. Förplägnad, intendenturmateriel, remontering, övningar m. m.			
1	Mathållning, <i>förslagsanslag</i>	6,419,000	
2	Munderingsutrustning, <i>reservationsanslag</i>	3,290,000	
3	Kasernutredning, intendenturfordon m. m., <i>reservationsanslag</i>	885,000	
4	Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt, <i>förslagsanslag</i>	3,135,000	
5	Remontering, <i>reservationsanslag</i>	431,000	
6	Furagering, <i>förslagsanslag</i>	2,052,000	
7	Anskaffning, underhåll och drift av motorfordon, <i>reservationsanslag</i>	325,000	
8	Truppförbandens övningar, <i>reservationsanslag</i>	800,000	
9	Fält- och fälttjänstövningar, <i>reservationsanslag</i>	—	
Säger för förplägnad, intendenturmateriel, remontering, övningar m. m.		17,337,000	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
E. Sjukvård m. m.			
1	Sjuk- och veterinärvård m. m., <i>reservationsanslag</i>	498,000	
2	Arméns bakteriologiska laboratorium, <i>förslagsanslag</i>		2,000
3	Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig, <i>reservationsanslag</i>		20,000
4	Vissa ändringsarbeten vid garnisonssjukhuset i Stockholm, <i>reservationsanslag</i>		48,600
Säger för sjukvård m. m.		498,000	70,600
F. Vapen och ammunition.			
1	Vapen och ammunition m. m., <i>reservationsanslag</i>	3,800,000	
2	Engångskostnader för anskaffning av artillerimateriel, <i>reservationsanslag</i>		1,000,000
3	Underhåll av och försök med stridsvagnar, <i>reservationsanslag</i>		50,000
4	Underhåll och drift av motorfordon vid artilleriet, <i>reservationsanslag</i>	300,000	
5	Försök med infanterikanoner, <i>reservationsanslag</i>		15,000
6	Underhåll av kavalleriets pansarbilmateriel, <i>reservationsanslag</i>		10,000
7	Anskaffning av gasmasker, <i>reservationsanslag</i>		200,000
8	Anskaffning av granatkastarmateriel, <i>reservationsanslag</i>		500,000
Säger för vapen och ammunition		4,100,000	1,775,000
G. Byggnader och ingenjörmateriel.			
1	Byggnader, övningsfält och skjutbanor, <i>reservationsanslag</i>	1,730,000	
2	Nytt ammunitionsförråd vid Vendes artilleriregemente, <i>reservationsanslag</i>		157,000
3	Ny vattenledning vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet, <i>reservationsanslag</i>		63,000
4	Ingenjörmateriel, <i>reservationsanslag</i>	75,000	
5	Underhåll och drift av arméns radiomateriel, <i>reservationsanslag</i>	55,000	
6	Engångskostnader för anskaffning av ingenjörmateriel, <i>reservationsanslag</i>		75,000
7	Arméns brevduveväsende, <i>reservationsanslag</i>		5,000
Säger för byggnader och ingenjörmateriel		1,860,000	300,000
H. Diverse.			
1	Ersättning för rustning och rotering, <i>förslagsanslag</i>	200,000	
2	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	260,000	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
3	Semester åt vid lantförsvaret anställda arbetare, <i>förslagsanslag</i>	160,000	
4	Viss ersättning till staden Lund		3,000
5	Dyrtidstillägg åt befattningshavare vid lantförsvaret, <i>förslagsanslag</i>		2,700,000
Säger för diverse		620,000	2,703,000
Säger för lantförsvaret		61,593,956	4,923,331
3. Sjöförsvaret.			
A. Avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.			
1	Marinförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>	228,800	
2	Förstärkning av marinförvaltningens arbetskrafter		12,226
3	Avlöning till personal vid kårer och stater m. fl., <i>förslagsanslag</i>	11,500,000	
4	Avlöning till personal å övergångsstat vid marinen, <i>förslagsanslag</i>	1,560,000	
5	Rekryteringskostnader, <i>förslagsanslag</i>	80,000	
6	Marinens reservstat, <i>förslagsanslag</i>	54,500	
7	Marinens reservpersonal, <i>förslagsanslag</i>	125,000	
8	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	80,000	
9	Flyttningersättning, <i>förslagsanslag</i>	50,000	
10	Resestipendier, <i>reservationsanslag</i>	—	
Säger för avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.		13,678,300	12,226
B. De värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning.			
1	De värnpliktigas avlöning, <i>förslagsanslag</i>	500,000	
2	Understöd åt vissa värnpliktigas familjer, <i>förslagsanslag</i>	15,000	
3	Inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>	140,000	
Säger för de värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning		655,000	
C. Undervisning, understöd, expenser m. m.			
1	Undervisningsmateriel samt undervisningsanstalter m. m., <i>reservationsanslag</i>	30,000	
2	Studiestipendier, <i>reservationsanslag</i>	3,000	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
3	Understöd åt föreningar, <i>reservationsanslag</i>	9,600	
4	Skrivmaterialier och expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	350,000	
5	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	38,000	
6	Biblioteksverksamhet för underbefäl och manskap vid marinen, <i>reservationsanslag</i>	5,500	
Säger för undervisning, understöd, expenser m. m.		436,100	
D. Förplägnad, beklädnad m. m.			
1	Förplägnad, <i>förslagsanslag</i>	2,268,000	
2	Beklädnad, <i>reservationsanslag</i>	723,000	
3	Kasern- och förplägnadsutredning samt sängservis m. m., <i>reservationsanslag</i>	153,700	
4	Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt m. m., <i>för- slagsanslag</i>	800,000	
Säger för förplägnad, beklädnad m. m.		3,944,700	
E. Övningar.			
1	Flottans krigsberedskap och övningar, <i>reservationsanslag</i>	3,044,000	
2	Ökade förmåner under sjökommendering åt personal, tjänstgörande å undervattensbåt, <i>reservationsanslag</i>		55,000
3	Kustartilleriets krigsberedskap och övningar, <i>reserva- tionsanslag</i>	456,500	
4	Krigsövningar vid kustfästningarna, <i>reservationsanslag</i>	20,000	
Säger för övningar		3,520,500	55,000
F. Sjukvård.			
1	Sjukvård för marinen, <i>reservationsanslag</i>	190,000	
G. Flytande materiel och byggnader.			
1	Underhåll av flottans fartyg och byggnader m. m., <i>re- servationsanslag</i>	5,300,000	
2	Flottans ersättningsbyggnad, <i>reservationsanslag</i>		3,732,000
3	Befästningar, kustartilleriets kaserner m. m., <i>reserva- tionsanslag</i>	300,000	
4	Kustartilleriets materiel m. m., <i>reservationsanslag</i>	575,000	
5	Anskaffning, underhåll och drift av sjöförsvarets mo- torfordon, <i>reservationsanslag</i>	41,000	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
6	Förlängning av Oscar II:s docka i Karlskrona m. m., <i>reservationsanslag</i>		62,250
7	Ersättande av en brandbil för marinens brandkår i Karlskrona, <i>reservationsanslag</i>		12,000
Säger för flytande materiel och byggnader		6,216,000	3,806,250
H. Artilleri-, min-, torped-, radio- och annan teknisk materiel.			
1	Skjut- och materielförsök samt inskjutning av kanoner, <i>reservationsanslag</i>	30,000	
2	Luftvärnsmateriel m. m. för flottans fartyg, <i>reserva- tionsanslag</i>		80,000
3	Nya kärnrör m. m. i marinens artilleripjäser, <i>reserva- tionsanslag</i>		20,000
4	Minmateriel för marinen, <i>reservationsanslag</i>		75,000
5	Prövning och undersökning av brisanta sprängämnen m. m., <i>reservationsanslag</i>		25,000
6	Motmedel mot undervattensbåtar, <i>reservationsanslag</i> ...		75,000
7	Försök med teknisk materiel, <i>reservationsanslag</i>		60,000
8	Minkabel för kustfästningarna, <i>reservationsanslag</i>		17,500
9	Torpeder, <i>reservationsanslag</i>		220,000
10	Radiostationer för kustfästningarna, <i>reservationsanslag</i>		14,500
11	Kortvågsradiomateriel, <i>reservationsanslag</i>		71,000
12	Rörsändare för marinens kustradiostationer, <i>reserva- tionsanslag</i>		21,500
13	Åtgärder för industriens krigsorganisation, <i>reservations- anslag</i>		25,000
Säger för artilleri-, min-, torped-, radio- och annan teknisk materiel		30,000	704,500
I. Sjökarteverket.			
1	Avlöning till sjökarteverkets personal, <i>förslagsanslag</i>	186,550	
2	Omkostnader för sjömättningsväsendet, <i>reservationsanslag</i>	240,400	
3	Omkostnader för kontroll- och undersökningsväsendet, <i>reservationsanslag</i>	19,000	
4	Tidskriften »Underrättelser för sjöfarande», <i>reservations- anslag</i>		38,000
5	Bidrag till internationella hydrografiska byrån, <i>för- slagsanslag</i>		12,000
Säger för sjökarteverket		445,950	50,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
J. Diverse.			
1	Utgivande av läroböcker, beskrivningar, reglementen och instruktioner m. m., <i>reservationsanslag</i>	12,000	
2	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	60,000	
3	Semester åt vid sjöförsvaret anställda arbetare, <i>förslagsanslag</i>	150,000	
4	Revidering av vissa sjökort, <i>reservationsanslag</i>		6,500
5	Dyrtidstillägg åt befattningshavare vid sjöförsvaret, <i>förslagsanslag</i>		1,000,000
Säger för diverse		222,000	1,006,500
Säger för sjöförsvaret		29,338,550	5,634,476
4. Flygvapnet.			
A. Avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.			
1	Avlöning, rekrytering, resekostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>	* 1,325,000	
2	Resestipendier, <i>reservationsanslag</i>	—	
Säger för avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.		1,325,000	
B. De värnpliktigas avlöning m. m.			
1	De värnpliktigas avlöning och färder m. m., <i>förslagsanslag</i>	137,300	
C. Expenser m. m.			
1	Skrivmaterialier och expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	40,300	
2	Tryckningskostnader, <i>reservationsanslag</i>	11,012	
Säger för expenser m. m.		51,312	
D. Förplägnad, intendenturmateriel och övningar.			
1	Mathållning, <i>förslagsanslag</i>	263,500	
2	Beklädnads- och munderingsutrustning samt kasern- och förplägnadsutredning, <i>reservationsanslag</i>	212,200	
3	Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt m. m., <i>förslagsanslag</i>	170,000	
4	Flygvapnets övningar, <i>reservationsanslag</i>	1,300,000	
5	Anskaffning, underhåll och drift av motorfordon och motorbåtar, <i>reservationsanslag</i>	172,000	
Säger för förplägnad, intendenturmateriel och övningar		2,117,700	

* Beräknat belopp.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
E. Sjukvård.			
1	Sjukvård, <i>förslagsanslag</i>	23,400	
F. Vapen och ammunition.			
1	Vapen och ammunition, <i>reservationsanslag</i>	167,000	
2	Flygbomber, <i>reservationsanslag</i>		70,000
3	Försök med flygbomber, <i>reservationsanslag</i>		97,075
4	Flygplantorpeder m. m., <i>reservationsanslag</i>		89,000
Säger för vapen och ammunition		167,000	256,075
G. Byggnader, flygmateriel m. m.			
1	Byggnader, flygfält m. m., <i>reservationsanslag</i>	210,000	
2	Flygmateriel, <i>reservationsanslag</i>	2,250,000	
3	Materielprovning, <i>reservationsanslag</i>	30,000	
4	Engångskostnader för anskaffning av flygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>		2,100,000
5	Flygindustriens krigsorganisation, <i>reservationsanslag</i>		5,000
Säger för byggnader, flygmateriel m. m.		2,490,000	2,105,000
H. Diverse.			
1	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	25,000	
2	Dyrtidstillägg åt befattningshavare vid flygvapnet, <i>förslagsanslag</i>		95,000
Säger för diverse		25,000	95,000
Säger för flygvapnet		6,336,712	2,456,075
5. Gemensamma anslag.			
1	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	140,000	
2	Försvarsväsendets lönenämnd		11,000
3	Befrämjande av den andliga vården vid försvarsväsen- det, <i>reservationsanslag</i>	44,500	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
4	Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>		* 8,000
5	Provisoriskt dyrtortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		290,000
6	Rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap		78,000
7	Militärmeteorologisk informationstjänst, <i>förslagsanslag</i> ..		17,000
8	Kommunalutskylder för försvarsväsendets till tjänstebostäder upplåtna fastigheter, <i>förslagsanslag</i>	83,000	
9	Reglering av vissa kursförluster, <i>förslagsanslag</i>		30,000
Säger för gemensamma anslag		267,500	434,000
Summa		97,825,818	13,472,882

* Beräknat belopp.

Verkliga utgifter.

V. Femte huvudtiteln. Socialdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.			
1	Departementschefen	24,000	
2	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, <i>förslagsanslag</i>	237,300	
3	Förstärkning av arbetskrafterna å departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli		10,020
Säger för departementet		261,300	10,020
B. Sociala verk och inrättningar.			
Socialstyrelsen:			
1	Socialstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	* 330,600	
2	Socialstyrelsens verksamhet, <i>förslagsanslag</i>		* 217,000
3	Vissa kostnader för arbetslöshetsförsäkringens organisation m. m., <i>förslagsanslag</i>		* 50,000
4	Allmän levnadskostnadsundersökning, <i>reservationsanslag</i>		18,000
		330,600	285,000
Arbetsfred, arbetsförmedling, arbetarskydd m. m.:			
5	Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m., <i>förslagsanslag</i>		75,000
6	Arbetsdomstolen, <i>förslagsanslag</i>		70,000
7	Offentliga arbetsförmedlingen, <i>förslagsanslag</i>		* 290,000
8	Bekämpande av arbetslösheten, <i>reservationsanslag</i>		* 17,000,000
9	Yrkesinspektionen, <i>förslagsanslag</i>	284,400	
10	Yrkesinspektionens verksamhet, <i>förslagsanslag</i>		176,000
11	Föreningen för arbetarskydd		3,000
12	Arbetsrådet, <i>förslagsanslag</i>		44,300
13	Upplysningsverksamhet i emigrationsfrågor		1,000
14	Bidrag till arbetsledarekurser		10,000
15	Sveriges deltagande i den internationella arbetsorganisationens konferens m. m., <i>förslagsanslag</i>	25,000	
		309,400	17,669,300

* Beräknat belopp.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Olycksfallsförsäkring:			
16	Riksförsäkringsanstalten, <i>förslagsanslag</i>	368,500	
17	Riksförsäkringsanstaltens verksamhet, <i>förslagsanslag</i>		1,242,500
18	Försäkringsrådet, <i>förslagsanslag</i>	81,600	
19	Försäkringsrådets verksamhet, <i>förslagsanslag</i>		68,000
20	Kostnader enligt 19 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete m. m., <i>förslagsanslag</i>	450,000	
21	Statens bidrag till fiskares försäkring, <i>förslagsanslag</i>	80,000	
		980,100	1,310,500
Sjukförsäkring:			
22	Sjukkasseväsandets befrämjande, <i>förslagsanslag</i>	7,335,000	
23	Bidrag till moderskapsförsäkring, <i>förslagsanslag</i> ...		435,000
24	Moderskapsunderstöd, <i>förslagsanslag</i>		750,000
		7,335,000	1,185,000
Allmänna pensionsförsäkringen:			
25	Pensionsstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	640,000	
26	Pensionsstyrelsens verksamhet m. m., <i>förslagsanslag</i>		566,000
27	Statens kostnad för pensionstillägg och understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring, <i>förslags-</i> <i>anslag</i>		54,500,000
28	Ersättning till postverket för pensionsutbetalningar, <i>förslagsanslag</i>		325,000
29	Ersättning till häradskrivarna för pensionsförteck- ningar, <i>förslagsanslag</i>		56,000
		640,000	55,447,000
30	Ersättning åt blinda, <i>förslagsanslag</i>		*500,000
Åtgärder beträffande lösdrivare m. fl.:			
31	Statens tvångsarbetsanstalter, <i>förslagsanslag</i>	496,000	
32	Frälsningsarméns räddningshem		6,000
Alkoholistvård:			
33	Statens alkoholistanstalter vid Svartsjö och i Lands- krona		42,000
34	Statens alkoholistanstalt å Venngarn, <i>förslagsanslag</i>	181,000	
35	Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m., <i>reservationsanslag</i>		75,000
36	Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>		465,000
37	Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m., <i>förslagsanslag</i>		12,000
38	Resor vid tvångsinternering av alkoholister, <i>förslags-</i> <i>anslag</i>		5,000
39	Interneringkostnader i vissa fall, <i>förslagsanslag</i> ...		2,000
		181,000	601,000

* Beräknat belopp.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Fattigvård och barnavård:			
40	Statsinspektion av fattigvård och barnavård, <i>förslagsanslag</i>		75,500
41	Fattigvård i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	1,550,000	
42	Barnavård i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	190,000	
43	Fattigvård och barnavård enligt den nordiska fattigvårdskonventionen m. m., <i>förslagsanslag</i>	750,000	
44	Fattigvård och barnavård för lappar, <i>förslagsanslag</i>	* 180,000	
45	Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet		15,000
46	Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem, <i>förslagsanslag</i>		110,000
47	Barnhusen	115,830	
48	Skyddsuppföstran, <i>förslagsanslag</i>	* 565,000	
49	Inspektions- och upplysningsarbete med avseende å spädbarns- och förloshningshem		3,000
		3,350,830	203,500
Säger för sociala verk och inrättningar		13,622,930	77,207,300
C. Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.			
<i>Medicinalstyrelsen med dithörande stater.</i>			
Medicinalstyrelsen m. m.:			
1	Medicinalstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	* 383,500	
2	Sinnessjuknämnden, <i>förslagsanslag</i>		13,200
Statsmedicinska anstalten:			
3	Statens bakteriologiska laboratorium, <i>förslagsanslag</i>	142,000	
4	Statens rättskemiska laboratorium, <i>förslagsanslag</i>	25,000	
5	Statens farmaceutiska laboratorium	24,500	24,500
Provinsialläkarstaten:			
6	Förste provinsialläkare och provinsialläkare, <i>förslagsanslag</i>	3,075,300	
7	Reseersättningar vid provinsialläkarstaten, <i>förslagsanslag</i>	125,000	
8	Tillfälliga lönetillägg åt vissa provinsialläkare	2,100	
9	Avlöning åt civila läkarstipendiater, <i>förslagsanslag</i>	8,000	
10	Bidrag till extra provinsialläkares avlönande, <i>förslagsanslag</i>	20,000	
11	Dyrtidstillägg åt vissa extra provinsialläkare, <i>förslagsanslag</i>	500	
		3,228,300	2,600
		3,778,800	40,300

* Beräknat belopp.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
<i>Sjukvårdsanstalterna.</i>			
Sinnessjukvårdsanstalterna:			
12	Statens sinnessjukhus, <i>förslagsanslag</i>	10,200,000	
13	Inlösen av vårdplatser vid sinnessjukhusen m. m., <i>reservationsanslag</i>		* 245,000
14	Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö, <i>förslagsanslag</i>	2,600,000	
15	Anstalter för obildbara sinnesslöa, <i>förslagsanslag</i>	900,000	
16	Anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka, <i>förslagsanslag</i>	880,000	
17	Epileptikeranstalter, <i>förslagsanslag</i>	220,000	
18	Avlöningar och vikariatsersättningar m. m. vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar		21,300
19	Bidrag till driftkostnader i övrigt vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar, <i>förslagsanslag</i>		23,000
20	Avlöningar och vikariatsersättningar m. m. vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor		13,300
21	Bidrag till driftkostnader i övrigt vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor, <i>förslagsanslag</i>		7,000
			14,800,000
			309,600
Övriga egentliga sjukvårdsanstalter:			
22	Lasarettets underhåll	15,774	
23	Underhåll av Järvsö sjukhus för spetälska	20,000	
24	Understöd åt spetälskesjukas familjer m. m.		2,000
25	Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulosjukvårdsanstalter, <i>reservationsanslag</i>		195,000

* Beräknat belopp.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
26	Bidrag till driftkostnaderna för tuberkulossjukvårdsanstalter, <i>förslagsanslag</i>	4,500,000	
27	Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna, <i>förslagsanslag</i>	55,000	
28	Folksanatorierna	50,000	
29	Understödjande av dispensärverksamhet, <i>förslagsanslag</i> ..	450,000	
30	Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten, <i>förslagsanslag</i>	50,000	
31	Radiumhemmets i Stockholm poliklinik	15,000	
32	Radiumhemmets i Stockholm klinik, <i>förslagsanslag</i>	50,000	
33	Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling, <i>förslagsanslag</i>	110,000	
34	Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus, <i>förslagsanslag</i>	200,000	
35	Bidrag till driften av epidemisjukhus, <i>förslagsanslag</i>	700,000	
36	Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka, <i>förslagsanslag</i>	800,000	
		4,815,774	2,397,000
Vanförestalter:			
37	Kliniker vid vanförestalter, <i>förslagsanslag</i>	230,000	
38	Polikliniker vid vanförestalter, <i>förslagsanslag</i>	20,000	
39	Skol- och uppfostringshem för vanföra, <i>förslagsanslag</i>	90,000	
40	Yrkesskolor för vanföra m. m., <i>förslagsanslag</i>	210,000	
41	Bidrag till resor för vanföra jämte vårdare, <i>förslagsanslag</i>	140,000	
42	Kuratorsverksamhet vid vanförestalterna	12,000	
43	Eugeniahemmet	5,000	
		690,000	17,000
		20,305,774	2,723,600

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
<i>Hälsovård i allmänhet.</i>			
44	Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, <i>förslagsanslag</i>	625,000	
45	Kostnader i övrigt för allmän hälso- och sjukvård, <i>förslagsanslag</i>	8,000	
46	Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader, <i>förslagsanslag</i>		60,000
47	Statens skola för utbildning av distriktssköterskor	18,000	
48	Bidrag för anställning av distriktssköterskor, <i>förslagsanslag</i>		235,000
49	Dyrtidshjälp åt distriktssköterskor, <i>förslagsanslag</i>		1,000
50	Bidrag till avlöning åt distriktsbarnmorskor och reservbarnmorskor, <i>förslagsanslag</i>		665,000
51	Dyrtidshjälp åt distriktsbarnmorskor m. fl., <i>förslagsanslag</i>		45,000
52	Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen, <i>förslagsanslag</i>	90,000	
53	Skyddskoppymningen, <i>förslagsanslag</i>	125,000	
54	Resestipendier åt vissa läkare, <i>reservationsanslag</i>	—	
55	Internationella hälsovårdsbyrån i Paris, <i>förslagsanslag</i>	9,375	
56	Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden, <i>reservationsanslag</i>		56,000
57	Sjuktransporter med flygplan, <i>reservationsanslag</i>		47,000
58	Understöd åt J. Henriksson för odling av medicinalväxter m. m.		500
		875,375	1,109,500
Säger för medicinalstaten samt hälso- och sjukvården		24,959,949	3,873,400
D. Överståthållarämbetet och landsstaten.			
1	Överståthållarämbetet, <i>förslagsanslag</i>	122,800	
2	Landshövdingarna	509,000	
3	Befattningshavare vid länsstyrelserna, <i>förslagsanslag</i>	4,360,000	
4	Reseersättningar till landshövdingarna och befattningshavare vid länsstyrelserna, <i>förslagsanslag</i>	75,000	
5	Expenser och tryckningskostnader vid länsstyrelserna, <i>förslagsanslag</i>	915,000	
6	Fögderiförvaltningarna, <i>förslagsanslag</i>	2,350,000	
7	Vikariatsersättningar vid fögderiförvaltningarna, <i>förslagsanslag</i>	240,000	
8	Ersättning åt lappfogdar m. m., <i>förslagsanslag</i>		125,000
9	Kostnader i anledning av val av landstingsmän m. fl. år 1934, <i>förslagsanslag</i>		110,000
Säger för överståthållarämbetet och landsstaten		8,571,800	235,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
E. Polisväsendet.			
1	Polisväsendet i riket, <i>förslagsanslag</i>		4,140,000
2	Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet, <i>förslagsanslag</i>		1,200,000
3	Särskild polisverksamhet för uppdragande av olovlig införsel av spritdrycker, lönnbränning m. m.		200,000
Säger för polisväsendet			5,540,000
F. Diverse.			
1	Ersättning till ägare av vissa kolonistugor		12,100
2	Vissa avstycknings- och mantalssättningsförrättningar, <i>förslagsanslag</i>		4,000
3	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	300,000	
4	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	60,000	
5	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	200,000	
6	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	80,000	
7	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>	175,000	
8	Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>		* 512,000
9	Provisoriskt dyrortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		130,000
10	Dyrortstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		3,300,000
11	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	119,201	
Säger för diverse		934,201	3,958,100
Summa		48,350,180	90,823,820

* Beräknat belopp.

Verkliga utgifter.

VI. Sjätte huvudtiteln. Kommunikationsdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.			
1	Departementschefen	24,000	
2	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, <i>förslagsanslag</i>	175,300	
3	Extra byråchef för tekniska ärenden		12,000
4	Ökad föredragning i regeringsrätten		11,000
Säger för departementet		199,300	23,000
B. Väg- och vattenbyggnadsväsendet.			
Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen m. m.:			
1	Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	180,300	
2	Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens verksamhet		20,700
3	Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens väg-, bro- och vägtrafikinspektion, <i>förslagsanslag</i> , att direkt utgå av automobilskattemedel	92,500	
4	Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens väg-, bro- och vägtrafikinspektionens verksamhet, <i>förslagsanslag</i> , att direkt utgå av automobilskattemedel		44,300
5	Expenser och resekostnader i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>		40,500
		272,800	105,500
Vägorganisationen i länen:			
6	Vägingenjörer, biträdande vägingenjörer och vägingenjörssassistenter, <i>förslagsanslag</i> , att direkt utgå av automobilskattemedel	210,000	
7	Diverse kostnader för vägorganisationen i länen, <i>förslagsanslag</i> , att direkt utgå av automobilskattemedel		190,000
8	Resekostnader för vägingenjörer, biträdande vägingenjörer och vägingenjörssassistenter, <i>förslagsanslag</i> , att direkt utgå av automobilskattemedel		150,000
		210,000	340,000
Vägbyggnader och vägunderhåll:			
9	Byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar, <i>reservationsanslag</i> , att direkt utgå av automobilskattemedel		5,250,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
10	Byggande av enkla bygdevägar, <i>reservationsanslag</i> , att direkt utgå av automobilskattemedel		1,350,000
11	Byggande av ödebygdsvägar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands samt vissa delar av Kopparbergs och Värmlands län, <i>reservationsanslag</i> , att direkt utgå av automobilskattemedel		1,200,000
12	Byggande av enskilda utfartsvägar, <i>reservationsanslag</i>		500,000
13	Byggande av tillfartsvägar till inlandsbanan, <i>reservationsanslag</i> , att direkt utgå av automobilskattemedel		500,000
14	Anläggning av enkel bygdeväg från Areavaara över Huuki till Kieksisvaara i Norrbottens län, <i>reservationsanslag</i>		72,800
15	Anläggning av enkel bygdeväg mellan Saivomuotka och Kuttainen i Norrbottens län, <i>reservationsanslag</i>		40,000
16	Förbättring och underhåll av för automobiltrafiken viktiga gator och vägar i städerna, <i>förslagsanslag</i> , att direkt utgå av automobilskattemedel....		10,142,640
17	Förbättring och underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar å landsbygden, <i>förslagsanslag</i> , att direkt utgå av automobilskattemedel		40,570,560
18	Bidrag till vägunderhållet på landet m. m., <i>förslagsanslag</i> , att direkt utgå av automobilskattemedel	15,300,000	
		15,300,000	59,626,000
Hamnar och farleder:			
19	Hamn- och farledsundersökningar, <i>reservationsanslag</i>		8,000
20	Statsunderstödda fiskehamnar, <i>reservationsanslag</i>		100,000
21	Handelshamnar och farleder, <i>reservationsanslag</i>		300,000
22	Underhåll av fiskehamnar, <i>reservationsanslag</i>		25,000
			433,000
Säger för väg- och vattenbyggnadsväsendet		15,782,800	60,504,500
C. Vägtrafikväsendet.			
1	Bidrag till vissa kommunikationsändamål, <i>reservationsanslag</i>	30,000	
2	Bidrag till skjutsentreprenader m. m., <i>förslagsanslag</i>	9,000	
3	Registrering av motorfordon, <i>förslagsanslag</i>		10,000
4	Besiktning av motorfordon, <i>förslagsanslag</i>		1,000,000
Säger för vägtrafikväsendet		39,000	1,010,000
D. Luftfartsväsendet.			
1	Understöd av regelbunden luftfart, <i>reservationsanslag</i>		625,000
2	Väderlekstjänst för luftfarten		50,200

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
3	Telegramkostnader för väderlekstjänst för luftfarten, <i>förslagsanslag</i>		10,000
4	Radiotjänst för luftfarten		40,000
5	Flyttning av elektriska ledningar för anordnande av landningsfält för flygplan, <i>reservationsanslag</i>		10,000
6	Biträde vid handläggning av ärenden rörande luftfart		14,000
7	Extra besiktningar av luftfartyg		1,000
Säger för luftfartsväsendet			750,200
E. Byggnadsväsendet.			
Byggnadsstyrelsen m. m.:			
	Byggnadsstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	250,000	
1	Byggnadsstyrelsens verksamhet, <i>förslagsanslag</i>		115,000
2	Statens bränslekontrollerande verksamhet		16,000
3	Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m., <i>reservationsanslag</i>		5,000
4	Länsarkitekter, <i>förslagsanslag</i>		*80,000
5	Mätningar m. m. av kulturhistoriskt märkliga bygg- nader, <i>reservationsanslag</i>	1,000	
6		251,000	216,000
Kronans publika hus:			
Löpande underhåll m. m.:			
7	Byggnader och reparationer, <i>reservationsanslag</i>	575,000	
8	Förstärkning av reservationsan- slaget till byggnader och re- parationer	375,000	
9	Lyshållning m. fl. utgifter för kronans publika hus i Stock- holm, <i>förslagsanslag</i>	60,000	
		635,000	375,000
Nybyggnader och särskilt beslutade reparations- och ändringsarbeten m. m.:			
10	Ny värmeledning i fastigheten nr 6 i kvarteret Rosenbad i Stockholm, <i>reservationsanslag</i>	32,000	
11	Ersättning till Norrbottens läns skogsvårds- styrelse för vissa inredningskostnader	8,300	40,300
		635,000	415,300
Hyreskostnader:			
12	Hyreskostnader för vissa statens verk, <i>förslags- anslag</i>	253,000	
Säger för byggnadsväsendet		1,139,000	631,300

* Beräknat belopp.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
F. Diverse.			
1	Ersättning åt statens järnvägar för av Kungl. Maj:ts medgivna lindringar i befodringsavgifterna för vissa resor, <i>förslagsanslag</i>		6,000
2	Turistrekla- och upplysningsverksamhet i utlandet		* 110,000
3	Postavgifter för tjänstebrev och dylika försändelser, <i>förslagsanslag</i>	4,450,000	
4	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	12,000	
5	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>	76,000	
6	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	70,000	
7	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	20,000	
8	Provisoriskt dyrortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		24,000
9	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		105,000
10	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	15,000	
Säger för diverse		4,643,000	245,000
Summa		21,803,100	63,164,000

* Beräknat belopp.

Verkliga utgifter.

VII. Sjunde huvudtiteln. Finansdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.			
1	Departementschefen	24,000	
2	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, <i>förslagsanslag</i>	244,400	
3	Ökad föredragning i regeringsrätten m. m.		22,500
	Säger för departementet	268,400	22,500
B. De centrala ämbetsverken m. m.			
1	Kammarkollegium, <i>förslagsanslag</i>	262,700	
2	Statskontoret, <i>förslagsanslag</i>	315,900	
Mynt- och justeringsverket:			
3	Mynt- och justeringsverket, <i>förslagsanslag</i>	377,200	
4	Mynt- och justeringsverkets verksamhet		22,900
Kammarrätten:			
5	Kammarrätten, <i>förslagsanslag</i>	364,000	
6	Kammarrättens verksamhet		146,300
7	Ersättningar åt särskilda ledamöter i kammarrätten vid handläggning av mål angående fastighetstaxering och virkestaxering, <i>förslagsanslag</i>		12,000
		364,000	158,300
Statistiska centralbyrån:			
8	Statistiska centralbyrån, <i>förslagsanslag</i>	297,200	
9	Statistiska centralbyråns verksamhet, <i>reservationsanslag</i>		13,000
10	Bibliotekets underhållande, <i>reservationsanslag</i>	4,000	
11	Personal vid 1930 års allmänna folkräkning, <i>reservationsanslag</i>		150,000
		301,200	163,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Bank- och fondinspektionen:			
12	Bankinspektionen, <i>förslagsanslag</i>	70,000	
13	Fondinspektionen, <i>förslagsanslag</i>	45,000	
		115,000	
14	Sparbanksinspektionen, <i>förslagsanslag</i>	85,000	
15	Tillsyn över sparbankernas förvaltning, <i>förslagsanslag</i> Riksräkenskapsverket:	200,000	
16	Riksräkenskapsverket, <i>förslagsanslag</i>	420,400	
17	Riksräkenskapsverkets verksamhet		16,700
18	Allmänna civillförvaltningens lönenämnd		18,000
19	Statens bostadsnämnd		6,000
20	Statens tryckerisakkunnige jämte erforderliga biträden m. m.		26,700
Säger för de centrala ämbetsverken m. m.		2,441,400	411,600
C. Skatteomkostnader.			
1	Tullverket, <i>förslagsanslag</i>	16,198,400	
2	Särskilda åtgärder för bekämpande genom tullverkets försorg av olovlig införsel av spritdrycker m. m., <i>reservationsanslag</i>		750,000
Kontrollstyrelsen:			
3	Kontrollstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	205,000	
4	Kontrollstyrelsens verksamhet		25,300
5	Kontroll å tillverkningsavgifter, <i>förslagsanslag</i>	200,000	
6	Stämpelomkostnader, <i>förslagsanslag</i>	300,000	
7	Kostnader för årlig taxering, <i>förslagsanslag</i>	2,700,000	
8	Observations- och uppbördsprocenter m. m., <i>förslags- anslag</i>	20,000	
Säger för skatteomkostnader		19,623,400	775,300
D. Ersättningar för särskilda förmåner och rättigheter m. m.			
1	Ersättning till städerna för mistad tolag, <i>förslagsanslag</i>	5,500,000	
2	Städers friheter, <i>förslagsanslag</i>	40,000	
3	Ersättning till vissa städer och köpingar för till stats- verket indragna brännvinsförsäljningsmedel	467,244	
4	Ersättning till landsting och städer, som ej deltaga i landsting, för till statsverket indragna brännvinsför- säljningsmedel	3,100,000	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
5	Vederlag för nedlagda utskänkingsrättigheter, <i>förslagsanslag</i>	20,000	
6	Inlösen av och ersättning för skattefrälseräntor samt avlösning av frälseskatteräntor, <i>förslagsanslag</i>		100
7	Bidrag till skattetyngda kommuner, <i>förslagsanslag</i>	8,900,000	
8	Förstärkning av skatteutjämningsmedlens fond		10,000,000
Säger för ersättningar för särskilda förmåner och rättigheter m. m.		18,027,244	10,000,100
E. Diverse.			
1	Staten åliggande kommunala och andra utskylder, <i>förslagsanslag</i>		350,000
2	Internationella statistiska institutets permanenta byrå i Haag		1,500
3	Internationella byrån i Paris för mått och vikt, <i>förslagsanslag</i>		1,500
4	Internationella tulltariffbyrån i Bryssel, <i>förslagsanslag</i>		5,000
5	Kammarrättens årsbok, <i>förslagsanslag</i>		5,000
6	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	20,000	
7	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>	275,000	
8	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	200,000	
9	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	40,000	
10	Provisoriskt dyrortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		190,000
11	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		1,650,000
12	Avlösningsförhöjningar åt vissa icke-ordinarie befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>		30,000
13	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	110,056	
Säger för diverse		645,056	2,233,000
Summa		41,005,500	13,442,500

Verkliga utgifter.

VIII. Åttonde huvudtiteln. Ecklesiastikdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.			
1	Departementschefen	24,000	
2	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, <i>förslagsanslag</i>	250,800	
3	Förstärkning av arbetskrafterna å departementets av- delning av Kungl. Maj:ts kansli		6,048
Säger för departementet		274,800	6,048
B. Arkiv, bibliotek och museer.			
<i>Arkiv.</i>			
Riksarkivet:			
1	Riksarkivet, <i>förslagsanslag</i>	164,800	
2	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten för riksarkivet, <i>reserva- tionsanslag</i>	1,800	
3	Fortsatt utgivande genom riksar- kivet av sådana handlingar, som äro av vikt för fäderneslandets historia, <i>reservationsanslag</i>	3,400	
4	Riksarkivets sigillvård, <i>reserva- tionsanslag</i>	3,400	
5	Expedition i riksarkivets nya lo- kaler vid Östermalmsgatan i Stockholm	4,000	
		170,000	7,400
Landsarkiven:			
6	Landsarkiven m. m., <i>förslagsanslag</i>	102,700	
7	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten för landsarkiven m. m., <i>reservationsanslag</i>	1,350	
		104,050	
		274,050	7,400
<i>Bibliotek.</i>			
Kungl. biblioteket:			
8	Kungl. biblioteket, <i>förslagsanslag</i>	273,200	
9	Bokinköp och bokbindning för kungl. biblioteket, <i>reservations- anslag</i>	15,000	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
10	Ökning av kungl. bibliotekets arbetskrafter	8,500	
11	Sveriges offentliga biblioteks gemensamma accessionskatalog ...	12,500	
12	Redigering av ett tioårsregister till Sveriges offentliga biblioteks gemensamma accessionskatalog, <i>reservationsanslag</i>	2,000	
13	Katalogiseringsarbeten inom kungl. biblioteket	25,600	
14	Undersökning av i kammararkivet och riksarkivet befintliga äldre arkivalieomslag m. m.	4,350	273,200
Stifts- och landsbiblioteket i Linköping:			
15	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	14,530	
16	Bokinköp, inbindning och vissa expenser, <i>reservationsanslag</i>	7,000	21,530
17	Pedagogiska biblioteket		6,000
18	Skandinavisk bibliotekarie vid nordiska avdelningen av S:te Genevièvebiblioteket i Paris		1,500
		294,730	75,450
<i>Museer.</i>			
Nationalmuseet:			
Museet:			
19 a	<i>Förslagsanslag</i>	150,500	
<i>Reservationsanslag:</i>			
19 b	Ökande av vissa samlingar av konstföremål	6,500	
19 c	Inlösen av svenska konstnärers arbeten	18,000	
19 d	Samlingarnas vård och underhåll	10,000	
19 e	Boksamlingen	2,000	
19 f	Utländska studieresor	—	
20	Förstärkning av arbetskrafterna vid museet	15,800	
21	Resekostnads- och traktamentersättning för befattningshavare vid museet, <i>reservationsanslag</i>	3,500	
22	Försäkring och transport av konstföremål, <i>reservationsanslag</i>	1,500	
23	Konservering av handteknings- och gravyr-samlingarna inom museet, <i>reservationsanslag</i>	2,200	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
24	Konserveringsarbeten å föremål, tillhörande statens tavel-samlin- gar å de kungl. slotten, <i>reserva- tionsanslag</i>	2,000	
	Livruskammaren:		
25	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	11,000	
26	Avlöningar till icke-ordinarie be- fattningshavare	26,950	
27	Underhåll och vård av samlin- garna, <i>reservationsanslag</i>	20,000	
	Naturhistoriska riksmuseet:		
	Gemensamma anslag:		
28	Avlöningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	230,000	
29	Tjänsteresor för intendent och assistenter, <i>reservationsanslag</i>	2,000	
30	Samlingar m. m., <i>reservations- anslag</i>	90,000	
31	Förstärkning av den i reserva- tionsanslaget till samlingar m. m. ingående anslagsposten till expenser för avdelnin- garna vid Frescati	8,700	
32	Särskilt arvode åt en vaktmä- tare, tillika trädgårdsskötare Botaniska avdelningen:	300	
33	Arbetsbiträde m. m. vid avdel- ningen	3,320	
	Paleozoologiska avdelningen:		
34	Arbetsbiträde vid avdelningen	2,670	
	Evertebratavdelningen:		
35	Vetenskapligt biträde för bear- betning av vissa samlingar	4,000	
	Etnografiska avdelningen:		
36	Arbetsbiträde vid avdelningen	2,670	
37	Ökade medel till expenser m. m. för avdelningen	23,000	
38	Fortsatt iordningställande av f. d. Livregementets drago- ners kasernetablissemment till etnografiskt museum m. m., <i>reservationsanslag</i>	10,000	
39	Nordiska museet	322,000	54,660
40	Kulturhistoriska museet i Lund		190,000
41	Musikhistoriska museet		22,000
42	Svenska skolmuseet		8,000
			3,500
		520,000	350,110
	Säger för arkiv, bibliotek och museer	1,088,780	432,960

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
C. Kyrkliga ändamål.			
<i>Kleresistaten.</i>			
1	Kleresistaten, <i>förslagsanslag</i>	100,000	
2	Lappmarks ecklesiastikverk, kyrkliga ändamål, <i>förslagsanslag</i>	4,000	
3	Ersättning för prästerskapets tionde, <i>förslagsanslag</i>	* 3,091,800	
4	Ersättning för vissa prästerskapet tilldelade statsanslag	301,250	
5	Ersättning åt vissa församlingar till följd av lindring i främmande trosbekännares skattskyldighet, <i>förslagsanslag</i>	60,000	
6	Pastor vid svenska Gustafs församlingen i Köpenhamn ...	6,000	
7	Pastor vid svenska Victoria församlingen i Berlin	6,000	
8	Pastor vid svenska Sofia församlingen i Paris	6,000	
9	Pastor vid svenska Olaus Petri församlingen i Hälsingfors	6,000	
10	Pastor vid svenska Margareta församlingen i Oslo	6,000	
11	Stipendier för utbildande vid universitet av präster, förtrogna med finska språket		3,600
12	Religiös och social verksamhet bland svenskar i vissa utländska hamnstäder		45,500
13	Dyrtidstillägg åt de för religiös och social verksamhet bland svenskar i vissa utländska hamnstäder anställda präster, <i>förslagsanslag</i>		12,000
14	Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med friköp av lägenheter å kyrklig jord, <i>förslagsanslag</i>		10,000
15	Kurser för utbildande av kyrkomusiker		10,000
		3,587,050	81,100
<i>Domkapitlens expeditioner.</i>			
16	Domkapitlens expeditioner, <i>förslagsanslag</i>	320,800	
<i>Kyrkors underhåll m. m.</i>			
Kyrkors underhåll:			
17	Underhåll	2,028	
18	Ersättningar, <i>förslagsanslag</i>	200,000	
		202,028	
Säger för kyrkliga ändamål		4,109,878	81,100

* Beräknat belopp.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
D. Akademier m. m.			
<i>Svenska akademien.</i>			
1	Akademien	8,250	
<i>Vetenskapsakademien.</i>			
2	Akademien	—	
3	Sveriges anslutning till den baltisk-geodetiska kommissionen m. m., <i>reservationsanslag</i>		2,600
4	Sveriges anslutning till vissa internationella vetenskapliga sammanslutningar, <i>reservationsanslag</i>		6,500
			9,100
<i>Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien.</i>			
Akademien:			
5 a	<i>Förslagsanslag</i>	96,450	
<i>Reservationsanslag:</i>			
5 b	Underhåll och förökande av de under akademiens inseende ställda samlingar	6,000	
5 c	Tryckningskostnader samt utgivande av planschverk över fornsaker och andra märkvärdiga föremål i statens historiska museum m. m.	7,000	
5 d	Underhåll och fortsättning av inredningen i statens historiska museum och myntkabinettet	1,000	
5 e	Undersökning och beskrivning av fäderneslandets fornlämningar	5,000	
5 f	Transporter, lyshållning och vissa andra expensutgifter ...	13,000	
5 g	Fornlämningars vård	7,000	
5 h	Vård och underhåll av Visby ruiner och andra byggnadsminnesmärken	4,000	
		43,000	
		139,450	
6	Ökade medel till avlönande av icke-ordinarie befattningshavare vid akademien		91,200
7	Omedelbara iståndsättningsåtgärder å vissa byggnadsminnesmärken, <i>reservationsanslag</i>		9,000
8	Resekostnads- och traktamentsersättningar åt befattningshavare vid akademien m. m., <i>reservationsanslag</i>		15,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
9	Vakthållning för öppethållande av statens historiska museum		9,700
10	Vård och underhåll av antikvariskt-numismatiska biblioteket, <i>reservationsanslag</i>		3,500
11	Underhåll av antikvariskt-topografiska arkivet, <i>reservationsanslag</i>		1,500
12	Instrumentutrustning för akademien, <i>reservationsanslag</i>		600
13	Ostasiatiska arkeologiska samlingens bearbetning, vård och underhåll m. m.		18,000
		139,450	148,500
<i>Akademien för de fria konsterna.</i>			
Akademien:			
14	Avlöningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	125,200	
15	Undervisningsmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	27,100	
		152,300	
16	Förstärkning av vissa anslagsposter i reservationsanslaget till undervisningsmateriel m. m.		11,400
17	Skolan för dekorativ konst		18,700
18	Extra lärare i materiallära vid konsthögskolan		3,500
		152,300	33,600
<i>Musikaliska akademien.</i>			
Akademien:			
19	Avlöningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	153,860	
20	Materiel och expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	6,740	
21	Stipendier m. m., <i>reservationsanslag</i>	10,000	
		170,600	
22	Förstärkning av reservationsanslaget till materiel och expenser m. m.		11,000
23	Biträde åt bibliotekarien hos akademien vid vården av biblioteket		1,500
24	Ökad undervisning i pianospelning och harmonilära vid musikkonservatoriet		3,000
		170,600	15,500
<i>De kungl. teatrarna.</i>			
25	Kungl. operan	150,000	
26	Brandförsäkring av viss staten tillhörig, huvudsakligen i operabyggnaden och dramatiska teaterns byggnad förvarad löseegendom m. m.		12,745
Säger för akademier m. m.		620,600	219,445

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
E. Universiteten, den medicinska undervisningen m. m.			
<i>Universitetskanslersexpeditionen.</i>			
1	Expeditionen, förslagsanslag	22,950	
<i>Uppsala universitet.</i>			
Universitetet:			
2	Universitetsstaten	1,358,209	
3	Avlöningar till vissa tjänstemän och be- tjänste vid universitetets samlingar och inrättningar m. m., förslagsanslag	379,600	
4	Avlöningsförmåner för vissa extra ordinarie lärare, amanuenser och tjänstemän m. m.		40,150
5	Materiel för vissa institutioner m. m., reservationsanslag		65,500
6	Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket, reservationsanslag		113,500
7	Ytterligare medel till materiel m. m. för vissa institu- tioner, reservationsanslag		135,000
8	Förstärkning av den i staten för universitetet upptagna anslagsposten till reparationer		10,000
		1,737,809	364,150
<i>Lunds universitet.</i>			
Universitetet:			
9	Universitetsstaten	1,231,900	
10	Avlöningar till vissa tjänstemän och be- tjänste vid universitetets samlingar och inrättningar m. m., förslagsanslag	267,600	
11	Avlöningsförmåner för vissa extra ordinarie lärare, amanuenser och tjänstemän m. m.		59,385
12	Materiel för vissa institutioner m. m., reservationsanslag		43,225
13	Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket, reservationsanslag		97,000
14	Väggskaåp och montrar i historiska museet, reservations- anslag		3,000
15	Ytterligare medel till materiel m. m. för vissa institu- tioner, reservationsanslag		122,000
16	Förstärkning av den i staten för universitetet upptagna anslagsposten till underhåll och reparationer		15,000
		1,499,500	339,610
<i>Karolinska mediko-kirurgiska institutet.</i>			
Institutet:			
17	Avlöningar för professorer och lärare m. fl.	476,700	
18	Avlöningar till vissa tjänstemän och be- tjänste vid institutet och dess institutioner, förslagsanslag	91,100	
		567,800	

	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
19		66,358
20	76,120	
21	8,150	
22		47,450
23		60,000
24		5,700
25		10,000
	652,070	189,508
<i>Tandläkarinstitutet.</i>		
26	90,100	
27		84,000
28		133,000
	90,100	217,000
<i>Universitetssjukhus.</i>		
Akademiska sjukhuset i Uppsala:		
29	110,000	
Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund:		
30	56,000	
31	2,500	58,500
Serafimerlasarettet:		
32	120,750	
33		470,000
Allmänna barnbördshuset i Stockholm:		
34	24,853	
35		124,000
	255,603	652,500
<i>Gemensamma universitetsändamål.</i>		
36		10,900
37		25,000
38		5,000
39		1,500
40		2,000
41	9,000	
42		35,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
43	Uppehållande vid universitetet i Dorpat i republiken Estland av en professur i svenska språket och litteraturen		7,500
44	Kurser i skyddskoppympning, <i>reservationsanslag</i>		1,000
		9,000	87,900
<i>Rasbiologiska institutet.</i>			
45	Avlöning åt chefen för institutet	* 12,000	
46	Institutets verksamhet, <i>reservationsanslag</i>		* 45,000
<i>Farmaceutiska institutet.</i>			
47	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	74,750	
48	Materialier m. m., <i>reservationsanslag</i>	17,900	
		92,650	
Säger för universiteten, den medicinska undervisningen m. m.		4,371,682	1,895,668
F. Tekniska högskolan m. m.			
<i>Tekniska högskolan.</i>			
Högskolan:			
1	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> 776,920		
Vissa omkostnader för högskolans verksamhet:			
2	Stipendier åt lärare för utrikes studieresor, <i>reservationsanslag</i> —		
3	Stipendier åt studerande, <i>reservationsanslag</i> 7,000		
4	Material m. m., <i>reservationsanslag</i> 324,400 331,400	1,108,320	
5	Ökade medel till samlingar och laborationer		48,500
6	Ökade medel till uppvärmning, belysning och diverse utgifter.....		56,000
7	Nyanskaffning av apparater och instrument för vissa institutioners laboratorier, <i>reservationsanslag</i>		20,000
8	Reparation av högskolans modellsamling, <i>reservationsanslag</i>		1,500
9	Bokinköp, bokbindning m. m. för högskolans bibliotek, <i>reservationsanslag</i>		8,000
10	Resekostnadsersättningar åt studerande vid högskolans fackavdelning för lantmåteri för deltagande i excursioner och fältövningar, <i>reservationsanslag</i>		1,400
11	Övergångskostnader för lantmåteriundervisningen, <i>reservationsanslag</i>		16,725
12	Inredningsarbeten m. m. för fackavdelningen i lantmåteri, <i>reservationsanslag</i>		8,300
		1,108,320	160,425

* Beräknat belopp.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
<i>Chalmers tekniska institut.</i>			
Institutet:			
13	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	260,500	
	Vissa omkostnader för institutets verksamhet:		
14	Stipendier och premier åt elever, <i>reservationsanslag</i>	600	
15	Materiel m. m., <i>reservationsanslag</i> 62,000	62,600	
		323,100	
16	Avlöningsförbättring m. m. åt innehavarna av de å övergångsstat för institutet uppförda befattningarna		3,300
17	Ökade medel till uppvärmning, belysning och diverse utgifter		17,000
18	Ökade medel till bibliotek, samlingar och laboratorier		9,000
19	Undervisning rörande arbetsledningens praktiskt ekonomiska, sociala, yrkeshygieniska och arbetspsykologiska problem		1,500
		323,100	30,800
	Säger för tekniska högskolan m. m.	1,431,420	191,225
G. Skolöverstyrelsen.			
1	Skolöverstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	545,200	
2	Inspektion och sakkunniga biträden hos skolöverstyrelsen		10,000
3	Expeditionsvaktsgöromål hos skolöverstyrelsen		1,800
4	Konsulentverksamhet för gymnastikundervisningen vid folk- och småskolor m. fl. läroanstalter		15,600
	Säger för skolöverstyrelsen	545,200	27,400
H. Allmänna läroverken m. m.			
<i>Högre lärarinneseminariet.</i>			
1	Högre lärarinneseminariet	149,985	
2	Diverse behov vid högre lärarinneseminariet		60,550
3	Arvodet åt extra lärare, timlärare och vikarier vid högre lärarinneseminariet		35,520
		149,985	96,070
<i>Allmänna läroverken.</i>			
4	Allmänna läroverken, <i>reservationsanslag</i>	8,833,000	
5	Ålderstillägg åt lärarpersonalen vid de allmänna läroverken, <i>förslagsanslag</i>	1,280,000	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
6	Arvoden åt extra och vikarierande ämneslärare vid de allmänna läroverken.....		1,231,400
7	Arvodesförhöjning åt vissa extra ordinarie ämneslärare vid högre lärarinneseminarier, allmänna läroverk och statens folkskoleseminarier, <i>förslagsanslag</i>		75,000
8	Personliga lönetillägg åt vissa ordinarie övningslärare vid de allmänna läroverken, <i>förslagsanslag</i>		4,500
9	Understöd åt extra ordinarie lärare vid högre lärarinneseminarier, allmänna läroverk, statens folkskoleseminarier och tekniska läroverk under förfall på grund av sjukdom, <i>förslagsanslag</i>	8,000	
10	Extra arvoden åt lärare i övningsämnen vid de allmänna läroverken		383,520
11	Undervisning i manlig slöjd vid de allmänna läroverken, <i>förslagsanslag</i>	4,600	
12	Arvoden åt skolläkare vid de allmänna läroverken, <i>förslagsanslag</i>		43,000
13	Förstärkning av den i reservationsanslaget till allmänna läroverken ingående anslagsposten till praktisk utbildning av blivande lärare vid de allmänna läroverken		14,300
14	Undervisning genom infödda lärare i tyska, engelska och franska språken vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter		10,500
15	Bidrag till de allmänna läroverkens ljus- och vedkassar, <i>förslagsanslag</i>		330,000
16	Bokinköp och bokbindning för biblioteken vid de allmänna läroverken, <i>reservationsanslag</i>		30,000
		10,125,600	2,122,220
<i>Kommunala mellanskolor.</i>			
17	Kommunala mellanskolor, <i>förslagsanslag</i>	1,083,500	
18	Undervisning i manlig och kvinnlig slöjd vid kommunala mellanskolor, <i>förslagsanslag</i>	8,400	
19	Tillfällig löneförbättring till lärarpersonalen vid kommunala mellanskolor, <i>förslagsanslag</i>		205,500
		1,091,900	205,500
<i>Kommunala flickskolor.</i>			
20	Kommunala flickskolor, <i>förslagsanslag</i>	508,000	
21	Tillfällig löneförbättring till lärarpersonalen vid kommunala flickskolor, <i>förslagsanslag</i>		100,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Privatläroverken.			
Privatläroverken:			
Gemensamt <i>reservationsanslag</i> :			
22 a	Enskilda mellanskolor	16,400	
22 b	Högre flickskolor	331,400	
22 c	Högre goss- och samskolor	206,900	
		554,700	
23	Lönetillägg åt lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>	430,000	
24	Bidrag till de statsunderstödda enskilda läroanstalternas vikariatskassa, <i>förslagsanslag</i>	18,000	
25	Tillfällig löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid privatläroverk, <i>förslagsanslag</i>		1,570,000
26	Ersättning åt vissa lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>		47,200
27	Understöd åt kommunalt gymnasium, som är förenat med en statens realskola, <i>reservationsanslag</i>		34,000
28	Understöd till utbildningskurser för lärarinnor i hushållsgöromål		12,000
29	Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala		70,000
30	Understöd åt vissa anstalter för utbildande av lärarinnor i kvinnlig slöjd		19,000
		1,002,700	1,752,200
	Säger för allmänna läroverken m. m.	12,878,185	4,275,990
I. Folkundervisningen.			
<i>Anstalter för lärarutbildning.</i>			
Folkskoleseminarier:			
Gemensamt <i>reservationsanslag</i> :			
1 a	Folkskoleseminarierna	1,450,000	
1 b	Stipendier för elever vid folkskoleseminarier	105,000	1,555,000
2	Studentkurser och parallellavdelningar vid vissa folkskoleseminarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	65,500	
3	Ålderstillägg åt lärare vid folkskoleseminarierna, <i>förslagsanslag</i>	200,000	
4	Hyresersättning till rektorerna vid vissa folkskoleseminarier	16,000	
5	Hyresbidrag till lärare vid folkskoleseminarierna i Stockholm och Göteborg, <i>förslagsanslag</i>	14,000	
		1,755,000	95,500

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Småskoleseminarier:			
6	Statens småskoleseminarier, <i>reservationsanslag</i>	223,600	
7	Stipendier åt elever vid småskoleseminarier, <i>reservationsanslag</i> ...	29,600	
8	Ålderstillägg åt lärare vid småskoleseminarier, <i>förslagsanslag</i>	30,000	
9	Hyresersättning åt rektorerna vid vissa småskoleseminarier	4,000	
10	Bidrag till avlöning åt vissa på indragningsstat hos landstingen uppförda seminarielärare m. m., <i>förslagsanslag</i>	135,000	
		283,200	139,000
		2,038,200	234,500
Folkskolinspektionen.			
11	Avlöning m. m. åt folkskolinspektörer, <i>förslagsanslag</i>	345,000	
12	Tilläggsersättning för expenser åt folkskolinspektörer		10,400
13	Resekostnadsersättning åt folkskolinspektörer, <i>förslagsanslag</i>	150,000	
		495,000	10,400
Folkskolor.			
14	Avlöning åt lärare vid folkskolor, <i>förslagsanslag</i>	51,000,000	
15	Utjämnning av kostnaderna för folkskoleväsendet, <i>förslagsanslag</i>		5,660,000
16	Provisorisk avlöningsförbättring åt lärare vid folk- och småskolor, <i>förslagsanslag</i>		5,905,000
17	Folkundervisningens befrämjande i rikets nordligaste gränssorter, <i>förslagsanslag</i>	640,000	
18	Lappmarks eklestiastikverk, folkbildningsändamål, <i>förslagsanslag</i>	192,000	
19	Särskilt lönetillägg åt lärare i lappmarksförsamlingar med icke finsktalande befolkning samt i Överkalix församling, <i>förslagsanslag</i>	76,000	
20	Avlöande av föreståndarinnan och biträdande föreståndarinnan för skolhem eller arbetsstuga inom Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, dock ej rikets nordligaste gränssorter, <i>förslagsanslag</i>	21,000	
21	Skytteanska skolan i Tärna, <i>förslagsanslag</i>	18,500	
22	Anordnande av värmeledning vid Skytteanska skolan i Tärna, <i>reservationsanslag</i>		19,000
23	Inackorderingsbidrag för vissa skolpliktiga barn inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, dock ej rikets nordligaste gränssorter, <i>reservationsanslag</i>	548,000	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
24	Inackorderingsbidrag för vissa skolpliktiga barn i andra delar av riket än de fyra nordligaste länen, <i>reservationsanslag</i>		24,000
25	Bidrag för anordnande av skolskjutsar för skolpliktiga barn, <i>förslagsanslag</i>	175,000	
26	Bidrag till vissa kostnader för skolundervisning åt lots- och fyrbarnpersonalens barn, <i>förslagsanslag</i>	39,000	
27	Avlönanade av lärare åt vid statsunderstödda sjukvårdsanstalter och vid vissa barnhem intagna barn i skolåldern, <i>förslagsanslag</i>		41,000
28	Anordnande av slöjd i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola, <i>förslagsanslag</i>	1,580,000	
29	Anordnande av undervisning i hushållsgöromål i egentlig folkskola, <i>förslagsanslag</i>	177,000	
30	Undervisningsmateriel m. m. för folkskolor, <i>reservationsanslag</i>	—	
31	Understödjande av folkskolebarns ferieresor, <i>förslagsanslag</i>	—	
32	Svensk undervisning för svenska barn i utlandet.....		15,800
		54,466,500	11,664,800
	<i>Fortsättningsskolor.</i>		
33	Understöd för avlönanade av lärare vid fortsättningsskolor, <i>förslagsanslag</i>	4,190,000	
34	Centralisering av fortsättningsskolväsendet, <i>förslagsanslag</i>	100,000	
35	Utbildningskurser för lärare vid fortsättningsskolor, <i>reservationsanslag</i>		3,500
		4,290,000	3,500
	<i>Högre folkskolor.</i>		
36	Understöd åt högre folkskolor, <i>förslagsanslag</i>	878,000	
37	Provisorisk avlösningsförbättring åt lärare vid högre folkskolor, <i>förslagsanslag</i>		96,000
38	Anordnande av slöjd i högre folkskolor, <i>förslagsanslag</i>	48,000	
39	Sällskapet för folkundervisningens befrämjande, <i>reservationsanslag</i>	1,500	
		927,500	96,000
	<i>Folkhögskolor.</i>		
40	Understöd åt folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i>	1,010,000	
41	Ökat understöd åt folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i>		44,000
42	Provisorisk avlösningsförbättring åt lärare vid folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i>		85,000
43	Stipendier åt elever vid folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i>	500,000	
44	Svenska folkhögskolan i Birkas inom republiken Estland		5,000
		1,510,000	134,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
<i>Abnormundervisningen.</i>			
45	Befrämjande av dövstumundervisningen, <i>förslagsanslag</i>	165,000	
46	Kyrklig själavård åt dövstumma	14,000	
47	Tidning för dövstumma		1,000
48	Tysta skolan å Lidingön		5,000
49	Svenska föreningen för dövas väl		6,000
Institutet och förskolan för blinda å Tomtebodas:			
50	Institutet och förskolan 91,350		
51	Förstärkning av anslaget till institutet och förskolan	48,300	
52	Skrivmaskiner åt avgående elever vid institutet, <i>reservationsanslag</i>	3,000	
		91,350	51,300
Förskolan för blinda i Växjö:			
53	Förskolan	20,600	
54	Förstärkning av anslaget till förskolan		4,700
Hantverksskolan i Kristinehamn för blinda:			
55	Avlöningar 17,300		
56	Materialier, expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	20,500	
57	Förstärkning av reservationsanslaget till materialier, expenser m. m.	8,600	
58	Skrivmaskiner åt avgående elever, vilka överflyttas till hantverksskolan från institutet för blinda å Tomtebodas, <i>reservationsanslag</i>	1,000	
59	Fria frakter för arbetsmaterialier till blinda hantverkare, <i>reservationsanslag</i>	4,000	
		37,800	13,600
Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte:			
60	Anstalten	82,000	
61	Extra ordinarie lärarpersonal och vaktmästare		5,700
62	Hantverksskolan i Uppsala för blinda kvinnor		25,000
63	Bidrag till avlönande av vikarie för lärare vid blindundervisningsanstalter, <i>förslagsanslag</i>	1,000	
64	Järnvägsresor för blindskolelever jämte åtföljande vårdare, <i>förslagsanslag</i>	6,500	
65	Understöd åt blindlärarelever, <i>reservationsanslag</i>		1,000
66	Tryckning av blindskrifter, <i>reservationsanslag</i>		7,000
67	De blindas förening		100,000
		418,250	220,300
Säger för folkundervisningen		64,145,450	12,363,500

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
J. Yrkesundervisningen.			
<i>Tekniska läroverk.</i>			
1	Tekniska läroverk, <i>reservationsanslag</i>	490,000	
2	Fjärde parallellavdelning vid tekniska gymnasiet i Örebro		16,000
3	Undervisning i färgeriteknik vid tekniska elementar- skolan i Norrköping		1,600
4	Laborarieutrustning och undervisningsmateriel vid tekniska elementarskolan i Norrköping, <i>reservations- anslag</i>		5,000
5	Parallellavdelningar vid tekniska fackskolan i Eskilstuna		6,300
6	Stipendier åt obemedlade och mindre bemedlade elever vid de tekniska fackskolorna, <i>reservationsanslag</i>		5,000
		490,000	33,900
<i>Handelsläroverk.</i>			
7	Handelsgymnasier	135,000	
8	Förhöjda understöd åt handelsgymnasier		120,000
<i>Kommunala och enskilda anstalter för yrkes- undervisning.</i>			
9	Understöd för avlöning av lärare vid kommunala an- stalter för yrkesundervisning, <i>förslagsanslag</i>	1,000,000	
10	Understöd för undervisningsmateriel åt kommunala anstalter för yrkesundervisning, <i>förslagsanslag</i>	80,000	
11	Understöd för avlöning av lärare vid enskilda anstal- ter för yrkesundervisning, <i>reservationsanslag</i>	380,000	
12	Understöd för undervisningsmateriel åt enskilda an- stalter för yrkesundervisning, <i>reservationsanslag</i>	20,000	
13	Stipendier åt obemedlade och mindre bemedlade ele- ver vid kommunala och enskilda anstalter för yrkes- undervisning, <i>förslagsanslag</i>		150,000
		1,480,000	150,000
<i>Särskilda anstalter för yrkesundervisning.</i>			
Tekniska skolan i Stockholm:			
14	Tekniska skolan i Stockholm	94,575	
15	Verksamheten vid tekniska skolan i Stockholm ...		33,000
16	Bergsskolan i Filipstad		20,000
17	Ersättning åt befattningshavare vid bergsskolan i Falun efter dennas nedläggning		8,050
Vävskolan i Borås:			
18	Vävskolan i Borås	16,250	
19	Bidrag till anskaffning av apparatutrustning för skolans textiltekniska laboratorium, <i>re- servationsanslag</i>	30,000	46,250
20	Dyrtidstillägg åt befattningshavare vid vissa statsunder- stödda anstalter för yrkesundervisning, <i>förslagsanslag</i>		25,000
		94,575	132,300
Säger för yrkesundervisningen		2,199,575	436,200

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
K. Folkbildningsåtgärder i övrigt.			
<i>Folkbibliotek.</i>			
1	Understöd åt folkbiblioteksväsendet, <i>förslagsanslag</i>	800,000	
<i>Populärvetenskapliga föreläsningar m. m.</i>			
2	Understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, <i>reservationsanslag</i>		200,000
3	Anordnande av s. k. flyttande folkhögskolekurser, <i>reservationsanslag</i>		40,000
4	Bidrag till arbetarnas bildningsförbund för organisations- och administrationskostnader		30,000
5	Anordnande av s. k. universitetscirklar, <i>reservationsanslag</i>		6,000
			276,000
<i>Nykterhetens främjande.</i>			
6	Undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande, <i>reservationsanslag</i>		239,000
<i>Musikföreställningar för allmänheten.</i>			
7	Föreningar, som anordna god orkestermusik för allmänheten m. m.		56,500
<i>Folklig musikskola.</i>			
8	Folkliga musikskolan i Arvika		6,000
<i>Statens biografbyrå.</i>			
9	Statens biografbyrå, <i>förslagsanslag</i>	61,000	
10	Befrämjande av vissa i samband med biografväsendet stående ändamål, <i>reservationsanslag</i>		10,000
<i>Statens studielån.</i>			
11	Ersättning till postverket för dess bestyr med statens studielån, <i>förslagsanslag</i>		1,850
12	Nämnden för statens studielån		5,000
			6,850
Säger för folkbildningsåtgärder i övrigt		861,000	594,350

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
L. Åtgärder för fysisk utbildning.			
1	Gymnastiska centralinstitutet, <i>förslagsanslag</i>	* 132,000	
2	Gymnastiska centralinstitutets verksamhet		* 37,000
3	Understödjande av gymnastik och idrott		80,000
Säger för åtgärder för fysisk utbildning		132,000	117,000
M. Understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.			
1	Utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker, <i>reservationsanslag</i>	150,000	
2	Ytterligare medel för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker		20,000
3	Understöd åt inhemska skönlitterära författare av ut- märkt förtjänst		20,000
4	Ortnamnsundersökningarna i riket		6,500
5	Landsmålsundersökningarna i riket		70,880
Nusvensk ordbok:			
6	Fortsatt utgivande av ordboken	8,000	
7	Teknisk hjälp vid ordbokens utgivning m. m., <i>reservationsanslag</i>	4,000	12,000
8	Föreningen Pietas		1,000
9	Svenska naturskyddsföreningen		1,000
10	Förhyrande av ett arbetsbord vid den zoologiska sta- tionen i Neapel		1,800
11	Understöd åt kontraktsprosten L. P. R. Matsson för fullföljande av hans Rosa-forskningar		3,675
12	Understöd åt doktor Paul Rosenius för fullföljande av hans arbete »Sveriges fåglar och fågelbon»		4,000
Säger för understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.		150,000	140,855
N. Diverse.			
1	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	150,000	
2	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	32,000	
3	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	100,000	
4	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reser- vationsanslag</i>	100,000	

* Beräknat belopp.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
5	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>	260,000	
6	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	45,089	
7	Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>		*2,363,000
8	Provisorisk avlöningsförbättring för lärare vid de all- männa läroverken m. fl., <i>förslagsanslag</i>		319,000
9	Tillfälligt lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>		4,600
10	Provisoriskt dyrorrtstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		75,000
11	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>för- slagsanslag</i>		5,350,000
12	Dyrtidstillägg åt lärare vid vissa statsunderstödda un- dervisnings- m. fl. anstalter, <i>förslagsanslag</i>		17,400,000
13	Reglering av vissa kursförluster, <i>förslagsanslag</i>		32,000
	Säger för diverse	687,089	25,543,600
	Summa	93,495,659	46,325,341

* Beräknat belopp.

Verkliga utgifter.

IX. Nionde huvudtiteln. Jordbruksdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.			
1	Departementschefen	24,000	
2	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, förslagsanslag	193,500	
Säger för departementet		217,500	
B. Lantbruksstyrelsen m. m.			
Lantbruksstyrelsen:			
1	Lantbruksstyrelsen, förslagsanslag	259,000	
2	Reseersättningar åt befattningshavare hos lantbruksstyrelsen, förslagsanslag		15,000
Lantbruksingenjörer och deras biträden:			
3	Lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater, förslagsanslag	221,400	
4	Assistenter hos lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater, förslagsanslag		80,500
5	Reseersättningar åt lantbruksingenjörer och deras biträden, förslagsanslag		250,000
		221,400	330,500
6	Statskonsulenter m. m., förslagsanslag	44,000	
Säger för lantbruksstyrelsen m. m.		524,400	345,500
C. Lantbruksakademien och försöksväsendet på jordbruksområdet m. m.			
Lantbruksakademien:			
1	Lantbruksakademien, förslagsanslag	12,900	
2	Lantbruksakademiens museum, bibliotek m. m., reservationsanslag	12,000	
		24,900	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Försöksväsendet på jordbruksområdet m. m.:			
3	Centralanstalten för försöksväsendet på jordbruks- området, <i>förslagsanslag</i>	280,000	
4	Statens växtskyddsanstalt, <i>förslagsanslag</i>	110,300	
5	Forskningsverksamhet på biodlingens område		6,000
6	Fast försöksverksamhet vid statsunderstödda lant- bruks- och lantmannaskolor	6,000	
7	Fast försöksgård för jordbruket vid Lanna Borre- gården i Skaraborgs län, <i>förslagsanslag</i>		22,000
8	Fast försöksgård för jordbruket vid Offers gård i Västernorrlands län, <i>förslagsanslag</i>		24,000
		396,300	52,000
Internationella lantbruksinstitutet i Rom:			
9	Sveriges bidrag till institutet, <i>förslagsanslag</i> ... 8,000		
10	Övriga kostnader för Sveriges deltagande i institutet, <i>reservationsanslag</i> ... 2,000		10,000
11	Internationella frysinstitutet i Paris, <i>förslagsanslag</i> ...		2,100
Säger för lantbruksakademien och försöksväsendet på jordbruksområdet m. m.		421,200	64,100
D. Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar m. m.			
Lantbrukshögskolan:			
1	Lantbrukshögskolan, <i>förslagsanslag</i>	389,000	
2	Inredning och inventarier vid lantbrukshögskolan, <i>reservationsanslag</i>		96,000
3	Lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitutet vid Alnarp, <i>förslagsanslag</i>	198,500	
4	Specialkurs för lantbruksstuderande, <i>förslagsanslag</i>		21,500
5	Understöd åt elever vid specialkurs för lantbruks- studerande, <i>förslagsanslag</i>		6,000
6	Lanthushållningsseminariet å Rimforsa, <i>förslagsanslag</i>		22,100
Lägre lantbruksundervisning m. m.:			
7	Understöd åt lantmannaskolor, <i>förslagsanslag</i>	420,000	
8	Ökat understöd åt lantmannaskolor, <i>förslagsanslag</i> ...		15,000
9	Understöd åt lanthushållsskolor, <i>förslagsanslag</i>	245,000	
10	Ökat understöd åt lanthushållsskolor, <i>förslagsanslag</i>		8,000
11	Understöd åt lantbruksskolor, <i>förslagsanslag</i>	120,000	
12	Dyrtidstillägg åt föreståndare och lärare vid lant- manna-, lanthushålls- och lantbruksskolor, <i>för- slagsanslag</i>		105,000
13	Lantbruksskolan vid Ultuna, <i>förslagsanslag</i>	9,850	
14	Lägre mejeriskolor för kvinnor, <i>reservationsanslag</i> ...	27,000	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
15	Utbildningskurser för kontrollassistenter, <i>reservationsanslag</i>		9,000
16	Utbildningskurser för ladugårdsförmän och svinskötare, <i>reservationsanslag</i>		40,000
17	Utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna, <i>reservationsanslag</i>		2,000
18	Utbildningskurser i beteskultur och ängsskötsel, <i>reservationsanslag</i>		3,200
19	Hovbeslagsskolan vid Alnarp	4,400	
20	Understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter, <i>förlagsanslag</i>	240,000	
		1,066,250	182,200
	Trädgårdsundervisningen:		
21	Högre utbildning i trädgårdsfacket, <i>reservationsanslag</i>	—	
22	Lantbruksakademiens trädgårdsskola	10,000	
23	Försöksverksamhet med köksväxter vid Alnarps trädgårdar		18,000
24	Trädgårdsskolorna i mellersta och norra Sverige	32,000	
25	Kurser i trädgårdsskötsel, <i>reservationsanslag</i>		26,000
		42,000	44,000
26	Reseunderstöd för lantbrukets studerande, <i>reservationsanslag</i>	—	
	Säger för undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanärningar m. m.	1,695,750	371,800
	E. Stuteriväsendet.		
1	Stuteriväsendet, <i>förlagsanslag</i>	800,000	
	F. Boskapsskötsel.		
	Nötboskapsavelns befrämjande:		
1	Befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln, <i>reservationsanslag</i>	175,000	
2	Understöd åt kontrollföreningsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	80,000	
3	Avelscentra för nötboskap av fjällras, <i>reservationsanslag</i>		18,000
		255,000	18,000
	Svinavelns befrämjande:		
4	Befrämjande i allmänhet av svinaveln, <i>reservationsanslag</i>	35,000	
5	Avkastningsbedömning rörande avelssvin		25,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
6	Fåravelns befrämjande, <i>reservationsanslag</i>	3,800	
7	Fjäderfåavelns befrämjande		35,000
8	Biskötselns befrämjande, <i>reservationsanslag</i>	—	
Säger för boskapsskötsel		293,800	78,000
G. Veterinärväsendet.			
Veterinärundervisningsanstalter:			
1	Veterinärhögskolan, <i>förslagsanslag</i>	337,600	
2	Veterinärinrättningen i Skara	8,500	
		346,100	
3	Statens veterinärbakteriologiska anstalt, <i>förslagsanslag</i> Veterinärstaten:	93,700	
4	Länsveterinärer, <i>förslagsanslag</i>	186,000	
5	Veterinärstipendiater	7,200	
6	Distriktsveterinärer, <i>förslagsanslag</i>	1,240,000	
		1,433,200	
Förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren:			
7	Statsbidrag vid försäkring mot smittsamma husdjursjukdomar, <i>förslagsanslag</i>	10,000	
8	Övriga utgifter till förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren, <i>förslagsanslag</i>	200,000	
9	Förekommande och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen, <i>förslagsanslag</i>		*300 000
10	Kontroll å uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m., <i>förslagsanslag</i>		35,000
		210,000	335,000
11	Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur		2,850
Säger för veterinärväsendet		2,083,000	337,850
H. Lanthushållning i allmänhet.			
Hushållningssällskapen:			
1	Allmänt anslag till hushållningssällskapen	2,600,000	
2	Sekreterare hos hushållningssällskapen, <i>förslagsanslag</i>		172,000
3	Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanärningar, <i>reservationsanslag</i>	90,000	
Mindre jordbruk m. m.:			
4	Höjande av det mindre jordbruket, <i>reservationsanslag</i>		40,000
5	Ordnad bokföring vid mindre jordbruk m. m., <i>reservationsanslag</i>		14,500
			54,500

* Beräknat belopp.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Jordbrukskonsulenter m. m.:			
6	Jordbrukskonsulenter, <i>förslagsanslag</i>		300,000
7	Vandringsrättare		123,000
8	Utbildningskurser för vandringsrättare, <i>reservationsanslag</i>		3,300
9	Täckdikningsförmän		26,000
10	Utbildningskurser för förrättningsmän vid täckdikningsföretag ävensom för täckdikningsförmän, <i>reservationsanslag</i>		13,000
11	Förvaltningsbidrag till förmedlare av lån från täckdikningslånefonden, <i>förslagsanslag</i>		73,000
			538,300
12	Statens lagerhus, <i>förslagsanslag</i>		112,000
13	Maskin- och redskapsprovninganstalterna vid Ultuna och Alnarp		55,500
Kemiska stationer m. m.:			
14	Kemiska stationer		* 43,000
15	Kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län		26,000
			69,000
Befrämjande av mossodlingar:			
16	Svenska mosskulturföreningen		95,000
17	Försöksgård å myrjord i Jämtlands län		14,700
18	Försöksgård å myrjord i Norrbottens län		8,000
			117,700
Befrämjande av fröodlingen m. m.:			
Statens centrala frökontrollanstalt:			
19	Statens centrala frökontrollanstalts verksamhet, <i>förslagsanslag</i>	275,000	
20	Filial till statens centrala frökontrollanstalt, <i>förslagsanslag</i>		30,000
21	Understöd åt lokala frökontrollanstalter		6,000
22	Befordrande av inhemska fröodling, <i>reservationsanslag</i>	22,000	
23	Sveriges utsädesförening		224,000
24	Understödjande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm		65,000
		297,000	325,000
Jordbrukets kreditkassor:			
25	Revisions-, instruktions- och organisationsverksamhet inom jordbrukskasserörelsen, <i>reservationsanslag</i>		50,000
26	Förvaltningsbidrag åt jordbrukskasseorganisationen, <i>förslagsanslag</i>		350,000
			400,000
27	Svenska betes- och vallföreningen		73,500
28	Vissa åtgärder till beteskulturens främjande		15,000

* Beräknat belopp.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
29	Bestridande med allmänna medel av vissa med betesreglering förenade kostnader, <i>förslagsanslag</i>		1,000
30	Jordbrukstekniska föreningen		12,000
31	Sveriges pomologiska förening		10,000
32	Befrämjande av avsättningen av svensk frukt, <i>reservationsanslag</i>		4,000
33	Fraktlindring för kalk, <i>förslagsanslag</i>		440,000
34	Bekämpande av växtsjukdomar, <i>förslagsanslag</i>		25,000
35	Lantbruksmöten, <i>reservationsanslag</i>		25,000
36	Lantbruksattachéer		62,500
	Befrämjande av mejerihanteringen m. m.:		
37	Organisationsbidrag till mjölkbedömningsföreningar, <i>förslagsanslag</i>		3,000
38	Bidrag till avlönande av mejerikonsulenter, <i>förslagsanslag</i>		67,000
39	Bidrag till mejerikonsulenters resor, <i>förslagsanslag</i> ..		20,000
40	Svenska smörprovningarna, <i>reservationsanslag</i>		* 96,000
			186,000
41	Statens spannmålsnämnd m. m., <i>förslagsanslag</i>		80,000
42	Jordbrukarungdomens förbund		30,000
43	Ackordslån och stödlån åt jordbrukare, <i>reservationsanslag</i>		8,000,000
44	Utredning angående jordbrukets skuldsättning, <i>reservationsanslag</i>		48,000
45	Understöd till vissa åtgärder inom jordbrukets område m. m.		* 250,000
Säger för lantushållning i allmänhet		2,987,000	11,106,000
I. Egnahemsbildning, kolonisation och grundförbättringar m. m.			
Egnahemsbildning:			
1	Statens egnahemsstyrelse, <i>förslagsanslag</i>		60,000
2	Förvaltningsbidrag till egnahemslåneförmedlare, <i>förslagsanslag</i>		1,200,000
3	Statsbidrag till hushållningssällskap för jordanskaffningsverksamhet, <i>förslagsanslag</i>		1,000
4	Premielån till egnahemslåntagare för nyodlings- och nybyggnadsarbeten, <i>reservationsanslag</i>		700,000
			1,961,000
Kolonisation:			
5	Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av odlingslägenheter m. fl., <i>förslagsanslag</i>	250,000	
6	Kolonisation å vissa kronoparker, <i>reservationsanslag</i> ..		166,400

* Beräknat belopp.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
7	Kolonisationsverksamheten å Alträskes kolonisationsområde, <i>förslagsanslag</i>		3,600
8	Särskild kolonisationsverksamhet inom Norrbottens län, <i>reservationsanslag</i>		* 25,000
		250,000	195,000
Grundförbättringar:			
9	Statens avdikningsanslag, <i>förslagsanslag</i>		3,000,000
10	Nyodling, betesförbättring och stenröjning å ofullständiga jordbruk, <i>förslagsanslag</i>		500,000
			3,500,000
11	Jordbrukskommissioner, <i>förslagsanslag</i>	20,000	
12	Arrenderådgivning åt vissa arrendatorer, <i>förslagsanslag</i>		10,000
Säger för egnahemsbildning, kolonisation och grundförbättringar m. m.		270,000	5,666,000
J. Fiskeriväsendet.			
1	Statens lokala fiskeriadministration, <i>förslagsanslag</i>	110,000	
Undersöknings- och försöksanstalt för sötvattensfisket:			
2	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>		24,500
3	Driftkostnader, <i>reservationsanslag</i>		12,000
			36,500
Fiskerinäringens understöd:			
4	Fiskets befrämjande i de särskilda orterna, <i>reservationsanslag</i>	117,000	
5	Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen, <i>reservationsanslag</i>	28,000	
6	Omplantering av rödspätta, <i>reservationsanslag</i>		15,000
		145,000	15,000
7	Södra Sveriges fiskeriförening		22,000
Hydrografisk-biologiska havsundersökningar:			
8	Hydrografisk-biologiska kommissionens undersökningar, <i>reservationsanslag</i>		60,000
9	Vissa havshydrografiska mätningar, <i>reservationsanslag</i>		7,500
10	Sveriges andel i kostnaderna för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt		10,000
11	Undersöknings- och bevakningsfartyg för havsfiskets behov, <i>reservationsanslag</i>		* 100,000
			177,500
12	Fartyget Eystrasalt, <i>reservationsanslag</i>		12,000
13	Ersättning till strandägare för mistad fiskerätt m. m., <i>förslagsanslag</i>		50,000
14	Understöd åt vissa fiskare m. m., <i>reservationsanslag</i>		* 1,000,000
Säger för fiskeriväsendet		255,000	1,313,000

* Beräknat belopp.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
K. Skogsväsendet.			
Skogsundervisning m. m.:			
1	Skogshögskolan, <i>förslagsanslag</i>	225,900	
2	Statens skogsförsöksanstalt, <i>förslagsanslag</i>	213,000	
Ersättning till statens domäners fond för utgifter för statens skogsskolor:			
3	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> 62,000		
4	Övriga utgifter, <i>reservationsanslag</i> 35,000		
5	Byggnadskostnader vid Bjurfors skogsskola, <i>reservationsanslag</i>	48,000	
6	Genom dyrtidstillägg ökade ut- gifter, <i>förslagsanslag</i>	5,800	
		97,000	53,800
Ersättning till statens domäners fond för utgifter för fortsättningsskolan vid Klotten:			
7	Avlöningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	19,450	
8	Övriga utgifter, <i>reservationsanslag</i>	8,500	
9	Genom dyrtidstillägg ökade utgifter, <i>för- slagsanslag</i>	1,050	
10	Skogshushållning i allmänhet, <i>reservationsanslag</i>	15,000	29,000
		550,900	82,800
Ersättning till statens domäners fond för utgifter för övertalig personal:			
11	Avlöningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	305,500	
12	Genom dyrtidstillägg ökade utgifter, <i>för- slagsanslag</i>	13,000	
			318,500
Skogsvård m. m.:			
13	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å kronohemmans skogar samt husbehovs- skogar	40,500	
14	Ersättning till statens domäners fond för genom dyr- tidstillägg ökade utgifter för tillsyn å kronohem- mans skogar samt husbehovsskogor		4,000
15	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å skyddsskogor, <i>förslagsanslag</i>	54,300	
16	Ersättning till statens domäners fond för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för tillsyn å skydds- skogor, <i>förslagsanslag</i>		2,700
17	Skogsvård å kronohemmans skogar samt husbehovs- skogor, <i>reservationsanslag</i>		5,000
18	Skogsvårdens befrämjande, <i>reservationsanslag</i>		1,680,000
19	Statens skogsutdikningsanslag, <i>reservationsanslag</i> ..		750,000
20	Statens skogsodlingsanslag, <i>reservationsanslag</i>		350,000
21	Skogsvårdsstyrelsernas förbund, <i>reservationsanslag</i> ..		32,000
22	Släckning av skogseld, <i>förslagsanslag</i>	20,000	
		114,800	2,823,700

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
23	Merkostnader vid användning av inhemskt vedbränsle vid statens stationära värmeanläggningar, <i>förslagsanslag</i>		170,000
24	Merkostnader vid användning av inhemskt vedbränsle vid vissa kommunala och enskilda anläggningar, <i>reservationsanslag</i>		70,000
25	Rådgivande och kontrollerande verksamhet m. m. för vedeldningens främjande		111,000
	Utgifter för naturskyddsändamål:		
26	Kostnader för nationalparker, <i>reservationsanslag</i>		2,500
27	Vetenskapsakademiens förvaltning av naturskyddsärenden, <i>reservationsanslag</i>		6,000
			8,500
28	Belöningar för rovdjurs dödande, <i>förslagsanslag</i>	40,000	
	Säger för skogsväsendet	705,700	3,584,500
	L. Lantmäteriväsendet.		
	Lantmäteristyrelsen:		
1	Lantmäteristyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	181,200	
2	Arkivaliernas hos lantmäteristyrelsen förteckning och förvaring, <i>reservationsanslag</i>		13,500
	Lantmäterikontoren i länen:		
3	Lantmäterikontoren i länen, <i>förslagsanslag</i>	620,900	
4	Avlöningar åt förste assistenter och assistenter		78,100
5	Renovation av kartor för lantmäterikontoren i länen, <i>reservationsanslag</i>	4,000	
6	Anskaffande för lantmäterikontoret i Vänersborg av kopior av vissa kartor m. m., <i>reservationsanslag</i>		6,000
		624,900	84,100
	Lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteri-förrättningar:		
7	Avlöningar	747,300	
8	Ersättning för publik renovation, <i>förslagsanslag</i>	30,000	
9	Tillskott till dyrtidstillägg till vissa lantmätare, <i>förslagsanslag</i>		235,000
		777,300	235,000
	Reseersättningar vid lantmäteriväsendet:		
10	Reseersättningar åt befattningshavare vid lantmäteristyrelsen och vid lantmäterikontoren i länen, <i>förslagsanslag</i>		25,000
11	Reseersättningar åt lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar, <i>förslagsanslag</i>		600,000
			625,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
	Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.:		
12	Bidrag till jorddelningsförrättningar, <i>förslagsanslag</i>	160,000	
13	Bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften, <i>förslagsanslag</i>	250,000	
14	Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med inlösen av under nyttjanderätt upplåtet område, <i>förslagsanslag</i>		160,000
15	Bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar, <i>förslagsanslag</i>		5,000
		410,000	165,000
16	Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark, <i>förslagsanslag</i>		60,000
17	Ströängars indragande till kronan, <i>förslagsanslag</i>		150,000
18	Kostnader för provskiften i Kopparbergs län, <i>förslagsanslag</i>		250,000
	Säger för lantmäteriväsendet	1,993,400	1,582,600
	M. Rikets allmänna kartverk.		
	Rikets allmänna kartverk:		
1	Avlöningsstat, <i>förslagsanslag</i>	* 380,000	
2	Kartarbeten m. m., <i>reservationsanslag</i>	230,000	
	Säger för rikets allmänna kartverk	610,000	
	N. Geologiska samt meteorologiska och hydrografiska undersökningar.		
	Geologiska undersökningar:		
1	Sveriges geologiska undersökning, <i>förslagsanslag</i> ...	273,600	
	Meteorologiska och hydrografiska undersökningar:		
	Statens meteorologisk-hydrografiska anstalt:		
2	Avlöningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	212,400	
3	Arvoden åt observatörer, <i>reservationsanslag</i> 80,000	292,400	
4	Telegramkostnader m. m. vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt, <i>förslagsanslag</i>		61,000
5	Diverse behov vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt, <i>reservationsanslag</i>		60,000
6	Meteorologiska iakttagelser vid Riksgränsen, <i>reservationsanslag</i>		6,000

* Beräknat belopp.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
7	Seismologiska och magnetiska iakttagelser i Abisko, <i>reservationsanslag</i>		8,500
8	Hydrogeologiska specialundersökningar, <i>reservations- anslag</i>		9,000
		292,400	144,500
Säger för geologiska samt meteorologiska och hydro- grafiska undersökningar		566,000	144,500
O. Diverse.			
1	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	160,000	
2	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	40,000	
3	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>	320,000	
4	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	25,400	
5	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reser- vationsanslag</i>	200,000	
6	Främjande av organisationsarbetet m. m. på jordbru- kets och fiskets områden, <i>reservationsanslag</i>		40,000
7	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	75,000	
8	Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>		* 35,000
9	Provisoriskt dyrortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		58,000
10	Dyrortstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>för- slagsanslag</i>		800,000
11	Reglering av vissa kursförluster, <i>förslagsanslag</i>		16,000
12	Avsättning till statens mjölkregleringsfond, <i>förslags- anslag</i>		13,500,000
13	Avsättning till statens slaktdjursfond, <i>förslagsanslag</i> ...		1,800,000
Säger för diverse		820,400	16,249,000
Summa		14,243,150	40,842,850

* Beräknat belopp.

Verkliga utgifter.

X. Tionde huvudtiteln. Handelsdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.			
1	Departementschefen	24,000	
2	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, <i>förslagsanslag</i>	150,700	
Säger för departementet		174,700	
B. Centrala verk med underlydande stater.			
Kommerskollegium:			
1	Kommerskollegium, <i>förslagsanslag</i>	527,900	
2	Kommerskollegii verksamhet, <i>förslagsanslag</i>		21,800
3	Kostnader för viss låneverksamhet		15,000
		527,900	36,800
4	Bergsstaten, <i>förslagsanslag</i>	106,000	
Sprängämnesinspektionen:			
5	Inspektionen, <i>förslagsanslag</i>	10,500	
6	Inspektionens verksamhet, <i>förslagsanslag</i>		8,800
Statens elektriska inspektion:			
7	Inspektionen, <i>förslagsanslag</i>	30,100	
8	Inspektionens verksamhet, <i>förslagsanslag</i>		26,600
Fartygsinspektionen:			
9	Inspektionen, <i>förslagsanslag</i>	187,100	
10	Inspektionens verksamhet		62,300
Undervisningsanstalter för sjöfart:			
11	Navigationsskolorna	189,200	
12	Provisorisk avlösningsförbättring för lärare vid navigationsskolorna, <i>förslagsanslag</i>		8,700
13	Navigationslärarkursen, <i>reservationsanslag</i>	—	
14	Ålderstillägg för personalen vid undervisningsanstalter för sjöfart, <i>förslagsanslag</i>	17,000	
15	Kompletteringskurs vid tekniskt läroverk		2,400
16	Laboratorieutrustning vid navigationsskolan i Malmö, <i>reservationsanslag</i>		10,000
		206,200	21,100
17	Skeppsmättningskostnad, <i>förslagsanslag</i>	30,000	
Lots- och fyrväsendet:			
18	Lots- och fyrrättningen, <i>förslagsanslag</i>	5,934,100	
19	Säkerhetsanstalter för sjöfarten, <i>reservationsanslag</i>		267,200

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
20	Patent- och registreringsverket, <i>förslagsanslag</i>	1,500,000	
21	Kostnader för den överståthållarämbetet och länsstyrelserna åliggande befattning med vissa slag av registrering, <i>förslagsanslag</i>		10,000
22	Försäkringsinspektionen, <i>förslagsanslag</i>	95,000	
23	Statens provningsanstalt, <i>förslagsanslag</i>	354,100	
Säger för centrala verk med underlydande stater		8,981,000	432,800
C. Handel och sjöfart.			
1	Handelshögskolan i Stockholm		25,000
2	Exportstipendier, <i>reservationsanslag</i>		20,000
3	Svenska handelskamrar i utlandet		70,500
4	Internationella byrån i Bryssel för handelsstatistik, <i>förslagsanslag</i>		700
5	Ersättning åt sjömanshusen		146,000
6	Läkarundersökning av sjöfolk, <i>förslagsanslag</i>		45,000
7	Internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten, <i>förslagsanslag</i>		13,000
8	Drift- och underhållskostnader för statens isbrytarfartyg, <i>förslagsanslag</i>		225,000
9	Internationella byrån i Paris för utställningar, <i>förslagsanslag</i>		2,400
Säger för handel och sjöfart			547,600
D. Bergsbruk, industri, hantverk och slöjd.			
1	Reseunderstöd åt personer, som önska i främmande länder förvärva ökad insikt och skicklighet i vad till bergshanteringen hör, <i>reservationsanslag</i>	—	
Befrämjande av slöjderna:			
Befrämjande i allmänhet av slöjderna:			
2	Manufakturernas befrämjande	—	
<i>Reservationsanslag:</i>			
3	Reseunderstöd åt arbetare i de särskilda näringsyrkena	—	
4	Reseunderstöd åt idkare av hantverk och annan mindre industri	—	
5	Reseunderstöd åt verkmästare och förmän inom industri och hantverk	—	
6	Reseunderstöd åt teoretiskt och praktiskt bildade tekniker, som icke ägna sig åt bergshanteringen	—	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
7	Befrämjande av hemslöjden m. m.	20,000	
8	Arvoden åt torvingenjörer m. m.		14,000
9	Befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare		40,000
10	Bidrag till standardiseringsverksamheten		17,000
11	Undersöknings- och försvarsarbeten å områden, som genom Sveriges geologiska undersöknings försorg äro eller kunna varda för kronans räkning inmutade, m. m., <i>reservationsanslag</i>		85,000
12	Vissa kostnader för statens gruvegendom, <i>förslagsanslag</i>		12,000
	Säger för bergsbruk, industri, hantverk och slöjd	20,000	168,000
	E. Ingenjörsvetenskapsakademien.		
1	Ingenjörsvetenskapsakademien	40,000	
2	Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet, <i>reservationsanslag</i>		60,000
	Säger för ingenjörsvetenskapsakademien	40,000	60,000
	F. Diverse.		
1	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	2,000	
2	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>	92,000	
3	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	70,000	
4	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	90,000	
5	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	10,000	
6	Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i> ..		* 62,000
7	Provisoriskt dyrortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		40,000
8	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		520,000
9	Avlöningar åt personal m. m. vid företagsräkningen, <i>reservationsanslag</i>		35,000
10	Ombyggnad av fiskefyren å Listershuvuds östra udde, <i>reservationsanslag</i>		5,000
	Säger för diverse	264,000	662,000
	Summa	9,479,700	1,870,400

* Beräknat belopp.

Verkliga utgifter.

XI. Elfte huvudtiteln. Pensionsväsendet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Civila pensionsväsendet.			
1	Pensionering av civila tjänst innehavare, <i>förslagsanslag</i>	2,150,000	
2	Förvaltningsbidrag till civilstatens änke- och pupillkassa	50,000	
3	Pensionsreglering för f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, <i>förslagsanslag</i>		3,000,000
4	Dyrtdistillägg åt f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, <i>förslagsanslag</i>		2,800,000
5	Dyrtdistillägg åt pensionsberättigade änkor och barn efter civila befattningshavare i statens tjänst m. fl., <i>förslagsanslag</i>		1,750,000
6	Statens andel i kostnaden för pensionering av vissa överåriga extra provinsialläkare, <i>förslagsanslag</i>	18,000	
7	Statens andel i kostnaden för pensionering av vissa överåriga lasarettsläkare, <i>förslagsanslag</i>	5,000	
8	Bidrag till sjuksköterskors pensionering, <i>förslagsanslag</i>	400	
9	Statens bidrag till pensionering av barnmorskor, <i>förslagsanslag</i>	1,000	
10	Statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete, <i>förslagsanslag</i>	400,000	
11	Pensionering av förmän och arbetare vid statens järnvägsbyggnader samt statens vattenfallsverks byggnadsavdelning, <i>förslagsanslag</i>	125,000	
12	Bidrag till kungl. hovkapellet pensionsinrättning	5,000	
13	Bidrag till universitetets i Uppsala pensionsinrättning för tjänstemäns änkor och barn	9,000	
14	Bidrag till pensionsinrättningen för änkor och barn efter ämbets- och tjänstemän vid universitetet i Lund	7,200	
15	Bidrag till pensionering av änkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m.	157,276	
16	Bidrag till pensionering av den kvinnliga lärarpersonalen vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna, <i>förslagsanslag</i>	70,000	
17	Tilläggs pensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna, <i>förslagsanslag</i>		385,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Statens pensionsanstalt:			
18	Bidrag till folkskollärares m. fl. pensionering	—	
19	Pensionsavgifter till statens pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>	—	
20	Bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>		1,500,000
Handelsflottans pensionsanstalt:			
21	Bidrag till handelsflottans pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>	140,000	
22	Förbättring av pensioneringen inom fjärde klassen av handelsflottans pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>		31,000
23	Förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna av handelsflottans pensionsanstalt		31,000
24	Tilläggs pensioner under år 1934 åt pensionstagarna vid handelsflottans pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>		125,000
25	Bidrag till förvaltningskostnaderna vid handelsflottans pensionsanstalt		1,500
		140,000	188,500
26	Ersättning för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig, <i>förslagsanslag</i>		60,000
Säger för civila pensionsväsendet		3,137,876	9,683,500
B. Militära pensionsväsendet.			
<i>Lantförsvaret.</i>			
Arméns pensionskassa:			
1	Ersättning för mistade löneinnehållningar	19,021	
2	Ersättning för nådars- och begravningshjälpsbesparingar ...	28,080	
3	Ersättning för inkomster från Vadstena krigsmanshuskassas äldre medel	106,000	
4	Bidrag till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén	122,949	
5	Ytterligare bidrag för tiden 1 juli 1932—30 juni 1933 till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén	2,046	
6	Arméns pensionskassas egen pensionering m. m., <i>förslagsanslag</i>	4,700,000	
		276,050	4,702,046

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
7	Gratial åt avskedat manskap vid armén, <i>förslagsanslag</i>	1,325,000	
		1,601,050	4,702,046
Sjöförsvaret.			
Flottans pensionskassa:			
Ersättning för minskade inkomster:			
8	Pensionsfonden.....	36,320	
9	Gratialfonden	16,650	
10	Bidrag till flottans pensionskassas gratialfond	52,970	
11	Bidrag till retroaktiva gratialavgifter för flaggkorpraler och högbåtsmän, <i>förslagsanslag</i>	45,560	3,000
12	Pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar, <i>förslagsanslag</i>	855,000	
13	Pensionering av flottans gemenskap, <i>förslagsanslag</i>	287,000	
		1,240,530	3,000
Gemensamma anslag.			
14	Bidrag till ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, <i>förslagsanslag</i>	1,225,000	
15	Pensionsförbättring åt viss personal vid armén och marinen, <i>förslagsanslag</i>		3,365,000
16	Pensionsreglering för f. d. militära befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>		2,315,000
17	Dyrtidstillägg åt f. d. militära befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>		1,450,000
18	Dyrtidstillägg åt pensionsberättigade änkor och barn efter militära befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>		500,000
19	Dyrtidstillägg åt pensionerade båtsmän och marinsoldater samt Vadstena krigsmanshuskassas understödstagare, <i>förslagsanslag</i>		1,045,000
		1,225,000	8,675,000
Säger för militära pensionsväsendet		4,066,580	13,380,046
C. Allmänna indragningsstaten.			
1	Allmänna indragningsstaten, <i>förslagsanslag</i>	400,000	
2	Diverse pensioner och understöd m. m., <i>förslagsanslag</i>	1,850,098	
Säger för allmänna indragningsstaten		2,250,098	
Summa		9,454,554	23,063,546

Verkliga utgifter.**XII. Oförutsedda utgifter.**

	Extra anslag Kronor
Oförutsedda utgifter, förslagsanslag	1,000,000

Verkliga utgifter.

XIII. Riksdagen och dess verk m. m.

		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Riksdagen:			
1	Arvoden till riksdagens ledamöter, <i>förslagsanslag</i>	1,471,000	
2	Resekostnads- och traktamentsersättningar till riksdagens ledamöter, <i>förslagsanslag</i>	164,000	
3	Avlöningar till personal, <i>förslagsanslag</i>	542,000	
4	Kostnader för riksdagstrycket, <i>förslagsanslag</i>	462,000	
5	Utgivande av särskilda publikationer, <i>förslagsanslag</i>	67,000	
6	Övriga omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	160,000	2,866,000
Allmänt kyrkomöte:			
7	Kyrkomötet, <i>förslagsanslag</i>		100,000
Riksdagens revisorer:			
8	Arvoden till revisorerna, <i>förslagsanslag</i>	36,000	
9	Avlöningar till personal, <i>förslagsanslag</i>	49,000	
10	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	25,000	110,000
Riksgäldskontoret:			
11	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	440,000	
12	Kostnader vid emission av statslån m. m., <i>förslagsanslag</i>	131,000	
13	Övriga omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	71,000	642,000
Riksdagens hus:			
14	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	50,000	
15	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	82,000	132,000
Riksdagsbiblioteket:			
16	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	50,600	
17	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	6,000	
18	Bokinköp och bokbindning, <i>reservationsanslag</i>	22,000	78,600
Justitieombudsmannen och hans expedition:			
19	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	55,200	
20	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	7,800	63,000
Militieombudsmannen och hans expedition:			
21	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	52,200	
22	Omkostnader, <i>förslagsanslag</i>	15,400	67,600
Pensioner:			
23	Pensioner åt f. d. befattningshavare m. fl., <i>förslagsanslag</i>		40,800
		Summa	4,100,000

Verkliga utgifter.

XIV. Räntor å statsskulden m. m.

		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Den fonderade statsskulden.			
<i>Av staten upptagna obligationslån m. m.</i>			
1	Ränta å 1886 års 3 1/2 % amorteringslån, förslagsanslag	1,469,705	
2	» » 1887 » 3.6 % lån	3,012,817	
3	» » 1888 » 3 % »	725,494	
4	» » 1890 » 3 1/3 % amorteringslån	282,707	
5	» » 1894 » 3 % lån	506,358	
6	» » 1899 » 3 1/3 % amorteringslån	744,478	
7	» » 1900 » 3 1/2 % lån	1,271,200	
8	» » 1904, 1906 och 1907 årens 3 1/2 % lån	4,404,960	
9	» » 1908 års 3 1/2 % lån	1,906,800	
10	» » 1911 » 3 1/2 % »	2,520,000	
11	» » 1924 » 5 1/3 % » , förslagsanslag	2,715,776	
12	» » 1927 » 4 1/3 % »	3,036,011	
13	» » 1929 » 4 1/3 % »	9,250,628	
14	» » 1930 » 4 1/2 % »	12,296,975	
15	» » 1931 » 4 % amorteringslån	5,015,312	
16	Vinster » 1931 » premieobligationslån	4,300,000	
17	Ränta » 1932 » 4 1/2 % lån	5,245,484	
18	» » 1932 » 4 % lån	1,200,000	
19	» » 1933 » 4 % » av den 15/3, förslagsanslag	3,400,000	
20	» » 1933 » 4 % amorteringslån	1,975,988	
21	Vinster » 1933 » premieobligationslån	6,020,000	
22	Ränta » 1933 » 4 % lån av den 1/10	2,880,000	
23	» » 1933 » 3 1/2 % » , förslagsanslag	2,698,682	
24	» » statsskuldförbindelser, förslagsanslag	1,580,000	78,459,375
<i>Lån hos statsinstitutioner och fonder.</i>			
25	Ränta å lån hos statens pensionsanstalt, förslagsanslag	6,020,000	
26	» » » » pensionsförsäkringsfonden, förslags- anslag	924,000	
27	» » » » postverkets pensionsfond, förslags- anslag	529,000	
28	» » » » telegrafverkets pensionsfond, förslags- anslag	440,000	
29	» » » » statens järnvägars pensionsfond, för- slagsanslag	308,000	

		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
30	Ränta å lån hos postverkets förnyelsefond, <i>förslagsanslag</i>	264,000	
31	» » » » vattenfallsverkens förnyelsefonder, <i>förslagsanslag</i>	1,463,000	9,948,000
	<i>Av staten övertagna lån.</i>		
32	Ränta å Örebro—Svartå järnvägsaktiebolags obligationslån	5,340	
	Räntor å järnvägsaktiebolaget Malmö—Kontinentens obligationslån:		
33	Av år 1898	21,200	
34	» » 1902	13,220	
		34,420	
	Räntor å Mora—Vänerns järnvägsaktiebolags obligationslån:		
35	Av $\frac{1}{7}$ 1896	10,140	
36	» $\frac{1}{9}$ 1896	2,520	
37	» år 1903	65,295	
		77,955	
38	Ränta å Uppsala—Gävle järnvägsaktiebolags reverslån av år 1930	156,372	
39	Ränta å Uppsala—Gävle järnvägsaktiebolags obligationslån av år 1902, <i>förslagsanslag</i>	52,223	326,310
	<i>Övrig fonderad statsskuld.</i>		
40	Årsanslaget till Hans Maj:t Konungen, <i>reservationsanslag</i>	300,000	
41	Ränta å köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm, <i>reservationsanslag</i>	90,000	
42	Ränta å konung Carl XIII:s hemgiftskapital, <i>reservationsanslag</i>	7,500	
43	Ränta å Göta kanals reparationsfond	7,045	404,545
	Säger för den fonderade statsskulden		89,138,230
	B. Den tillfälliga statsskulden.		
1	Räntor å statsskuldsförbindelser samt diskont å växlar m. m., <i>förslagsanslag</i>		6,045,000
	C. Fonder m. m.		
1	Ränta å pensionsfonden för vissa riksdagens verk, <i>förslagsanslag</i>		12,000
2	Ränta å Bergsjö bredspårsfond, <i>förslagsanslag</i>		3,680
3	Ränta å medgiven och beräknad, ännu icke verkställd upplåning, <i>förslagsanslag</i>		5,100,090
4	Kursförluster vid likvider i utländsk valuta av räntor å vissa statslån, <i>förslagsanslag</i>		665,000
	Säger för fonder m. m.		5,780,770
	Summa		100,964,000

Utgifter för kapitalökning.

I. Statens affärsverksamhet.

		Att täckas av		Summa Kronor
		låne- medel Kronor	andra stats- inkomster Kronor	
A. Postverket.				
1	Inköp av inventarier för postverkets behov, <i>reservationsanslag</i>	300,000		
2	Till- och ombyggnad av posthuset i Linköping, <i>reservationsanslag</i>	365,000		
3	Inköp av fastighet i Visby, <i>reservationsanslag</i>	*300,000		
4	Förvärvande av mark till landningsfält för flygplan, <i>reservationsanslag</i>	100,000		
5	Belysningsanläggningar för luftfartsleder, <i>reservationsanslag</i>	90,000		
Säger för postverket		1,155,000		1,155,000
B. Telegrafverket.				
1	Telefonstationsbyggnad i kvarteret Jericho i Stockholm, <i>reservationsanslag</i>	800,000		
2	Telefonstationsbyggnad i Örnsköldsvik, <i>reservationsanslag</i>	175,000		
3	Fortsatt utveckling av statens telefon- och telegrafväsende, <i>reservationsanslag</i>	12,350,000		
Säger för telegrafverket		13,325,000		13,325,000
C. Statens järnvägar.				
Nya byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar:				
Dubbelspårsbyggnader och linjeomläggningar:				
1	Dubbelspårsanläggning mellan Östansjö och Vretstorp, <i>reservationsanslag</i>	480,000		
Bangårdar:				
2	Ombyggnad och utvidgning av rangerbangården i Nässjö, <i>reservationsanslag</i>	200,000		
3	Gångbroar och gångtunnlar, <i>reservationsanslag</i>	100,000		
4	Fortlöpande förstärkning av spåröverbbyggnaden, <i>reservationsanslag</i>	1,700,000		
5	Skenfria vägkorsningar m. m., <i>reservationsanslag</i>	250,000		
6	Växel- och signalsäkerhetsanläggningar, <i>reservationsanslag</i>	1,000,000		
7	Telefonledningar och kabelarbeten, <i>reservationsanslag</i>	100,000		

* Beräknat belopp.

		Att täckas av		Summa Kronor
		lånemedel Kronor	andra stats- inkomster Kronor	
8	Elektriska belysningsanläggningar, <i>reservationsanslag</i>	50,000		
	Lokomotivstations- och driftverkstads- anläggningar m. m.:			
9	Anordningar för förbättrad driftseko- nomi vid lokomotivstationer m.m., <i>reservationsanslag</i>	50,000		
	Anläggningar vid huvudverkstäder:			
10	Utvidgning och modernisering av cen- tralverkstaden i Örebro, <i>reserva- tionsanslag</i>	425,000		
11	Elektrifiering av banorna Stockholm— Krylbo—Änge och Örebro—Krylbo, <i>re- servationsanslag</i>	13,400,000		
12	Elektrifiering av banorna Göteborg— Malmö och Ängelholm—Hälsingborg, <i>reservationsanslag</i>	11,150,000		
13	Fortsatt elektrifiering av statsbanorna, <i>reservationsanslag</i>	*15,000,000		
14	Dispositionsanslag för oförutsedda och mindre arbeten, <i>reservationsanslag</i>	600,000		
	Nya statsbanebyggnader:			
15	Inlandsbanan mellan Volgsjön och Gälli- vare, <i>reservationsanslag</i>		4,000,000	
	Rullande materiel:			
16	Person- och resgodsvagnar, <i>reservations- anslag</i>	750,000		
17	Postvagnar, <i>reservationsanslag</i>	165,000		
	Säger för statens järnvägar	45,420,000	4,000,000	49,420,000
	D. Statens vattenfallsverk.			
	Kraftverken:			
	Trollhätte kraftverk:			
1	Ny tilloppskanal till Trollhätte kraft- station, <i>reservationsanslag</i>	800,000		
	Motala kraftverk:			
2	Kraftstation vid Malfors, <i>reservations- anslag</i>	3,100,000		
	Västerås kraftverk:			
3	Askfilteranläggning vid ångkraftstationen i Västerås, <i>reservationsanslag</i>	100,000		
4	Distributionsanläggningar och därmed sam- manhängande arbeten vid statens kraft- verk, <i>reservationsanslag</i>	2,000,000		
	Säger för statens vattenfallsverk	6,000,000		6,000,000
	Summa	65,900,000	4,000,000	69,900,000

* Beräknat belopp.

Utgifter för kapitalökning.

II. Statens utlåningsfonder.

		Att täckas av		Summa Kronor
		länemedel	andra stats-	
		Kronor	inkomster Kronor	
1	Luftfartslånefonden, <i>reservationsanslag</i>	500,000		500,000
2	Studielånefonden, <i>reservationsanslag</i>		50,000	50,000
3	Statens avdiktningsslånefond, <i>reservationsanslag</i>	3,200,000	800,000	4,000,000
4	Egnahemsslånefonden, <i>reservationsanslag</i>	9,000,000	1,000,000	10,000,000
5	Fiskerilånefonden, <i>reservationsanslag</i>	300,000	300,000	600,000
6	Lånefonden för inköp av avelshingstar av ardenneras, <i>reservationsanslag</i>		85,000	85,000
7	Statens mejerilånefond, <i>reservationsanslag</i> ...	1,000,000		1,000,000
8	Spannmålslagerhusfonden, <i>reservationsanslag</i>	1,700,000	300,000	2,000,000
9	Spannmålskreditfonden, <i>reservationsanslag</i> ...	1,000,000		1,000,000
10	Kommunskogsslånefonden, <i>reservationsanslag</i>	45,000	5,000	50,000
11	Statens fruktodlingslånefond, <i>reservationsanslag</i>	500,000		500,000
12	Lånefonden för ackordslån och förlagslån åt hantverkare, <i>reservationsanslag</i>	1,000,000		1,000,000
13	Fonden för låneunderstöd, <i>reservationsanslag</i>	* 180,000		180,000
	Summa	18,425,000	2,540,000	20,965,000

* Beräknat belopp.

Utgifter för kapitalökning.

III. Fonden för förlag till statsverket.

	Att täckas av		Summa Kronor
	lånemedel Kronor	andra stats- inkomster Kronor	
A. Anslag till allmänna arbeten, att utgå av lånemedel med kort amorteringstid.			
Försvarsdepartementet:			
1	Statsbeställningar, <i>reservationsanslag</i>	10,000,000	
Socialdepartementet:			
2	Statliga och statskommunala reservarbeten, <i>reservationsanslag</i>	*48,000,000	
3	Statliga beredskapsarbeten, <i>reservationsanslag</i>	*5,000,000	
4	Bidrag till kommunala beredskapsarbeten, <i>reservationsanslag</i>	*5,000,000	
5	Främjande av bostadsbyggande, <i>reservationsanslag</i>	*10,000,000	
6	Förbättring av slumbostadsbeståndet, <i>reservationsanslag</i>	*3,000,000	
Kommunikationsdepartementet:			
7	Skenfria korsningar, <i>reservationsanslag</i>	4,500,000	
8	Broar och hamnar, <i>reservationsanslag</i>	6,500,000	
9	Vissa vägbyggnadsarbeten, <i>reservationsanslag</i>	3,200,000	
10	Stensättning av vägar, <i>reservationsanslag</i>	5,000,000	
11	Statsbana Malung—Vansbro, <i>reservationsanslag</i>	700,000	
12	Tillverkning av vagnar m. m. för statens järnvägar, <i>reservationsanslag</i>	3,250,000	
13	Vissa banarbeten m. m. för statens järnvägar, <i>reservationsanslag</i>	950,000	
Jordbruksdepartementet:			
14	Bidrag till gödselvårdsanläggningar, <i>reservationsanslag</i>	700,000	
15	Bidrag för uppförande av spannmålslagerhus, <i>reservationsanslag</i>	300,000	
16	Torrlägningsföretag, ägnade att motverka arbetslösheten, <i>reservationsanslag</i>	6,000,000	
17	Bidrag till täckdikningar, <i>reservationsanslag</i>	1,500,000	
18	Åtgärder för beredande av jord åt arbetslösa m. m., <i>reservationsanslag</i>	*3,000,000	
19	Byggande av nybyggesvägar, <i>reservationsanslag</i>	150,000	

* Beräknat belopp.

		Att täckas av		Summa Kronor
		lånemedel Kronor	andra stats- inkomster Kronor	
20	Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo, <i>reservationsanslag</i>	500,000		
21	Vissa tillfälliga skogsvårdsåtgärder å enskildas skogar, <i>reservationsanslag</i>	3,500,000		
22	Vissa åtgärder på skogshushållningens område m. m., <i>reservationsanslag</i>	*1,100,000		
	Handelsdepartementet:			
23	Byggande av nytt fyrskepp, <i>reservationsanslag</i>	75,000		
24	Byggande av nytt tjänstefartyg för västralslotsdistriktet, <i>reservationsanslag</i>	300,000		
25	Undersöknings- och förberedande gruvarbeten inom Västerbottens län, <i>reservationsanslag</i>	485,000		
	Säger för anslag till allmänna arbeten, att utgå av lånemedel med kort amorteringstid	122,710,000		122,710,000
	B. Statliga byggnader.			
	Justitiedepartementet:			
1	Uppförande av en verkstadsbyggnad vid centralfängelset i Malmö, <i>reservationsanslag</i>	*200,000		
2	Uppförande av en verkstadsbyggnad vid centralfängelset å Härlanda, <i>reservationsanslag</i>	*220,000		
	Försvarsdepartementet:			
3	Modernisering av vissa matnrättningar vid marinen, <i>reservationsanslag</i>	*250,000		
	Socialdepartementet:			
4	Utvidgning av tvångsarbetsanstalten i Landskrona m. m., <i>reservationsanslag</i>	250,000		
5	Byggnader för statens bakteriologiska laboratorium, <i>reservationsanslag</i>	200,000		
6	Vissa byggnadsarbeten vid statens sjuksjukhus, <i>reservationsanslag</i>	*3,950,000		
	Kommunikationsdepartementet:			
7	Beredande av utvidgade lokaler åt generaltullstyrelsen m. m., <i>reservationsanslag</i>	525,000		
8	Tillbyggnad till och grundförstärkning av lantmäteristyrelsens hus i Stockholm m. m., <i>reservationsanslag</i>	132,500		
9	Om- och tillbyggnad av landsstatshuset i Karlskrona, <i>reservationsanslag</i>	70,000		
10	Om- och tillbyggnad av länsresidenset i Kristianstad, <i>reservationsanslag</i>	130,000		

* Beräknat belopp.

		Att täckas av		Summa Kronor
		lånemedel Kronor	andra stats- inkomster Kronor	
11	Nybyggnad för lantmäterikontoret i Värmlands län m. m., <i>reservationsanslag</i>	100,000		
12	Nybyggnad för lantmäterikontoret i Västmanlands län m. m., <i>reservationsanslag</i>	*190,000		
13	Flygelbyggnad till landsstatshuset i Härnösand, <i>reservationsanslag</i>	45,000		
14	Om- och tillbyggnad av landsstatshuset i Umeå, <i>reservationsanslag</i>	138,000		
	Ecklesiastikdepartementet:			
15	Uppförande av en byggnad för ett landsarkiv i Härnösand, <i>reservationsanslag</i>	100,000		
16	Om- och nybyggnadsarbeten för statens historiska museum m. m., <i>reservationsanslag</i>	530,000		
17	Uppförande och inredning av nybyggnad för de patologiska och hygienisk-bakteriologiska institutionerna vid universitetet i Uppsala, <i>reservationsanslag</i>	170,000		
18	Uppförande och inredning av byggnad för obstetrisk-gynekologiska kliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala, <i>reservationsanslag</i>	*316,425		
19	Uppförande av en växthusbyggnad för den botaniska institutionen vid universitetet i Uppsala, <i>reservationsanslag</i>	192,625		
20	Om- och tillbyggnadsarbeten vid universitetsbiblioteket i Uppsala, <i>reservationsanslag</i>	300,000		
21	Uppförande av en byggnad m. m. för kemiska institutionen vid universitetet i Lund, <i>reservationsanslag</i>	200,000		
22	Om- och tillbyggnadsarbeten vid universitetsbiblioteket i Lund, <i>reservationsanslag</i>	200,000		
23	Uppförande av byggnader för karolinska sjukhuset i Stockholm m. m., <i>reservationsanslag</i>	1,413,000		
24	Uppförande av ett laboratorium för svetsningsteknik vid tekniska högskolan m. m., <i>reservationsanslag</i>	26,100		
25	Uppförande av nybyggnad för kansli m. m. och för laboratorium för byggnadsstatik vid tekniska högskolan, <i>reservationsanslag</i>	478,500		
26	Uppförande och inredning av byggnad för fackavdelningen för väg- och vattenbyggnad vid Chalmers tekniska institut, <i>reservationsanslag</i>	*400,000		

* Beräknat belopp.

		Att täckas av		Summa Kronor
		lånemedel Kronor	andra stats- inkomster Kronor	
27	Ombyggnads- och ändringsarbeten m. m. vid blindinstitutet å Tomtebodas och förskolan för blinda i Växjö, <i>reservationsanslag</i>	*283,150		
Jordbruksdepartementet:				
28	Byggnadsarbeten och vissa andra engångskostnader avseende lantbrukshögskolan, <i>reservationsanslag</i>	146,500		
29	Byggnadsarbeten vid lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitutet vid Alnarp, <i>reservationsanslag</i>	*400,000		
Säger för statliga byggnader		11,556,800		11,556,800
C. Låneunderstöd.				
Socialdepartementet:				
1	Lån till kommunala beredskapsarbeten, <i>reservationsanslag</i>	*5,000,000		
2	Lån till främjande av enskild företagsamhet, <i>reservationsanslag</i>	*5,000,000		
Jordbruksdepartementet:				
3	Lånefond för inmontering av vedeldningspannor vid kommuner m. fl. tillhöriga värmeanläggningar, <i>reservationsanslag</i>	*2,500,000		
4	Arbetsmåbrukslånefonden, <i>reservationsanslag</i>	8,000,000		
Säger för låneunderstöd		20,500,000		20,500,000
D. Övriga anslag.				
Försvarsdepartementet:				
1	Nya byggnader för Stockholms tygstation m. m., <i>reservationsanslag</i>	547,000		
Finansdepartementet:				
2	Täckande av statens järnvägars återstående fordran hos Luossavaara — Kiirunavaara aktiebolag för fraktillägg för år 1932	1,306,000		
3	Tullverkets båtlånefond, <i>reservationsanslag</i>	*150,000		
Säger för övriga anslag		2,003,000		2,003,000
Summa				156,769,800

* Beräknat belopp.

Utgifter för kapitalökning.

IV. Avbetalning å statsskulden.

		Att täckas av		Summa Kronor
		lånemedel Kronor	andra stats- inkomster Kronor	
A. Amortering å vissa lån.				
<i>Av staten upptagna obligationslån.</i>				
1	1886 års 3 1/2 % lån, förslags- anslag	970,000		
2	1890 års 3 1/3 % lån	1,233,433		
3	1899 » 3 1/2 % »	765,720		
4	1931 » 4 % »	943,100		
5	1933 » 4 % »	1,200,600	5,112,853	
<i>Av staten övertagna lån.</i>				
6	Örebro—Svartå järnvägsaktiebolags obliga- tionslån	35,000		
Järnvägsaktiebolaget Malmö—Kon- tinentens obligationslån:				
7	Av år 1898.....	67,000		
8	» » 1902.....	33,000	100,000	
Mora—Vänerns järnvägsaktiebolags obligationslån:				
9	Av 1/7 1896	97,000		
10	» 1/9 1896	24,000		
11	» år 1903	134,000	255,000	
12	Uppsala—Gävle järnvägsaktiebolags reverslån av år 1930	213,547		
13	Uppsala—Gävle järnvägsaktiebolags obligationslån av år 1902, för- slagsanslag	224,000	827,547	5,940,400
B. Fonden för statsskuldens amortering.				
1	Avsättning till fonden för statsskuldens amor- tering.....		1,082,100	1,082,100
C. Avskrivning av visst i fonden för förslag till statsverket ingående lånekapital.				
1	Avskrivning av visst i fonden för förslag till statsverket ingående lånekapital, förslags- anslag.....		40,000,000	40,000,000
Summa				47,022,500

Totalsumman av de i riksstaten förekommande utgifter uppgår till 1,051,684,600 kronor eller samma belopp, vartill statsverkets inkomster för budgetåret 1934/1935 här förut beräknats; och erhåller riksstaten följande utseende:

Riksstat för budget-

Inkomster:		Kronor
A. <i>Egentliga statsinkomster:</i>		
I. Skatter	648,010,000	
II. Uppbörd i statens verksamhet	18,081,000	
III. Diverse inkomster	<u>9,521,435</u>	675,612,435
B. <i>Inkomster av statens produktiva fonder:</i>		
I. Statens affärsverksamhet	81,530,000	
II. Statens aktier	1,595,100	
III. Statens utlåningsfonder	15,494,600	
IV. Statsverkets fond av rusdrycksmedel.....	<u>900,000</u>	99,519,700
C. <i>Andel i riksbankens vinst</i>		13,000,000
D. <i>Riksgäldskontorets inkomstmedel</i>		21,875,000
E. <i>I anspråk tagna kapitaltillgångar</i>		582,665
F. <i>Lånemedel</i>		241,094,800
Summa		1,051,684,600

året 1934/1935.

Utgifter:				Kronor
A. <i>Verkliga utgifter:</i>				
	Ordinarie anslag	Extra anslag	Summa	
I. Första huvudtiteln	1,304,650	329,350	1,634,000	
II. Andra »	10,367,192	3,110,908	13,478,100	
III. Tredje »	3,879,600	3,308,600	7,188,200	
IV. Fjärde »	97,825,818	13,472,882	111,298,700	
V. Femte »	48,350,180	90,823,820	139,174,000	
VI. Sjätte »	21,803,100	63,164,000	84,967,100	
VII. Sjunde »	41,005,500	13,442,500	54,448,000	
VIII. Åttonde »	93,495,659	46,325,341	139,821,000	
IX. Nionde »	14,243,150	40,842,850	55,086,000	
X. Tionde »	9,479,700	1,870,400	11,350,100	
XI. Elfte »	9,454,554	23,063,546	32,518,100	
Säger	351,209,103	299,754,197	650,963,300	
XII. Oförutsedda utgifter			1,000,000	
XIII. Riksdagen och dess verk m. m.			4,100,000	
XIV. Räntor å statsskulden m. m.			100,964,000	757,027,300
B. <i>Utgifter för kapitalökning:</i>				
	Att täckas av		Summa	
	lånemedel	andra stats- inkomster		
I. Statens affärsverksamhet	65,900,000	4,000,000	69,900,000	
II. Statens utlåningsfonder	18,425,000	2,540,000	20,965,000	
III. Fonden för förslag till stats- verket	156,769,800		156,769,800	
IV. Avbetalning å statsskulden		47,022,500	47,022,500	
Säger	241,094,800	53,562,500	294,657,300	294,657,300
			Summa	1,051,684,600

Specifikation av utgifter, att täckas av lånemedel.

	Att täckas av		Summa kronor
	lånemedel med kort amorte- ringstid	andra låne- medel	
B. Utgifter för kapitalökning.			
I. Statens affärsverksamhet		65,900,000	65,900,000
II. Statens utlåningsfonder		18,425,000	18,425,000
III. Fonden för förlag till statsverket . .	122,710,000	34,059,800	156,769,800
Summa	122,710,000	118,384,800	241,094,800

Samtliga de i denna proposition åberopade eller i övrigt med statsregleringen sammanhängande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1934.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden
UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO,
ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Med åberopande av de förslag till riksdagen, varom, enligt vad som framgår av statsrådsprotokollet för denna dag, vederbörande departementschefer hemställt i avseende å

inkomsterna samt i avseende å

utgifterna, för flera huvudtitlar gemensamma frågor, första till och med elfte huvudtitlarna, oförutsedda utgifter, riksdagen och dess verk

m. m., räntor å statsskulden m. m. samt utgifter för kapitalökning, föredrager chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, ett i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts enligt samma protokoll fattade beslut uppsatt förslag till proposition angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1934/1935.

Departementschefen hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna sistberörda förslag och alltså upptaga statsverkets inkomster och utgifter på sätt bilaga till detta protokoll utvisar.

Till vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt finner Hans Maj:t Konungen gott lämna bifall och förordnar tillika, att omförmälda proposition skall i enlighet därmed avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Allan Broomé.

1934 års statsverksproposition.

Inkomsterna.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1934.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden
UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO,
ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför:

Jag anhåller nu att få underställa Kungl. Maj:ts prövning finansplan
och inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935 jämte därmed samman-
hängande frågor.

Härvid har jag att anmäla dels riksräkenskapsverkets skrivelse den 8
december 1933 med inkomstberäkning för nämnda budgetår, dels ock
fullmäktiges i riksgäldskontoret skrivelse den 23 november 1933 med för-
slagsberäkningar över sådana riksgäldskontorets inkomster, som böra upp-
tagas i riksstaten.

Finansplanen.

Det ekonomiska läget. Vid framläggandet av föregående års finans-
plan erinrade jag inledningsvis, att det då tilländalupna året icke kunde
sägas ha inneburit en mera bestämd konjunkturvändning uppåt. I syn-
nerhet den förra hälften av år 1932 hade tvärtom i olika hänseenden med-
fört en skärpning av den ekonomiska världskrisen. Under inverkan av
överenskommelserna vid skadeståndskonferensen i Lausanne och andra
förhållanden hade visserligen under sommaren en viss begynnande kon-
junkturlättnad kunnat förspörjas. Denna uppåtstigande rörelse hade

emellertid snart nog brutits och förbytt i en ånyo svagt sjunkande rörelse, vilken emellertid vid årsskiftet knappast kunde sägas ha helt upphävt sommarens konjunkturuppgång.

De internationella konjunkturtrendenserna framstode under dessa förhållanden såsom synnerligen svåra att bedöma. Man finge nöja sig med att understryka att vissa tecken tydde på att, efter skärpningen av krisläget under första delen av år 1932, det ekonomiska livet under det andra halvåret inträtt i ett till utvecklingsriktningen mera obestämt konjunkturläge, att detta måhända skulle kunna beteckna begynnelsen av en kommande återhämtning, därest i de olika länderna fördes en ekonomisk politik, som vore ägnad att befordra en sådan utveckling, och därest vidare ett internationellt samarbete kunde uppnås, som underlättade denna politik, men att det ännu låge i vida fältet, huruvida dessa politiska förutsättningar för ett uppsving kunde förverkligas. Det syntes mig alltså icke föreligga tillförlitliga skäl att antaga, att den inre konjunkturutvecklingen i Sverige under budgetåret 1933/1934 skulle utan särskilda impulser ställa sig väsentligt förmånligare än under det då tillämpliga kalenderåret. Å andra sidan syntes heller icke tillräckliga skäl föreligga att räkna med en avsevärd konjunkturedgång. Vad särskilt beträffar prisutvecklingen inom landet, ansåg jag mig böra räkna med en i stort sett oförändrad levnadskostnadsnivå. Jag framhöll visserligen i detta sammanhang, att en oförändrad levnadskostnadsnivå icke behövde utgöra ett hinder för en viss återhämtning av de för produktionens räntabilitet betydelsefulla partipriserna, men angav därvid även såsom min uppfattning, att, om icke ett allmänt internationellt konjunkturuppsving skulle komma att inträffa, utsikterna för en sådan prisåterhämtning inom Sverige icke syntes så stora, att man med tillförsikt kunde bygga därpå.

På grundvalen av här refererade överväganden kom jag till den slutsatsen, att finansplanen borde byggas på förutsättningen om ett oförändrat internationellt konjunkturläge, vilket inom vårt land skulle komma att återspeglas i en fortsatt depression utan egentliga tecken till återhämtning, såframt våra egna åtgöranden icke bleve av sådan natur, att de påverkade det inhemska ekonomiska läget i gynnsam riktning. Då emellertid en sådan påverkan inom vissa gränser finge anses möjlig och då statliga åtgärder för att bereda ökade arbetstillfällen därvid måste spela en framträdande roll, ledde nu nämnda överväganden av konjunkturläget till en finansplan, vari betydande belopp voro inrymda för igångsättande av offentliga eller med offentliga medel understödda arbeten. Till verkningarna av denna finanspolitik liksom till övriga av regeringen föreslagna och av riksdagen i stort sett godtagna åtgärder för att främja en ekonomisk återhämtning blir det anledning att i det följande vända tillbaka.

Det gångna årets konjunkturutveckling har i stort sett icke jävat riktheten av de antaganden, som fingo bilda utgångspunkten för den vid årets början framlagda finansplanen. Vissa av de uttalade farhågorna ha dessvärre besannats. Detta gäller framför allt de internationella ekonomiskt-politiska förhållandena, vilka allmänt taget för närvarande måste sägas vara även mindre tillfredsställande än för ett år sedan. En ökad spänning förmärkes i de internationella förbindelserna mellan staterna. Det föreligger stor fara att avrustningskonferensen icke skall uppnå de resultat, varpå man hoppats. Den ekonomiska världskonferens, som under sommaren sammanträdde i London, lyckades icke uppnå överenskommelser vare sig på valuta- eller handelspolitikens område, och det är ovisst, huruvida inom den närmaste framtiden nya förhandlingar syftande till en mera tillfredsställande reglering av dessa viktiga internationella frågor kunna med utsikt till framgång upptagas mellan staterna. Trots denna utveckling av de internationella förhållandena, som övat ett depressivt inflytande och motverkat en återhämtning, ha dock tecken till någon förbättring av konjunkturläget kunnat iakttagas. Man får vid förklaringen härav icke glömma att i olika länder insikten vuxit, att den pågående ekonomiska depressionen motiverar energiska åtgärder till produktionens och konsumtionens uppehållande. En del av dessa åtgärder torde väl jämte sin stimulerande effekt på det egna landets näringsliv ha övat en internationell verkan, som icke kan anses gynnsam, men det råder föga tvivel om att icke det växande förtroende, som i olika länder nu förspörjes, och den visserligen icke starka men dock oförtydbara lättnad, som inträtt, till väsentlig del hänga samman med dessa åtgärder.

De första månaderna av år 1933 betecknade i världen snarast en svag nedgång av den internationella konjunkturen. Prisutvecklingen var odeciderad eller svagt fallande. I Förenta Staterna uppstod en rusning på bankerna — närmast förorsakad av likviditetssvårigheter av lokal beskaffenhet — vilken framtvingade ett allmänt bankmuratorium. Moratoriet kunde visserligen snabbt hävas, men krisen hade så allvarligt rubbat förtroendet, att den nytillträdande presidenten såg sig föranlåten vidtaga mycket långtgående åtgärder till depressionens hävande. Dessa åtgärder till prisnivåns höjande, till produktions- och sysselsättningsvolymernas stegring, till uppehållande av de breda lagrens inkomstnivå o. s. v. ansågos kräva dels ett frångående av guldmyntfoten, dels mycket kraftiga ingripanden från statsmaktens sida i näringslivets och arbetsmarknadens organisation. Såsom omedelbar följd av dessa åtgärder uppstod en prisstegring och en produktionsökning, samtidigt som även börsvärdena höjdes. Denna allmänna konjunkturlyftning, vilken utan tvivel delvis hade en spekulativ karaktär, fortsatte under sommaren, till dess i juli och augusti såväl pris- och produktionsutvecklingen som utvecklingen å börs-

marknaden ånyo började peka nedåt. Under eftersommaren och hösten har konjunkturutvecklingen i Förenta Staterna varit vacklande och snarast gått i riktning av en depressionsskärpning. Statsingripandena ha emellertid genomförts mycket energiskt. Framför allt har man vid strävandet att höja prisnivån litat till en oavbruten depreciering av dollarns guldvärde. Presidenten har förklarat, att man icke skall tveka inför några rimliga åtgärder i syfte att göra den beslutade politiken framgångsrik. Det är emellertid uppenbart, att många svårigheter mött. Särskilt har nedgången under eftersommaren och hösten i spannmålspriserna verkat oroande på jordbruksbefolkningen, vilken hoppats på en större återhämtning av dessa priser, än den som faktiskt inträtt efter vårens bottenläge. Arbetstvisterna inom industrien ha ävenledes verkat tryckande, och finansvärldens förtroende samt dess beredvillighet att stödja statsmakterna i deras kamp emot depressionen synas åtminstone tidvis ha vacklat. Såsom resultat kvarstår likväl en väsentlig minskning av arbetslösheten och en allmän konjunkturlättnad inom hela näringslivet i jämförelse med läget under våren. Man kan möjligen från de sista veckornas rapporter framläsa tecken, som tyda på att en ny uppgång eller i alla händelser ett upphörande av höstens konjunkturedgång är att förvänta.

Den slutliga utgången av dessa bemödanden kommer att bli i hög grad avgörande för den internationella konjunkturörelsen. Beträffande utvecklingen i Europa under det gångna året må här blott erinras, att konjunkturläget i England alltsedan mitten av år 1932 sakta förbättrats. Att döma av tillgängliga statistiska uppgifter synes något motsvarande gälla Tyskland och — ehuru i synnerhet under sista halvåret i blott lägre grad — även Frankrike. Dollarns oavbrutna depreciering har emellertid ytterligare oroat valutamarknaden och, åtminstone tills vidare, undanskjutit möjligheterna att nå en internationell valutastabilisering. Med undantag för vissa guldmyntfotsländer visade prisutvecklingen under sommaren en stigande tendens, ehuru givetvis icke så stark som i Förenta Staterna. Under andra halvåret har prisutvecklingen varit vacklande och för vissa viktiga varor även i avsevärd grad fallande.

När jag nu härefter går att något närmare beröra den ekonomiska utvecklingen inom Sverige under år 1933, vill jag först erinra om att den svenska valutan fortfarande är lösgjord från guld. Frågan om dess anknytande till en internationell standard är med hänsyn till rådande förhållanden i världen icke för närvarande av praktisk aktualitet. Tidigare givna deklARATIONER rörande normerna för penningpolitiken ha icke under året förändrats i annan mån, än att önskvärldheten av en prisstegring ytterligare understrukits, samtidigt som det framhävts, att hänsyn till den inhemska prisutvecklingen skola vara i första hand normerande och icke hänsyn till de utländska växelkurserna. De efter Kungl. Maj:ts bemyndigande den 21 april 1933 tillkallade valutasakkunniga anförde härom bland annat följande:

En för det svenska näringslivet gynnsam utveckling av kronans inhemsk köpkraft skulle sannolikt lättast och fördelaktigast komma till stånd genom en *stegring av världsprisnivån*. Sverige bör därför åsyfta att följa med i en sådan utveckling ävensom vid den stundande ekonomiska världskonferensen giva sin anslutning åt strävanden med detta syftemål. Om en stabilisering av de viktigaste växelkurserna kommer till stånd i samband med en åsyftad stegring av världsprisnivån, bör det icke möta någon betänklighet för vårt land att binda sina växelkurser och sålunda låta utlandsvärdet ånyo bliva normerande för landets penningväsende.

I den mån åter förutsättningarna för anslutning till en internationell utveckling av penningväsendet saknas, har Sverige att även i fortsättningen fullfölja en självständig penningpolitik. I så fall gäller det till en början och framför allt att hejda och utjämna den tendens till prisfall, som har framträtt i vårt land under det senaste halvåret. Men därutöver bör som mål för en självständig svensk penningpolitik — i likhet med vad som skett i officiella uttalanden i andra länder, bland annat inom det brittiska riket — sättas en måttlig *stegring av den inhemska partiprisnivån*. Då i levnadskostnaderna till stor del ingå av partiprisstegringen oberoende kostnadselement och detaljpriserna endast långsamt följa partiprisernas ändringar, bör det kunna förväntas, att ingen kännbar stegring skall inträda i levnadskostnaderna som en helhet betraktade.

Bland de *medel* riksbanken har till sitt förfogande för att tillgodose de nu angivna målen bör *diskonto-* och över huvud *kreditpolitiken* i främsta rummet framhållas. Därtill komma vidare de möjligheter riksbanken äger att *aktivt* ingripa i samma syfte. Om mot förmodan en isolerad svensk prisstegring skulle taga större omfattning än arvsatt är, böra de nu nämnda medlen användas i motsatt riktning för att behärska den svenska kronans värde.

Till de sålunda angivna riktlinjerna för valutapolitiken anslöt sig såväl Kungl. Maj:ts till riksdagen avlätna proposition som bankoutskottets utlåtande i ärendet. Utskottet uttalade för sin del bland annat följande:

Såsom mål för den penningpolitik, vilken från här angivna utgångspunkter bör föras under den närmaste framtiden, torde böra, såsom i propositionen skett, uppställas en stegring av den inhemska partiprisnivån. Att angiva gränserna för denna stegring i vidare mån än vad i propositionen skett synes knappast kunna ifrågakomma. I likhet med departementschefen finner utskottet alltså tillräckligt, om begränsningen uttryckes så, att stegringen icke bör mera kännbart påverka levnadskostnaderna. Av vad nu anförts följer, att utskottet lika med departementschefen finner uppmärksamheten böra vara inriktad jämväl på att förhindra en prisstegring av utpräglat inflationistisk karaktär.

Det uppställda penningpolitiska programmet har under det gångna året såtillvida förverkligats, att den allmänna prisnivån visat en relativt stor stabilitet. Särskilt gäller detta de priser, som ingå i levnadskostnaderna. Socialstyrelsens levnadskostnadsindex, som den 1 januari 1933 visade talet 154, vilket betecknade ett fall av 2 enheter från den 1 oktober 1932, föll ytterligare 1 enhet till 153 den 1 april 1933 men steg

sedan ånyo till 154 den 1 oktober 1933. Den 1 januari 1934 har index åter nedgått till 153. Tendensen inom partihandeln var under årets första månader liksom under det sista kvartalet av år 1932 svagt fallande men blev efter april stigande. Generalindexsiffrorna för oktober 1933 ha därför ungefär samma höjd som för oktober månad föregående år, vilka siffror i sin tur nära överensstämmer med motsvarande indexsiffror för samma månad år 1931 omedelbart efter det Sverige övergivit guldmyntfoten. Även under november och december synes denna stigande prisrörelse ha fortsatt. Den relativa prisstegring, som de tre sista kvartalen av år 1933 visat, överensstämmer med den motsvarande tendens, som med undantag för vissa guldmyntfotsländer under samma tidrymd varit förhärskande även utomlands.

Av betydelse för den svenska konjunkturutvecklingen ha varit vissa förskjutningar i förhållandet mellan olika slags priser. Sålunda synas, i motsats till utvecklingen under år 1932, exportvarupriserna ha stigit i förhållande till importvarupriserna. Svenska Handelsbankens prisindextal för importvaror, som från oktober 1931 till oktober 1932 hade stigit från 83 till 99 och som därefter sjönk till 91 för april 1933, visar för november 94, vilket betecknar en stegring av blott 3 enheter för den sista prisstegringensperioden. Prisindextalet för exportvaror, som från oktober 1931 till oktober 1932 tvärtom hade sjunkit från 112 till 108 och som därefter fortsatt att sjunka till 104 i mars 1933, visar för november 117, vilket betecknar den väsentligt större stegringen av 13 enheter. Den för Sverige gynnsamma prisutvecklingen å marknaderna för trävaror, pappersmassa m. fl. exportvaror återspeglas i dessa siffror.

I valutahänseende betecknar år 1933 en fortsatt långsam depreciering av kronans guldvärde och under januari—april även av dess pundvärde, medan å andra sidan dollardeprecieringen fram till mitten av november medfört en allt lägre växelkurs på New York. Därefter har en viss stabilisering av dollarkursen inträtt. Vid årets ingång var pundkursen 18.37, dollarkursen 5.51 och franckursen 21.60. Vid årets utgång voro motsvarande tal 19.40, 3.82 och 23.40. Under det sista halvåret har pundkursen hållit sig vid eller i närheten av 19.40.

Kreditmarknaden inom landet har företett en nästan oavbruten utveckling till allt större lättnad, vilket även återspeglas i riksbankens diskonto, som oavbrutet sjunkit och från och med den 1 december nått ett rekordartat bottenläge med officiellt 2.5 procent och vid affärsbankernas rediskontering 2 procent. Affärsbankernas likviditet är exceptionellt stor; de ha numera praktiskt taget ingen rediskontering i riksbanken, samtidigt som deras innehav på giroräkning i riksbanken stigit till väldiga belopp och vid årets utgång utgjorde 238.1 miljoner kronor. Affärsbankernas utlåningsöverskott — inklusive i riksbanken rediskonterade växlar — har från att vid slutet av de olika månaderna under sista halvåret 1932 ha hållit sig mellan 751 och 812 miljoner kronor nedgått till 272 miljoner kronor för slutet

av november månad 1933. Liknande tendenser göra sig även gällande å marknaden för lång kredit. Den av riksgäldskontoret beräknade effektiva medelavkastningen å sex fasta statsräntelån nådde ett bottenläge i november 1932 vid 4 procent, steg därefter ånyo till 4.27 procent i april 1933 men har sedermera befunnit sig i snabbt sjunkande och visar för december 1933 relationen 3.71 procent. Kreditmarknadens läge lägger således icke hinder i vägen för en begynnande återhämtning.

En viktig faktor i denna inhemska likviditetsutveckling har varit riksbankens stora uppköp av guld och utländska valutor. Det svenska bankväsendets internationella likviditet är således för närvarande ovanligt stor. Riksbankens valutareserv, som redan vid årets ingång avsevärt översteg 200 miljoner kronor, har under året mer än fördubblats och nått en storlek, som väsentligt överstiger normala proportioner. Häremot har man visserligen att ställa en minskning av privatbankernas utländska tillgodohavanden, men även efter avdrag därav återstod vid utgången av november 1933 en nettoökning av omkring 100 miljoner kronor. Samtidigt har under det förflutna året guld-kassans storlek förstärkts från omkring 206 miljoner kronor till 370 miljoner kronor (guldvärdet därvid beräknat efter det nominella kronvärdet). Till viss del torde denna stegring av landets valuta- och guldreserver härstamma från betydande försäljningar av privata innehav av utländska värdepapper, från hemtaganden av utländska tillgodohavanden och från en med hänsyn till de ovissa valutaförhållandena skeende förhandsdiskontering av exportvalutor, men till väsentlig del torde den härröra från den förändring av handelsbalansen i positiv riktning, som under året ägt rum. Denna stora likviditet har i konjunkturförhållanden framför allt den betydelsen, att utrymmet för en inhemsk relativ konjunkturliftning måste anses vara betydande, därest förutsättningarna eljest äro för handen.

Vad utvecklingen inom det svenska näringslivet såsom helhet beträffar, måste årets första månader sägas ha medfört en fortsatt ehuru svag skärpning av depressionen. Fondbörsen visade i stort sett fallande aktievärden, och prisutvecklingen pekade nedåt. Socialstyrelsens index för arbetstillgången inom industrien sjönk till 2.30 för det första kvartalet 1933 från 2.38 för det sista kvartalet 1932 och 2.46 för det första kvartalet samma år. Arbetslösheten inom fackförbunden visade under första kvartalet 1933 procenttal, som med omkring 4 enheter överstego motsvarande tal för samma tid 1932. Delvis under inverkan av den konjunkturoptimism, som vid denna tid gjorde sig gällande i Förenta Staterna och på andra håll i världen, inträffade i slutet av mars och i början av april en viss konjunkturlättnad även i Sverige. En ökad livaktighet gjorde sig gällande beträffande flera grenar av såväl export- som hemmamarknadsindustrierna. Börsvärdena och, såsom tidigare berörts, även priserna började röra sig uppåt. Socialstyrelsens index för arbetstillgången steg under andra kvartalet 1933 från

2.30 till 2.69, vilket även med hänsyn till säsongen måste betecknas såsom en relativt kraftig rörelse. Även arbetslösheten inom fackförbunden visade en kraftigare nedgång, än som blott med hänsyn till säsongen kunna förväntas. Denna uppåtgående konjunktur rörelse fortsatte under tredje kvartalet och, som det vill synas, även under fjärde kvartalet. Börsvärdena ha i allmänhet hållit sig vid den uppnådda något högre nivån, och den allmänna prisutvecklingen har varit något stigande. Socialstyrelsens index för arbetstillgången steg för tredje kvartalet till 2.94, en siffra som är högre än någon kvartalssiffra sedan tredje kvartalet 1930. Arbetslösheten inom fackförbunden minskades relativt, och socialstyrelsens procenttal understego för slutet av augusti, september och oktober motsvarande tal för året 1932.

Trots denna konjunkturförbättring under de tre sista kvartalen av det nyss tilländalupna året är emellertid arbetslösheten alltså synnerligen stor. Säkra statistiska data äro icke tillgängliga för senare tidpunkt än slutet av oktober, då procenttalet arbetslösa inom fackförbunden var 19.8 mot 21.8 vid samma tidpunkt år 1932. Vid bedömandet av dessa tal har man att ihågkomma vissa fakta rörande den svenska arbetsmarknaden. Den säsongmässiga ökning av arbetslösheten, som normalt inträder under årets sista kvartal, är till icke ringa del att tillskriva den avmattning i byggnadsverksamheten, som brukar inträda efter oktoberflyttningen. Då större delen av byggnadsarbetarna på grund av rådande arbetskonflikt icke längre ingår i socialstyrelsens statistik över arbetslösheten inom fackförbunden, är det sannolikt, att årets oktobersiffra och möjligen redan dess septembersiffra bli från jämförelsesynpunkt för låga. Vidare får man antaga, att antalet arbetslösa utom fackförbunden (en stor del av ungdomsarbetslösheten och av arbetslösheten inom jordbruket) relativt taget vuxit. Antalet arbetsansökningar per 100 lediga platser vid den offentliga arbetsförmedlingen i riket steg från 480 i september till 538 i oktober och till 657 i november, medan motsvarande siffror för år 1932 voro 351, 395 och 661. Till arbetslöshetskommissionen voro anmälda omkring 165,000 arbetslösa vid slutet av oktober 1933 mot 124,000 och 57,000 vid motsvarande tidpunkter 1932 och 1931. Siffran för slutet av november är i runt tal 170,000 mot 147,000 och 77,000 1932 och 1931.

Ser man till konjunkturutvecklingen inom särskilda näringsgrenar, måste det konstateras, att exportnäringarna och jordbruket alltså äro de hårdast drabbade. Årets goda skörd och den alltsedan mars gynnsamma prisutvecklingen för jordbruksprodukter — delvis åvägabragt genom statliga åtgärder, beslutade vid föregående års riksdag — samt de fallande räntesatserna ha dock medfört, att jordbruket i stort sett nu har ett gynnsammare läge än vid föregående årsskiftet. De stora exportindustrierna ha något ojämnt gynnats av den internationella pris- och konjunkturutvecklingen. Tydlig förbättring har sålunda ägt rum för träva-

ror, pappersmassa och järnbruksprodukter, medan verkstadsindustrien föga påverkats, och malmbrytningen — ehuru större än år 1932 — fortfarande håller sig på en mycket låg nivå. Den långvariga arbetskonflikten inom byggnadsindustrien har medfört försämrade avsettningsförhållanden för ett flertal hemmamarknadsindustrier och även — tillsammans med den rådande stora arbetslösheten — medfört en relativt sett minskad efterfrågan på konsumtionsvaror.

Allmänna förutsättningar för statsregleringen 1934/1935. Det är visserligen endast i begränsad omfattning, som det gångna årets handlingar bli direkt bestämmande för nästkommande budgets utgiftssida, och vad inkomsterna beträffar beror i stort sett endast inkomstskatten — som numerá får beräknas lämna mindre än en femtedel av statens verkliga inkomster — på förhållandena under en redan förfluten tid. Men den ekonomiska utvecklingen under ett kommande budgetår, som sålunda blir väsentligen avgörande både för de utgifter, som anses nödvändiga, och för de inkomster, man kan påräkna, måste bedömas med utgångspunkt från det nu existerande läget och från de tendenser i olika riktningar, som man där anser sig kunna iakttaga.

Av den lämnade översikten torde framgå, att de sistförflutna tre kvartalen uppvisa tecken till en återhämtning av konjunkturen ej blott i vårt land utan även i världen som helhet. Med vilken styrka denna vändning till det bättre kan betonas, beror framför allt på de jämförelsepunkter man väljer och på räckvidden av de slutsatser man drar ur den iakttagna konjunkturförbättringen. Då t. ex. kurvan för arbetslösheten bland de organiserade arbetarna i Sverige under fyra års tid — om man bortser från säsongväxlingarna — oavbrutet stigit, så att från och med maj 1930 varje månad ett efterföljande år visat ett högre procenttal för de arbetslösa än motsvarande månad föregående år, är det uppenbarligen ett gynnsamt tecken, att under sommaren 1933 denna ständiga försämring upphört och att de följande månaderna visa lägre siffror än fallet var 1932. Men då dessa lägre siffror ange en arbetslöshet på ungefär 20 procent, har man däri en erinran om att återhämtning alltid uttrycker något relativt och kan sambestå med svårartad arbetslöshet och starkt nedpressad produktion.

Då det gäller att bilda sig en uppfattning om framtiden, är emellertid läget i ett visst ögonblick av mindre betydelse än rörelsens riktning, utbredning och styrka. Och utan tvivel kan man i vårt land peka på ganska många tecken från skilda delar av näringslivet, som ge stöd åt det växande förtroende för framtiden, som nu mycket allmänt förspörjes. Men även om man vågar antaga, att förändringen till det bättre skall fortsätta, saknas verkliga hållpunkter för ett omdöme om hur hastigt eller hur långsamt återhämtningen kommer att försiggå. De praktiska slutsatserna med hänsyn till statsregleringen för nästa budgetår synas därför rimligen böra bli, att den redan inträdda lättningen betraktas såsom varaktig, att någon

ny konjunkturvändning nedåt icke tages med i beräkningen, men att den fortskridande förbättringen uppskattas med försiktighet.

Jag förbiser härvid icke, att bland förutsättningarna för den ekonomiska utvecklingen under nu ifrågavarande tidsperiod ingå även våra egna åtgöranden till stimulering av företagsamhet, höjande av köpkraften, ökning av rörelsen i näringslivet, och att sådana redan vidtagna eller för den närmaste framtiden planerade åtgärder kunde anses utgöra skäl för en något mera optimistisk konjunkturbedömning. Redan i föregående års finansplan hade jag på tal om inkomstberäkningen anledning att uppmärksamma den nämnda synpunkten men anförde däremot, att åtgärderna till motverkande av depressionen visserligen borde öva ett gynnsamt inflytande på folkhushållets inkomster och därför även på statsinkomsterna, men att jag under rådande ovissa förhållanden ansett utslutet att på denna grund höja beräkningen av någon eller några inkomstitlar. Hänvisningen till rådande ovissa förhållanden är fortfarande inte obefogad, men därtill torde böra läggas en erinran om att den bedömning av konjunkturtendenserna, som nu är under diskussion, inte kunnat ske under bortseende från företagna eller planerade statliga åtgärder ute i världen och i vårt eget land. Både vår egen penningpolitik, vår jordbrukspolitik och vår arbetslöshetspolitik ha ingått i skildringen av det ekonomiska läget, sådant det utvecklats sig under den senast förflutna tiden, och de relativt förhoppningsfulla antaganden, som med utgångspunkt härifrån gjorts om den närmaste framtiden, ha till förutsättning, att någon verklig ändring av den ekonomiska politiken i depressionsskärpande riktning icke äger rum.

Omdömet om konjunkturutvecklingen måste sätta sin prägel såväl på beräkningen av inkomsterna som på övervägandena om ramen för statens utgifter. Vad först inkomstsidan beträffar, torde det vara tillräckligt att påpeka, att de antaganden, jag ansett kunna göras om det ekonomiska läget under nästa budgetår, ganska nära stämma överens med den uppfattning, som ligger till grund för riksräkenskapsverkets inkomstberäkning. Det är därför naturligt, att jag praktiskt taget genomgående kunnat ansluta mig till verkets uppskattning av de olika inkomstitlarna.

Konsekvenserna för budgetens utgiftssida kunna inte formuleras lika kortfattat. Det är, till en början, inte lika lätt att ange, vad som kan menas med en »oförändrad utgiftsstandard», som det är att i fråga om inkomsterna räkna med oförändrade skattesatser, taxor etc. Vill man för utgifternas del uppställa en motsvarighet till inkomstberäkningen, får man närmast utgå från att föregående budgetårs anslagsposter bli oförändrade, där de icke »automatiskt» ökas eller minskas genom växlingar i prisläget eller genom sådana ändringar i olika verksamhetsgrenars omfattning, som äro undandragna statsmakternas omedelbara kontroll. Jag skall senare, vid frågan om budgetens balansering, återkomma till försöken att siffermässigt uttrycka en »oförändrad utgiftsstandard», då dessa försök där äga

sitt intresse. Men i nu förevarande sammanhang, då det gäller de allmänna förutsättningarna för nästa års statsreglering, får frågan om konjunkturläget inflytande på utgiftssidan anses ha en vidare innebörd. Behovet och möjligheterna att ändra utgiftsstandarden måste prövas, likaväl som behovet och möjligheterna att ändra för ögonblicket gällande skattesatser. Jag finner mig därför böra nu, liksom fallet var vid framläggandet av förra årets budget, något ingå på den allmänna frågan om den riktiga finanspolitiken under en depression.

Jag skall därvid endast i förbigående beröra den till synes formella, men även ur reell synpunkt betydelsefulla anordningen, att med lånemedel, som relativt snabbt amorteras, bestrida även sådana offentliga arbeten, som icke i fortsättningen ge det allmänna en i pengar uttryckbar inkomst, och som sålunda icke äro i inskränkt mening räntabla. Efter behandlingen i riksdagen av nu löpande riksstat, varvid meningarna voro delade om de belopp, som på detta sätt skulle anslås till motverkande av arbetslösheten, men där från intet håll restes kravet att begränsa nämnda arbeten inom skattebudgetens ram, får väl det principiella avgörandet anses ha fallit till förmån för de mindre stela metoderna att skapa balans i budgeten.

Men frågan om vilken inverkan depressionen bör öva på statens utgifter är därmed icke löst. Den kommer igen såsom en fråga om den rimliga utgiftsramen både vid behandlingen av skattebudgeten och vid lånebudgeten. Jag ber att såväl i den ena som den andra av dessa punkter till en början få hänvisa till vad jag yttrade vid framläggandet av förra årets statsverksproposition. Vad skattebudgeten beträffar påpekade jag, att begränsningar på olika håll måste företagas, om tillräcklig plats skulle kunna beredas för direkta understöd åt de av krisen hårdast drabbade. En fortsättning i förutvarande omfattning och ännu mera en utvidgning av hjälpverksamheten skulle kräva en högst betydande ökning av beskattningen, om icke samtidigt långt gående begränsningar företoges av utgifter, som icke för ögonblicket syntes lika trängande. Samtidigt uttalade jag den uppfattningen att näringslivet icke utan vidare främjas genom en nedskärning av det allmännas utgifter, även om dessa gå till löpande konsumtion. Det kunde nämligen inte med visshet påstås, att den minskning i allmänna rörelsen, som på en rad punkter äger rum genom inskränkning av statens löpande utgifter, omedelbart och helt kompenseras av ökade utgifter från de enskilda skattebetalarnas sida.

Den sålunda berörda frågan om de löpande statsutgifternas betydelse för konsumtionen och därmed för hela näringslivet ansågs emellertid inte behöva mera ingående prövas, då samtidigt kapitalutlägg av lånemedel planerades i sådan omfattning, att deras inverkan på rörelsen inom näringslivet finge antagas bli mycket större än den som kunde följa av vissa omstridda anslag på skattebudgeten. Jag vill till dessa överväganden i förra årets finansplan endast foga en erinran om den skillnad, som får anses föreligga mellan statsutgifter av skattemedel och statsutgifter av

lånemedel, då syftet är att uppehålla konsumtionen och därigenom stödja näringslivet. Om de uttagna skatterna minska skattebetalarnas konsumtion, är vad som sker en överflyttning, men ingen utökning av konsumtionen. Endast i den mån skatterna betalas av annars oanvända sparmedel, vinnes den avsedda utvidgningen. Lånemedel, som uppbringas under en depression, få däremot väsentligen antagas härstamma från sparmedel, som för ögonblicket sakna produktiv användning.

Skattebudgeten. De skäl, som sålunda för ett år sedan ansågos motivera en hård begränsning av löpande utgifter, finansierade genom skattemedel, synas mig fortfarande hållbara och tillämpliga även på statsregleringen 1934/1935. Den ändring av konjunkturläget i gynnsam riktning, som jag förut sökt karakterisera, och den mycket begränsade ökning av statsinkomsterna, som jag på grund därav vågat antaga, äro icke av den natur, att de föranleda en väsentligen annan bedömning än för ett år sedan av vad som är klok och tillräddlig finanspolitik.

Med denna förutsättning har budgetarbetet helt naturligt i första hand måst inriktas på att såvitt möjligt upprätthålla de i årets budget redan genomförda nedskärningarna. Detta har också i stort sett kunnat ske, om man undantar fjärde huvudtiteln, där värnpliktsövningarnas återupptagande i normal utsträckning jämte vissa andra omständigheter medfört en betydande ökning av utgiftssumman. En likaledes högst väsentlig stegring av utgifterna har blivit ofrånkomlig på grund av depressionens svårartade verkningar på kommunernas ekonomi. Redan i nu löpande budget upptogs ett extraordinärt anslag till förstärkning av medlen för skatteutjämning, vilket visat sig fullt ut behövt, om hittills tillämpade regler för bidrag skulle kunna upprätthållas, och de under höstens lopp ingångna underrättelserna om den starkt växande utdebiteringen inom kommunerna ha föranlett, att för nästa år anslagen till skatteutjämning sammanlagt föreslås fördubblade. Slutligen bör ihågkommas, att de mindre stela principer för budgetens balansering och de större möjligheter att ta lånemedel i anspråk, som av statsmakterna godkänts, ansetts till komplettering kräva, att vissa inkomster bindas för en snabbare amortering av statsskulden. Även i år föreslås betydande kapitalutlägg för offentliga eller med offentliga medel understödda arbeten, och den tredje punkt, där en utgiftsökning varit ofrånkomlig, är sålunda anslaget till avbetalning av lån med kort amorteringstid.

Om på detta sätt utgiftsökningar tvinga sig fram, delvis som en följd just av den ekonomiska depressionen, är det helt naturligt, att frågan ställes, om icke på andra håll ytterligare nedskärningar kunna göras, som uppväga eller mer än uppväga de såsom ofrånkomliga betraktade stegringarna. Att i detalj jämkningar nedåt visat sig möjliga, framgår av vad senare kommer att anföras om utgiftsregleringen. På enstaka punkter äro minskningarna till och med ganska avsevärda. Men tages frågan

i stort, är det tydligt, att den genom förra årets begränsningar skapade, något sammankrympta budgetramen bibehållits. Att genom radikala åtgärder nedbringa den svenska statsbudgeten till en annan och påtagligt lägre storleksordning har icke uppställts som mål för det nu avslutade budgetarbetet. De skäl, som härvid varit avgörande, kunna kortast angivas genom en hänvisning till de vägar, på vilka en dylik mera radikal nedskärningspolitik med nödvändighet hade fått slå in.

Den ena av dessa vägar är att med bibehållande av statsverksamhetens omfång sänka den ersättning, som utgår för det i allmän tjänst utförda arbetet. Den andra vägen är att begränsa omfattningen eller minska effektiviteten av den allmännyttiga verksamhet, som bekostas av statsmedel. Vid sidan av dessa båda vägar går en strävan att med bibehållen standard i fråga om ersättningar, omfattning och effektivitet nedbringa kostnaderna genom alla de olika slag av åtgärder, som skulle kunna sammanfattas under namnet rationalisering. Om denna sistnämnda strävan torde råda ganska allmän enighet. Den har länge satt sin prägel på budgetarbetet, den har målmedvetet fullföljts genom besparingsnämnder, organisationsnämnder och granskningsnämnder. Den ger steg för steg vissa resultat, men den öppnar inga utsikter till besparingar, som i förhållande till statsutgifternas hela summa kunde kallas väsentliga. Varje försök att komma fram till en budget av annan och lägre storleksordning är sålunda hänvisat till de båda först nämnda vägarna.

Den första av t dessa innebär praktiskt taget, att lönerna till statstjänarna sänkas, vilket för ögonblicket är detsamma som att de rörliga lönetilläggen, de s. k. dyrtidstilläggen, kraftigt nedskäras eller helt borttagas. Denna väg har icke i budgetförslaget blivit beträdd. En sänkning av lönerna i statstjänst, utöver den som kan följa av ändringar i levnadskostnaderna, har icke syntts påkallad av hänsyn till rättvisa och billighet och icke ansetts medföra några gagnande verkningar för näringslivet. Efter beslutet vid förra årets riksdag, då praktiskt taget enighet nåddes om att återinföra den fulla rörligheten hos lönetilläggen, torde denna första utväg att mera väsentligt nedbringa statsutgifterna åtminstone tills vidare kunna lämnas ur räkningen.

Den andra möjliga vägen, att reducera omfattningen eller effektiviteten i statsverksamheten, är den som klart utpekades av 1932 års granskningsnämnd såsom krävande politiska avgöranden, vilka läge utanför det åt nämnden givna uppdraget. Området för dessa avgöranden torde i stort sett kunna begränsas till försvarsdepartementets, socialdepartementets, ecklesiastikdepartementets och jordbruksdepartementets huvudtitlar. Varken rättsväsendet och fångvården eller utrikesrepresentationen, tullverk och övriga skatteomkostnader eller handelsdepartementets utgiftsstat erbjuda något fält för indragningar av här åsyftade storleksordning. Det av bilskattemedel bekostade vägväsendet under kommunikationsdepartementets huvudtitel representerar naturligtvis stora belopp, där en ned-

skärning kunde på papperet ge väsentliga besparingar, men då mer än hälften av dessa statsbidrag gå till vägunderhåll, betyder en nedskärning närmast överflyttning av utgifterna från staten till vägdistrikten. En sänkning av standarden är emellertid här i fortsättningen praktiskt möjlig, och kommunikationsdepartementets huvudtitel har utelämnats vid angivandet av gränserna för det egentliga nedskärningsområdet därför, att krav på minskning av bilskattemedlen mycket litet låtit höra av sig. Räntorna på statsskulden äro i stort sett otillgängliga för andra besparingsaktioner än konverteringar till lägre räntefot. Vad slutligen angår utgifterna för pensioner, torde dessa få bedömas på samma sätt som löneutgifterna.

Sålunda återstå de fyra stora huvudtitlar, som jag förut nämnt. Alla mera långtgående krav på begränsning av statsverksamhetens omfattning eller effektivitet, i syfte att nedbringa den allmänna skattebudgetens slutsumma, måste taga sikte på utgifterna till försvarsväsende, socialförsäkring, sjukvård och ordningsmakt, undervisningsväsende och jordbruksnäring. Såsom jag redan tidigare omnämnt, har återupptagandet av värnpliktsövningarna medfört en höjning av utgiftssumman för försvarsväsendet. Jordbrukets huvudtitel visar ökning, därför att vissa inkomster avsedda till näringens befrämjande beräknats stiga. Socialdepartementets huvudtitel har ökade utgifter för de mera permanenta eller ordinarie ändamålen, och de sänkta siffrorna för undervisningsväsendet ha sin grund i en förskjutning av vissa utbetalningar. På nu nämnda avgörande punkter utgår det framlagda budgetförslaget sålunda från den allmänna förutsättningen, att kraven på en lägre standard i fråga om de statliga åtgärdernas omfattning eller effektivitet icke ge uttryck för en riktig uppfattning om vad som är för samhället mest gagneligt. En betydande del av här ifrågakarande statsverksamhet består endast i att det allmänna förmedlar medborgarnas utgifter för en rad sådana behov, som de enskilda inte alls eller inte lika lätt kunna på egen hand tillgodose. En annan del av denna statens verksamhet kan anses innebära, att inkomster överflyttas från vissa medborgargrupper till andra, som därigenom sättas i stånd att bättre tillfredsställa vissa materiella och andliga behov. Så länge denna överflyttning, med beskattningen som medel, sker från verkligt bärkraftiga till ekonomiskt svagare medborgargrupper, finnes den starkaste anledning att anse den gagnande för hela samhället.

De allmänna förutsättningar, som sålunda lagts till grund för arbetet med skattebudgeten 1934/1935, äro resultat av överväganden rörande vårt lands ekonomiska läge, sådant det nu kan överblickas. Dessa förutsättningar äro på intet sätt avsedda att utgöra svar på frågan, hur statsbudgeten bör gestaltas till innehåll och omfång under antagande av en väsentlig och varaktig nedsättning av landets produktionsförmåga och folkets försörjningsmöjligheter. Ingen kan utan vidare vägra att övertänka ett dylikt framtidsperspektiv, men ingen torde heller vara beredd att i detta

ögonblick avgöra, hur en anpassning av de offentliga utgifterna till detta försämrade läge skulle företagas, med minsta möjliga skada för de värdefulla ting, som nu äro beroende av det allmännas verksamhet. Tidpunkten för ett sådant avgörande synes icke vara inne, så länge vi med vissa förhoppningar motse en begynnande allmän konjunkturförbättring eller äro i färd med att samla våra egna krafter i strävandet att ta tillvara våra tillgångar, skaffa nya arbetstillfällen, förbättra vår försörjning, med ett ord höja vår inkomststandard utöver den nuvarande, genom depressionen nedpressade nivån.

Lånebudgeten. Som ett led i denna sistnämnda strävan betecknade jag i förra årets finansplan det program för offentliga arbeten, finansierade med lånemedel, varom förslag då framlades. Även i statsverkspropositionen för nästa budgetår ingå kapitalutlägg i betydande omfattning, vilkas upptagande just nu motiveras av strävandet att bereda sysselsättning och försörjning åt de arbetslösa och att samtidigt öka rörelsen inom det enskilda näringslivet. Till vad som i denna fråga yttrades i förra årets finansplan ber jag att nu endast få lägga några erinringar.

En del av de farhågor, som det nämnda programmet till en början framkallade, ha redan visat sig mindre grundade. Läget på kapitalmarknaden har utvecklats i sådan riktning, att oron för statslånen såsom en fara för de enskilda företagens lånemöjligheter torde ha väsentligen försvunnit. Om den åter skulle komma till synes, bör det vara nog att hänvisa till det utlåtande, som de förut omnämnda valutasakkunniga avgåvo, där även dessa farhågor behandlades. De sakkunniga uttalade, att upplåningen borde ordnas på sådant sätt att stramhet på penningmarknaden undvekes och hänvisade till den handlingsfrihet riksbanken borde äga för förverkligandet av det penningpolitiska programmet.

En annan icke sällan uttalad farhåga, att den statliga upplåningen skulle ge upphov till en ohejdad prisstegring, eller inflation, torde ävenledes ha förlorat sin aktualitet. Erfarenheterna under det gångna året ha starkt framhävt de svårigheter som möta försöken att höja prisnivån. Sätillvida ha de röster, som bland valutasakkunniga uttryckte tvivel om vår förmåga att på egen hand åstadkomma en avsevärd prisstegring, tills vidare fått rätt. Man kan emellertid i likhet med dessa sakkunniga understryka, att en ökning av rörelsen även utan höjning av priserna är ett mål att eftersträva.

Om betänkligheterna mot den under förra året inledda finanspolitiken sålunda förlorat i styrka, kvarstå de positiva skälen för denna politik oförsvagade. Det synes fortfarande vara det bästa, att de arbetslösa i största möjliga utsträckning sättas i tillfälle att genom arbete skaffa sig sitt uppehälle. Det kan möta praktiska svårigheter att så fördela det allmännas kapitalinvesteringar, att de till övervägande del falla under depressionstider, men det måste anses i hög grad önskvärt, att en sådan

fördelning eftersträvas. Dessa skäl gälla sålunda oberoende av vilken verkan i konjunkturlyftande riktning man väntar sig av den ökade offentliga verksamheten. Att den åsyftade stimuleringen av näringslivet till sin omfattning är beroende av en mångfald omständigheter, får anses självklart. Under inflytande av krisskärpande faktorer på andra områden kan resultatet av det allmännas insatser inskränka sig till att depressionen framstår såsom mindre starkt markerad. Jag behöver för vårt eget lands del därvid endast erinra om den sedan förra våren pågående byggnadskonflikten med dess hämmande inverkan inte bara på de av det allmänna planerade byggnadsarbetena utan på verksamhetsgraden inom hela byggnadsindustrien och långt därutanför. Invändningar mot stimuleringsstanken kunna därför icke hämtas ur våra egna erfarenheter under det gångna halvåret, så mycket mindre som arbetena endast steg för steg kunnat igångsättas och de anslagna medlen långsamt komma ut i rörelsen.

I den mån man vågar antaga, att den inträdda förbättringen i det ekonomiska läget betecknar depressionens övergång i en så småningom stigande konjunktur av sedan gammalt välkänt slag, torde skälen för ett statligt investeringsprogram snarast bli förstärkta. I ett läge då depressionstendenserna synas ha ebbat ut, men återhämtningens krafter ännu äro svaga, anses av många de bästa utsikterna förefinnas för en gynnsam effekt av ett offentligt investeringsprogram. I detta hänseende hänvisar jag till vad ett flertal bland de förut omnämnda valutasakkunniga enade sig om att uttala, nämligen att den av dem förordade penningpolitiken, med stöd i en riktigt anordnad statlig upplåning, borde syfta till att om möjligt utan dröjsmål göra vårt land delaktigt i en förbättring av det ekonomiska världsläget, varpå vissa tecken under de senaste veckorna hade kunnat anses tyda.

Slutligen vill jag beröra även de farhågor av rakt motsatt slag, som möjligen komma att göra sig hörda. Om konjunkturförbättringen skulle fortskrida mycket hastigt, kunde det tänkas, att de offentliga arbetena icke endast bleve onödiga utan till och med övade en skadlig inverkan genom en alltför starkt uppdriven efterfrågan på de produktiva krafterna. Borsett från att de beslutade eller föreslagna arbetena äro av sådan art att en begränsning vid behov utan svårighet låter sig genomföra, bygga de här antydda bekymren på en föreställning om framtiden, som är ytterst osannolik. Redan tron på en mycket snabb utveckling fram mot en högkonjunktur vilar på svaga grunder. Men även om den förbättring, som nu kan iakttagas, verkligen skulle utgöra inledningen till en oväntat snabb konjunkturuppgång med alla de typiska drag, som man av tidigare erfarenheter känner, kvarstår det faktum, att denna konjunkturuppgång komme att utspelas på grundvalen av ett i många betydelsefulla hänseenden förändrat näringsliv.

Det är betecknande, att produktionsökningen under det sista året icke åtföljts av en motsvarande ökning i världshandeln. Tendenserna till högre grad av självförsörjning inom de olika länderna ha icke försvagats. Vårt eget land har mer eller mindre motvilligt följt med i den allmänna utvecklingen, och inga tecken tyda på att strömmen inom överskådlig framtid kommer att gå i annan riktning. De rubbningar och omläggningar i vårt ekonomiska liv, som vi därför även under antagande av en hastig konjunkturförbättring måste förutse, äro så betydande, att frågan om arbetslösheten och skapandet av nya arbetsmöjligheter torde bli den dominerande för en ekonomisk politik på längre sikt. Jag kan för ytterligare belysning av denna fråga hänvisa till vad statsministern i annat sammanhang i dag anför om strävandet att på olika områden utöka våra försörjningsmöjligheter. Av denna uppfattning om den ekonomiska utvecklingen och de uppgifter, den ställer för statsmakterna, följer å ena sidan som en naturlig konsekvens, att det allmännas åtgärder för att direkt ge arbete icke anses inom den närmaste tiden bli överflödiga; men å andra sidan inriktas den ekonomiska politiken på att inom en mångfald olika delar av näringslivet bereda ökade möjligheter till utkomst, och därmed bör följa, att de offentliga arbetena i mera inskränkt bemärkelse kunna väntas intaga en mindre framskjuten plats än förut, att de övergå till att fylla rollen som stödjande och kompletterande element i en mera omfattande strävan att hålla näringslivet i gång och ta tillvara våra produktiva krafter.

De samlade kapitalutläggerna av lånemedel äro i den framlagda budgeten endast obetydligt lägre än de i riksstaten för nu löpande budgetår och fördela sig på affärsverk, utlåningsfonder och fonden för förlag till statsverket väsentligen på samma sätt. För den ökade avbetalning, som erfordras å lånen med kort amorteringstid, avskiljas dels den extra inkomst- och förmögenhetsskatten, dels avkastningen av en föreslagen stämpelavgift på bouppteckningar. Tillsammans med den redan för amorteringen bundna arvsskatten beräknas dessa inkomster stiga till 40 miljoner kronor eller samma belopp, som i förra årets statsverksproposition upptogs såsom behöfligt med tanke på att det extraordinära arbetsanskaffningsprogrammet skulle fullföljas med betydande kapitalutlägg även ett kommande år.

I anslutning till den vid förra årets riksdag framträdande önskan att inom ramen av dessa kapitalutlägg göra en åtskillnad mellan dem som på grund av viss förräntnings- eller återbetalningsskyldighet kunde behandlas mera affärsmässigt och dem som närmast påkallade den snabba amorteringen ha nu för sig upptagits de lån, för vilka återbetalning förutsettes, och dessutom under särskild rubrik de statliga byggnader, för vilka en slutlig rationell anordning synes böra medföra helt andra amorteringstider än de här i övrigt förutsatta. De anslag till allmänna arbeten, som skulle utgå av lånemedel med kort amorteringstid, upptagas sålunda i det nu framlagda budgetförslaget till något över 120 miljoner kronor. Om därtill läggas motsvarande, enligt liknande grunder beräknade anslag

i gällande riksstat och dessutom hänsyn toges till de belopp som kunna förutses bli äskade på tilläggsstat för innevarande budgetår, stiger summan av lånemedel med kort amorteringstid till omkring 270 miljoner kronor, varemot sålunda bör ställas ett årligt amorteringsbelopp, som i fortsättningen beräknas uppgå till 40 miljoner kronor.

Utfallet av löpande statsreglering. Vid ingången av budgetåret 1932/1933 hade behållningen i statsverkets kassafond nedgått till 13.27 miljoner kronor. Då det kunde emotses, att statsregleringen för nämnda budgetår skulle utfalla med betydande underskott, anvisade 1933 års riksdag efter framställning av Kungl. Maj:t å tilläggsstat 75.00 miljoner kronor till förstärkning av kassafonden. Enligt den numera föreliggande budgetredovisningen för 1932/1933 utvisa de mot kassafonden reglerade inkomsttitlarna respektive utgiftsanslagen en nettobrist å 29.95 miljoner kronor. Vid budgetårets slut uppgick följaktligen kassafondens behållning till 58.92 miljoner kronor.

Utfallet av statsregleringen för budgetåret 1933/1934 kan givetvis ännu icke med någon större grad av säkerhet förutses. I fråga om budgetens inkomstsida torde man kunna utgå ifrån att överskott till avsevärda belopp skola uppstå å inkomst- och förmögenhetsskatten samt å inkomsten från domänverket, varemot tullmedlen kunna antagas komma att utvisa brist. Av stor betydelse för utfallet av utgiftssidan är, om de för arbetslöshetens bekämpande anvisade medlen visa sig tillräckliga. I sådant hänseende må erinras, att arbetslöshetskommissionen i sina nyligen framlagda beräkningar rörande medelsbehovet för kommissionens verksamhet kommit till det resultatet att, såvitt nu kan bedömas, någon förstärkning av det å skattebudgeten anvisade reservationsanslaget till bekämpande av arbetslösheten icke kommer att bliva erforderlig. Vad utgiftssidan i övrigt angår bör erinras, att de på kassafonden inverkande förslagsanslagen hittills under en följd av år brukat förete en total överbelastning till växlande belopp. De senare årens strävanden att räkna upp förslagsanslagen hava emellertid lett till att dessa överskridanden numera väsentligt nedgått. Dock må påpekas, att anslagen till dyrtidstillägg för innevarande budgetår beräknats efter en levnadskostnadsindex av 152 men att dyrtidstilläggen under fjärde kvartalet 1933 utgått efter en index av 154, till följd varav merbelastning å ifrågavarande anslag under nämnda tid uppstått.

Under framhållande av svårigheten att vid nuvarande tidpunkt yttra sig om det slutliga utfallet av den löpande statsregleringen har riksräkenskapsverket i sin föreliggande skrivelse med inkomstberäkningar för nästkommande budgetår uttalat, att någon mera avsevärd belastning av kassafonden på grund av statsregleringen för budgetåret 1933/1934, så vitt nu kunde bedömas, knappast syntes vara att emotse. I detta uttalande kan jag instämma. Jag har också vid uppgörandet av finansplanen för

budgetåret 1934/1935 utgått från att behållningen i kassafonden vid utgången av löpande budgetår skall uppgå till inemot 60 miljoner kronor.

En förutsättning för en dylik utveckling, som jag anser mig böra särskilt nämna, är, att den beräknade andelen i riksbankens vinst för år 1933 inflyter till statsverket. Ifrågavarande andel har i riksstaten upptagits med 13 miljoner kronor. Jag har inhämtat, att enligt bokslutet bankens vinst för fjolåret uppgår till i runt tal 10.⁵⁹ miljoner kronor, däri inbegripen den till 1.⁸⁰ miljon kronor uppgående vinsten å avbetalningslånefonden. Läggas härtill från föregående år återstående icke disponerade vinstmedel, omkring 2.⁸⁵ miljoner kronor, finnas alltså vinstmedel tillgängliga till belopp av 13.⁴⁴ miljoner kronor. Frågan, vilket vinstbelopp skall för år 1933 av riksbanken inlevereras till statsverket, ankommer på beslut av 1934 års riksdag efter förslag av bankoutskottet. Skulle det inlevererade beloppet mera avsevärt understiga det å riksstaten beräknade, rubbas en av förutsättningarna för den finansplan, som nu framlägges.

Vad åter lånebudgeten angår, torde vissa anslag å tilläggsstat för innevarande budgetår bliva erforderliga. Till statliga och statskommunala reservarbeten erfordras sålunda enligt arbetslöshetskommissionens beräkningar för innevarande budgetår ytterligare 15 miljoner kronor. För främjande av bostadsbyggande torde likaledes ett tilläggsbelopp utöver det å riksstaten anvisade anslaget å 15 miljoner kronor behöva ställas till förfogande till förstärkning av det i nämnda anslag inräknade beloppet för förbättringsbidrag och nybyggnadslån å landsbygden. Behovet av tilläggsanslag för sistnämnda ändamål har av egnahemsstyrelsen uppskattats till 10 miljoner kronor. För spannmålslagerhusfonden och arbetarsmåbrukslånefonden erfordras ytterligare kapitalökningsanslag med 1 miljon kronor för den förra och 5 miljoner kronor för den senare fonden. Av kapitalökningsanslaget för spannmålslagerhusfonden torde emellertid ett belopp av 150,000 kronor böra bestridas av skatte-medel. Förslag till tilläggsstat anhåller jag att vid ett senare tillfälle få anmäla.

Utgiftsregleringen. Redan vid behandlingen av de allmänna förutsättningarna för statsregleringen har jag lämnat en översikt rörande de principer, som följts vid uppgörandet av budgetförslagets utgiftssida. I avslutning till denna översikt anser jag mig nu böra lämna en mera siffermässig belysning av vissa huvudpunkter beträffande utgiftsregleringen.

Resultatet av det nu slutförda budgetarbetet har blivit, att summan av verkliga utgifter i riksstatsförslaget för budgetåret 1934/1935 uppgår till 757.⁰³ miljoner kronor. Ställes häremot slutsiffran för verkliga utgifter i gällande riksstat, 720.³⁷ miljoner kronor, framkommer en ökning av 36.⁶⁶ miljoner kronor. För en rättvisande jämförelse bör emellertid beaktas att, ehuru anslagsbehovet under femte huvudtitelns anslag till bekämpande

av arbetslösheten för innevarande budgetår beräknats till 25 miljoner kronor, för detta ändamål å riksstaten anvisats endast 5 miljoner kronor; i övrigt täckes medelsbehovet av förefintlig reservation.

Den utgiftsstegring, som framträder vid en sammanställning av nyssnämnda siffror, är även i övrigt i ej ringa mån skenbar. Sålunda har ett stegrat tillflöde å de tre inkomstitlarna automobilskattemedel, accis å margarin samt skatt å oljekakor m. m. föranlett, att de mot nämnda titlar svarande utgiftsanslagen ökats med samma belopp. Denna ökning belöper sig till sammanlagt 8.50 miljoner kronor. Budgetförslaget innefattar vidare, att de vid 1933 års riksdag beslutade slaktdjursavgifterna skola redovisas över riksstaten, vilket medför en höjning av riksstatens såväl inkomst- som utgiftssida med 1.80 miljon kronor. Viss omläggning i redovisningen av inkomster i fångvårdens verksamhet för med sig liknande ökning av budgetens omslutning med omkring 0.80 miljon kronor. Summan av nu omförmälda stegringar utgör 11.10 miljoner kronor.

Beträffande anslagsökningar i övrigt synas följande förhållanden förtjäna påpekas.

Nyssnämnda under femte huvudtiteln upptagna anslag till bekämpande av arbetslösheten — vilket anslag enligt den från och med innevarande budgetår tillämpade ordningen väsentligen avses för kontantunderstöd — har i förslaget höjts från 5 miljoner kronor med 12 miljoner kronor till 17 miljoner kronor. Av vad förut anförts framgår, att denna anslagshöjning i verkligheten icke innebär någon kostnadsökning utan tvärtom en utgiftsminskning i förhållande till innevarande budgetår med 8 miljoner kronor.

Till understöd åt skattetyngda kommuner ha, såsom förut nämnts, redan i löpande budget måst beredas särskilda medel i betydande omfattning. För detta ändamål har för innevarande budgetår — vid sidan av det ordinarie anslag till bidrag till skattetyngda kommuner, som avses för att till skatteutjämningsmedlens fond omföra huvudparten av de för utjämningsunderstöden författningsenligt avsedda intäkterna och som i löpande riksstat upptagits till 5.90 miljoner kronor — anvisats ett extra anslag å 4 miljoner kronor till förstärkning av skatteutjämningsmedlens fond. För nästkommande budgetår har ökad medelsanvisning befunnits påkallad. I syfte att för framtiden möjliggöra att genom utjämningskatt täcka större del av medelsbehovet för skatteutjämningsändamål föreslår jag viss omläggning av grunderna för nämnda skatt. Såsom följd härav har anslaget till bidrag till skattetyngda kommuner höjts till 8.90 miljoner kronor. Dessutom har till förstärkning av skatteutjämningsmedlens fond upptagits ett till 10 miljoner kronor förhöjt anslag. Den sammanlagda anslagsökningen till förevarande ändamål utgör sålunda 9.60 miljoner kronor.

En betydande del av utgiftsökningen enligt budgetförslaget hänför sig, såsom jag redan omnämnt, till försvarsväsendet. Medan slutsumman av

fjärde huvudtiteln i nu gällande riksstat uppgår till 102.⁸⁹ miljoner kronor, utgör budgetförslagets slutsiffra för huvudtiteln 111.³⁰ miljoner kronor, innebärande en anslagshöjning av 8.41 miljoner kronor. Härvid är emellertid att märka, att utöver de i riksstaten för innevarande budgetår upptagna anslagsbeloppen beräknats för utgifter under samma budgetår stå till förfogande reservationer å utgiftsanslag till belopp av omkring 5 miljoner kronor, under det att motsvarande siffra för nästkommande budgetår uppskattas till cirka 2.70 miljoner kronor. Anslagsökningen under förevarande huvudtitel beror i första hand på att i fråga om de värnpliktigas tjänstgöring förutsatts en återgång till förhållandena närmast före nu löpande budgetår och sammanhänger i övrigt bland annat med ökad medelsanvisning för utbildningsändamål samt för anskaffning av materiel för försvarsväsendets olika grenar.

Utom den förut berörda anslagsökningen för kontantunderstöd åt arbetslösa företer femte huvudtiteln i riksstatsförslaget betydande automatiska stegringar av anslag till pensions- och sjukförsäkring. Sammanlagt uppgå dessa stegringar till 6.⁸⁴ miljoner kronor.

Vissa åtgärder, som vidtagits i syfte att hålla nere budgetförslagets utgiftssida, torde vidare bära här omnämnas.

För nedbringande av riksstatens anslag till pensionsväsendet har för innevarande budgetår genomförts en inskränkning i fonderingen för pensioneringsändamål, såvitt angår avsättningen till civila pensionsfonden och anslagen till statens pensionsanstalt. Härigenom har för löpande budgetår vunnits en anslagslättnad av 12.46 miljoner kronor. Även för nästkommande budgetår förutsattes samma begränsning av fonderingen. På grund av fortgående stegring i utgifterna för här avsedda pensioneringsändamål kan emellertid den anslagsminskning, som genom denna åtgärd ernås, för nästkommande budgetår icke uppskattas till högre belopp än 10.⁶⁶ miljoner kronor.

Med avseende å finansieringen av kostnaderna för vägväsendet har återupptagits det i fjolårets statsverksproposition framlagda men av riksdagen då ej bifallna förslaget om överflyttning från den allmänna skattebudgeten till automobilskattemedlens specialbudget av de under sjätte huvudtiteln upptagna anslagen till byggande av enkla bygdevägar, ödebygdevägar och tillfartsvägar till inlandsbanan. Detta förslag, varigenom å allmänna skattebudgeten vinnes en besparing av sammanlagt 3.⁰⁵ miljoner kronor, har jag så mycket hellre ansett bära ånyo framföras, som automobilskattemedlens avkastning för nästa budgetår kan beräknas stiga med 3 miljoner kronor och följaktligen även efter den föreslagna överflyttningen ungefär oförändrat belopp skulle stå till förfogande för de ändamål, vilka nu bestridas av automobilskattemedel.

Av olika skäl har det ansetts lämpligt att i fråga om vissa bidrag till skolväsendet genomföra en omläggning, varigenom det statliga budgetåret — i stället för, såsom nu, kalenderåret — kommer att läggas till

grund för bidragens beräkning och utbetalning. Under övergångsåret möjliggör denna omläggning en anslagsminskning under åttonde huvudtiteln med sammanlagt 4.49 miljoner kronor. Vidare är det avsett att framlägga förslag om avveckling av ecklesiastikårsberäkningen i syfte att ersätta ecklesiastikåret med det kommunala budgetåret, kalenderåret. Avvecklingen berör bland annat betalningsterminerna för statsanslag, vilka ingå till kyrkofonden. Även i detta fall medför omläggningen en engångsbesparing, vilken uppskattas till 1.54 miljon kronor.

Å utgifterna för räntor å statsskulden beräknas huvudsakligen till följd av gällande låga räntesatser och de konverteringar av statslån, som under senaste tiden ägt rum, för nästkommande budgetår uppstå en minskning av 3 miljoner kronor.

Såsom förut nämnts föreslår jag, att de för innevarande budgetår gällande grunderna för dyrtidstillägg å löner och pensioner få oförändrat tillämpas även under nästkommande budgetår. I riksstaten för löpande budgetår äro anslagen till dyrtidstillägg beräknade efter en levnadskostnadsindex av 152. Under fjärde kvartalet 1933 hava emellertid dyrtidstilläggen utgått efter en index av 154. Ehuru, såsom redan berörts, indexsiffran vid årsskiftet nedgått till 153, har jag dock ansett försiktigheten bjuda, att dyrtidstilläggsanslagen för nästa budgetår beräknas efter ett indextal av 154. Denna beräkningsgrund medför en total anslagsökning å utgiftssidan av 1.3 miljon kronor. Härvid är emellertid att märka, att en tillfällig minskning i utgifterna för dyrtidstillägg uppkommer i anledning av förberörda omläggning beträffande beräkningen av vissa bidrag till skolväsendet. Utan nämnda minskning skulle anslagsökningen hava uppgått till 2.2 miljoner kronor.

I tidigare statsverkspropositioner hava de s. k. automatiska stegringarna av statsutgifterna vid upprepade tillfällen gjorts till föremål för behandling. Jämväl i samband med det nu avslutade budgetarbetet har inom finansdepartementet en undersökning ägt rum rörande de automatiska förändringarnas betydelse för utgiftsstegringarna. Därvid verkställda approximativa beräkningar visa, att de anslag under första—elfte huvudtitlarna, som äro underkastade automatiska förändringar, skulle — om ej motverkande faktorer förekommit — av sådan anledning hava stegrats med ett sammanlagt belopp av i runt tal 14.20 miljoner kronor. Häri ingår icke den ökning av medelsanvisningen för skatteutjämningsunderstöd, varom jag tidigare talat; ehuru av närbesläktad karaktär har denna ökning ansetts lämpligen icke böra här behandlas såsom automatisk i egentlig mening. Däremot inbegripes i ökningssiffran den förut berörda höjningen av anslagen till dyrtidstillägg. Nyssnämnda stegring har emellertid i viss mån motvägts av automatiska minskningar, vilka kunna uppskattas till sammanlagt omkring 5.60 miljoner kronor. Den automatiska nettoökningen utgör sålunda omkring 8.60 miljoner kronor. Genom ändringar i beräkningsgrunderna för vissa av förevarande anslag eller ge-

nom andra omläggningar har utgiftsstegringen ytterligare hållits tillbaka, så att den ökning, som beträffande dessa anslag kommer till synes i budgetförslaget, utgör endast omkring 2.40 miljoner kronor. Huvuddelen av skillnaden mellan sistnämnda båda belopp hänför sig till förut omfördälda engångsbesparingar i anledning av ändrade betalningsterminer för vissa bidrag under åttonde huvudtiteln.

Under skattebudgetens utgifter för kapitalökning har i budgetförslaget upptagits anslag till inlandsbanans fortsättning med samma belopp som för innevarande budgetår eller 4 miljoner kronor. På sätt redan anförts, har det i gällande riksstat upptagna anslaget å 25 miljoner kronor till avskrivning av de under fonden för förslag till statsverket anvisade lånemedelsanslagen till allmänna arbeten för nästkommande budgetår höjts till 40 miljoner kronor.

Tidigare har årligen visst belopp pläгат avsättas till fonden för mötande av förluster å aktiebolaget Kreditkassan av år 1922. I riksstaten för löpande budgetår har anslag för detta ändamål icke upptagits. Ej heller för nästa budgetår anser jag mig böra föreslå någon avsättning till ifrågavarande fond.

Summan av de å kapitalökningsbudgeten upptagna anslag, vilka äro avsedda att utgå av skattemedel, uppgår till 53.56 miljoner kronor. Läggas härtill summan av de under verkliga utgifter upptagna anslagen, 757.03 miljoner kronor, blir skattebudgetens totalsumma 810.59 miljoner kronor.

Detta innebär i förhållande till gällande riksstat en ökning av 50.89 miljoner kronor. Av skäl, som jag förut angivit, utgör denna siffra icke ett riktigt uttryck för den stegring av statsverkets utgifter av skattemedel, som den föreslagna budgeten skulle medföra i förhållande till löpande riksstat. Såsom sammanfattning av den här lämnade översikten över de viktigaste posterna på budgetens utgiftssida torde kunna sägas, att de verkliga kostnadsökningarna i budgetförslaget — fränsett de förut angivna automatiska stegringarna — främst hänföra sig till anslagsökningarna till försvarsväsendet, till den kommunala skatteutjämningen och till en snabb amortering av det lånemedelskapital, som investeras i allmänna arbeten.

Vad lånebudgeten beträffar, uppgå de förut omnämnda under fonden för förslag till statsverket upptagna anslagen till allmänna arbeten, att utgå av lånemedel med kort amorteringstid, till ett sammanlagt belopp av 122.71 miljoner kronor. Under samma fond upptagas vidare anslag till statliga byggnader med 11.56 miljoner kronor och till låneunderstöd med 20.50 miljoner kronor. De av lånemedel utgående kapitalökningsanslagen till statens affärsverksamhet upptagas till 65.90 miljoner kronor mot 78.84 miljoner kronor i gällande riksstat. För kapitalökning å statens utlåningsfonder anvisas enligt budgetförslaget av lånemedel

18.42 miljoner kronor, vilket innebär en minskning i förhållande till innevarande budgetår med 3.28 miljoner kronor. I sin helhet slutar lånebudgeten enligt riksstatsförslaget å 241.09 miljoner kronor mot 250.64 miljoner kronor i löpande riksstat.

Inkomstberäkningen. Enligt de av riksräkenskapsverket framlagda beräkningarna skulle skattebudgetens inkomstsida för nästkommande budgetår förete en icke oväsentlig nettoökning, nämligen med i runt tal 15 miljoner kronor. Denna ökning framträder framför allt beträffande de under egentliga statsinkomster redovisade skatterna, i fråga om inkomster av statens affärsverksamhet samt med avseende å riksgäldskontorets inkomstmedel.

I löpande riksstat beräknas skatterna inbringa sammanlagt 605.65 miljoner kronor. Under nästkommande budgetår skulle skatteinkomsterna enligt riksräkenskapsverkets beräkningar vid oförändrade grunder uppgå till 622.21 miljoner kronor, utgörande en stegring av 16.56 miljoner kronor eller 2.7 procent. Bland inkomststegringar äro att märka 2 miljoner kronor å inkomst- och förmögenhetsskatten — beräknad efter ett procenttal av 165 —, 3 miljoner kronor å stämpelmedlen (varav 1 miljon kronor å avkastningen av arvs- och gåvobeskattningen), 2 miljoner kronor å tobaksskatten, 1 miljon kronor å brännvinstillverkningsskatten, 2 miljoner kronor å rusdrycksförsäljningsmedel från detaljhandelsbolag samt 2 miljoner kronor å omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker. Av stegringens totalsumma faller emellertid på inkomstitlar tillhörande specialbudgeter ett sammanlagt belopp av 8.5 miljoner kronor, därav automobilskatte- medel 3 miljoner kronor, accis å margarin 4.5 miljoner kronor samt skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl 1 miljon kronor. Däremot förete följande inkomstitlar minskning, nämligen extra inkomst- och förmögenhetsskatten, tullmedlen, rusdrycksförsäljningsmedel från partihandelsbolag och maltskatt; dessa titlar hava nedräknats var och en med 1 miljon kronor.

Bland inkomsterna av statens produktiva fonder redovisas såsom nämnts överskotten å statens affärsverksamhet med ökat belopp, 80.03 miljoner kronor mot 65.53 miljoner kronor i löpande riksstat. Stegringen utgör 14.50 miljoner kronor. Nettoökningen å inkomsterna av statens produktiva fonder uppgår emellertid endast till 5.34 miljoner kronor, vilket sammanhänger därmed, att en i gällande riksstat under rubriken statens aktier beräknad engångsinkomst på 10 miljoner kronor från Aktiebolaget Svenska Tobaksmonopolet bortfaller.

I samband med omläggning i fråga om riksbanksvinstens redovisning å riksstaten hava i gällande riksstat upptagits vinstmedel för åren 1932 och 1933 med tillhoppa 27 miljoner kronor, medan för budgetåret 1934/1935 kan beräknas vinst endast för år 1934 till belopp av 13 miljoner kronor. Titeln riksgäldskontorets inkomstmedel, som förutsättes komma att erhålla viss tillfällig uppbörd, har uppräknats med 9.78 miljoner kronor.

Såsom framgår av vad jag i det föregående yttrat är jag i stort sett av samma uppfattning som riksräkenskapsverket i fråga om bedömandet av konjunkturutvecklingen för den tid, det här gäller att överblicka. På de allra flesta punkter har jag också ansett mig kunna biträda riksräkenskapsverkets beräkningar angående de belopp, med vilka de särskilda inkomstitlarna böra upptagas i riksstatsförslaget. Endast i följande avseenden föreslår jag jämkningar i de av verket upptagna inkomst-siffrorna.

På sätt jag under utgiftsregleringen antytt, ämnar jag föreslå ändring av bestämmelserna om utjämningskatt, varigenom skattens grundbelopp fördubblas. Med hänsyn härtill har utjämningskatten, som av riksräkenskapsverket beräknats till 3.70 miljoner kronor, i budgetförslaget uppförts med 7.40 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har upptagit utskiftningsskatten med ett belopp av 0.20 miljon kronor. På sätt längre fram skall närmare utvecklas bör å riksstaten från och med nästa budgetår redovisas jämväl den vid 1933 års riksdag beslutade ersättningsskatten. Denna redovisning synes lämpligen kunna ske å samma titel som utskiftningsskatten. I sammanhang därmed synes det mig befogat att höja beloppet av denna inkomstitel till 0.30 miljon kronor.

I anledning av förslag om inteckningsförnyelsernas avskaffande och införande av förhöjda stämpelavgifter för inteckning av skuldebrev kan inkomstiteln stämpelmedel uppräknas med 0.90 miljon kronor eller avrundat 1 miljon kronor.

Inkomsten av rusdrycksförsäljningsmedel från partihandelsbolag har av riksräkenskapsverket upptagits med 8 miljoner kronor. Enligt vad jag inhämtat kan emellertid under nästa budgetår från Aktiebolaget Vin- och spritcentralen påräknas ett ytterligare belopp av 3 miljoner kronor i vinstmedel.

Genom upptagande å riksstatens inkomstsida av vissa uppbörsmedel i fångvårdens verksamhet, vilka hittills tillgodoförts vederbörligt utgiftsanslag, tillkomma bland uppbörd i statens verksamhet inkomster å 0.79 miljon kronor. Under denna rubrik hänföras i riksstatsförslaget jämväl slaktdjursavgifter med 1.80 miljon kronor.

Under rubriken diverse inkomster beräknar jag liksom för löpande budgetår en intäkt av 2 miljoner kronor i lotterimedel och 0.20 miljon kronor från stuteriväsandets fond. Samma titel kan vidare såsom tillfällig uppbörd tillgodoföras ett belopp av 3.85 miljoner kronor, motsvarande statens andel i likviden för det i propositionen nr 256 till 1933 års riksdag omförmälda guldpartiet efter avdrag av vad som erfordras för täckande av vissa ännu oreglerade förskott och fordringar m. m.

I anslutning till ett av riksräkenskapsverket alternativt framställt yrkande har jag — till fullföljande av ett av 1932 års riksdag fattat beslut — ansett mig böra föreslå, att järnvägsstyrelsen genom anvisande av anslag under fonden för förslag till statsverket sättes i tillfälle att till

statsverket inleverera återstoden av det hos Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag inestående frakttillägget för år 1932, 1.31 miljon kronor. I anledning härav har jag ansett överskottet av statens järnvägar kunna i riksstatsförslaget upptagas med 8.50 miljoner kronor i stället för det av riksräkenskapsverket beräknade beloppet av 7 miljoner kronor.

Till följd av förslag, som senare i dag framlägges, om sänkning av räntefoten för lån från vissa utlåningsfonder och med hänsyn jämväl till fortsatt uppskov i viss omfattning med erläggande av ränta å egna-hemslånen hava inkomsterna av statens utlåningsfonder nedräknats med ett sammanlagt belopp av 486,000 kronor under den av riksräkenskapsverket angivna siffran. Jämkningsar hava slutligen vidtagits beträffande de under i anspråk tagna kapitaltillgångar upptagna titlarna reservationer å anslag för verkliga utgifter och statens produktiva fonder.

Enligt de beräkningar, vid vilka jag sålunda stannat, skulle med oförändrade skattesatser — inberäknat dock den nyss berörda höjningen av utjämningskatten — för finansiering av nästkommande års budget stå till förfogande 792.59 miljoner kronor gentemot 759.70 miljoner kronor i löpande riksstat. Ökningen uppgår alltså till 32.89 miljoner kronor.

På sätt jag nyss angivit, uppgår skattebudgetens utgiftssida till 810.59 miljoner kronor. Om med denna siffra sammanställes nyssnämnda inkomstbelopp, 792.59 miljoner kronor, framgår därav, att ett ytterligare inkomstbelopp av 18 miljoner kronor är erforderligt för skattebudgetens balansering.

Budgetens balansering. Innan jag övergår till frågan, hur nu nämnda inkomstbelopp på 18 miljoner kronor lämpligen bör anskaffas, vill jag i korthet erinra om vad budgetens balansering i övrigt innebär. Såsom jag under de allmänna förutsättningarna för statsregleringen påpekat, är det förenat med svårigheter att ange vad som kan förstås under uttrycket »oförändrad utgiftsstandard» och därför också svårt att göra upplysande jämförelser mellan utgifterna under olika budgetår. I anslutning till den närmare redogörelse för viktigare anslagsposter, som i avdelningen om utgiftsregleringen lämnats, kan emellertid följande sammanfattning göras. Skattebudgetens slutsumma i nu gällande riksstat uppgår till 760 miljoner kronor. Om härtill läggas de 20 miljoner kronor, som tagits i anspråk från en reservation på anslaget till kontantunderstöd, vidare 14 miljoner kronor varmed specialbudgeterna vuxit, slutligen 8 miljoner kronor i »automatiska» stegringar, skulle slutsumman vid »oförändrad standard» stiga till 802 miljoner kronor, medan den nu framlagda skattebudgeten slutar på 810 miljoner kronor.

Emellertid har av föregående redogörelse för utgifterna redan framgått, att vissa betydande ökningar föreslagits, vilka icke äga automatisk karaktär. De uppgå sammanlagt för försvarsväsendet, skatteutjämnings, avbetalningen av lån med kort amorteringstid jämte några mindre poster till

omkring 30 miljoner kronor. Då mot denna utgiftsökning skulle stå en utvidgning av budgetens slutsumma med endast 8 miljoner kronor, ha övriga 22 miljoner kronor pressats in i ramen genom motsvarande nedskärningar. Frågan om det underskott, som vid budgetarbetet varit att täcka, skulle sålunda kunna besvaras genom att till förut beräknade 802 miljoner kronor lägga nyssnämnda 30 miljoner kronor och genom att mot denna utgiftssumma på 832 miljoner kronor ställa en beräknad inkomst på 792 miljoner kronor. Bristen på 40 miljoner kronor har genom nedskärningar minskats med 22 miljoner kronor, varefter 18 miljoner kronor återstå att täcka genom nya inkomster.

Såsom jag redan under allmänna förutsättningar för statsregleringen omnämnt, är det min avsikt att föreslå, att för avbetalning av lån med kort amorteringstid beräknas 40 miljoner kronor och att vid denna utgiftspost bindes förutom nu utgående arvsskatt, upptagen till 26 miljoner kronor, även den extra inkomst- och förmögenhetsskatten, som beräknas ge 8 miljoner kronor. Återstående belopp erhålles genom införande av en vid sidan av arvs- och gåvoskatten utgående stämpelavgift på bouppteckningar med flera handlingar. Denna stämpelavgift är avsedd att utgå först på den del av boets tillgångar, som överstiger 50,000 kronor, och att uttagas med låga procenttal, högst 6 procent. Avkastningen uppskattas till 6 miljoner kronor.

För skattebudgeten i övrigt erfordras sålunda 12 miljoner kronor, och det synes rimligt att för erhållande av detta belopp anlita de mest bärkraftiga grupperna i samhället. En höjning av inkomst- och förmögenhetsskatten synes mig icke i allo erbjuda den bästa utvägen för att vinna detta syfte. Jag föreslår i stället, att en särskild skatt å förmögenhet uttages för budgetåret 1934/1935. Förmögenheter upp till 50,000 kronor lämnas fria, och viss lättnad beredes dessutom, om den skattskyldiges årliga inkomst icke svarar mot storleken av hans förmögenhet. Vid en förmögenhet på 100,000 kronor skulle skatten röra sig mellan 30 och 50 kronor, vid 200,000 kronor mellan 120 och 200 kronor o. s. v. med maximum 0.5 procent för den del av förmögenheten, som ligger över 1,000,000 kronor.

Då jag alltså föreslår, att hela det erforderliga skattebeloppet uttages på den direkta beskattningens väg, kan jag till motivering nöja mig med att anföra några siffror, som ge vid handen, hur de skattehöjningar, som de gångna krisåren gjort nödvändiga, fördela sig på direkt och indirekt beskattning. Ännu vid riksdagen 1931 genomfördes statsregleringen för det kommande budgetåret väsentligen med hjälp av fonderade medel. Först budgetåret 1932/1933 kom den ökade beskattningen, men då med icke mindre än beräknade 82.5 miljoner kronor, av vilka 13.5 miljoner på den direkta vägen och 69 miljoner på den indirekta. Budgeten 1933/1934 krävde också betydande skattehöjningar för att kunna balanseras och då därtill lades acciser på margarin och oljekakor, kan den samlade skatteökningen beräknas till icke mindre än 66 miljoner kronor.

varav 25 miljoner på direkt väg och 41 miljoner på indirekt. De båda åren visa alltså tillsammans skattehöjningar på 148.5 miljoner kronor, varav endast 38.5 miljoner kronor uttagits av inkomst och förmögenhet, medan 110 miljoner kronor belasta konsumtionen. Även med den nu föreslagna höjningen av beskattningen å förmögenhet och med tillägg av 3.7 miljoner i utjämningskatt, kommer man för de tre åren tillsammans icke upp till mer än 60 miljoner på den direkta vägen mot 110 miljoner på den indirekta, d. v. s. 35 procent på den ena sidan mot 65 procent på den andra.

De här anförda siffrorna rörande storleken av de skattehöjningar, som under de senare budgetåren genomförts, böra tydligen hållas isär från förändringarna i det sammanlagda belopp, som under samma budgetår genom skatter tillförts statsregleringen. Av en i det följande under redogörelsen för riksstatens utveckling återgiven tabell framgår, att om man tar budgetåret 1931/1932 till utgångspunkt för en jämförelse, den för nästa budgetår beräknade totala avkastningen av skatter företer en ökning av 53 miljoner kronor.

Riksstaten.

Riksstatens utveckling från och med budgetåret 1926/1927 m. m. För att erhålla en samlad bild av riksstatens utveckling under senare år hava i efterföljande sammanställning angivits de belopp, med vilka den totala budgeten liksom dess båda huvudavdelningar, skattebudgeten och lånebudgeten, uppförts i riksstatsförslaget för budgetåret 1934/1935, samt häremot svarande belopp avseende riksstaterna för budgetåren 1926/1927—1933/1934. I sammanställningen redovisas därjämte de olika huvudslagen av skattebudgetens såväl utgiftsanslag som inkomsttillar.

Med hänsyn till de budgettekniska omläggningar, som vidtagits i de till redovisningsperioden hörande riksstaterna, hava vid utarbetandet av sammanställningen, med utgångspunkt från riksstatsförslaget, vissa omräkningar verkställt beträffande det till riksstaterna för budgetåren 1926/1927—1928/1929 hänförliga siffermaterialet. Genom dessa omräkningar hava vissa i vederbörande riksstater dubbelförda poster utmönstrats och riksstaternas såväl slutsummor som delsummor upptagits till belopp, som medgiva en jämförelse i stort sett med motsvarande i riksstatsförslaget för budgetåret 1934/1935 uppförda summor. Sålunda har för budgetåret 1928/1929 viss i anspråk tagen kapitaltillgång från fonden för statsskuldens amortering jämte motsvarande utgiftsanslag utmönstrats, varjämte för budgetåren 1926/1927—1928/1929 å inkomstsidan redovisad återbetalning av tillfälliga lånemedel samt motsvarande utgiftsanslag frånräknats. Beträffande budgetåret 1931/1932 har till riksstatens siffror för dels verkliga utgifter dels i anspråk tagna kapitaltillgångar lagts den särskilda anvisning å 15 miljoner kronor på fonden för statsskuldens amortering, som gjordes av 1932 års riksdag för bere-

dande av ytterligare medel till arbetslöshetens bekämpande. Slutligen bör nämnas, att den från och med budgetåret 1932/1933 i riksstaten särskilt redovisade titeln riksgäldskontorets inkomstmedel blivit, för upprätthållande av jämförbarheten, i tabellen inlagd under rubriken egentliga statsinkomster.

Anslag, miljoner kronor					
Budgetår	Skattebudgeten			Lånebudgeten	Tillsammans
	Verkliga utgifter	Utgifter för kapitalökning	Summa	Utgifter att täckas av låne-medel	
1926/1927.....	634.81	45.58	679.84	55.22	735.06
1927/1928.....	641.68	31.46	673.14	30.83	703.47
1928/1929.....	658.53	33.41	691.94	49.35	741.29
1929/1930.....	689.28	55.62	744.90	34.41	779.31
1930/1931.....	719.48	44.07	763.55	49.82	813.37
1931/1932.....	760.89	55.56	816.45	72.80	889.25
1932/1933.....	814.49	23.72	838.21	103.87	¹ 942.08
1933/1934.....	720.37	39.33	759.70	250.64	1,010.34
1934/1935.....	757.08	53.56	810.59	241.09	1,051.68

Inkomster, miljoner kronor								
Budgetår	Skattebudgeten						Lånebudgeten	Tillsammans
	Egentliga statsinkomster	Inkomster av statens produktiva fonder	Andel i riksbankens vinst	Summa verkliga inkomster	I anspråk tagna kapitaltillgångar	Summa för skattebudgeten	Låne-medel	
1926/1927.....	516.57	110.17	16.00	642.74	37.10	679.84	55.22	735.06
1927/1928.....	537.72	114.80	16.20	668.22	4.92	673.14	30.83	703.47
1928/1929.....	560.24	115.53	13.90	689.67	2.27	691.94	49.35	741.29
1929/1930.....	587.44	135.79	17.00	740.23	4.67	744.90	34.41	779.31
1930/1931.....	595.17	141.70	19.00	755.87	7.68	763.55	49.82	813.37
1931/1932.....	616.24	114.82	16.00	747.06	69.39	816.45	72.80	889.25
1932/1933.....	656.79	94.99	14.00	765.78	72.43	838.21	103.87	¹ 942.08
1933/1934.....	638.00	93.16	27.00	758.16	1.54	759.70	250.64	1,010.34
1934/1935.....	697.49	99.52	13.00	810.01	0.58	810.59	241.09	1,051.68

¹ I de i sammanställningen angivna siffrorna för budgetåret 1932/1933 ingå följande å tillägsstat upptagna anslag, nämligen dels till arbetslöshetens bekämpande 42 miljoner kronor, dels till kapitalökning å egnahemslånefonden 4 miljoner kronor, därav 3.60 miljoner av låne-medel och 0.40 miljon kronor av andra statsinkomster. Under inkomsterna hava i anspråk tagna kapitaltillgångar och låne-medel ökats med motsvarande belopp.

I detta sammanhang torde få meddelas några uppgifter om utvecklingen av den under egentliga statsinkomster ingående största inkomstgruppen, nämligen skatterna.

I efterföljande tabell har sammanställts skatternas summa för ett vart av budgetåren 1924/1925—1934/1935, därvid uppgifterna väsentligen grunda sig för tiden till och med budgetåret 1932/1933 på avslutade räkenskaper, för budgetåret 1933/1934 på riksstatens siffror samt för budgetåret 1934/1935 på de siffror, som innehållas i det nu föreliggande budgetförslaget. Bland skatterna hava medtagits automobilskattemedlen även under den tid, då dessa redovisades utanför riksstaten, liksom ock den under vissa tidigare år bland diverse inkomster bokförda intäkten av rusdrycksförsäljningsmedel från partihandelsbolag. Tabellen innehåller vidare en fördelning av skattesumman för varje budgetår på direkta och indirekta skatter. Med avseende å denna fördelning må här allenast framhållas, att av stämpelmedlen arvs- och gåvoskatten jämte den föreslagna stämpelavgiften å bouppteckningar m. fl. handlingar hänförs till direkt beskattning, medan övriga stämpelmedel ansetts utgöra indirekt beskattning. En liknande fördelning har i fråga om automobilskattemedlen ägt rum sålunda, att fordonsskatten hänförs till den direkta beskattningen samt gummirings- och bensinskatterna till indirekt beskattning. Vissa i tabellen ingående siffror äro endast approximativt beräknade.

Budgetår	S k a t t e r				Summa milj. kr.
	Direkta		Indirekta		
	milj. kr.	i % av summa	milj. kr.	i % av summa	
1924/1925...	171.91	32.7	353.19	67.8	525.10
1925/1926	179.88	34.9	336.26	65.1	516.14
1926/1927.....	181.18	33.4	361.86	66.6	542.54
1927/1928.....	183.49	31.9	391.09	68.1	574.58
1928/1929	186.25	32.5	386.50	67.5	572.75
1929/1930.....	189.66	32.2	400.02	67.8	589.68
1930/1931.....	207.40	34.7	390.84	65.8	598.24
1931/1932.....	203.22	34.2	391.75	65.8	594.97
1932/1933.....	193.37	32.0	410.49	68.0	603.86
1933/1934.....	181.15	29.9	424.50	70.1	605.65
1934/1935.....	205.51	31.7	442.50	68.8	648.01

Av tabellen framgår, att den stegring, som inträtt beträffande såväl den direkta som den indirekta beskattningen, under största delen av perioden varit proportionsvis lika stark för de båda skatteformerna. De direkta skatternas procentuella andel har, såsom synes, för hela perio-

den 1924/1925—1932/1933 praktiskt taget konstant hållit sig omkring en tredjedel av den totala skattesumman. För budgetåret 1933/1934 giva dessa beräkningar, till grund för vilka såsom nämnt lagts riksstatsciffrorna, en viss nedgång i de direkta skatternas andel av skattesumman. Budgetförslaget företer en procentsiffra för de direkta skatterna, som ligger över den sålunda beräknade siffran för 1933/1934 men som är lägre än för något annat år under perioden.

Skattebudgeten enligt riksstatsförslaget. En jämförelse mellan anslagen till *verkliga utgifter* i riksstaten för nu löpande budgetår och dylika anslag i det föreliggande budgetförslaget ger följande resultat:

	Enligt riksstaten för budgetåret 1933/1934 milj. kr.	Enligt förslaget till riksstat för budgetåret 1934/1935 milj. kr.	Ökning (+) Minskning (—) milj. kr.
I. Första huvudtiteln (Kungl. hov- och slottsstaterna)	1.68	1.63	—
II. Andra > (Justitiedepartementet)	12.30	13.48	+ 1.18
III. Tredje > (Utrikesdepartementet)	6.49	7.19	+ 0.70
IV. Fjärde > (Försvarsdepartementet)	102.89	111.80	+ 8.41
V. Femte > (Socialdepartementet)	121.18	139.17	+ 17.99
VI. Sjätte > (Kommunikationsdepartementet)	85.44	84.97	— 0.47
VII. Sjunde > (Finansdepartementet)	46.10	54.45	+ 8.35
VIII. Åttonde > (Ecklesiastikdepartementet) ..	146.09	139.82	— 6.27
IX. Nionde > (Jordbruksdepartementet) ...	47.42	55.08	+ 7.66
X. Tionde > (Handelsdepartementet)	11.29	11.85	+ 0.06
XI. Elfte > (Pensionsväsendet)	30.51	32.52	+ 2.01
Säger	611.84	650.96	+ 39.62
XII. Oförutsedda utgifter	1.00	1.00	—
XIII. Riksdagen och dess verk m. m.	4.06	4.10	+ 0.04
XIV. Räntor å statsskulden m. m.	103.97	100.97	— 3.00
Summa	720.37	757.03	+ 36.66

Enligt sammanställningen överstiga, med undantag av första, sjätte och åttonde huvudtitlarna, samtliga de elva första huvudtitlarnas slutsummor löpande riksstats motsvarande belopp.

För femte huvudtiteln vidkommande utvisar sammanställningen en anslagsökning av 17.99 miljoner kronor. Av vad förut anförts framgår emellertid, att förslaget beträffande denna huvudtitel i verkligheten icke innebär någon utgiftsökning utan tvärtom en utgiftsminskning av 2.01 miljoner kronor, i det att medelstillgången under anslaget till bekämpande av arbetslösheten för innevarande budgetår är 20 miljoner kro-

nor högre än vad anslagsbeloppet utvisar. Den minskning i medelsbehovet för ifrågavarande ändamål, som anslagsberäkningen för 1934/1935 innefattar, utgör 8 miljoner kronor, en summa som mer än uppväger de ökningar, vilka beträffande anslag i övrigt förekomma under huvudtiteln. Erinras må, att de automatiska anslagsstegringarna under femte huvudtiteln, efter avdrag av automatiska minskningar, uppgå till omkring 6.26 miljoner kronor.

I fråga om sjätte huvudtiteln har redan berörts, att de med automobilskattemedlen sammanhängande anslagen till följd av höjning av inkomstiteln upptagits med sammanlagt 3 miljoner kronor mer än i gällande riksstat; å andra sidan föreslås anslag å sammanlagt 3.19 miljoner kronor skola överföras till automobilskattemedlens specialbudget. I övrigt företer huvudtiteln endast smärre förändringar beträffande anslagsbeloppen.

Sjunde huvudtiteln utvisar enligt sammanställningen en ökning av 8.35 miljoner kronor. Enbart de båda anslagen till bidrag till skattetyngda kommuner samt till förstärkning av skatteutjämningsmedlens fond hava ökats med 9.60 miljoner kronor, och huvudtitelns anslag i övrigt förete alltså en minskning av 1.25 miljon kronor, till väsentlig del av automatisk natur. Bland större automatiska minskningar må nämnas 0.50 miljon kronor under anslaget till ersättning till städerna för mistad tolag och 0.31 miljon kronor under anslaget till ersättning till vissa städer och köpingar för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel. Vidare har det i löpande budgetårs riksstat upptagna anslaget å 0.50 miljon kronor till kostnader för allmänna fastighetstaxeringen år 1933 kunnat bortfalla. Å andra sidan har anslaget till kostnader för årlig taxering ökats med 0.20 miljon kronor.

Beträffande åttonde huvudtiteln hava, såsom förut omnämnts, besparingar å tillhopa 6.03 miljoner kronor vunnits genom omläggning beträffande utbetalningen av vissa bidrag m. m. Även fränsett dessa anslagsminskningar visar huvudtiteln nedgång med 0.24 miljon kronor.

Av ökningen under nionde huvudtiteln hänför sig ett belopp av 5.50 miljoner kronor till den höjning av anslaget till avsättning till statens mjölkregleringsfond, som blivit en följd av att de mot sagda utgiftsanslag korresponderande inkomstitlarna — accis å margarin samt skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl — i budgetförslaget uppräknats med sagda belopp. Såsom förut nämnts, medför vidare slaktdjursavgifternas redovisning över riksstaten en höjning av såväl inkomst- som utgiftssidan med 1.80 miljon kronor. Fränsett dessa till specialbudgeter hörande anslag uppgår alltså ökningen å huvudtiteln till 0.36 miljon kronor.

I riksstaten för budgetåret 1933/1934 och i budgetförslaget hava anslagen till *utgifter för kapitalökning*, att utgå av andra statsinkomster

än lånemedel, upptagits med belopp, som framgå av följande jämförande sammanställning:

	Enligt riksstaten för budgetåret 1933/1934 milj. kr.	Enligt förslaget till riksstat för budgetåret 1934/1935 milj. kr.	Ökning (+) Minskning (-) milj. kr.
Statens affärsverksamhet	4.00	4.00	—
Statens utlåningsfonder	2.76	2.54	— 0.22
Statsverkets fond av rusdrycksmedel	0.02	—	— 0.02
Avbetalning å statsskulden	32.55	47.02	+ 14.47
Summa	39.33	53.56	+ 14.23

Denna sammanställning utvisar för ifrågavarande anslagsgrupp en summa av 39.33 miljoner kronor i löpande riksstat och 53.56 miljoner kronor i budgetförslaget. Här föreligger alltså en ökning på 14.23 miljoner kronor. Ökningen föranledes i främsta rummet av det under avbetalning å statsskulden med 15 miljoner förhöjda anslaget till avskrivning av visst i fonden för förlag till statsverket ingående lånekapital. Under samma rubrik öka kostnaderna för av staten upptagna eller övertagna amorteringslån med 1.79 miljon kronor huvudsakligen till följd av amortering av 1933 års 4 procents statslån samt av de från Uppsala—Gävle järnvägsaktiebolag övertagna lånen, varemot anslaget till avsättning till fonden för statsskuldens amortering sänkts från 3.40 miljoner kronor till 1.08 miljon kronor.

För statens affärsverksamhet uppföres liksom i löpande riksstat anslag å 4 miljoner kronor till inlandsbanans fortsättning. Anslag till fonden för mötande av förluster å aktiebolaget Kreditkassan av år 1922 har lika litet som i löpande riksstat kunnat inrymmas i budgetförslaget. Jag vill här i förbigående nämna att, efter det enligt beslut av 1933 års riksdag 26.50 miljoner kronor av fonden tagits i anspråk för avlyftande av viss Kreditkassans skuld till riksbanken jämte ränta, fondens behållning utgör 19.50 miljoner kronor.

Totalsumman av anslagen å skattebudgeten utgör, såsom av det föregående framgår, 810.59 miljoner kronor, vilket i förhållande till nu löpande riksstat innebär en ökning av 50.89 miljoner kronor.

Vad angår skattebudgetens inkomstsida meddelas i efterföljande tablå en jämförelse mellan de inkomsttitlar, vilka bruka sammanföras under den gemensamma beteckningen *verkliga inkomster*, för nu löpande och för nästkommande budgetår:

	Enligt riks- staten för budgetåret 1933/1934 Milj. kr.	Enligt förslaget till riksstat för budgetåret 1934/1935 Milj. kr.	Ökning (+) minskning(-) Milj. kr.
<i>Egentliga statsinkomster:</i>			
Skatter	605.65	648.01	+ 42.36
Uppbörd i statens verksamhet	14.69	18.08	+ 3.39
Diverse inkomster	5.56	9.52	+ 3.96
Säger	625.90	675.61	+ 49.71
<i>Inkomster av statens produktiva fonder:</i>			
Statens affärsverksamhet	65.58	81.53	+ 16.00
Statens aktier	11.59	1.59	- 10.00
Statens utlåningsfonder.....	15.09	15.50	+ 0.41
Statsverkets fond av rusdrycksmedel	0.96	0.90	- 0.05
Säger	93.16	99.52	+ 6.36
<i>Andel i riksbankens vinst</i>	27.00	13.00	- 14.00
<i>Riksgäldskontorets inkomstmedel</i>	12.10	21.88	+ 9.78
Summa	758.16	810.01	+ 51.85

I det nu föreliggande riksstatsförslaget sluta de egentliga statsinkomsterna å ett belopp av 675.61 miljoner kronor eller 49.71 miljoner kronor mera än i riksstaten för innevarande budgetår.

Av budgetförslagets inkomstsumma faller enbart på skatterna ett belopp av 648.01 miljoner kronor. Inkomst- och förmögenhetsskatten förutsättes härav lämna 122 miljoner kronor, därvid jag utgår från att skatten uttages med 165 procent av grundbeloppen. Särskild skatt å förmögenhet beräknas till 12 miljoner kronor. Vidare upptages avkastningen av extra inkomst- och förmögenhetsskatten till 8 miljoner kronor. Med tillämpning av de ändrade grunderna för utjämningskatten antages denna giva 7.40 miljoner kronor. Stämpelmedlen uppföras med 62 miljoner kronor, därav 26 miljoner kronor hänförliga till arvsskatt och skatt för gåva samt 6 miljoner kronor till inkomst av stämpelavgift å bo-uppteckningar med flera handlingar. I automobilskattemedel beräknas inflyta 75 miljoner kronor. Tullmedlen hava uppförts med 116 miljoner kronor samt tobaksskatten med 75 miljoner kronor. Accis å margarin och skatt å oljekakor m. m. beräknas giva respektive 9.50 och 4 miljoner kronor. Rusdrycksmedlen äro beräknade till sammanlagt 153 miljoner kronor.

Uppbörd i statens verksamhet har beräknats till 18.08 miljoner kronor. Av detta belopp komma cirka 4.40 miljoner kronor på inkomsttitlar, vilka tillsammans med tillhörande utgiftsanslag bilda fristående spe-

cialbudgeter, däribland den nu till redovisning å riksstaten upptagna titeln slaktdjursavgifter med ett belopp av 1.80 miljon kronor.

I inkomsttiteln diverse inkomster ingå lotterimedel med 2 miljoner kronor och värdet av visst staten tillfallet guldparti med 3.85 miljoner kronor.

Inkomsterna av statens produktiva fonder beräknas till sammanlagt 99.52 miljoner kronor eller till 6.38 miljoner kronor mera än i löpande riksstat. Av den beräknade inkomsten komma på statens affärsverksamhet 81.53 miljoner kronor, på statens aktier 1.59 miljon kronor, på statens utlåningsfonder 15.50 miljoner kronor samt på statsverkets fond av rusdrycksmedel 0.90 miljon kronor.

Riksbanksvinsten uppföres i riksstatsförslaget med 13 miljoner kronor, avseende beräknad vinst för år 1934.

Riksgäldskontorets inkomstmedel förete en ökning med 9.78 miljoner kronor till 21.88 miljoner kronor.

Sammanlagt utvisa de verkliga inkomsterna enligt budgetförslaget en ökning med 51.85 miljoner kronor utöver det i nu löpande riksstat uppförda motsvarande beloppet.

I *anspråk tagna kapitaltillgångar* upptagas i riksstatsförslaget med ett belopp av 0.58 miljon kronor. I löpande riksstat är här beräknat 1.54 miljon kronor. För nästa budgetår upptages under denna huvudgrupp 0.15 miljon kronor i anslagsreservationer och 0.43 miljon kronor från statens produktiva fonder.

Lånebudgeten enligt riksstatsförslaget. En jämförelse mellan anslagen att täckas av lånemedel för nu löpande budgetår och dylika anslag i riksstatsförslaget ter sig sålunda:

	Enligt riksstaten för budgetåret 1933/1934 milj. kr.	Enligt förslaget till riksstat för budgetåret 1934/1935 milj. kr.	Ökning (+) Minskning (—) milj. kr.
Statens affärsverksamhet.....	78.84	65.90	— 12.94
Statens utlåningsfonder	21.70	18.42	— 3.28
Fonden för förlag till statsverket.....	150.10	156.77	+ 6.67
Summa	250.64	241.09	— 9.55

Sammanställningen utvisar, att lånebudgetens totalsumma minskats från 250.64 miljoner kronor till 241.09 miljoner kronor eller sålunda med 9.55 miljoner kronor.

För statens affärsverksamhet framträder en minskning från 78.84 miljoner kronor till 65.90 miljoner kronor eller med icke mindre än 12.94 miljoner kronor. Denna minskning beror väsentligen därav, att ett i lö-

pande riksstat förekommande anslag för förvärvande av Uppsala—Gävle järnväg m. m. å 13.70 miljoner kronor bortfaller. För elektrifiering av statsbanor äskas anslag å 39.55 miljoner kronor eller till ungefär samma belopp som i löpande riksstat, där för dylikt ändamål anvisats 39 miljoner kronor. För statens utlåningsfonder äskas å lånebudgeten i budgetförslaget 18.42 miljoner kronor eller 3.28 miljoner kronor mindre än i nu löpande riksstat. Slutligen upptagas under fonden för förslag till statsverket lånemedelsanslag å sammanlagt 156.77 miljoner kronor, varav största delen eller 122.71 miljoner kronor hänför sig till de anslag till allmänna arbeten, vilka, enligt vad i finansplanen omförmäls, äro avsedda att utgå av lånemedel med kort amorteringstid. I nu löpande riksstat slutade under fonden för förslag till statsverket upptagna anslagen till allmänna arbeten å sammanlagt 150.10 miljoner kronor.

Beräkning av de särskilda inkomstittlarna.

Såsom framgår av vad i det föregående anförts, har jag ansett mig höra på så gott som samtliga punkter ansluta mig till riksräkenskapsverkets förslag till beräkning av de särskilda inkomstittlarna för nästkommande budgetår. Självfallet föranleda mina i finansplanen framlagda förslag vissa ändringar och tillägg till verkets beräkningar.

Egentliga statsinkomster. Under rubriken skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse återfinnes såsom den största posten *inkomst- och förmögenhetsskatten*.

Denna skatt, som under budgetåren 1932/1933 och 1933/1934 uttagits med respektive 145 procent och 165 procent av grundbeloppen, har i riksstaterna för sagda år beräknats till respektive 122 miljoner kronor och 120 miljoner kronor. Den behållna inkomsten å titeln utgjorde budgetåret 1932/1933 132.24 miljoner kronor. För nu löpande budgetår torde skatten — under förutsättning att 94 procent av det debiterade beloppet beräknas inflyta — komma att giva i runt tal 128.5 miljoner kronor.

För beräkningen i statsverkspropositionen av inkomst- och förmögenhetsskatten har från och med år 1923 tillämpats en metod, för vilken utförlig redogörelse meddelats i en bilaga till samma års statsverksproposition. Såsom utgångspunkt för sina beräkningar av utfallet av 1934 års skattetaxering har riksräkenskapsverket utnyttjat vissa av statistiska centralbyrån efter riksräkenskapsverkets hemställda meddelade uppgifter rörande 1933 års skattetaxering (se tabellen å sid. 12 i riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935).

En jämförelse mellan taxeringsresultatet för år 1933 och de av riksräkenskapsverket verkställda taxeringsberäkningarna för år 1934 ter sig sålunda:

	1933 Milj. kr.	1934 Milj. kr.	Ökning (+) Minskning (-)	
			Milj. kr.	%
Inkomst av fastighet	610.2	640	+ 29.8	+ 4.88
» » rörelse m. m.	644.4	630	- 14.4	- 2.23
» » tjänst m. m.	3,735.7	3,650	- 85.7	- 2.29
» » kapital	378.4	341	- 37.4	- 9.88
Summa uppskattad inkomst	5,368.7	5,261	- 107.7	- 2.01
Avdrag	587.8	653	+ 65.2	+ 11.09
Taxerad inkomst	4,780.9	4,608	- 172.9	- 3.62
$\frac{1}{60}$ av den skattepliktiga förmögenheten	210.0	210	—	—
Till inkomst- och förmögenhetsskatt				
taxerat belopp	4,990.9	4,818	- 172.9	- 3.46
Utnyttjade Ortsavdrag	2,747.4	2,700	- 47.4	- 1.73
Beskattningsbart belopp	2,243.5	2,118	- 125.5	- 5.59
Därav:				
a) Enskilda skattskyldiga	1,973.4	1,838	- 135.4	- 6.86
b) Aktiebolag m. fl.	270.1	280	+ 9.9	+ 3.67

I sin inkomstberäkning har riksräkenskapsverket närmare motiverat de av verket vidtagna, i tablån redovisade ändringarna av olika inkomst- och avdragsbelopp.

Såsom framgår av tablåns siffermaterial hava för 1934 års taxering beräknats icke obetydliga sänkningar på samtliga inkomstposter utom för inkomst av fastighet, där i stället en ökning förutses. Då därjämte avdragsposten starkt stegrats, hava beräkningarna lett fram till en minskning i det totala taxerade beloppet på 172.9 miljoner kronor eller 3.46 procent. Sedan emellertid för enskilda skattskyldiga beräknats en sänkning av de utnyttjade Ortsavdragen med 47.4 miljoner kronor, har nedgången i de beskattningsbara beloppen för samtliga skattskyldiga begränsats till 125.5 miljoner kronor, vilket utgör 5.59 procent av de beskattningsbara beloppen år 1933 för samtliga skattskyldiga. För enskilda skattskyldiga utgör minskningen i de beskattningsbara beloppen 135.4 miljoner kronor eller 6.86 procent, medan för bolagen beräknas en ökning med 9.9 miljoner kronor eller 3.67 procent.

På grundval av de beskattningsbara beloppen beräknar riksräkenskapsverket härfter den debiterade inkomst- och förmögenhetsskatten sålunda.

Medelskatteprocenten har vid 1933 års taxering för enskilda skattskyldiga utgjort 5.76 procent och för aktiebolag m. fl. 8.55 procent. För 1934 års taxering har riksräkenskapsverket — under förutsättning att skatten kommer att utgå med 165 procent av grundbeloppen — beträff-

fande såväl enskilda som aktiebolag m. fl. räknat med oförändrad skatteprocent. Med nu angivna procentsatser beräknar verket den debiterade skatten för år 1934 till 105.9 miljoner kronor för enskilda och 23.9 miljoner kronor för aktiebolag m. fl. eller alltså sammanlagt till 129.8 miljoner kronor. Med utgångspunkt från att skatten, enligt riksräkenskapsverkets antagande, beräknas inflyta med 94.0 procent av det debiterade beloppet, skulle den behållna inkomsten uppgå till 122.0 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket har i enlighet härmed hemställt, att inkomst- och förmögenhetsskatten för budgetåret 1934/1935 upptages till 122 miljoner kronor.

För egen del finner jag de av riksräkenskapsverket utvecklade skälen för beräkningen av de i verkets sammanställning ingående detaljsiffrorna väl grundade.

För bedömning av det slutresultat, till vilket beräkningen rörande 1934 års skattetaxering sålunda nått fram, torde det vara av intresse att undersöka ifrågavarande inkomsttitels utveckling under en följd av år. I sådant syfte belysas i efterföljande tablå förändringarna i inkomst- och förmögenhetsskatten — bortsett från den tidigare utgående s. k. B-skatten — under tiden från och med budgetåret 1923/1924:

B u d g e t å r	Beräknat grundbelopp av skatten			Skatt i procent av grundbeloppen	Debiterad skatt	Inflytande skatt	
	Milj. kr.	Höjning (+) eller minskning (—) från föregående år				Milj. kr.	I procent av debiterad skatt
		Milj. kr.	%	%	Milj. kr.		
1923/1924	80.76	.	.	175	141.88	135.72	96.08
1924/1925	82.87	+ 2.11	+ 2.61	175	145.02	138.51	95.51
1925/1926	88.80	+ 5.98	+ 7.16	170	150.96	144.27	95.57
1926/1927	92.99	+ 4.19	+ 4.72	160	148.78	143.87	96.70
1927/1928	94.72	+ 1.73	+ 1.86	160	151.56	145.67	96.11
1928/1929	102.18	+ 7.46	+ 7.88	150	153.27	145.27	94.78
1929/1930	106.72	+ 4.54	+ 4.44	145	154.75	146.04	94.87
1930/1931	116.90	+ 10.18	+ 9.54	145	169.50	160.38	94.62
1931/1932	116.22	— 0.68	— 0.58	145	168.52	157.85	93.87
1932/1933	96.55	— 19.67	— 16.92	145	140.00	132.24	94.46
1933/1934	82.85	— 13.70	— 14.19	165	136.70	128.50	94.00
1934/1935	78.67	— 4.18	— 5.05	165	129.80	122.00	94.00

Såsom framgår av tablå, företer det beräknade grundbeloppet av inkomst- och förmögenhetsskatten en oavbruten stegring till och med budgetåret 1930/1931. Den genomsnittliga årliga ökningen av grundbeloppet vid taxeringarna åren 1923—1930 har uppgått till 5.5 procent. 1930 års taxering utvisade en stegring från föregående år av icke mindre än

9.5 procent. Vid påföljande års taxering inträdde däremot en minskning på 0.6 procent, vid 1932 års taxering utgjorde minskningen i förhållande till år 1931 16.9 procent, och vid 1933 års taxering har nedgången i skattens grundbelopp fortsatt, ehuru minskningen i förhållande till närmast föregående års taxering är såväl absolut som relativt mindre än nedgången från 1931 till 1932. Även det nu beräknade grundbeloppet av inkomst- och förmögenhetsskatten för år 1934 utvisar i jämförelse med utfallet av 1933 års taxering en minskning, men denna har stannat vid en avsevärt lägre siffra än under de två senare åren och utgör endast 5.1 procent av grundbeloppet vid 1933 års taxering. Ändock antages grundbeloppet vid nästa års taxering komma att ligga lägre än under något tidigare år under den i tabellen redovisade perioden.

I anslutning till vad här förut anförts föreslår jag, att avkastningen av inkomst- och förmögenhetsskatten i riksstaten för nästkommande budgetår upptages till 122 miljoner kronor.

Särskild skatt å förmögenhet. Enligt vad jag vid anmälan av finansplanen anført, ämnar jag — bland andra medel för åvägbringande av jämvikt mellan skattebudgetens inkomster och utgifter — föreslå påläggandet av en särskild skatt å förmögenhet för budgetåret 1934/1935. Enligt det förslag, som i detta ämne utarbetats inom finansdepartementet, skall denna skatt erläggas av fysisk person samt vissa juridiska personer. Beskattningen skall dock endast drabba förmögenhet, som överstiger 50,000 kronor. I den skattepliktiga förmögenheten inbegripes härvid, i anslutning till vad som i motsvarande hänseende gäller vid den nuvarande förmögenhetsbeskattningen, även förmögenhet tillhörig den skattskyldiges hemmavarande omyndiga barn, därest ej jämlikt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt barnet skall taxeras därför. Då det till inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara beloppet är lågt i förhållande till förmögenheten, tillämpas i skattelindringssyfte vid beräkning av den beskattningsbara förmögenheten viss reduktionsregel. Skatten skall uttagas efter en progressiv skala, enligt vilken skattesatsen stiger från 1 promille för den del av den beskattningsbara förmögenheten, som överstiger 50,000 kronor men icke 150,000 kronor, till 5 promille för den del av den beskattningsbara förmögenheten, som överstiger 1,000,000 kronor. Enligt verkställda beräkningar skulle med tillämpning av denna skatteskala ifrågavarande skatt inbringa 12 miljoner kronor, med vilket belopp skatten torde uppföras i riksstatsförslaget. Närmare förslag om beskattningens utformning torde jag framdeles få anmäla.

Extra inkomst- och förmögenhetsskatten. I löpande riksstat finnes uppförd extra inkomst- och förmögenhetsskatt med ett belopp av 9 miljoner kronor. Såsom framgår av riksräkenskapsverkets inkomstberäkning, har skatten vid 1933 års taxering debiterats med allenast 8.72 miljoner kronor.

I sin föreliggande skrivelse har verket beräknat, att vid 1934 års taxering skulle å förevarande skattetitel debiteras ett belopp av 8.20 miljoner kronor, och med ledning av att under sistförflutna budgetår 98.5 procent av den debiterade extra inkomst- och förmögenhetsskatten influtit, har den behållna inkomsten under budgetåret 1934/1935 av verket beräknats till i runt tal 8 miljoner kronor.

Enligt vad jag vid anmälan av finansplanen anfört, har jag funnit mig böra föreslå, att extra inkomst- och förmögenhetsskatt uttages för budgetåret 1934/1935 efter oförändrade grunder. Då jag icke har något att erinra mot den av riksräkenskapsverket under denna förutsättning gjorda beräkningen av förevarande inkomsttitel, får jag — som senare i dag kommer att anmäla proposition med förslag till författning i ämnet — hemställa, att extra inkomst- och förmögenhetsskatt i budgetförslaget uppföres med 8 miljoner kronor. Enligt vad jag i det föregående angivit, bör avkastningen av denna skatt jämte inkomsten av den av mig föreslagna stämpelavgiften å bouppteckningar och vissa därmed i stämpelhänseende likställda handlingar — i anslutning till den anordning, som från och med innevarande budgetår genomförts beträffande arvs- och gåvoskatten — avses för amortering av de under fonden för förslag till statsverket anvisade lånemedelsanslagen för allmänna arbeten.

Utjämningskatten är i löpande riksstat uppförd med 4.10 miljoner kronor och har för budgetåret 1934/1935 av riksräkenskapsverket beräknats till 3.70 miljoner kronor. Ämbetsverket har därvid utgått från att utjämningskatten beträffande 1934 års taxering uttages med hela grundbeloppet, på sätt varit fallet vid de två senaste årens taxeringar.

Jag har icke något att erinra mot riksräkenskapsverkets beräkning av skattens avkastning under angivna förutsättning. Såsom jag vid behandlingen av finansplanen omförmält, har det emellertid befunnits påkallat att bereda möjlighet att genom utjämningskatt uttaga en större del av de för skatteutjämningsbidrag erforderliga medlen än för närvarande kan ske. I sådant syfte skulle enligt mitt förslag bestämmelserna om utjämningskatten ändras därhän, att skattens grundbelopp, som nu motsvarar en tredjedel av kommunala progressivskattens grundbelopp, fastställes till två tredjedelar av sistnämnda grundbelopp. Förslag till författningsändring härom torde jag senare i dag få anmäla.

Då jag räknar med att det skall visa sig nödvändigt att för nästkommande budgetår uttaga utjämningskatt med hela grundbeloppet, hemställer jag, att utjämningskatten i riksstatsförslaget uppföres med 7.40 miljoner kronor.

Utskiftningsskatt har för vardera av budgetåren 1932/1933 och 1933/1934 i riksstaten uppförts med 100,000 kronor. Under förstnämnda budgetår utvisade titeln en behållen inkomst av 209,975 kronor. Såsom framgår av riksräkenskapsverkets skrivelse med inkomstberäkningar, har ut-

skiftningsskatt vid 1933 års taxering debiterats med ett belopp av 302,699 kronor, och inkomstiteln torde därför under innevarande budgetår komma att uppvisa en behållen inkomst av omkring 300,000 kronor. För budgetåret 1934/1935 har riksräkenskapsverket förordnat, att utskiftningsskatten uppföres med 200,000 kronor.

Innevarande år skall av provningsnämnderna första gången verkställas taxering till ersättningsskatt jämlikt förordningen den 26 juni 1933 (nr 395). Vid sådant förhållande bör i riksstaten för budgetåret 1934/1935 uppföras en inkomstitel för redovisning av inflytande dylik skatt. Lämpligen synes därvid ersättningsskatten kunna sammanföras med utskiftningsskatten under en inkomstitel; jag förutsätter dock, att bestämmelser av riksräkenskapsverket meddelas i syfte att de båda skatterna i räkenskaperna bokföras å särskilda undertitlar.

Ifråga om det belopp, varmed ersättningsskatten kan utfalla, föreligger ingen möjlighet till några säkra antaganden. Med hänsyn till beloppet av den vid 1933 års taxering debiterade utskiftningsskatten torde avkastningen av de båda ifrågavarande skatterna kunna i riksstatsförslaget beräknas till 300,000 kronor.

Jag hemställer alltså, att i förslaget till riksstat uppföres »utskiftningsskatt och ersättningsskatt, *bevillning*» med 300,000 kronor.

Stämpelmedlen, vilka för budgetåret 1932/1933 gävo en behållen avkastning av 49.65 miljoner kronor, äro i riksstaten för innevarande budgetår uppförda med 52 miljoner kronor. Vid inkomstiteln angives, att av detta belopp 25 miljoner kronor utgöra arvsskatt och skatt för gåva. Hela avkastningen av denna beskattning avses för återbetalning av den upplåning, som verkställles för finansiering av anslag till allmänna arbeten. I sådant syfte är i rikstaten för löpande budgetår bland utgifter för kapitalökning under rubriken avbetalning å statsskulden uppfört ett särskilt anslag å nämnda belopp av 25 miljoner kronor till avskrivning av visst i fonden för förlag till statsverket ingående lånekapital.

För budgetåret 1934/1935 har generalpoststyrelsen föreslagit, att förevarande inkomstitel måtte upptagas till 53 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket har hemställt, att inkomstiteln uppföres med 55 miljoner kronor, därav 26 miljoner kronor syntes kunna beräknas utgöra arvsskatt och skatt för gåva. Mot riksräkenskapsverkets förslagsberäkningar har jag intet att erinra.

Såsom jag tillkännagivit vid anmälan av finansplanen, ämnar jag framlägga förslag rörande vissa ändringar i stämpelförordningen, i huvudsak innebärande att bouppteckning efter avliden person skall, utöver den stämpel som utgår enligt förordningen om arvsskatt och skatt för gåva, beläggas med stämpel efter värdet av behållningen i boet. Enahanda stämpelavgift skulle vidare påföras bland annat vissa deklarerationer enligt arvsskatteförordningen. För den närmare innebörden av be-

stämmelserna anhåller jag att få redogöra vid anmälan av förslag rörande författningsändringarna. Enligt verkställda beräkningar skulle ifrågavarande stämpelavgifter under budgetåret 1934/1935 tillföra statsverket en inkomst av 6 miljoner kronor.

Chefen för justitiedepartementet har förklarat sig hava för avsikt att — med föranledande av en utav 1932 års riksdag gjord framställning — föreslå avlåtande till 1934 års riksdag av förslag rörande in-teckningsförynelse-ernas avskaffande. Därest förslaget genomföres, har det ansetts påkallat att lämna sportelberättigade befattningshavare vid underdomstolarna ävensom vissa städer kontant gottgörelse av statsmedel för bortfallande löseninkomster. För detta ändamål äskas under andra huvudtiteln vederbörligt anslag. I syfte att bereda statsverket ersättning för minskade inkomster av stämpelmedel vid in-teckningsförynelse-ernas avskaffande ävensom medel för täckande av den uppkommande nya statsutgiften ämnar jag, efter samråd med nämnde departementschef, framlägga förslag om vissa ändringar i stämpelförordningen, innebärande i huvudsak en förhöjning av den enligt 8 § i förordningen utgående stämpelavgiften för skuldebrev från 25 öre till 40 öre för 100 kronor av det kapitalbelopp, för vilket in-teckning eller betalning hos offentlig myndighet sökes. Det är avsett, att den ifrågasatta lagstiftningen om in-teckningsförynelse-ernas avskaffande skall träda i kraft först den 1 januari 1935, men såsom av chefen för justitiedepartementet omförmäles torde den förhöjda stämpelavgiften böra tillämpas redan från och med den 1 juli 1934. Vid bifall till vad sålunda föreslagits torde kunna beräknas en ökning av stämpelintäkterna för nästa budgetår med 0.90 miljon kronor eller i runt tal 1 miljon kronor.

Jag utgår från att förordningen den 17 maj 1923 (nr 113) om utgörande av en särskild stämpelavgift i vissa fall vid köp, byte eller införsel till riket av pärlor med flera lyxvaror — vilken förordnings giltighetstid utlöper den 30 juni 1934 — erhåller förlängd giltighet under nästa budgetår. Härom torde jag senare i dag få framlägga förslag.

I enlighet med vad sålunda anförts hava stämpelmedlen i budgetförslaget upptagits till 62 miljoner kronor, med angivande tillika att därav belöper å arvsskatt och skatt för gåva ett belopp av 26 miljoner kronor samt å stämpelavgift å bouppteckningar m. m. ett belopp av 6 miljoner kronor.

Tullmedlen beräknades för budgetåret 1932/1933 till 148 miljoner kronor och hava i riksstaten för budgetåret 1933/1934 upptagits till 117 miljoner kronor. Förstnämnda budgetår utgjorde den behållna inkomsten enligt budgetredovisningen 117.19 miljoner kronor; häri ingår den av 1932 års riksdag beslutade tillfälliga kaffeskatten med 1.56 miljon kronor.

För nästkommande budgetår har generaltullstyrelsen beräknat brutto-

inkomsterna av tullmedel till 115 miljoner kronor och restitutionerna under samma tid till 3 miljoner kronor, varför de nettoinkomster av tullmedel, som kunde förväntas inflyta under budgetåret 1934/1935, av styrelsen upptagits till 112 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket åter har ansett sig kunna uppskatta den debiterade tulluppbörden för nästa budgetår till 120 miljoner kronor, innebärande i förhållande till generaltullstyrelsens beräkning en höjning med 5 miljoner kronor; samtidigt har verket företagit en uppräknig av det av styrelsen angivna beloppet av restitutioner med 1 miljon kronor till 4 miljoner kronor. Verket har i enlighet härmed hemställt, att inkomstiteln tullmedel för budgetåret 1934/1935 i riksstaten uppföres med 116 miljoner kronor.

För egen del anser jag den av riksräkenskapsverket sålunda angivna siffran böra godtagas och hemställer följaktligen, att tullmedlen i föreliggande riksstatsförslag uppföras med sistnämnda belopp, 116 miljoner kronor.

Accis å margarin har först med innevarande budgetår uppförts å riksstaten och därvid beräknats till 5 miljoner kronor. Enligt förordningen den 26 juni 1933 (nr 405) uttages denna accis, där Kungl. Maj:t så förordnar. Accisen utgår med belopp, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock lägst 10 och högst 50 öre per kilogram. Enligt kungörelser den 20 juli (nr 484) och den 15 december 1933 (nr 647) har förordnats om uttagande av margarinaccis med 20 öre per kilogram. Ifrågavarande förordnande gäller tillsvidare beträffande margarin, som levereras intill utgången av innevarande budgetår.

Efter att hava samrått med chefen för jordbruksdepartementet finner jag mig böra förorda, att förevarande inkomstitel för nästkommande budgetår beräknas under antagande, att margarinaccis kommer att under budgetåret uttagas med nuvarande belopp. Med utgångspunkt härifrån hemställer jag, i överensstämmelse med kontrollstyrelsens och riksräkenskapsverkets förslag, att inkomstiteln ifråga uppföres med ett belopp av 9.5 miljoner kronor.

Skatten å oljekakor och vissa slag av fodermjöl, vilken skatt liksom margarinaccisen omföres till statens mjölkregleringsfond, torde i enlighet med riksräkenskapsverkets förslag böra upptagas med 4 miljoner kronor.

Tobaksskatten beräknades i riksstaten för budgetåret 1932/1933 till 70 miljoner kronor och lämnade under sagda budgetår en behållen inkomst av 72.85 miljoner kronor eller 2.72 miljoner kronor mera än under närmast föregående budgetår. Stegningen föranleddes delvis av en enligt beslut av 1933 års riksdag från och med den 1 mars 1933 genomförd höjning av skattesatserna.

För innevarande budgetår är tobaksskatten uppförd med 73 miljoner kronor.

För nästkommande budgetår har riksräkenskapsverket — med höjning av en av Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet gjord uppskattning å 74 miljoner kronor — beräknat ifrågavarande inkomsttitel till 75 miljoner kronor. Mot riksräkenskapsverkets beräkning har jag intet att erinra.

I enlighet härmed uppföres tobaksskatten i riksstatsförslaget med 75 miljoner kronor.

Under *rusdrycksmedlen* hänföres brännvinstillverkningskatt, rusdrycksförsäljningsmedel från partihandels- och detaljhandelsbolag, omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker samt maltskatt. Dessa inkomsttitlar äro i löpande riksstat upptagna med härefter angivna belopp, jämte vilka ställts de belopp, till vilka inkomsterna beräknats av riksräkenskapsverket för nästkommande budgetår.

	Riksstaten för 1933/1934	Verkets förslag för 1934/1935
Brännvinstillverkningskatt	16.0 milj. kr.	17.0 milj. kr.
Rusdrycksförsäljningsmedel:		
Partihandelsbolag	9.0 »	8.0 »
Detaljhandelsbolag	16.0 »	18.0 »
Omsättnings- och utskänkningsskatt å		
spritdrycker	78.0 »	80.0 »
Maltskatt	28.0 »	27.0 »
	Summa 147.0 milj. kr.	150.0 milj. kr.

Mot de av riksräkenskapsverket framlagda beräkningarna har jag icke annat att erinra än att, såsom jag vid anmälan av finansplanen meddelat, från Aktiebolaget Vin- och spritcentralen torde kunna erhållas ett belopp av 3 miljoner kronor i vinstmedel utöver den av riksräkenskapsverket angivna siffran eller alltså sammanlagt 11 miljoner kronor.

I enlighet härmed beräknas alltså i riksstatsförslaget brännvinstillverkningskatten till 17 miljoner kronor, rusdrycksförsäljningsmedlen från partihandelsbolag till 11 miljoner kronor, rusdrycksförsäljningsmedlen från detaljhandelsbolagen till 18 miljoner kronor, omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker till 80 miljoner kronor samt maltskatten till 27 miljoner kronor.

Enligt de beräkningar jag nu tillstyrkt skulle skatteinkomsterna komma att i förslaget till riksstat för budgetåret 1934/1935 upptagas sålunda:

Mantalspenningar	1,050,000
Prästernas till statsverket indragna tionde	1,410,000
Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:	
Inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i>	122,000,000
Särskild skatt å förmögenhet, <i>bevillning</i>	12,000,000
Extra inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i>	8,000,000

Utjämningskatt, <i>bevillning</i>	7,400,000	
Utskiftningsskatt och ersättningsskatt, <i>bevillning</i>	300,000	
Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	350,000	
Stämpelmedel, <i>bevillning</i> (därav arvsskatt och skatt för gåva 26,000,000 kronor samt stämpelavgift å bouppteckningar m. m. 6,000,000 kronor)	62,000,000	212,050,000
Automobilskattemedel, <i>bevillning</i>		75,000,000
Tullar och acciser:		
Tullmedel, <i>bevillning</i>	116,000,000	
Accis å silke, <i>bevillning</i>	1,000,000	
Accis å margarin, <i>bevillning</i>	9,500,000	
Skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl, <i>bevillning</i>	4,000,000	
Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	75,000,000	
Brännvinstillverkningsskatt, <i>bevillning</i>	17,000,000	
Rusdrycksförsäljningsmedel, <i>bevillning</i> :		
Partihandelsbolag	11,000,000	
Detaljhandelsbolag	18,000,000	
Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker, <i>bevillning</i>	80,000,000	
Maltskatt, <i>bevillning</i>	27,000,000	358,500,000
		<u>Summa kronor 648,010,000.</u>

Under rubriken *uppbörd i statens verksamhet* finnas vissa inkomstitlar, vilka tillsammans med korresponderande utgiftsanslag bilda fristående specialbudgeter, som i riksstaten äro uppförda med sammanfallande inkomst- och utgiftsbelopp. Så är förhållandet beträffande följande titlar, nämligen bidrag till bankinspektionen, bidrag till fondinspektionen, bidrag till sparbanksinspektionen, totalisatormedel, patent-, varumärkes- och registreringsavgifter samt bidrag till försäkringsinspektionen. Vid beräkningen av dessa inkomstitlar och de mot dem svarande anslagen tillämpas den ordningen, att inkomstitlarna och de med dem kommunicerande anslagen upptagas till belopp, motsvarande de påräkneliga uppbördsmedlen å vederbörande inkomstitel.

Å fängvårdens omkostnadsstat redovisas för närvarande såsom särskilda uppbördsmedel inkomster av 1) bidrag från vissa städer och kommuner, 2) hyror samt 3) överskott å arbetsdriften. Det i riksstaten uppförda anslaget till fängvården är alltså beräknat till skillnaden mellan fängvårdens utgifter och nämnda inkomster. Såsom chefen för justitiedepartementet anför vid anmälan av anslagsbehovet för fängvården för nästa budgetår, har fängvårdsstyrelsen föreslagit den förändringen uti redo-

visningen å riksstaten av fångvårdens inkomster och utgifter, att anslaget uppföres med ett belopp motsvarande bruttoutgifterna och att nämnda inkomster för fångvården redovisas på riksstatens inkomstsida. Till detta förslag, som tillstyrkts av statskontoret och riksräkenskapsverket, ger jag min anslutning. Efter samråd med chefen för justitiedepartementet föreslår jag, med stöd av riksräkenskapsverkets utlåtande i ämnet, att fångvårdens inkomstposter upptagas, den först nämnda posten under titeln diverse inkomster, vartill jag senare återkommer, och de båda övriga å skilda inkomsttitlar under rubriken uppbörd i statens verksamhet. Såsom riksräkenskapsverket föreslagit, torde härvid den beräknade hyresinkomsten — 160,000 kronor — böra redovisas under samma titel som hyresmedel från under byggnadsstyrelsens vård stående egendomar, av verket nu beräknad till 420,000 kronor, varvid beteckningen för denna titel bör ändras till »hyresmedel». För redovisningen av överskottet å arbetsdriften, beräknat till 630,000 kronor, föreslår jag, lika med riksräkenskapsverket, uppförandet av en ny riksstatstitel »överskott av fångvårdens arbetsdrift».

Vid 1933 års riksdag beslöts upptagande av *slaktdjursavgifter* för åstadkommande av förbättrade avsättningsförhållanden för slaktdjur och slakteriprodukter. I överensstämmelse med riksdagens beslut har Kungl. Maj:t den 26 juni 1933 utfärdat förordning (nr 387) i ämnet. Enligt denna förordning, som trätt i kraft den 21 augusti 1933, utgår slaktdjursavgift med belopp, som Kungl. Maj:t bestämmer, under iakttagande av vissa i förordningen fastställda maximigränser. Beslut härom har av Kungl. Maj:t meddelats genom kungörelse den 15 augusti 1933 (nr 499) för tiden 21 augusti 1933—30 juni 1934. Medel, som inflyta genom upptagande av slaktdjursavgifter, skola ingå till en av statskontoret förvaltd fond, statens slaktdjursfond.

Riksräkenskapsverket har nu föreslagit, att slaktdjursavgifterna måtte upptagas å riksstatens inkomstsida och att inflytande avgifter över ett riksstatsanslag tillföras nämnda fond. Efter samråd med chefen för jordbruksdepartementet tillstyrker jag, att riksstaten kompletteras med denna specialbudget. Inkomsten ifråga, vilken — i likhet med totalisatormedlen — lämpligen torde kunna upptagas under rubriken uppbörd i statens verksamhet, lärer böra i riksstatsförslaget beräknas under förutsättning, att nuvarande bestämmelser angående slaktdjursavgifternas storlek komma att gälla även under budgetåret 1934/1935. Vid sådant förhållande bör inkomsten, i anslutning till riksräkenskapsverkets förslag, upptagas med 1,8 miljon kronor.

Mot riksräkenskapsverkets beräkning av de under uppbörd i statens verksamhet upptagna inkomsttitlarna har jag i övrigt icke funnit anledning till erinran.

Inkomsttitlarna under uppbörd i statens verksamhet skulle i enlighet med det nu anförda i riksstaten upptagas sålunda:

Vattendomstolsavgifter	kronor	25,000
Överskott av fångvårdens arbetsdrift.....	»	630,000
Bidrag till försäkringsrådet och riksförsäkringsanstalten	»	1,020,000
Avgifter för registrering av motorfordon.....	»	750,000
Avgifter för besiktning av motorfordon	»	1,000,000
Hysesmedel	»	580,000
Inkomst av myntning och justering	»	1,200,000
Kontrollstämpelmedel.....	»	375,000
Bidrag till bankinspektionen	»	70,000
Bidrag till fondinspektionen.....	»	45,000
Bidrag till sparbankinspektionen	»	85,000
Bidrag för tillsyn över sparbankerna	»	200,000
Avgifter för kontroll å handeln med skattefria sprit	»	31,000
Inkomster av tandläkarinstitutet.....	»	335,000
Terminsavgifter från läroverken	»	1,200,000
Avgifter för granskning av biografbilder	»	135,000
Totalisatormedel	»	800,000
Inkomster av statens lagerhus och fryshus	»	115,000
Inkomster av statens centrala frökontrollanstalt	»	190,000
Slaktdjursavgifter	»	1,800,000
Fyr- och båkmedel.....	»	3,000,000
Lotspenningar	»	2,600,000
Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	»	1,500,000
Bidrag till försäkringsinspektionen	»	95,000
Inkomster av statens provningsanstalt	»	300,000

Summa kronor 18,081,000.

Inkomsttiteln *diverse inkomster* har av riksräkenskapsverket beräknats till 3,465,000 kronor, av verket avrundat till 3,500,000 kronor. Mot riksräkenskapsverkets beräkning har jag intet att erinra. Emellertid kunna ytterligare inkomster å denna titel beräknas för nästa budgetår. Härutinnan ber jag få anföra följande.

Med bifall till ett av Kungl. Maj:t i proposition nr 256 till 1933 års riksdag framlagt förslag har riksdagen godkänt grunderna för vissa uppgörelser dels mellan svenska staten och Sovjetunionens regering, dels ock mellan staten och Stockholms enskilda bank angående ett år 1917 av en rysk bankinrättning i Stockholms enskilda bank deponerat guldparti till ett värde av omkring 5 miljoner rubel. Enligt de träffade uppgörelserna har guldpartiet ifråga ställts till svenska statens fria förfogande. Av valutan för guldpartiet — vilket övertagits av riksbanken — hava vissa belopp överlämnats till Enskilda banken och till Sovjetunionen, medan återstoden tillfallit svenska staten. Avsikten har varit, att staten med

ifrågavarande belopp skulle göra sig täckt för vissa äldre fordringar mot ryska staten, bland annat svenska röda korsets och statens järnvägars ersättningsanspråk för invalidtransporter m. m. Den på svenska staten fallande delen av guldpartiets värde uppgår till 5,203,365 kronor 21 öre. Enligt Kungl. Maj:ts beslut är denna summa, som för närvarande för statskontorets räkning inestår å statsverkets giroräkning i riksbanken, av statskontoret bokförd såsom diverse medel under rubrik »likvid för av Sveriges riksbank övertaget guldparti». Från nämnda summa avgår emellertid ett belopp av 2,121 kronor 39 öre, utgörande ersättning till mynt- och justeringsverket för vissa kostnader i samband med riksbankens övertagande av guldpartiet.

De i propositionen åsyftade fordringarna hava till huvudsaklig del redan tidigare avskrivits eller avförts såsom osäkra. Så är fallet med statens järnvägars omförmälda fordran till belopp av omkring 31,000 kronor, industrikommissionens fordringar å sammanlagt omkring 3.8 miljoner kronor, folkhushållningskommissionens fordran å omkring 560,000 kronor samt telegrafstyrelsens fordran å omkring 6,000 kronor. I detta sammanhang torde få erinras om att ersättningar med tillhoppa inemot 400,000 kronor av skattemedelsanslag utbetalats till vissa befattningshavare inom utrikesförvaltningen eller deras rättsinnehavare för förluster i samband med tjänstgöring i Ryssland.

Med hänsyn till sålunda verkställda avskrivningar lärer den nu erhållna likviden bära tillgodoföras budgeten. Emellertid föreligga vissa ännu i vederbörande statsmyndigheters bokföring oreglerade förskott eller fordringar, vilka torde bära likvideras med anlitande av ifrågavarande medel. Dessa förskott eller fordringar avse följande poster, nämligen:

1) förskott och försträckning till överstyrelsen för svenska röda korset å tillhoppa 1,336,964 kronor 52 öre, varav 977,184 kronor 52 öre redovisas i statskontoret såsom utestående förskott och 359,780 kronor äro bokförda såsom tillgång å fonden för låneunderstöd,

2) av fångvårdsstyrelsen redovisat förskott å 1,213 kronor 87 öre, samt

3) av utrikesdepartementet under konton »förskott till beskickningar och konsulat» samt »konsulathuset i Leningrad» redovisade belopp å tillhoppa 13,131 kronor 52 öre.

Summan av nu angivna poster utgör 1,351,309 kronor 91 öre.

Det lärer få ankomma på Kungl. Maj:t att förordna om erforderliga åtgärder för reglering, med anlitande av förenämnda i statskontoret bokförda diversemedelstitel, av ifrågavarande förskott och fordringar. I sådant avseende må här endast framhållas, att det såsom tillgång å fonden för låneunderstöd bokförda beloppet av 359,780 kronor, vilket på sin tid anvisats att utgå av lånemedel, torde bära, sedan riksgäldskontoret erhållit täckning för beloppet, i sinom tid redovisas å riksstatens inkomstsida såsom återbetalning av lånemedel.

Efter täckandet av de under 1)—3) här ovan upptagna oreglerade förskotten och fordringarna ävensom utanordnande av den nyssnämnda myntverket tillkommande ersättningen skulle av svenska statens andel i valutan för guldpartiet återstå ett belopp av 3,849,933 kronor 91 öre, vilket belopp torde bära tillföras inkomstiteln diverse inkomster.

I fråga om ytterligare inkomster under denna titel må erinras att, såsom vid anmälan av finansplanen omförmälts, riksstatsförslaget liksom statsregleringen för nu löpande budgetår förutsätter en inleverering till statsverket av lotterimedel å 2 miljoner kronor under nästkommande budgetår. Denna uppbörd torde bära beräknas under diverse inkomster. Vidare ber jag få anmäla, att, enligt vad jag inhämtat, från stuteri-väsendets fond kan för allmänna budgetändamål under nästkommande budgetår tagas i anspråk ett belopp av 200,000 kronor, vilket torde bära tillföras ifrågavarande inkomstitel. Såsom jag förut anfört vid beräkningen av titlarna under uppbörd i statens verksamhet, bära bland diverse inkomster jämväl inräknas inkomster för fångvården av bidrag från vissa städer och kommuner. Beloppet härav utgör 6,480 kronor.

I anslutning till vad sålunda anförts bör inkomstiteln diverse inkomster kunna för nästa budgetår beräknas till 9,521,400 kronor. För jämnande av riksstatens inkomstsida har titeln i budgetförslaget uppförts med 9,521,435 kronor.

Inkomster av statens produktiva fonder. I riksstaten för löpande budgetår äro överskotten av *statens affärsverksamhet* upptagna med sammanlagt 65.53 miljoner kronor, därav för postverket 15.50 miljoner kronor, för telegrafverket 26.50 miljoner kronor, för statens järnvägar 3 miljoner kronor, för statens vattenfallsverk 17 miljoner kronor, för domänverket 3.50 miljoner kronor samt för statens reproduktionsanstalt 30,000 kronor.

Vid beräkning av överskotten å sin verksamhet för budgetåret 1934/1935 hava de affärsdrivande verken i sina kalkyler rörande utgifterna för dyrtidstillägg förutsatt, att dyrtidstilläggen skola utgå enligt de grunder, som gällt under sista kvartalet 1933. Berörda utgifter hava alltså beräknats på grundval av en levnadskostnadsindex av 154. Såsom jag redan meddelat, kommer jag senare i dag att föreslå, att nu gällande dyrtidstilläggsgrunder bibehållas även för nästkommande budgetår samt att kostnaderna för dyrtidstilläggen beräknas med utgångspunkt från en levnadskostnadsindex av 154.

I *postverkets överskott* för innevarande budgetår — vilket såsom nyss nämnts upptagits å riksstaten med 15.5 miljoner kronor — ingår ett belopp av 4 miljoner kronor, utgörande tilläggsersättning åt postverket för postsparbanksgöromålens handläggande å postanstalterna under åren 1923—1932. För nästkommande budgetår har överskottet av generalpoststyrelsen beräknats till 16.5 miljoner kronor. Häri har styrelsen inräknat ett belopp av 5 miljoner kronor, utgörande vinstmedel från postsparbanken för

år 1933. Styrelsen har förklarat det icke möta hinder från postverkets och postsparbankens sida, att nämnda belopp disponeras av postsparbankens vinstmedel bland annat med hänsyn till att bankens inlåningsmedel under den tid som förflutit från omorganisationen år 1923 kunnat givas en ur räntesynpunkt synnerligen förmånlig placering. Med den nu tillämpade låga inlåningsräntan uppstår till följd härav — anför styrelsen — år 1933 en avsevärd vinst å rörelsen. Dessutom föreligger på grund av verkställda avskrivningar vid nuvarande läge å obligationsmarknaden ett ej obetydligt övertvärde å postsparbankens obligationsportfölj. Beräkningarna av överskottet av postverkets rörelse i övrigt hava verkställts under förutsättning av en mindre ändring av avgifterna i postgiörörrelsen samt införande av en särskild postförskottsavgift, varjämte för beräkning av postverkets ersättning för postsparbanksgöromålens handläggande tillämpats nya grunder, som numera på styrelsens förslag fastställts av Kungl. Maj:t.

Riksräkenskapsverket har framhållit, att, om man bortsåge från den ökning i postverkets överskott, som föranleddes därav att postsparbankens vinst enligt generalpoststyrelsens förslag skulle tagas i anspråk med 1 miljon kronor högre belopp under budgetåret 1934/1935 än under nu löpande budgetår, den av styrelsen beräknade överskottssiffran för budgetåret 1934/1935, 16.5 miljoner kronor, i realiteten innebure en nedgång i förhållande till överskottet för innevarande budgetår, vilket enligt av styrelsen nu verkställd omräkning kunde uppskattas till 15.8 miljoner kronor. Med utgångspunkt från den uppfattning rörande konjunktur-utvecklingen, som riksräkenskapsverket gjort gällande, har verket för sin del ansett, att det överskott av postverkets rörelse, som skall inlevereras under budgetåret 1934/1935, bör beräknas till något högre belopp än generalpoststyrelsen föreslagit, och riksräkenskapsverket har i sådant avseende förordat en höjning med 1 miljon kronor.

Jag tillstyrker riksräkenskapsverkets förslag rörande beräkning av postverkets överskott och hemställer alltså, att detta överskott — däri inberäknat 5 miljoner kronor vinstmedel från postsparbanken för år 1933 — i riksstatsförslaget upptages med 17.5 miljoner kronor.

Telegrafverkets överskott, som under budgetåret 1932/1933 uppgått till 28.17 miljoner kronor, har för nästkommande budgetår av telegrafstyrelsen beräknats till 26.5 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket har framhållit, att efter år 1925 en stadigt fortgående stegring ägt rum beträffande telegrafverkets överskott, detta jämväl under den senaste depressionsperioden, att överskottet för kalenderåret 1932 uppgått till 27.4 miljoner kronor, medan för år 1933 överskottet utgjorde 27.3 miljoner kronor, att år 1933 delvis belastats av ej obetydliga taxesänkningar samt att telegrafstyrelsens inkomstberäkningar i allmänhet plägat utmärkas av en långt driven försiktighet. Med utgångspunkt från de av riksräkenskapsverket gjorda

allmänna antagandena rörande konjunkturutvecklingen har ämbetsverket föreslagit, att i riksstaten för budgetåret 1934/1935 överskottet av telegrafverket måtte uppföras med 28 miljoner kronor. Denna riksräkenskapsverkets beräkning anser jag mig böra biträda och hemställer följaktligen, att överskottet av telegrafverkets rörelse upptages med 28 miljoner kronor.

Statens järnvägar inlevererade under budgetåret 1932/1933 ett överskott av 11.4 miljoner kronor. Av detta belopp utgjorde 9.6 miljoner kronor statens järnvägar enligt 1927 års malmavtal tillkommande frakttillägg för malmbanan för 1932, med vars erläggande Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag erhållit anstånd. Detta belopp har förskjutits av statsverket från ett för ändamålet å 1932/1933 års riksstat under fonden för förslag till statsverket anvisat lånemedelsanslag. Såsom framgår av järnvägsstyrelsens i riksräkenskapsverkets inkomstberäkning återgivna skrivelse, uppgick emellertid ifrågavarande frakttillägg till 10.9 miljoner kronor, varav fördenskull 1.3 miljon kronor ännu icke inlevererats. För täckning av frakttillägget för år 1933 har någon åtgärd ej vidtagits.

Järnvägsstyrelsen har i sin nu föreliggande inkomstberäkning uttalat, att det syntes berättigat att redan för år 1934 och i ännu något högre grad för budgetåret 1934/1935 räkna med en successivt förbättrad inkomstgivning av såväl person- som framför allt godstrafiken. Styrelsen uppskattar dock inkomsten av lapplandsmalm till samma belopp för nämnda budgetår som för åren 1933 och 1934. Utgifterna för statens järnvägar, utom malmbanan, beräknas ävenledes stiga. Överskottet för statens järnvägar utom malmbanan beräknas för budgetåret 1934/1935 till 12.1 miljoner kronor, varemot å malmbanan motses en brist å 5.1 miljoner kronor, under förutsättning att bland inkomsterna icke inräknas frakttillägg för kontraktsslig driftskostnads- och räntegaranti. Med tillägg av dylikt frakttillägg å 12 miljoner kronor skulle överskottet för hela statsbaneföretaget uppgå till 19 miljoner kronor. Järnvägsstyrelsen har föreslagit, att som inkomst av statens järnvägar i riksstaten skulle för budgetåret 1934/1935 uppföras sistnämnda belopp.

Då järnvägsstyrelsen antagit, att Luossavaarabolaget komme att även i fortsättningen begagna sig av rätten till anstånd med frakttilläggets gäldande, har styrelsen funnit erforderligt, att statens järnvägar genom anslag å riksstaten beredes täckning för ifrågavarande försträckning. Till stöd härför har järnvägsstyrelsen dels åberopat vad som förekommit vid beviljande av nyssnämnda anslag för budgetåret 1932/1933, dels ock framhållit, att det syntes onödigt, för att ej säga orätt, att i tider av allmän skattetunga belasta skattebetalarna med betalningen såväl av räntan, cirka 7 miljoner kronor, å det i malmbanan nedlagda kapitalet som även av den direkta driftsförlusten under lågtrafiken på malmbanan, cirka 5 miljoner kronor, allt per år räknat. Dessutom har styrelsen ansett, att jämväl statens järnvägars fordringar på det resterande frakttillägget för

år 1932 å 1.3 miljon kronor samt på hela tillägget för år 1933 å 12 miljoner kronor, tillsammans 13.3 miljoner kronor, borde göras likvida för inbetalning till statsverket. För täckande av ifrågavarande frakttillägg skulle erfordras sammanlagt 25.3 miljoner kronor, vilket belopp såsom särskilt anslag borde uppföras å riksstaten för budgetåret 1934/1935. Härigenom skulle statens järnvägar under detta budgetår kunna inleverera tillhopa 32.3 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har uttalat, att en viss skillnad i nu förevarande avseende skulle kunna göras mellan å ena sidan den del av frakttillägget, som vore avsett att täcka själva driftskostnaderna å malmbanan, samt å andra sidan frakttillägget i övrigt. På anförda skäl har verket ifrågasatt, att medel å riksstaten nu skulle anvisas för täckande av den del av frakttillägget, som motsvarade den direkta driftsförlusten, 5 miljoner kronor, med vilket belopp samtidigt överskottet av statens järnvägar skulle höjas. Skulle den sålunda förordade lösningen icke anses godtagbar, borde åter enligt verkets mening för fullföljande av det syfte, som legat till grund för beviljandet av omförmälda anslag för budgetåret 1932/1933, anvisas ett fyllnadsanslag av 1.3 miljon kronor, varigenom statens järnvägar skulle sättas i tillfälle att, såsom avsett varit, inleverera hela frakttillägget för år 1932. Ehuru väl riksräkenskapsverket alltså hållit före, att särskilda åtgärder borde vidtagas för provisoriskt täckande av driftsförlusten å malmbanan, har verket dock, med hänsyn till den ståndpunkt, som intagits vid framläggandet av inkomstberäkningen i 1933 års statsverksproposition, ansett sig nu icke böra framställa något yrkande, att inkomsten av statens järnvägar skulle för nästa budgetår beräknas enligt annan princip än som tillämpats i nu gällande riksstat. Ämbetsverket har fördenskull beräknat överskott av statens järnvägar till 7 miljoner kronor.

Sedermera har järnvägsstyrelsen i skrivelse den 22 december 1933 till chefen för finansdepartementet upptagit frågan om behandlingen i budgetärt hänseende av frakttillägget för malmbanan till en utförlig diskussion. Järnvägsstyrelsen har därvid — under framhållande att styrelsen vore fullt ense med riksräkenskapsverket om att det vore mindre sunt att medelst lånemedelsanslag bereda ersättning för utebliven förräntning av visst kapital — hävdad den meningen, att detta icke skedde genom det ifrågasatta lånemedelsanslaget utan, att därmed blott åstadkommes, att en räntebärande fordran bleve tillfälligt täckt med kapitalökningsmedel och icke med löpande överskott av trafikmedel. Med avseende å den av riksräkenskapsverket ifrågasatta uppdelningen av frakttillägget kunde skäl givetvis anföras för olika behandling av nämnda delar, åtminstone om saken betraktades från statens järnvägars interna synpunkt. Om frågan däremot såges från statsverkets synpunkt, framträdde ingen sådan skillnad, i det att även den genom frakttillägget garanterade avkastningen å malmbanan till allra största delen motsvarades av faktiska ränteutgifter för stats-

verket. Järnvägsstyrelsen har vidare framhållit, att risken för en framtida avskrivning av frakttilläggsfordringarna ej syntes böra få mötas så, att ifrågakommande belopp omedelbart och på förhand täcktes med till skattebudgeten hörande medel. Då statens järnvägars andel av riksgäldskontorets räntebörda för år 1934 beräknades komma att uppgå till 32 miljoner kronor, bleve följden, om överskottet, såsom riksräkenskapsverket föreslagit, upptoges till endast 7 miljoner kronor — såvitt budgeten skulle balanseras — att återstående 25 miljoner kronor måste täckas med skatter. Enligt järnvägsstyrelsens förslag åter bleve det inlevererbara överskottet ej mindre än 32.3 miljoner kronor, vilket väl täckte räntekostnaden.

För egen del får jag beträffande denna inkomsttitel anföra följande.

I den av järnvägsstyrelsen ånyo framförda frågan om den budgetära behandlingen av statens järnvägars fordran å Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag för frakttillägg vid malmbanan har styrelsen påyrkat, att lånemedel måtte genom anslag å riksstaten till ett beräknat belopp av 25.3 miljoner kronor ställas till styrelsens förfogande för att bereda statens järnvägar tillfälle att till statsverket inleverera den balanserade delen av frakttillägget för år 1932 samt hela frakttillägget för åren 1933 och 1934. Riksräkenskapsverket åter har närmast företrätt den meningen, att ifrågavarande förfarande borde tillämpas allenast beträffande den del av frakttillägget, som motsvarar statens järnvägars direkta driftsförlust å malmbanan, medan ämbetsverket betecknat det såsom mindre sunt att genom lånemedelsanslag bereda statens järnvägar ersättning för utebliven förräntning å det i malmbanan investerade kapitalet. Jag vill ingalunda förneka, att skäl kunna anföras, främst av bokförings- och budgetteknisk art, för det av järnvägsstyrelsen åsyftade förfarandet, särskilt om anordningen begränsas på sätt riksräkenskapsverket ifrågasatt. Även om ett dylikt förfarande låter försvara sig, då det gäller ett enstaka års frakttillägg, såsom fallet var med den år 1932 beslutade täckningen av frakttillägget för nämnda år, kan jag ej finna riktigt att upprepa detta förfarande under en följd av år och alltså, med hjälp av lånemedelsanslag, å budgeten såsom överskott av statens järnvägar redovisa belopp, som visserligen debiterats men som icke influtit och icke kunna av statens järnvägar inlevereras med anlitan av tillgängliga driftsmedel. Jag har för min del icke funnit tillräcklig anledning föreligga att nu frångå den ståndpunkt jag intog i fjolårets statsverksproposition och till vilken riksdagen anslöt sig.

Såsom framgår av den lämnade redogörelsen, blev emellertid för budgetåret 1932/1933 ett något för knappt anslag tillmätt för täckande av statens järnvägars fordran på frakttillägg för år 1932, så att i statens järnvägars bokföring allt fortfarande balanseras ett belopp av i runt tal 1.31 miljon kronor, utgörande sådant frakttillägg. I anslutning till vad riksräkenskapsverket nu alternativt föreslagit finner jag lämpligt att, till fullföljande av syftet med det av 1932 års riksdag fattade beslutet, å riks-

staten för nästa budgetår anvisas erforderligt belopp av lånemedel för täckande av ifrågakvarande återstående fordran å frakttillägg.

Beträffande beräkningen av statens järnvägars överskott i övrigt har jag icke något att erinra mot det av riksräkenskapsverket upptagna beloppet, 7 miljoner kronor. Vid bifall till vad jag nyss förordat i fråga om 1932 års frakttillägg bör emellertid överskottet av statens järnvägar upptagas med något högre belopp än det av riksräkenskapsverket föreslagna. Jag hemställer, att inkomstiteln i budgetförslaget beräknas till 8.5 miljoner kronor.

Inkomsten från *statens vattenfallsverk* har av vattenfallsstyrelsen beräknats till 17.5 miljoner kronor, vilken beräkning riksräkenskapsverket biträtt. I enlighet med ämbetsverkens förslag förordar jag, att inkomsterna från kraftverken, kanalverken och fastighetsförvaltningen för budgetåret 1934/1935 beräknas till respektive 17 miljoner kronor, 270,000 kronor och 230,000 kronor och alltså för statens vattenfallsverk i dess helhet till 17.5 miljoner kronor.

Överskottet från *domänverket*, som för år 1932 uppgick till nära 7 miljoner kronor, har av domänstyrelsen — under framhållande att marknadsläget i år visat förbättring och att styrelsen ansett sig kunna utgå från det antagandet, att marknadsläget under nästa år blir i stort sett oförändrat — beräknats för år 1934 till 10 miljoner kronor, att inlevereras under budgetåret 1934/1935. Då jag ej har någon erinran mot denna beräkning, som riksräkenskapsverket biträtt, hemställer jag, att inkomsterna från domänverket i riksstaten för budgetåret 1934/1935 upptagas till 10 miljoner kronor.

Affärsverkens överskott torde alltså i det föreliggande budgetförslaget böra upptagas med följande belopp:

Postverket, <i>bevillning</i>	17,500,000
Telegrafverket	28,000,000
Statens järnvägar	8,500,000
Statens vattenfallsverk:	
Kraftverken	17,000,000
Kanalverken	270,000
Fastighetsförvaltningen	230,000
	<u>17,500,000</u>
Domänverket	10,000,000
Statens reproduktionsanstalt	30,000
	<u>Summa kronor 81,530,000.</u>

Under inkomster av *statens aktier* har riksräkenskapsverket uppfört de två titlarna Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag och Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet.

I enlighet med verkets förslag torde dessa inkomstitlar bära i riksstatsförslaget upptagas på följande sätt:

Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag	kronor	100
Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	»	1,595,000
		Summa kronor 1,595,100.

Inkomsterna från *statens utlåningsfonder* hava av riksräkenskapsverket beräknats till sammanlagt 15,980,600 kronor. Dessa beräkningar hava verkställts under förutsättning, vad egnahemslånefonden angår, att de för år 1933 tillfälligt nedsatta räntesatserna tillämpas även under år 1934, samt beträffande övriga utlåningsfonder med utgångspunkt från nuvarande lånevillkor.

I anledning av en av 1933 års riksdag gjord framställning har emellertid utredning verkställts rörande möjligheterna för en räntesänkning beträffande lån från utlåningsfonderna. För resultatet av denna utredning redogör jag i samband med anmälan av frågan om utgifter för kapitalökning för budgetåret 1934/1935. Jag ämnar därvid framlägga förslag om att räntan å lån från följande utlåningsfonder måtte, räknat från och med den 1 juli 1934, sänkas från 5 procent till 4 $\frac{1}{2}$ procent, nämligen vattenkraftslånefonden, luftfartslånefonden, kraftledningslånefonden, hemslöjdslånefonden, kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond, statens kalkbrukslånefond, hantverkslånefonden, rederilånefonden och industrilånefonden. I enlighet med av statskontoret framlagda förslagsberäkningar torde härav betingade jämkningar beträffande de beräknade överskotten å vissa av nämnda fonder bära vidtagas. Den sammanlagda inkomstminskningen för nästa budgetår har uppskattats till 86,000 kronor.

Inkomsten från egnahemslånefonden har av riksräkenskapsverket upptagits till 8 miljoner kronor. Sedan efter framställning av 1932 års riksdag genom egnahemsstyrelsens försorg utredning verkställts rörande möjligheterna för en räntesänkning beträffande egnahemslånen kommer, enligt vad jag inhämtat, chefen för jordbruksdepartementet vid ett senare tillfälle att framlägga förslag om viss nedsättning av ifrågavarande räntesatser, räknat från och med den 1 januari 1934. Därjämte kommer samme departementschef senare i dag att föreslå bemyndigande för Kungl. Maj:t att intill ett belopp av 2 miljoner kronor bevilja anstånd med erläggande av ränta och amortering å egnahemslån. Enligt verkställda beräkningar medför ett bifall till berörda båda förslag, att överskottet från egnahemslånefonden icke bör i riksstatsförslaget upptagas med högre belopp än 7.6 miljoner kronor.

På grund härav och då jag i övrigt icke har något att erinra mot de av riksräkenskapsverket avgivna beräkningarna rörande inkomsterna av statens utlåningsfonder föreslår jag, att nämnda inkomstitlar i budgetförslaget upptagas med följande belopp:

Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	kronor	100,000
Statens bostadslånefond	»	3,000,000
Allmänna järnvägslånefonden	»	600,000
Bibanelånefonden	»	100
Vattenkraftslånefonden	»	370,000
Allmänna byggnadslånefonden	»	10,000
Luftfartslånefonden	»	30,000
Studielånefonden	»	35,000
Statens avdikningslånefond	»	940,000
Egnahemslånefonden	»	7,600,000
Fiskerilånefonden	»	105,000
Dräneringsfonden	»	100
Norrländska nyodlingsfonden	»	10,000
Jordförmedlingsfonden	»	10,000
Lånefonden för inköp av ädla avelsston	»	100
Lånefonden för inköp av avelshingstar av ardenerras	»	100
Täckdikningslånefonden	»	170,000
Allmänna nyodlingsfonden	»	15,000
Statens mejerilånefond	»	160,000
Kraftledningslånefonden	»	575,000
Gödselvärdslånefonden	»	15,000
Statens fjäderfållånefond	»	2,000
Hemslöjdslånefonden	»	3,000
Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsför- bättringslånefond	»	4,000
Lånefonden för inköp av renar	»	100
Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond	»	1,000
Spannmålslagerhusfonden	»	15,000
Spannmålskreditfonden	»	60,000
Statens kalkbrukslånefond	»	2,000
Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	»	10,000
Kommunskogslånefonden	»	100
Statens slakterilånefond	»	25,000
Hantverkslånefonden	»	12,000
Lånefonden för ackordslån och förlagslån åt hant- verkare	»	25,000
Bederilånefonden	»	870,000
Industrilånefonden	»	145,000
Fonden för låneunderstöd	»	575,000

Summa kronor 15,494,600.

Ränteavkastningen av *statsverkets fond av rusdrycksmedel* beräknas till 900,000 kronor och skall enligt gällande bestämmelser uppföras å riksstatens inkomstsida. Då denna ränteavkastning får sin fulla motsvarighet

på utgiftssidan i form av anslag till speciella nykterhetsändamål, upptager budgetförslaget icke något anslag till kapitalökning för rusdrycksmedelsfonden.

Andel i riksbankens vinst. I riksstaten för innevarande budgetår är denna inkomsttitel upptagen med 27 miljoner kronor. Att inkomsten kunnat beräknas till så betydande belopp sammanhänger med den av 1933 års riksdag beslutade omläggningen i fråga om riksbanksvinstens disponerande för riksstaten. Vid övergången till den nya ordningen har i riksstaten kunnat upptagas andel i riksbanksvinsten för två kalenderår, nämligen 14 miljoner kronor för år 1932 och 13 miljoner kronor för år 1933.

Enligt den nya ordningen bör för riksstaten för budgetåret 1934/1935 disponeras andel i riksbankens vinst för kalenderåret 1934.

Riksräkenskapsverket har i sin inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935 anfört att, då säkra utgångspunkter för beräkning av riksbanksvinsten för år 1934 saknades, verket ansett sig böra upptaga inkomsttiteln till samma belopp, vartill vinstandelen för 1933 beräknats, eller till 13 miljoner kronor.

Frågan om riksbankens vinst för år 1934 har enligt ett mig tillställt utdrag av protokoll hos fullmäktige i riksbanken den 21 november 1933 behandlats av fullmäktige nämnda dag. Enligt fullmäktiges åsikt syntes den beräknade vinsten för år 1934 på riksbankens avbetalningslånefond, 1,600,000 kronor, kunna upptagas i beräkningen för budgetåret 1934/1935 såsom statsverkets inkomst från riksbanken. I protokollet har vidare uttalats, bland annat, att resultatet av riksbankens verksamhet i dess helhet bleve beroende av de pris, till vilka bankens innehav av guld och valutor komme att försälas eller bliva bokförda samt att, intill dess läget på valutamarknaden stabiliserats, riksbanken borde balansera hela den vinst, som uppstode på dess inhemska, egentliga rörelse.

Jag anser mig icke böra i detta sammanhang närmare ingå på den i fullmäktiges protokoll berörda frågan om bokföringen av riksbankens förråd av guld och främmande valutor. Den i protokollet uttalade uppfattningen, att uppkommande vinst å riksbankens rörelse — med undantag för vinsten å avbetalningslånefonden — bör reserveras i avvaktan på en framtida stabilisering av läget på valutamarknaden, kan jag icke dela. Därest den fortsatta utvecklingen på penningmarknaden skulle medföra, att vid genomförandet av en valutastabilisering en större eller mindre förlust skulle uppstå å de guld- och valutareserver, riksbanken då innehar, läser frågan om åtgärder för täckande av dylik förlust vid denna tidpunkt få upptagas till prövning av riksdagen. Med hänsyn till arten av en eventuell sådan förlust kan jag icke finna nödvändigt, att den skulle täckas av riksbankens löpande inkomster. Och att för en dylik eventualitet i förväg reservera vinstmedel, vilka eljest skolat tagas i anspråk för bud-

getens finansiering, kan jag i varje fall i nuvarande statsfinansiella läge icke finna riktigt.

För beräkning av riksbanksvinstens belopp för år 1934 saknas ännu tillförlitliga hållpunkter. Enligt min mening finnes emellertid ej tillräcklig anledning räkna med, att icke riksbanken skall kunna för nämnda år till statsverket inleverera vinstmedel motsvarande det för år 1933 uppskattade beloppet. I likhet med riksräkenskapsverket har jag därför ansett mig böra för budgetåret 1934/1935 upptaga inkomstiteln andel i riksbankens vinst med 13 miljoner kronor.

Riksgäldskontorets inkomstmedel. Under denna inkomstitel redovisas de riksgäldskontorets ränteinkomster m. m., vilka förut ingått bland diverse inkomster, liksom ock de ränteinkomster, som inflyta till riksgäldskontoret å de av 1932 års riksdag beviljade lånen till Skandinaviska kreditaktiebolaget.

I riksstaten för löpande budgetår är förevarande inkomstitel upptagen med 12,100,000 kronor.

För nästkommande budgetår hava riksgäldsfullmäktige föreslagit, att inkomstiteln må i riksstaten uppföras med 21,875,000 kronor. Den betydande stegringen är att hänföra därtill, att fullmäktige beslutat att under budgetåret 1934/1935 tillgodoföra denna inkomstitel ett belopp å omkring 12.06 miljoner kronor, utgörande nominella värdet av de obligationer av 1923 års premieobligationslån, å vilka vinst utfallit och vilka till följd därav icke skolat inlösas. Inkomsterna i övrigt å titeln visa alltså nedgång, vilket väsentligen beror därav, att Skandinaviska kreditaktiebolaget under senare halvåret 1933 återbetalat 35 miljoner kronor å den till bolaget utlämnade försträckningen.

I enlighet med riksgäldsfullmäktiges förslag, som riksräkenskapsverket biträtt, torde titeln riksgäldskontorets inkomstmedel i riksstaten för budgetåret 1934/1935 böra uppföras med ett belopp av 21,875,000 kronor.

I anspråk tagna kapitaltillgångar. Hithörande kapitaltillgångar hänföra sig till dels reservationer å anslag för verkliga utgifter och för kapitalökning, dels i anspråk tagna tillgångar från statens produktiva fonder.

Enligt förslag av Kungl. Maj:t beslöt 1928 års riksdag, att reservationsanslag må disponeras allenast till och med andra budgetåret efter det, å vars riksstat anslaget blivit sist uppfört, dock med rätt för Kungl. Maj:t att, då anslagets bortfallande efter nämnda tid skulle vålla särskild olägenhet, låta anslaget kvarstå till vederbörandes förfogande under ytterligare högst ett år. I anslutning till detta riksdagens beslut utfärdade Kungl. Maj:t den 14 juni 1928 kungörelse (nr 209), innefattande vissa bestämmelser angående äldre reservationsanslag.

Med anledning av ifrågavarande bestämmelser hava nu myndigheter,

till vilkas förfogande ställts reservationsanslag, som sist anvisats å riksstaten för budgetåret 1931/1932, till finansdepartementet inkommit med utredning angående den behållning, som kan beräknas kvarstå å anslaget vid innevarande budgetårs utgång. Sedan dessa framställningar remitterats till riksräkenskapsverket, har detta ämbetsverk framlagt utredning rörande de behållningar, vilka kunna tagas i anspråk för budgeten.

Med stöd av riksräkenskapsverkets förslag och efter inhämtade upplysningar äro i följande förteckning upptagna de från riksstaten för budgetåret 1931/1932 härrörande *reservationer å anslag för verkliga utgifter*, vilka kunna disponeras för finansieringen av riksstaten för budgetåret 1934/1935:

Dalautredningens verksamhet (II. B. 3)	6,000: —
Vissa arbeten vid erkända alkoholistanstalten Hemmet Älvgården, att utgå av statsverkets fond av rusdrycksmedel (V. B. 43)	997: 85
Utbildningskurs för rättsobducenter (V. C. 13)	24,700: —
Naturhistoriska riksmuseet:	
Uppvärmning m. m. av vissa lokaler för etnografiska avdelningen (VIII. B. 50)	641: 75
Brandskyddsanordningar i operabyggnaden och dramatiska teaterns byggnad (VIII. D. 41)	26,777: 61
Uppsala universitet:	
Uppförande och inredning av en byggnad för paleontologiska institutionen (VIII. E. 9)	19,686: 51
Omläggning av fysiologiska institutionens värmeledning m. m. (VIII. E. 12)	1,396: 07
Lunds universitet:	
Ombyggnad av person- och varuhissen inom universitetsbibliotekets byggnad (VIII. E. 24)	1,000: —
Karolinska mediko-kirurgiska institutet:	
Ny kylanläggning i patologiska institutionens bårhus (VIII. E. 35)	1,350: 56
Utgivande i tryck av anteckningar efter juridiska föreläsningar vid rikets universitet (VIII. E. 55)	7,221: 81
Resestipendier åt obefordrade vetenskapsidkare vid universiteten i Uppsala och Lund (VIII. E. 57)	6,500: —
Tryckning av undervisningsstatistik (VIII. G. 5)	1,178: 21
Allmänna fortbildningskurser för lärare vid egentliga folkskolor och småskolor (VIII. I. 13)	615: 55
Resestipendier åt lärare vid till folkundervisningen hörande läroanstalter (VIII. I. 14)	500: —
Hantverksskolan i Kristinehamn för blinda:	
Uppehållande av en extra avdelning (VIII. I. 66)	8,000: —
Åtgärder till förbättrande i organisatoriskt och merkantilt hänseende av mejerihanteringen (IX. II. 46)	40,800: —

Summa kronor 147,365: 92.

Vid uppförande å riksstatens inkomstsida av summan av berörda reservationer bör öretalet bortfalla, i följd varav beloppet bör upptagas till 147,365 kronor.

För rubriken *reservationer å anslag för kapitalökning* torde i budgetförslaget böra angivas allenast ett formellt belopp av 100 kronor.

Under *statens produktiva fonder* torde böra i riksstaten uppföras ett belopp av 25,200 kronor, vilket enligt riksräkenskapsverkets inkomstberäkning kan tagas i anspråk för budgeten av allmänna byggnadslånefondens medel. Därjämte torde under denna rubrik böra beräknas ett belopp av 410,000 kronor, utgörande återbetalning från statens järnvägar å ett bland utgifter för kapitalökning å 1917 års riksstat anvisat anslag till anläggande av en torvpulverfabrik m. m. (1917:XIV:C:18), vilken fabrik numera nedlagts.

I anspråk tagna kapitaltillgångar böra följaktligen å riksstaten för budgetåret 1934/1935 upptagas sålunda:

Reservationer å anslag för verkliga utgifter.....	kronor 147,365
Reservationer å anslag för kapitalökning	» 100
Statens produktiva fonder	» 435,200
	<hr/>
	Summa kronor 582,665.

Lånemedel. Denna huvudrubrik är uppdelad i underrubrikerna i anspråk tagna reservationer, återbetalningar och övriga lånemedel.

Rubriken *i anspråk tagna reservationer* torde böra i riksstatsförslaget upptagas med allenast ett formellt belopp av 100 kr.

Av *återbetalningar* kunna enligt från vederbörande departement och myndigheter inhämtade uppgifter följande belopp tagas i anspråk:

Postverket.

Bostadshus för tjänstemän vid postverket, telegrafverket samt statens järnvägar och vattenfallsverk (1921 års riksstat)	90,000: —
---	-----------

Telegrafverket.

Till uppförande av bostadshus (1920 års riksstat)....	50,000: —
Telefonstationsbyggnad i Alingsås (1927/1928 års riksstat).....	2,195: —
Telefonstationsbyggnad i kvarteret Pelarbacken större i Stockholm (1927/1928 och 1928/1929 års riksstat)	151,648: 36
Telefonstationsbyggnad i kvarteret Adlern mindre i Stockholm (1928/1929 års riksstat)	62,611: —
Förråds-, garage- och verkstadsbyggnader i Göteborg (1931/1932 års riksstat).....	619: 80
	<hr/>
	267,074: 16

Statens järnvägar.

Rullande materiel för malmtransporterna å malm- banan (1930/1931 års riksstat)	649: 59	
Husbyggnader (1921 års riksstat)	5,708: 67	
Anläggande av en torvpulverfabrik m. m. (1917 års riksstat)	390,000: —	396,358: 26

Statens vattenfallsverk.

Förstärkning av rörelsekapitalet för statens vatten- fallsverks fastighetsförvaltning (1920 års tilläggs- stat)	200,000: —	
Inventarier (1919 och 1920 års riksstat)	500,000: —	
Bostadshus för tjänstemän vid postverket, telegraf- verket samt statens järnvägar och vattenfallsverk (1921 års riksstat)	2,000: —	
Bostadshus för tjänstemän vid postverket, telegrafver- ket samt statens järnvägar och vattenfallsverk (1920 års tilläggsstat) och bostadshus åt statens vatten- fallsverks personal m. m. (1920 års riksstat).....	2,000: —	
Vissa förskottsinsbetalningar till Dalälvens reglerings- förening (1930/1931 m. fl. års stater)	28,420: —	
Förskottsinsbetalningar för Öjesjöns reglering (1928/ 1929 års riksstat)	20,350: —	
Laxtrappa vid Norrfors kraftverk (1931/1932 års riks- stat)	48,548: 75	801,318: 75

Allmänna järnvägslånefonden 500,000: —

Fonden för låneunderstöd.

Lån åt företag för framställning av jordbrukskalk (1923/1924 års riksstat)	1,388: 89	
Lån till Sydsvenska kraftaktiebolaget för utförande av kraftverksanläggning vid Karseforsen—Laholms- fallet (1929/1930 års riksstat)	78,688: 78	
Lån till Sydsvenska kraftaktiebolaget för utförande av kraftverksanläggning vid Karseforsen—Laholms- fallet (1932/1933 års riksstat)	31,562: 39	
Lån till Aktiebolaget Svenska Amerikalinjen (1926/ 1927 års riksstat)	600,000: —	711,640: 06

Fonden för anordnande av spannmålslagerhus och kylhus.

Statens spannmålslagerhus och kylhus (1920 års tilläggsstat)	48,000: 11
---	------------

Fonden för varukredit.

Varukredit åt vissa nödlidande länder (1921 års till- läggsstat)	709,327: 24
---	-------------

Fonden för förlag till statsverket.

Täckande av förskjutna kostnader för uppförande av kasernetablissemang för vissa infanteriregementen (1918 års tilläggsstat)	2,139,500: —
Täckande av ett år 1907 till dåvarande kronprinsen utgivet förskott (1918 års tilläggsstat)	550,000: —
Täckande av förskjutna kostnader för uppförande av nybyggnad å egendomen nr 3 i kvarteret Europa inom Nikolai församling i Stockholm (1918 års tilläggsstat)	470,000: —
Täckande av förskjutna kostnader för en ny tvättinrättning för hovhållningens räkning (1918 års tilläggsstat)	137,000: —
Täckande av viss statens järnvägars fordran hos statsverket enligt 1927 års malmavtal (1928, 1929 års riksstat)	294: 64 3.296,794: 64
	<u>Summa kronor 6,820,513: 22.</u>

Summan av berörda återbetalningar bör, avjämnad till 6,820,513 kronor, uppföras å riksstatens inkomstsida.

Summan av i anspråk tagna reservationer och återbetalningar uppgår alltså till 6,820,613 kronor. För utgifter för kapitalökning att utgå av lånemedel hava å lånebudgetens utgiftssida upptagits anslag om sammanlagt 241,094,800 kronor. Skillnaden mellan dessa båda belopp, utgörande 234,274,187 kronor, utvisar sålunda erforderliga *övriga lånemedel*.

Inkomsterna av lånemedel skulle alltså uppföras med följande be'opp:	
I anspråk tagna reservationer	100
Återbetalningar	6,820,513
Övriga lånemedel	234,274,187
	<u>Summa kronor 241,094,800.</u>

Riksräkenskapsverkets återopade skrivelse den 8 december 1933 och fullmäktiges i riksgäldskontoret skrivelse den 23 november 1933 torde få såsom bilagor I och II fogas vid dagens statsrådsprotokoll.

Jag hemställer nu, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

1) besluta, att inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1934 skall utgå med 165 procent av de i 18 § i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt stadgade grundbeloppen;

2) upptaga inkomsterna å riksstaten för budgetåret 1934/1935 enligt följande

Specifikation av statens inkomster.

		Kronor
A. Egentliga statsinkomster.		
I. Skatter:		
1. Mantalspenningar	1,050,000	
2. Prästerskapets till statsverket indragna tionde . .	1,410,000	
3. Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:		
a. Inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i>	122,000,000	
b. Särskild skatt å förmögenhet, <i>bevillning</i>	12,000,000	
c. Extra inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i>	8,000,000	
d. Utjämningskatt, <i>bevillning</i>	7,400,000	
e. Utskiftningskatt och ersättningskatt, <i>bevillning</i>	300,000	
f. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	350,000	
g. Stämpelmedel, <i>bevillning</i> (därav arvsskatt och skatt för gåva 26,000,000 kronor samt stämpelavgift å bouppteckningar m. m. 6,000,000 kronor) . . .	62,000,000	212,050,000
4. Automobilskatte medel, <i>bevillning</i>	75,000,000	
5. Tullar och acciser:		
a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	116,000,000	
b. Accis å silke, <i>bevillning</i>	1,000,000	
c. Accis å margarin, <i>bevillning</i>	9,500,000	
d. Skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl, <i>bevillning</i>	4,000,000	
e. Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	75,000,000	
f. Brännvinstillverkningskatt, <i>bevillning</i>	17,000,000	
g. Rusdrycksförsäljningsmedel, <i>bevillning</i> :		
α. Partihandelsbolag	11,000,000	
β. Detaljhandelsbolag	18,000,000	
h. Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, <i>bevillning</i>	80,000,000	
i. Maltsskatt, <i>bevillning</i>	27,000,000	358,500,000
		648,010,000
II. Uppbörd i statens verksamhet:		
1. Vattendomstolsavgifter	25,000	
2. Överskott av fångvårdens arbetsdrift	630,000	
3. Bidrag till försäkringsrådet och riksförsäkringsanstalten	1,020,000	
4. Avgifter för registrering av motorfordon	750,000	
5. Avgifter för besiktning av motorfordon	1,000,000	
6. Hyresmedel	580,000	
7. Inkomst av myntning och justering	1,200,000	
8. Kontrollstämpelmedel	375,000	

		Kronor
9. Bidrag till bankinspektionen	70,000	
10. Bidrag till fondinspektionen	45,000	
11. Bidrag till sparbanksinspektionen	85,000	
12. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	200,000	
13. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit	31,000	
14. Inkomster av tandläkarinstitutet	335,000	
15. Terminsavgifter från läroverken	1,200,000	
16. Avgifter för granskning av biografbilder	135,000	
17. Totalisatormedel	800,000	
18. Inkomster av statens lagerhus och fryshus . . .	115,000	
19. Inkomster av statens centrala frökontrollanstalt	190,000	
20. Slaktdjursavgifter	1,800,000	
21. Fyr- och båkmedel	3,000,000	
22. Lotspenningar	2,600,000	
23. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	1,500,000	
24. Bidrag till försäkringsinspektionen	95,000	
25. Inkomster av statens provningsanstalt	300,000	
		18,081,000
III. <i>Diverse inkomster</i>		9,521,435
		<i>Säger för egentliga statsinkomster 675,612,435 kronor.</i>
B. Inkomster av statens produktiva fonder.		
I. <i>Statens affärsverksamhet:</i>		
1. Postverket, <i>bevillning</i>	17,500,000	
2. Telegrafverket	28,000,000	
3. Statens järnvägar	8,500,000	
4. Statens vattenfallsverk:		
a. Kraftverken	17,000,000	
b. Kanalverken	270,000	
c. Fastighetsförvaltningen	230,000	
	17,500,000	
5. Domänverket	10,000,000	
6. Statens reproduktionsanstalt	30,000	
		81,530,000
II. <i>Statens aktier:</i>		
1. Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag	100	
2. Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	1,595,000	
		1,595,100
III. <i>Statens utlåningsfonder:</i>		
1. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	100,000	
2. Statens bostadslånefond	3,000,000	
3. Allmänna järnväglånefonden	600,000	
4. Bibanelånefonden	100	
5. Vattenkraftslånefonden	370,000	
6. Allmänna byggnadslånefonden	10,000	
7. Luftfartslånefonden	30,000	
8. Studielånefonden	35,000	
9. Statens avdikningslånefond	940,000	
10. Egnahemslånefonden	7,600,000	
11. Fiskerilånefonden	105,000	

		Kronor
12. Dräneringsfonden	100	
13. Norrländska nyodlingsfonden	10,000	
14. Jordförmedlingsfonden	10,000	
15. Lånefonden för inköp av ädla avelsston	100	
16. Lånefonden för inköp av avelshingstar av arden- nerras	100	
17. Täckdikningslånefonden	170,000	
18. Allmänna nyodlingsfonden	15,000	
19. Statens mejerilånefond	160,000	
20. Kraftledningslånefonden	575,000	
21. Gödselvårdslånefonden	15,000	
22. Statens fjäderfållånefond	2,000	
23. Hemslöjdlånefonden	3,000	
24. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bo- stadsförbättringslånefond	4,000	
25. Lånefonden för inköp av renar	100	
26. Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond . .	1,000	
27. Spannmålslagerhusfonden	15,000	
28. Spannmålskreditfonden	60,000	
29. Statens kalkbrukslånefond	2,000	
30. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motor- drift	10,000	
31. Kommunskogslånefonden	100	
32. Statens slakterilånefond	25,000	
33. Hantverkslånefonden	12,000	
34. Lånefonden för ackordslån och förlagslån åt hantverkare	25,000	
35. Rederilånefonden	870,000	
36. Industrilånefonden	145,000	
37. Fonden för låneunderstöd	575,000	15,494,600
IV. Statsverkets fond av rusdrycksmedel		900,000
<i>Säger för inkomster av statens produktiva fonder 99,519,700 kronor.</i>		
C. Andel i riksbankens vinst		13,000,000
D. Riksgäldskontorets inkomstmedel		21,875,000
E. I anspråk tagna kapitaltillgångar.		
1. Reservationer å anslag för verkliga utgifter	147,365	
2. Reservationer å anslag för kapitalökning	100	
3. Statens produktiva fonder	435,200	582,665
F. Lånemedel.		
1. I anspråk tagna reservationer	100	
2. Återbetalningar	6,820,513	
3. Övriga lånemedel	234,274,187	241,094,800
	Summa	1,051,684,600

Inkomsterna.

De av departementschefen sålunda i avseende å beräkningen av statens i det föregående omförmälda inkomster och därmed sammanhängande ämnen gjorda hemställanden och förslag, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:
Allan Broomé.

Bilaga I.

TILL KONUNGEN

Enligt den för riksräkenskapsverket gällande instruktionen åligger det detta ämbetsverk att årligen till Kungl. Maj:t avlämna förslag till beräkning av statsverkets inkomster vid nästföljande statsreglering ävensom

2 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

meddela upplysningar rörande förhållanden i övrigt av beskaffenhet att böra bringas till Kungl. Maj:ts kännedom i och för uppgörande av proposition till riksdagen angående statsverkets tillstånd och behov.

Då riksräkenskapsverket nu har att avgiva förslag till beräkning av statens inkomster för budgetåret 1934/1935, vill ämbetsverket inledningsvis erinra om utfallet av den för finansåret 1932/1933 fastställda riksstaten jämte tilläggsstat, vilken senare i budgetredovisningen sammanförts med riksstaten.

På grundval av i riksräkenskapsverkets årsbok för budgetåret 1932/1933 meddelade sammanställningar lämnas i en härvid såsom bilaga A fogad tabell en summarisk redovisning av budgetutfallet för nämnda budgetår, vari jämte uppgifter för budgeten i dess helhet särskilda uppgifter ingå för såväl lånebudgeten som budgeten i övrigt (skattebudgeten). Den sistnämnda, vilken i förevarande sammanhang är av det största intresset, har i tabellen uppdelats i dels den allmänna budgeten och dels de från densamma fristående, sinsemellan oberoende specialbudgeterna.

Skattebudgetens inkomster, vilka liksom motsvarande utgifter beräknats till 913.⁸¹ miljoner kronor, uppgingo enligt budgetredovisningen till 889.⁰⁸ miljoner kronor, medan utgifterna belöpte sig till 900.³⁹ miljoner kronor.

Vad den allmänna budgeten angår, hava de mot kassafonden reglerade inkomstitlarna sammanlagt utfallit med ett överskott å 27.77 miljoner kronor och ett underskott å 46.50 miljoner kronor. Motsvarande utgiftsanslag hava lämnat besparingar å 10.52 miljoner kronor och merutgifter å 21.74 miljoner kronor. Kassafonden har alltså fått täcka en sammanlagd brist å 29.95 miljoner kronor. Utöver den behållning, 13.27 miljoner kronor, som vid budgetårets ingång förefanns å fonden, har härför disponerats 16.68 miljoner kronor av den förstärkning av fonden, 75.60 miljoner kronor, som anvisats å tilläggsstaten. Vid budgetårets slut uppgick sålunda kassafondens behållning till 58.92 miljoner kronor. Å de till den allmänna budgeten hörande reservationsanslagen har uppstått en nettoökning av till inkomstsidan icke omförda reservationer av 15.57 miljoner kronor.

De skattebudgeten tillhörande specialbudgeterna, vilkas utgifter och inkomster beräknats till 97.34 miljoner kronor, utvisade sammantagna enligt budgetredovisningen 91.34 miljoner kronor i inkomster och 88.27 miljoner kronor i utgifter. Inkomstöverskottet, 3.07 miljoner kronor, motsvaras av nettoökning av till inkomstsidan icke omförda reservationer, i huvudsak hänförlig till det av automobilskattemedel utgående anslaget till byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar.

Lånebudgeten för budgetåret 1932/1933 slutade enligt riksstaten å 179.37 miljoner kronor, vilket belopp även redovisats såsom inkomst enligt budgetredovisningen. Utgifterna uppgingo till 166.66 miljoner kronor, varjämte reservationerna å lånemedelsanslag under budgetåret ökades med 12.71 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 3

Närmare uppgifter rörande utfallet av statsregleringen för budgetåret 1932/1933 återfinnas i riksräkenskapsverkets förenämnda årsbok.

Såsom bakgrund till beräkningen av inkomsttitlarnas avkastning under budgetåret 1934/1935 har riksräkenskapsverket i efterföljande sammanställning upptagit tillflödet under budgetåren 1928/1929—1932/1933 å riksstatens inkomsttitlar avseende de verkliga inkomsterna. I sammanställningen hava riksgäldskontorets å »diverse inkomster» för budgetåren 1928/1929—1931/1932 redovisade räntemedel m. m. utbrutits från denna titel och upptagits till redovisning under den från och med budgetåret 1932/1933 uppförda titeln riksgäldskontorets inkomstmedel. Vidare hava inkomsterna å fonden för låneunderstöd, vilken i riksstaten för budgetåret 1932/1933 inordnats under statens utlåningsfonder, även för de tidigare budgetåren inräknats under denna rubrik.

	1928/ 1929	1929/ 1930	1930/ 1931	1931/ 1932	1932/ 1933
	Miljoner kronor				
<i>Egentliga statsinkomster:</i>					
Skatter	572.75	589.68	598.24	594.97	603.86
Uppbörd i statens verksamhet....	14.86	16.95	15.56	15.10	15.26
Diverse inkomster	2.61	4.91	4.22	4.45	4.34
Summa	590.22	611.54	618.02	614.52	623.46
<i>Inkomster av statens produktiva fonder:</i>					
Statens affärsverksamhet.....	102.96	115.61	106.25	77.17	76.26
» aktier	9.11	15.22	20.67	7.76	0.19
» utlåningsfonder	11.45	13.20	13.30	13.19	12.97
Statsverkets fond av rusdrycksmedel	3.94	4.32	4.41	4.72	4.66
Summa	127.46	148.35	144.63	102.84	94.08
<i>Andel i riksbankens vinst</i>	13.90	17.00	19.00	16.00	14.00
<i>Riksgäldskontorets inkomstmedel</i>	0.84	1.58	1.19	3.12	9.40
Tillsammans	732.42	778.47	782.84	736.48	740.94

En överblick av inkomstförändringarna under de fem budgetår, som omfattas av tablån, ger vid handen, att statsinkomsterna under dessa år utmärkts av betydande växlingar. Mellan budgetåren 1928/1929 och 1929/1930 inträdde en kraftig stegring, oaktat omfattande skattesänkningar genomförts för sistnämnda budgetår. Under budgetåret 1930/1931 upphörde praktiskt taget inkomstökningen, för att under det därpå följande budgetåret förbytas i stark nedgång, trots betydande skattesärpningar. Den under budgetåret 1932/1933 inträdda återhämtningen är väsentligen att återföra på vidtagna skattehöjningar, utan vilka en avsevärd inkomstminskning skulle hava uppstått.

4 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

Utvecklingen av egentliga statsinkomster och inkomster av statens produktiva fonder är i huvudsak avhängig av utvecklingen å vissa större skattetitlar samt å titlarna för de stora affärsverken och statens aktier. Inkomstillflödet å ifrågavarande titlar framgår av efterföljande tablå.

	1928/ 1929	1929/ 1930	1930/ 1931	1931/ 1932	1932/ 1933
	Miljoner kronor				
<i>Egentliga statsinkomster:</i>					
Inkomst- och förmögenhetsskatt	145.27	146.04	160.38	157.35	132.24
Stämpelmedel	59.01	54.88	56.77	48.81	49.65
Automobilskattemedel	39.83	44.26	51.43	58.77	72.78
Tullmedel	153.97	154.45	147.68	137.53	117.19
Tobaksskatt	62.45	69.75	65.79	70.13	72.85
Rusdrycksmedel	95.26	110.06	107.06	113.84	139.33
<i>Inkomster av statens produktiva fonder:</i>					
Postverket	13.09	14.61	15.25	14.62	13.16
Telegrafverket	20.09	23.40	26.11	26.48	28.17
Statens järnvägar	40.91	46.85	36.90	15.87	11.35
Statens vattenfallsverk	15.89	17.47	16.36	16.27	16.57
Domänverket	12.97	13.25	11.61	3.91	6.98
Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag	5.34	11.45	12.55	6.16	— 1.41
Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	3.77	3.77	8.12	1.60	1.60

Av de egentliga statsinkomsterna hava under budgetåret 1932/1933 inkomst- och förmögenhetsskatten samt tullmedlen starkt nedgått. Automobilskattemedlen, tobaksskatten och rusdrycksmedlen utvisa däremot ökning, beroende på skattehöjningar. För statens produktiva fonder redovisas för samma budgetår reducerade inkomster från postverket och statens järnvägar, varjämte titeln Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag utvisar underskott. Mera avsevärd inkomststegring har förekommit för telegrafverket och domänverket.

I jämförelse med de för budgetåret 1932/1933 beräknade inkomsterna hava större överskott uppkommit å titlarna inkomst- och förmögenhetsskatt, stämpelmedel, tobaksskatt, telegrafverket och domänverket med respektive 10.24, 4.65, 2.85, 3.17 och 3.48 miljoner kronor. De största underskotten hava uppstått å titlarna automobilskattemedel, tullmedel, statens järnvägar och riksgäldskontorets inkomstmedel med respektive 7.22, 30.81, 6.40 och 2.15 miljoner kronor. Sammanlagt har uppkommit nettounderskott å 21.78 miljoner kronor å de egentliga statsinkomsterna och å 0.90 miljoner kronor å statens produktiva fonder.

Vad härefter angår inkomstutvecklingen under det nu löpande budgetåret 1933/1934, föreligga ännu räkenskapsmässiga uppgifter endast för ti-

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 5

den juli—oktober. De verkliga inkomsterna hava under denna tidsperiod utgjort 187.20 miljoner kronor, motsvarande under det sistförflutna budgetåret 176.60 miljoner kronor. Rusdrycksmedlen utvisa stegring med 7.22 miljoner kronor, medan tullmedlen nedgått med 5.45 miljoner kronor. Tillkomsten av två nya skattetitlar, accis å margarin samt skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl, har bidragit till inkomstökningen med 2.75 miljoner kronor. I inkomsten för innevarande budgetår ingår vidare ett från postverket inlevererat belopp av 4 miljoner kronor, utgörande tilläggsersättning från postsparbanken för postsparbanksgöromålens handhavande å postanstalterna under åren 1923—1932.

Inkomst- och förmögenhetsskatten för år 1933 utvisar enligt statistiska centralbyråns sammanställningar av taxeringsresultaten en sänkning av den debiterade skatten från 140.0 miljoner kronor vid 1932 års taxering till 136.7 miljoner kronor. Det procenttal av grundbeloppet, efter vilket skatten debiterats, var emellertid vid 1933 års taxering 165 mot 145 vid 1932 års taxering. Hade skatten jämväl vid årets taxering beräknats efter 145 procent av grundbeloppet, skulle det debiterade skattebeloppet hava uppgått till allenast 120.1 miljoner kronor, vilken summa nära sammanfaller med det av riksräkenskapsverket i fjol för budgetåret 1933/1934 beräknade taxeringsbeloppet. Vid sin fjolårsberäkning förutsatte riksräkenskapsverket, att den influtna inkomsten skulle uppgå till allenast 90 procent av den debiterade. Enligt numera vunnen erfarenhet synes dock anledning ej föreligga att beräkna inflytandeprocenten lägre än till 94 procent. Med tilläpande av sistnämnda procenttal å den vid 1933 års taxering erhållna debiterade skattesumman skulle inkomst- och förmögenhetsskattens avkastning under budgetåret 1933/1934 uppgå till omkring 128.5 miljoner kronor. I jämförelse med det för samma budgetår slutligt fastställda riksstatsbeloppet, 120.0 miljoner kronor, skulle alltså ett överskott av 8.5 miljoner vara att påräkna.

Det låter sig självfallet för närvarande icke göra att med någon större grad av säkerhet bedöma det slutliga utfallet av statsregleringen för budgetåret 1933/1934. Det kan dock redan nu anses sannolikt, att, därest ej den under senare delen av innevarande år inträdda, i det följande omhandlade förbättringen i konjunkturläget åter avlöses av försämring eller mera omfattande arbetskonflikter uppstå, inkomstsidan icke kommer att utfalla med underskott. Vad angår utgifterna, bruka dessa regelbundet utvisa merutgift. Någon mera avsevärd belastning av kassafonden på grund av statsregleringen för innevarande budgetår torde dock, så vitt nu kan bedömas, knappast vara att emotse.

Vad den nu förestående statsregleringen angår, äro de ekonomiska förhållandena under det snart tilländalupna kalenderåret av avgörande betydelse särskilt för avkastningen av inkomst- och förmögenhetsskatten samt den extra inkomst- och förmögenhetsskatten.

6 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

Den ekonomiska utvecklingen i Sverige under innevarande år har i avsevärd mån påverkats av växelkursernas förskjutningar. Växelkurserna å guldländernas valutor hava under året avsevärt stegrats. Jämväl pundkursen har något höjts. Dollarkursen däremot har från det exceptionellt höga läget vid årets början gått starkt tillbaka och sammanfaller för november månad nära med parivärdet i kronor. Prisläget för exportvarorna har under den senare delen av innevarande år avsevärt stigit. Den inhemska prisnivån har emellertid under år 1933 undergått allenast mindre förändringar.

Den industriella produktionen, som under innevarande års fem första månader genomsnittligt gått tillbaka i jämförelse med motsvarande månader år 1932, har enligt Sveriges industriförbunds produktionsindex tal från och med juni månad stigit över fjolårets nivå. För enbart exportindustrien har stegring inträtt från och med mars månad. Konsumtionsindustriens lagerbehållningar hava i jämförelse med föregående år minskats från och med april månad. Ett uttryck för produktionsstegringen och den höjda omsättningen inom landet är att finna i ökningen av godstrafiken å statens järnvägar. Bortsett från lapplandsmalm har sålunda godsmängden för varje månad från och med maj legat högre än för motsvarande delar av år 1932.

Arbetsstillgången inom industrien har enligt socialstyrelsens beräkningar under andra och tredje kvartalen av innevarande år visat förbättring i jämförelse med år 1932. Förbättringen har efter hand gjort sig gällande beträffande flertalet industrigrupper, ehuru återhämtningen för en del av dem hittills varit relativt obetydlig. Den pågående byggnadskonflikten har i avsevärd grad hämmat utvecklingen. Trots ökningen i arbetsstillgången är emellertid arbetslösheten omfattande. Totalantalet hjälpsökande arbetslösa, som vid utgången av oktober månad 1932 uppgick till 123,584, hade vid utgången av sistlidna oktober månad stigit till 164,747. Uppgifterna rörande arbetslösheten inom fackförbunden utvisa emellertid, att för ett flertal arbetargrupper arbetslösheten under senare delen av innevarande år minskats i jämförelse med föregående år.

Den under innevarande års andra och tredje kvartal inträdda konjunkturförbättringen ger sig tydligt tillkänna i utrikeshandelns ökade omfattning. Den totala handelsomsättningen, som under årets första kvartal var avsevärt lägre än under fjolåret, har under andra kvartalet uppnått och under tredje kvartalet väsentligt överskridit 1932 års nivå. Importvärdet har visserligen under de tre första kvartalen av innevarande år varit lägre än under fjolåret, men skillnaden har avtagit från kvartal till kvartal. Exportvärdet, som under årets första kvartal var lägre än under fjolåret, har under andra och tredje kvartalen utvisat en betydande stegring i jämförelse med föregående år. Under oktober månad har såväl import- som exportvärdet varit högre än under fjolåret. För de tio första månaderna av innevarande år har importen uppnått ett värde av 883.4 miljoner kro-

nor mot 942.7 miljoner kronor år 1932. Nedgången utgjorde alltså 59.3 miljoner kronor. Samtidigt har exporten gått upp till 858.3 miljoner kronor mot 745.7 miljoner kronor år 1932 eller med 112.6 miljoner kronor. Exportens mycket starka stegring och importens nedgång hava medfört, att importöverskottet stannat vid 25.1 miljoner kronor under januari—oktober innevarande år mot 197.0 miljoner kronor för motsvarande del av år 1932.

Vad angår de importerade och exporterade kvantiteterna, hava dessa under innevarande år i allmänhet utvisat uppgång. Importen av vete och socker har dock i samband med det genomförda inmalningstvånget beträffande inhemsk spannmål och den fastställda regleringen av införseln av socker reducerats till relativt små kvantiteter. I fråga om exporten redovisas betydande uppgång för smör, hudar, trävaror, pappersmassa, papper och papp samt järn och stål. Däremot har exporten av tändstickor, kul- och rullager samt telefon- och telegrafapparater minskats.

Årets skörderesultat beräknas vara något över medelmåttan. Såväl brödsädeskörden som sockerbetskörden har liksom i fjol varit kvantitativt och i allmänhet även kvalitativt mycket god. Den ökade avsättningen av skogsprodukter samt de statliga åtgärderna för jordbruksproduktionens stödjande hava jämväl bidragit till förbättring av jordbrukets läge.

Vid bedömandet av den framtida ekonomiska utvecklingen i Sverige må till en början framhållas det intima samband, som råder mellan konjunkturförhållandena i skilda länder. Den allmänna konjunkturutvecklingen åter är i väsentlig mån beroende av den internationella penningpolitikens utformning. Härutinnan föreligger emellertid en avgjord motsättning mellan å ena sidan de s. k. guldländerna och å andra sidan de länder, som lösgjort valutan från guld. De två ledande länderna med fri valuta, England och Förenta staterna, fullfölja ock i penningpolitiskt hänseende skilda syften. Den rådande splittningen i fråga om riktlinjerna för valutapolitikens handhavande utgör otvivelaktigt det största hindret för en avveckling av den nuvarande världskrisen. För att den under senare delen av innevarande år konstaterade förbättringen av det ekonomiska läget skall bli av varaktig betydelse för konjunkturutvecklingen erfordras ock, att — med eller utan formlig överenskommelse — en faktisk stabilisering av de ledande ländernas valutor kommer till stånd.

Vid genomförandet av sin inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935 har riksräkenskapsverket utgått från, att åtminstone inom vissa gränser en dylik stabilisering av valutorna skall efter hand inträda. Med denna utgångspunkt har ämbetsverket för Sveriges vidkommande ansett sig kunna göra det antagandet, att den utvidgning av produktionen och den stegring av handelsomsättningen, som inom ett flertal näringsgrenar inträtt under innevarande års andra och tredje kvartal, skall fortbestå samt så småningom gynnsamt påverka utvecklingen jämväl inom andra nä-

8 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

ringsgrenar. Någon uppgång i vidare mån än sålunda angivits har riksräkenskapsverket däremot icke funnit sig böra förutsätta.

Under sådana förhållanden har riksräkenskapsverket vid beräkningen av inkomsterna å riksstaten för budgetåret 1934/1935 i fråga om de titlar, som äro beroende av konjunkturförhållandena under kalenderåret 1934 och förra hälften av år 1935, i allmänhet ansett sig kunna räkna med någon stegring av inkomstillflödet utöver den nivå, som uppnåtts under sistförflutna budgetår. Såsom närmare framgår av de olika ämbetsverkens i det följande återgivna förslagsberäkningar, står den av riksräkenskapsverket sålunda angivna uppfattningen rörande inkomstutvecklingen i god överensstämmelse med de synpunkter, som av åtskilliga myndigheter härutinnan framförts.

Rörande tillämpningen för olika inkomstitlar av de förutsättningar rörande konjunkturutvecklingen, från vilka riksräkenskapsverket vid sin inkomstberäkning sålunda utgått, hänvisas till framställningen under varje särskild titel. Beträffande beräkningen av affärsverkens överskott vill riksräkenskapsverket förutskicka, att denna verkstälts under den förutsättningen, att dyrtidstilläggen skola utgå enligt de grunder, som gälla under innevarande kvartal.

Inkomstberäkningens huvudresultat framgå mest överskådligt av en såsom bilaga B härvid fogad tabell.

A. Egentliga statsinkomster.

I. Skatter.

Mantalspenningar.

Denna inkomstitel har i riksstaten och budgetredovisningen för de senaste budgetåren beräknats till, respektive redovisats med följande belopp:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929.....	1,000,000	1,036,169	+ 21,121
» 1929/1930.....	1,000,000	1,058,924	+ 22,755
» 1930/1931.....	1,050,000	1,043,380	— 15,544
» 1931/1932.....	1,100,000	1,039,631	— 3,749
» 1932/1933.....	1,050,000	1,049,390	+ 9,759
» 1933/1934.....	1,000,000	.	.

För budgetåret 1934/1935 torde mantalspenningarna med hänsyn till inkomstillflödets storlek under sistförflutna budgetår kunna beräknas

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 9

till 1,050,000 kronor. I den härvid såsom bilaga C fogade tabellen med specifikation av statens inkomster för budgetåret 1934/1935, i det följande benämnd inkomsttabellen, har riksräkenskapsverket uppfört mantalspenningar med 1,050,000 kronor.

Prästerskapets till statsverket indragna tionde.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Nedgång kronor
Budgetåret 1928/1929	2,363,000	2,379,978	120,383
» 1929/1930	2,235,000	2,271,002	108,976
» 1930/1931	2,100,000	2,123,555	147,447
» 1931/1932	1,925,000	1,927,897	195,658
» 1932/1933	1,730,000	1,743,177	184,720
» 1933/1934	1,555,000	.	.

I underdånig skrivelse den 30 september 1933 har kammarkollegium föreslagit, att förslagsanslaget till ersättning för prästerskapets tionde för budgetåret 1934/1935 upptages till 4,637,700 kronor, samt beräknat titeln prästerskapets till statsverket indragna tionde till 1,412,170 kronor.

Riksräkenskapsverket har icke funnit skäl att i annan mån frångå den av kammarkollegium gjorda beräkningen av ifrågavarande inkomsttitel, än att beloppet torde böra jämnas till 1,410,000 kronor.

Inkomst- och förmögenhetsskatt.

De beräknade och behållna inkomsterna av inkomst- och förmögenhetsskatten hava utgjort:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	142,000,000	145,268,335	— 398,033
» 1929/1930	149,000,000	146,040,456	+ 772,121
» 1930/1931	160,000,000	160,377,314	+ 14,336,858
» 1931/1932	158,000,000	157,351,484	— 3,025,830
» 1932/1933	122,000,000	132,240,378	— 25,111,106
» 1933/1934	120,000,000	.	.

Det procenttal av grundbeloppet, efter vilket inkomst- och förmögenhetsskatten utgått, har fastställts till 150 för budgetåret 1928/1929, 145 för budgetåren 1929/1930—1932/1933 samt 165 för budgetåret 1933/1934.

Efter hemställan av riksräkenskapsverket har statistiska centralbyrån på grundval av de till centralbyrån inkomna uppgifterna angående 1933 års skattetaxering utarbetat de i tabellen å sid. 12 meddelade uppgifterna rörande nämnda års taxeringsresultat. I angivna tabell äro intagna jämväl motsvarande, av centralbyrån tidigare meddelade uppgifter för 1932 års taxering.

10 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

Med utgångspunkt från de i tabellen över 1933 års skattetaxering in-tagna posterna har riksräkenskapsverket sökt utföra beräkning rörande utfallet av 1934 års taxering. Resultaten av ämbetsverkets beräkningar angivas likaledes i förenämnda tabell. Rörande grunderna för beräkningen av de olika posterna må anföras följande.

Beträffande inkomsten av fastighet har riksräkenskapsverket förutsatt, att vid 1934 års taxering en mindre höjning skall inträda. 1932 och 1933 års goda skörderesultat torde nämligen hava medfört ökade inkomster under år 1933. Spannmåls- och mjölkregleringarna samt den ökade avsättningen av skogsprodukter hava jämväl verkat stegrande på jordbruksfastigheternas avkastning. Inkomsten av annan fastighet än jordbruksfastighet torde däremot under år 1933 hava gått tillbaka. De inträdda hyres-sänkningarna hava dock i huvudsak påverkat allenast årets sista kvartal. Enligt riksräkenskapsverkets uppfattning överstiger inkomstökningen för jordbruksfastighet nedgången av inkomsten från annan fastighet. I överensstämmelse med vad ämbetsverket sålunda anført, har riksräkenskapsverket uppskattat inkomsten av fastighet till 640 miljoner kronor, därav 540 miljoner kronor för enskilda och 100 miljoner kronor för bolag.

Vad angår inkomsten av rörelse m. m., vilken vid 1933 års taxering minskats med 131.0 miljoner kronor eller 16.9 procent, torde vid 1934 års taxering någon sänkning komma att inträda beträffande enskilda skattskyldiga, medan beträffande aktiebolag m. fl. en om ock obetydlig stegring lär vara att förvänta. Inkomstminskning beräknas sålunda inträda inom vissa grenar av den under denna grupp redovisade handelsrörelsen, beroende på minskad omsättning. För enskilda rörelseidkare har riksräkenskapsverket på grund härav räknat med en nedsättning av taxeringsresultatet med 20 miljoner kronor eller 4.8 procent. Beträffande aktiebolag m. fl. har den under senare delen av innevarande år inträdda produktionsökningen inom ett flertal industrigrenar sannolikt medfört, att årets sammanlagda vinstresultat blivit något bättre än föregående års. I överensstämmelse härmed har riksräkenskapsverket för 1934 års taxering upptagit rörelseinkomsten för enskilda till 400 miljoner kronor och för aktiebolag m. fl. till 230 miljoner kronor.

Inkomsten av tjänst m. m. har vid 1933 års taxering nedgått med 237.4 miljoner kronor eller 6.0 procent. Under innevarande år hava inom ett flertal industrier nya kollektivavtal ingåtts, varigenom nedsättningar av arbetslönerna åstadkommit. Sålunda hava timlöns- eller ackordssatserna reducerats inom gruvindustrin, tändsticksindustrin, byggnadsämnesindustrin, beställningsskrädderierna, kvarnindustrin, tryckerierna, snickeri- och möbelindustrin, målarfacket, rörledningsbranschen samt bagerinäringen. Lönenedsättningar hava jämväl vidtagits inom småindustrin och hantverket samt inom skogsbruket och jordbruket. Arbetstillgången har inom industrien förbättrats från och med andra kvartalet och framträder förbättringen från och med tredje kvartalet inom så gott som samtliga större

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 11

industrigrupper. Den rådande konflikten inom byggnadsverksamheten har emellertid oförmånligt påverkat en del av densamma beroende verksamhetsgrenar. Trots ökningen i arbetstillgången är arbetslösheten alltså jämt omfattande. Enligt från socialstyrelsen erhållna uppgifter har minskningen under år 1933 av den samlade lönesumman uppskattats för den egentliga industrien till omkring 6 procent och för byggnadsverksamheten till omkring 30 procent. Arbetsinkomsterna inom småindustrien, hantverket, skogsbruket och jordbruket torde likaledes komma att uppvisa nedgång. Däremot torde löneinkomsterna för den stora gruppen i allmän tjänst anställda samt för förvaltningspersonal i enskild tjänst icke hava undergått någon nämnvärd minskning. Under erinran där-om, att enligt vunnen erfarenhet även stora nedsättningar i lönesummorna för särskilda arbetsområden motsvaras av allenast mindre förskjutningar i de totala taxeringsbeloppen, har riksräkenskapsverket ansett sig böra räkna med en nedsättning av inkomsten av tjänst m. m. vid 1934 års taxering till 3,650 miljoner kronor eller med 2.3 procent.

Beträffande inkomsten av kapital har årets taxering utvisat en minskning i jämförelse med föregående år av 41.2 miljoner kronor eller nära 10 procent. Under innevarande år har räntenivån i genomsnitt legat på en väsentligt lägre nivå än under år 1932, medan däremot aktieutdelningarna varit i huvudsak oförändrade. Riksräkenskapsverket har fördenskull förutsatt, att kapitalinkomsten skall vid 1934 års taxering ytterligare nedgå, samt uppskattat denna nedgång till omkring 10 procent. I enlighet härmed har ämbetsverket för 1934 års taxering upptagit inkomsten av kapital för enskilda till 325 miljoner kronor och för aktiebolag m. fl. till 16 miljoner kronor.

Den uppskattade sammanlagda inkomsten kommer enligt ovanstående att uppgå till 5,261 miljoner kronor, varav 4,915 miljoner kronor för enskilda och 346 miljoner kronor för bolag, motsvarande för innevarande års taxering 5,368.7, 5,035.1 och 333.6 miljoner kronor.

I fråga om avdragsposterna har beloppet för de allmänna avdragen vid taxeringen till kommunal inkomstskatt — för förlust å viss inkomstkälla, periodiskt understöd, försäkringspremier m. m. — av riksräkenskapsverket upptagits till 199 miljoner kronor. Avdragen för allmänna skatter hava höjts till 424 miljoner kronor. Höjningen i förhållande till 1933 års taxering sammanhänger med dels den från och med 1932 tillämpade uppdelningen på två terminer av uppbörderna av landstingsskatt m. fl. å kronodebetsedeln uppförda kommunala skatter, vilken uppdelning under övergångsåret medfört, att endast vid den första uppbördsterminen inbetalade skatter kunnat vid 1932 års taxering avdragas, dels de under innevarande år inträdda kommunala skattehöjningarna, särskilt i Stockholm. Övriga vid taxeringen till kommunal inkomstskatt ej åtnjutna avdrag — för vissa förluster m. m. — hava beräknats bliva oförändrade. De sammanlagda av-

12 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

dragen hava sålunda beräknats till 653 miljoner kronor, därav 587 miljoner kronor för enskilda och 66 miljoner kronor för bolag.

De enskilda skattepliktigas sammanlagda förmögenhet beräknar riksräkenskapsverket icke komma att vid 1934 års taxering förete någon mera avsevärd förändring i jämförelse med motsvarande förmögenhetssumma enligt innevarande års taxering. Taxeringsvärdet för enskilda skattskyldigas fasta egendom har vid 1933 års allmänna fastighetstaxering fastställts till 15.0 miljarder kronor mot 14.9 miljarder kronor vid 1932 års taxering. Vid 1934 års taxering läser några nämnvärda förändringar icke komma att inträda i fastighetsvärdet. Aktie- och obligationsvärdena torde likaledes komma att utvisa allenast mindre förskjutningar. Riksräkenskapsverket har under sådana förhållanden ansett sig kunna upptaga sextiondedelen av förmögenheten till oförändrat belopp av 210 miljoner kronor.

Beräkningar rörande utfallet av skattetaxeringarna åren 1932—1934.

Miljoner kronor.

	Enskilda			Aktiebolag m. fl.			Tillsammans		
	1932	1933	1934	1932	1933	1934	1932	1933	1934
Inkomst av fastighet	534.4	520.0	540	100.2	90.2	100	634.6	610.2	640
Inkomst av rörelse m. m.	482.2	420.2	400	293.2	224.2	230	775.4	644.4	630
Inkomst av tjänst m. m.	3,973.1	3,735.7	3,650	—	—	—	3,973.1	3,735.7	3,650
Inkomst av kapital	407.0	359.2	325	12.6	19.2	16	419.6	378.4	341
Summa uppskattad inkomst	5,396.7	5,035.1	4,915	406.0	333.6	346	5,802.7	5,368.7	5,261
Avdrag:									
1. Allmänna avdrag vid taxeringen till kommunal inkomstskatt	189.8	192.3	195	2.9	3.5	4	192.7	195.8	199
2. För allmänna skatter..	326.1	310.0	370	57.0	52.0	54	383.1	362.0	424
3. Övriga vid taxeringen till kommunal inkomstskatt ej åtnjutna avdrag	20.0	22.0	22	7.0	8.0	8	27.0	30.0	30
Summa avdrag	535.9	524.3	587	66.9	63.5	66	602.8	587.8	653
Taxerad inkomst	4,860.8	4,510.8	4,328	339.1	270.1	280	5,199.9	4,780.9	4,608
¹ / ₆₀ av den skattepliktiga förmögenheten	230.0	210.0	210	—	—	—	230.0	210.0	210
Till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerat belopp...	5,090.8	4,720.8	4,538	339.1	270.1	280	5,429.9	4,990.9	4,818
Utnyttjade ortsavdrag	2,870.8	2,747.4	2,700	—	—	—	2,870.8	2,747.4	2,700
Beskattningsbart belopp.....	2,220.0	1,973.4	1,838	339.1	270.1	280	2,559.1	2,243.5	2,118
Skatt i procent av grundbeloppet	145	165	165	145	165	165	145	165	165
Uträknad skatt	114.7	113.6	105.9	25.3	23.1	23.9	140.0	136.7	129.8
Skatteprocent i medeltal ..	5.17	5.76	5.76	7.46	8.55	8.55			

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 13

Det till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet har i enlighet med förestående beräkningar av riksräkenskapsverket uppskattats för enskilda till 4,538 miljoner kronor samt för aktiebolag m. fl. till 280 miljoner kronor eller tillsammans 4,818 miljoner kronor.

Från angivna belopp för enskilda skattskyldiga skola avgå ordsavdrag, vilka avdrag beräknats sänkta från 2,747 miljoner kronor till 2,700 miljoner kronor.

De beskattningsbara beloppen vid 1934 års taxering hava sålunda beräknats till 1,838 miljoner kronor för enskilda skattskyldiga och till 280 miljoner kronor för aktiebolag m. fl. eller tillhopa 2,118 miljoner kronor. Motsvarande belopp vid 1933 års taxering utgjorde respektive 1,973.4, 270.1 och 2,243.5 miljoner kronor.

Medelskatteprocenten har vid 1933 års taxering för enskilda skattskyldiga utgjort 5.76 procent och för aktiebolag 8.55 procent mot 5.17 respektive 7.46 procent vid 1932 års taxering. För nästkommande års taxering har riksräkenskapsverket — under förutsättning att skatten utgår med 165 procent av grundbeloppet — beträffande såväl enskilda som aktiebolag m. fl. räknat med oförändrad skatteprocent.

Med nu angivna procentsatser skulle den debiterade skatten för år 1934 uppgå till 105.9 miljoner kronor för enskilda och 23.9 miljoner kronor för aktiebolag m. fl. eller alltså sammanlagt till 129.8 miljoner kronor.

Vad angår storleken av den inkomst- och förmögenhetsskatt, som kan komma att inflyta under budgetåret 1934/1935, vill riksräkenskapsverket erinra därom, att under sistförflutna budgetår av den debiterade inkomst- och förmögenhetsskatten 94.1 procent influtit. För budgetåret 1934/1935 uppskattar ämbetsverket inflytandeprocenten till 94.0 procent. Med utgångspunkt härifrån skulle den behållna inkomsten uppgå till 122.0 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket hemställer, att inkomst- och förmögenhetsskatten för budgetåret 1934/1935 upptages till 122,000,000 kronor.

Extra inkomst- och förmögenhetsskatt.

Förevarande inkomstitel uppfördes för första gången i riksstaten för budgetåret 1932/1933, varvid inkomsten å titeln beräknades till 11.50 miljoner kronor. Den behållna inkomsten av extra inkomst- och förmögenhetsskatten uppgick till 11.04 miljoner kronor. För budgetåret 1933/1934 har inkomsten å titeln i riksstaten beräknats till 9.00 miljoner kronor.

Extra inkomst- och förmögenhetsskatt, som vid 1932 års taxering debiterats med ett belopp av 11.21 miljoner kronor, har vid 1933 års taxering debiterats med allenast 8.72 miljoner kronor.

Till ledning för bedömandet av den reducering av det till extra inkomst- och förmögenhetsskatt debiterade skattebeloppet, som kan förväntas inträda vid 1934 års taxering, angivas i efterföljande tablå huvudresulta-

14 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

ten av riksräkenskapsverkets beräkningar rörande utfallet av samma års taxering, avseende den ordinarie inkomst- och förmögenhetsskatten från andra skattskyldiga än aktiebolag m. fl.

	1933	1934	Ökning + minskning -	
	Milj. kr.	Milj. kr.	Milj. kr.	%
Inkomst av fastighet	520.0	540	+ 20.0	+ 3.8
Inkomst av rörelse m. m.	420.2	400	- 20.2	- 4.8
Inkomst av tjänst m. m.	3,735.7	3,650	- 85.7	- 2.3
Inkomst av kapital	359.2	325	- 34.2	- 9.5
Summa uppskattad inkomst	5,035.1	4,915	- 120.1	- 2.4
Till inkomst- och förmögenhetsskatt				
taxerat belopp	4,720.8	4,538	- 182.8	- 3.9
Beskattningsbart belopp	1,973.4	1,838	- 135.4	- 6.9
Uträknad skatt (165 procent av grund- beloppet)	113.6	105.9	- 7.7	- 6.8

Extra inkomst- och förmögenhetsskatten, som utgår endast å beskattningsbara belopp överstigande 6,000 kronor, drabbar väsentligen vissa skattskyldiga, som redovisa stor inkomst av rörelse eller av kapital, samt i allmän och enskild tjänst anställda med högre avlöning. Under hänsyntagande härtill och med utgångspunkt från de i förestående tablå angivna procenttalen, avseende beräknad inkomst- och skattminskning vid 1934 års taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt, har riksräkenskapsverket funnit sig böra förutsätta, att det vid samma års taxering till extra inkomst- och förmögenhetsskatt debiterade skattebeloppet skall komma att nedgå med omkring 6 procent i jämförelse med taxeringsresultatet vid innevarande års taxering. Enligt detta antagande skulle vid 1934 års taxering å förevarande skattetitel debiteras ett belopp av 8.20 miljoner kronor. Med ledning av att under sistförflutna budgetår 98.5 procent av den debiterade extra inkomst- och förmögenhetsskatten influtit, har den behållna inkomsten under budgetåret 1934/1935 beräknats uppgå till 8.08 miljoner kronor.

I anslutning härtill hemställer riksräkenskapsverket, att extra inkomst- och förmögenhetsskatten i riksstaten för budgetåret 1934/1935 uppföres med ett avjämnat belopp av 8,000,000 kronor.

Utjämningskatt.

Å förevarande inkomstitel, som uppförts i riksstaten från och med budgetåret 1929/1930, hava de beräknade och behållna inkomsterna utgjort:

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 15

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1929/1930	4,200,000	4,954,151	—
» 1930/1931	5,200,000	5,324,574	+ 370,423
» 1931/1932	4,800,000	5,079,294	— 245,280
» 1932/1933	4,100,000	4,976,537	— 102,757
» 1933/1934	4,100,000	.	.

Enligt statistiska centralbyråns preliminära sammanställningar av årets taxering har utjämningskatt debiterats till ett sammanlagt belopp av omkring 3.7 miljoner kronor.

Vidkommande det beräkningsbara beloppet av utjämningskatten för budgetåret 1934/1935 är detta i främsta rummet beroende på, huru stor del av utjämningskattens grundbelopp, som enligt Kungl. Maj:ts beslut skall uttagas. Beträffande 1929 och 1930 års taxeringar till utjämningskatt har fastställts, att skatten skolat utgå med 85 procent, beträffande 1931 års taxering med 80 procent och beträffande 1932 och 1933 års taxeringar med 100 procent av grundbeloppet. Riksräkenskapsverket förutsätter i sin beräkning, att utjämningskatten jämväl beträffande 1934 års taxering uttages med hela grundbeloppet.

Med hänsyn till utjämningskattens konstruktion torde det debiterade skattebeloppet vid 1934 års taxering under angivna förutsättningar kunna beräknas sjunka i ungefär samma proportion, som framgått vid beräkningen av den debiterade inkomst- och förmögenhetsskatten. Enligt den av riksräkenskapsverket under dessa antaganden verkställda beräkningen skulle den debiterade inkomsten av utjämningskatt uppgå till omkring 3.77 miljoner kronor. För utjämningskatten, som icke för något budgetår influtit med mindre än 98.5 procent av det debiterade beloppet, torde inflytandeprocenten för nästkommande budgetår kunna beräknas till nämnda procenttal och den behållna inkomsten följaktligen kunna antagas uppgå till 3.71 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse härmed i inkomsttabellen uppfört utjämningskatten med ett avjämnat belopp av 3,700,000 kronor.

Utskiftningsskatt.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	100,000	—	—
» 1929/1930	100,000	60,455	+ 60,455
» 1930/1931	100,000	152,504	+ 92,049
» 1931/1932	100,000	82,000	— 70,504
» 1932/1933	100,000	209,975	+ 127,975
» 1933/1934	100,000	.	.

16 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

Vid 1933 års taxering har enligt uppgift från statistiska centralbyrån utskiftningskatt debiterats med ett belopp av 302,699 kronor. Under innevarande budgetår torde fördenskull inkomsttiteln komma att uppvisa en behållen inkomst av ungefär nämnda belopp.

Med hänsyn till inkomstillflödet å titeln under sistförflutna och innevarande budgetår får riksräkenskapsverket förorda, att utskiftningskatten för budgetåret 1934/1935 upptages till 200,000 kronor.

Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	500,000	487,032	— 6,287
» 1929/1930	500,000	496,155	+ 9,123
» 1930/1931	500,000	484,742	— 11,413
» 1931/1932	500,000	400,014	— 84,728
» 1932/1933	500,000	357,119	— 42,895
» 1933/1934	400,000	.	.

Med hänsyn till den ytterligare nedgång i inkomstillflödet, som å förevarande inkomsttitel inträtt under sistförflutna budgetår ävensom den gångna delen av budgetåret 1933/1934, torde den för budgetåret 1934/1935 påräkneliga inkomsten böra nedsättas till 350,000 kronor.

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse härmed i inkomsttabellen uppfört bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter med 350,000 kronor.

Stämpelmedel.

De beräknade och behållna inkomsterna å denna titel hava uppgått till:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	55,000,000	59,012,249	— 1,477
» 1929/1930	51,600,000	54,884,294	— 4,127,955
» 1930/1931	52,000,000	56,770,981	+ 1,886,687
» 1931/1932	53,000,000	48,809,680	— 7,961,301
» 1932/1933	45,000,000	49,653,529	+ 843,849
» 1933/1934	52,000,000	.	.

Nedgången av stämpelmedlen under budgetåret 1929/1930 har sin grund i avskaffandet respektive nedsättningen av vissa stämpelavgifter. Den under budgetåret 1931/1932 inträdda minskningen av stämpelmedlen måste däremot tillskrivas den rådande depressionen å handels och näringslivets områden. Det relativt goda utfallet under det sistförflutna budgetåret förklaras därav, att 1933 års riksdags beslut om ändrade tariffer för arvsskatt och skatt för gåva, vilket beslut trätt i kraft den 1 juli

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 17

samma år, föranlett en tillfällig stegring i gåvoskatten under budgetårets sista månader.

Enligt i statistiska centralbyrån utarbetade uppgifter å beloppen av de stämpelar, som använts till nedanstående handlingar, hava dessa belopp under åren 1930—1932 utgjort:

	1930	1931	1932
	Miljoner kronor		
Handlingar till lagfartsprotokollet	10.89	9.10	7.94
Handlingar till intecknings- och tomträttsprotokollen ...	1.59	1.71	1.33
Handlingar till äktenskapsförordsprotokollet	0.03	0.03	0.03
Handlingar till bouppteckningsprotokollet	17.15	20.75	14.22
Till länsstyrelsen avgivna deklARATIONER om gåVA m. m.	0.99	1.68	1.39
Summa	30.65	33.27	24.91
DäRav:			
Arvsskatt och skatt för gåVA	18.28	22.41	15.77
I övrigt	12.37	10.86	9.14

Den huvudsakliga uppbörden å förevarande inkomsttitel utgöres av stämpelmedel, som av postverket inbetalas till statskontoret. Denna uppbörd utgjorde, efter avdrag av belopp som restituerats genom statskontoret, 46.33 miljoner kronor för budgetåret 1931/1932 samt 48.32 miljoner kronor för budgetåret 1932/1933. Härförutom redovisa länsstyrelserna den uppbörd av stämpelmedel jämte ränta, som inflyter i de fall, då anstånd med stämpelskattens erläggande medgivits jämlikt bestämmelserna i § 47 av förordningen om arvsskatt och skatt för gåva. Nu berörda uppbörd hos länsstyrelserna har under budgetåren 1931/1932 och 1932/1933 — efter avdrag för restitutioner — utgjort respektive 2.48 och 1.33 miljoner kronor.

I riksräkenskapsverket tillhandakommen skrivelse den 14 november 1933 har generalpoststyrelsen rörande stämpelmedlens beräkning för budgetåret 1934/1935 anfört bland annat följande:

»Efterföljande tablå utvisar månad för månad beloppet av de stämpelmedel, som av generalpoststyrelsen inlevererats till statskassan under år 1932 samt under år 1933 till och med november månad (för november 1933 är leverans ännu icke verkställd).

Av tablå framgår, att det av postverket hittills under år 1933 till statskassan inlevererade stämpelmedelsbeloppet med 450,000 kronor understiger motsvarande belopp för år 1932. För tiden juli—november visar stämpeluppbörden under innevarande år en nedgång med 2.03 miljoner kronor i förhållande till motsvarande tid år 1932. Därvid är att märka, att tillfällig uppbörd i form av ovanligt stora engångsbelopp förekommit i ungefärligen samma utsträckning under sagda tid båda åren. Den så att säga normala stämpeluppbörden för de fem första månaderna under nu löpande budgetår (juli—november) visar sålunda en nedgång i förhållande till motsvarande belopp under budgetåret 1932/1933 med icke mindre än 2.15 miljoner kronor, motsvarande 11.5 procent. Med hänsyn till denna

18 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

M å n a d	Å r 1 9 3 2		Å r 1 9 3 3		Ökning (+) resp. minskning (-) från föregående år	
	Uppbörd per		Uppbörd per		i milj. kr.	i procent
	månad milj. kr.	kvartal milj. kr.	månad milj. kr.	kvartal milj. kr.		
Januari	4.72		3.80			
Februari	5.18 ¹		3.57			
Mars	3.77	13.67	3.65	11.02	- 2.65	- 19.39
April	3.57		4.64			
Maj	3.47		7.32 ⁵			
Juni	4.27	11.31	3.58	15.54	+ 4.23	+ 37.40
Juli	3.37		4.00 ⁸			
Augusti	3.89		3.29			
September	3.16	9.92	2.49	9.78	- 0.14	- 1.41
Oktober	5.04 ²		3.50 ⁴			
November	3.69		3.34			
December	3.26	11.99				
Januari—november	43.63		43.18		- 0.45	- 1.03
Juli—november	18.65		16.62		- 2.03	- 10.88
Hela året	46.89					
Första halvåret	24.98		26.56		+ 1.58	+ 6.33

utpräglade tendens läser den normala stämpeluppbörden, vilken under budgetåren 1931/1932 och 1932/1933 uppgått till 40.81 respektive 40.91 miljoner kronor, icke böra för innevarande budgetår beräknas till högre belopp än 39.7 miljoner kronor. Den tillfälliga stämpeluppbörden — mera betydande stämpelavgifter för aktier, obligationer och lagfarter samt större arvs- och gåvoskattebelopp — har under budgetåren 1931/1932 och 1932/1933 utgjort respektive 5.65 och 7.56 miljoner kronor samt under de fem första månaderna (juli—november) av samma budgetår och av innevarande budgetår uppgått till 0.64, 1.09 respektive 1.21 miljoner kronor. Med ledning bland annat av dessa siffror kan beloppet av den tillfälliga stämpeluppbörden under budgetåret 1933/1934 uppskattas till 2.7 miljoner kronor. Härtill kommer vinstskatt i 1933 års premieobligationslån med 0.3 miljoner kronor. De genom kungl. förordningen den 30 juni 1933 införda höjningarna av tarifferna för arvsskatt och skatt för gåva beräknades vid ärendets beredning inom riksdagen komma att medföra en med 8 till 10 miljoner kronor ökad stämpelskatt. Emellertid må, såsom Ni i skrivelse den 25 februari 1933 till riksdagens bevillningsutskott framhållit, enligt gällande lagbestämmelser med bouppteckning uppskjutas intill högst tre månader efter dödsfallet. Bouppteckningens ingivande till rätten behöver därefter icke ske förrän en månad efter upprättandet, vid häradsrätt dock först vid det närmast därefter infallande tingssammanträdet, vartill kommer, att, åtminstone på landsbygden, bouppteckningar ofta ej lära ingivas inom den lagstadgade tiden. De hittills under budgetåret 1933/1934 inregistrerade bouppteckningarna falla därför icke under

¹ Här ingå särskilt stora arvsskattebelopp med tillhoppa 2,579,038 kronor och ett lagfartsstämpelbelopp av 151,078 kronor.

² Härav hava 1,600,000 kronor influtit för i en post försälda enkla beläggningsstämplar.

³ Härav särskilt stora arvsskattebelopp 809,235 kronor.

⁴ Härav mera betydande engångsbelopp 396,632 kronor.

⁵ Härav 3.8 milj. kronor i stämpelskatt för gåvor, föranledda av väntad skatteskäpning.

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 19

de nya, höjda skattesatserna, vilket även synes framgå av den ovan intagna tablån. Med hänsyn även till den omständigheten att leverans av stämpelmedel till statskontoret äger rum först månaden efter den, under vilken beloppet influtit, torde man få räkna med, att skattehöjningen påverkar stämpeluppbörden först från och med december månad 1933.

Av nu anförda skäl anser generalpoststyrelsen sig böra utgå ifrån att berörda skärpning av tarifferna för arvs- och gåvoskatt kommer att medföra en ökning av stämpelintäkterna under budgetåret 1933/1934 med allenast 5.3 miljoner kronor. För sagda budgetår beräknar generalpoststyrelsen sålunda nu stämpeluppbörden till följande belopp nämligen:

normal uppbörd	39.7 milj. kronor,
tillfällig uppbörd av större engångsbelopp	2.7 » » ,
vinstskatt i 1933 års premieobligationslån	0.3 » » ,
ökning av stämpelinkomsterna till följd av den höjda arvs- och gåvoskatten	5.3 » » ,
	<hr/>
	eller sammanlagt 48.0 milj. kronor.

Läggas härtill av vederbörande länsstyrelser direkt till statskontoret inlevererade stämpelmedelsbelopp, vilka med ledning av tillgängliga uppgifter för de senaste åren torde kunna uppskattas till inemot 1 miljon kronor, skulle den totala inkomsten av stämpelmedel under budgetåret 1933/1934 komma att uppgå till 49 miljoner kronor eller 3 miljoner kronor mindre än det i riksstaten upptagna beloppet.

Vid uppskattning av stämpelmedelsinkomsten under budgetåret 1934/1935 saknar generalpoststyrelsen anledning att upptaga andra belopp för den normala stämpeluppbörden och den tillfälliga uppbörden av större engångsbelopp än dem, som beräknas inflyta under budgetåret 1933/1934, eller 39.7 respektive 2.7 miljoner kronor. Vinstskatt av 1933 års premieobligationslån torde under nu ifrågakvarande budgetår komma att inflyta med 0.6 miljoner kronor. Verkningarna av ovan berörda skärpning av tarifferna för arvsskatt och skatt för gåva torde komma att göra sig gällande i full utsträckning under budgetåret 1934/1935 och beräknas för sagda budgetår medföra en inkomstökning av 9 miljoner kronor. Härtill kommer 1 miljon kronor, som av länsstyrelserna redovisas direkt till statskontoret.

På nu anförda beräkningsgrunder och under förutsättning av oförändrat konjunkturläge och nu gällande skattesatsers bibehållande anser generalpoststyrelsen således, att inkomsterna av stämpelmedel kunna i riksstaten för budgetåret 1934/1935 upptagas till 53 miljoner kronor.»

Såsom framgår av först intagna sammanställning hava stämpelmedlen under budgetåret 1932/1933 uppgått till 49.65 miljoner kronor. Enligt från generalpoststyrelsen inhämtade upplysningar skulle av nämnda belopp omkring 6 miljoner kronor hänföra sig till av den väntade skärpningen av arvs- och gåvobeskattningen föranledd ökning av gåvoskattens avkastning under senare delen av sistförflutna budgetår. Frånräknas sistberörda gåvoskattemedel, skulle alltså stämpelmedlen i övrigt under budgetåret 1932/1933 hava uppgått till 43.65 miljoner kronor.

Vid beräkningen av stämpelmedlens avkastning under budgetåret 1934/1935 har riksräkenskapsverket att taga hänsyn till de av 1933 års riks-

20 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

dag beslutade höjningarna av tarifferna för arvsskatt och skatt för gåva. Verkningarna av dessa skattehöjningar, vilka under budgetåret 1934/1935 komma att göra sig gällande i full utsträckning, hava av generalpoststyrelsen i anslutning till de vid ärendets beredning inom riksdagen gjorda beräkningarna uppskattats till 9 miljoner kronor.

Om till utgångspunkt för beräkningen av stämpelmedelsuppbörden under budgetåret 1934/1935 väljes förenämnda belopp av 43.65 miljoner kronor, avseende under budgetåret 1932/1933 inflytande stämpelmedel efter avdrag för den på samma budgetår belöpande tillfälliga gåvoskatteinkomsten, samt därtill lägges dels den förut angivna, av 1933 års skatte-skärpning föranledda ökningen av arvs- och gåvoskatteuppbörden, 9 miljoner kronor, dels ock den till 1933 års premieobligationslån hänförliga stegringen av vinstlottskatten, 0.6 miljoner kronor, erhålles en sammanlagd beräknad stämpelmedelsinkomst av 53.25 miljoner kronor, vilket belopp nära sammanfaller med den av generalpoststyrelsen för budgetåret 1934/1935 beräknade stämpelmedelsinkomsten.

Med hänsyn till att under år 1932 dödligheten varit osedvanligt låg och större kvarlåtenskaper relativt fåtaliga samt följaktligen under budgetåret 1932/1933 inflytande arvsskatte-medel varit lägre än normalt, synes förestående på grundval av skatteuppbörden under nämnda budgetår beräknade inkomstbelopp kunna något höjas. I enlighet med de av riksräkenskapsverket antagna allmänna förutsättningarna rörande konjunkturutvecklingen har ämbetsverket jämväl ansett, att någon inkomstökning är att påräkna, i vad avser uppbörd av övriga stämpelmedel. Riksräkenskapsverket finner sig under sådana förhållanden böra höja den av generalpoststyrelsen för nästkommande budgetår beräknade stämpelmedelsuppbörden med 2 miljoner kronor till 55 miljoner kronor.

I överensstämmelse härmed har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen uppfört stämpelmedel med 55,000,000 kronor, varav 26,000,000 kronor torde kunna beräknas utgöra arvsskatt och skatt för gåva.

Automobilskattemedel.

De å denna titel beräknade och redovisade inkomstbeloppen hava för nedan angivna budgetår varit följande:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1928/1929	30,000,000	39,827,000	7,944,198
» 1929/1930	42,000,000	44,263,282	4,436,282
» 1930/1931	47,000,000	51,430,719	7,167,437
» 1931/1932	60,000,000	58,772,108	7,341,389
» 1932/1933	80,000,000	72,780,799	14,008,691
» 1933/1934	72,000,000	.	.

Fördelningen av de sammanlagda intäkterna av automobilbeskattningen på olika skatteformer framgår av efterföljande, på uppgifter från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen grundade tablå.

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 21

	Fordonsskatt kronor	Gummiringsskatt kronor	Bensinskatt kronor
1928/1929	14,708,034	6,670,977	18,447,989
1929/1930	16,230,455	7,098,760	20,934,067
1930/1931	17,548,289	7,377,036	26,505,394
1931/1932	18,255,237	6,568,887	33,947,984
1932/1933	20,752,385	8,231,487	43,796,927

Under här redovisade 5-årsperiod hava beskattningsgrunderna för fordonsskatten varit desamma intill den 1 januari 1933. Genom beslut av 1932 års riksdag har emellertid från och med sistnämnda dag en omläggning av fordonsbeskattningen genomförts, innebärande en höjning av skattebeloppen med samtidig ökning av det skattefria viktsavdraget för automobiler, höjning av skattesatserna för motorcyklar samt införande av skatt å släpvagnar.

Skatten å automobilgummiringar utgick under tiden 4 juni 1927—30 april 1932 efter 2 kronor för kilogram. Från och med den 1 maj 1932 höjdes skatten att utgå efter 3 kronor 50 öre för kilogram, varjämte en särskild skatt av 1 krona 50 öre för kilogram pålades för automobilgummiringar, som funnos inom riket den 1 maj 1932.

Bensinskatten utgick från och med den 4 juni 1927 efter 6 öre för liter. Enligt beslut av 1931 års riksdag uttogs därjämte från och med den 4 juni 1931 en tilläggsskatt av 2 öre för liter. För bensin, som sistnämnda dag fanns inom riket, skulle även erläggas skatt av 2 öre för liter. Från och med den 1 maj 1932 utgår bensinskatten med 10 öre för liter. För den bensin, som fanns i riket nämnda dag, uttogs skatt med 2 öre för liter.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 11 november 1933 har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen beräknat automobilskattemedelsinkomsterna under budgetåret 1934/1935 till 72.0 miljoner kronor, varvid 20.9 miljoner kronor hänförts till fordonsskatt, 8.2 miljoner kronor till gummiringsskatt och 42.9 miljoner kronor till bensinskatt. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har tillika meddelat, att beräkningen verkställts under den allmänna förutsättningen, att nu rådande konjunkturförhållanden komma att undergå en obetydlig förbättring.

Rörande beräkningens utförande har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i underdånig skrivelse den 7 november 1933 anfört följande:

»Den 30 september 1929 utgjordes landets motorfordonsbestånd av 201,241 fordon, den 31 december samma år var antalet 191,673. Minskningen under årets sista kvartal var sålunda 9,568. Motsvarande siffror för år 1930 voro 206,646, 201,936 och 4,710. För år 1931 214,991, 205,346 och 9,645. För år 1932 208,493, 199,111 och 9,382.

Enligt nedanstående tablå uppgick antalet inregistrerade motorfordon den 30 september 1933 till 198,241. Med stöd av ovan anförda siffror anser sig styrelsen böra beräkna antalet inregistrerade motorfordon den 31 nästkommande december till 190,000.

22 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

De under budgetåret 1932/1933 influtna automobilskattemedlen uppgingo till 72,789,833 kronor 47 öre, i vilket belopp tillfällig skatt å bensin torde ingå med omkring 900,000 kronor. Med frånräknande av detta belopp uppgingo således de under budgetåret 1932/1933 influtna medlen till i runt tal 71,890,000 kronor, vilket belopp, fördelat på antalet inregistrerade motorfordon den 31 december 1932, 199,111 stycken gör en skatt av 361 kronor 5 öre per fordon.

	Antalet motorfordon					
	Den 30 september 1931		Den 30 september 1932		Den 30 september 1933	
	Automobiler	Motorcyklar	Automobiler	Motorcyklar	Automobiler	Motorcyklar
Stockholms stad	19,516	6,140	18,825	5,706	17,764	4,683
Stockholms län	7,569	2,964	7,858	2,970	7,459	2,665
Uppsala »	3,864	1,545	3,839	1,415	3,754	1,315
Södermanlands »	5,470	2,167	5,393	2,072	5,337	1,910
Östergötlands »	8,160	3,438	7,921	3,194	7,745	3,020
Jönköpings »	5,344	2,029	5,305	1,970	5,312	1,962
Kronobergs »	2,919	1,072	2,876	1,048	2,845	1,003
Kalmar »	5,233	1,569	5,109	1,489	5,012	1,433
Gotlands »	1,584	562	1,538	585	1,500	580
Blekinge »	2,375	585	2,311	589	2,387	597
Kristianstads »	6,628	2,201	6,490	1,961	6,440	1,921
Malmöhus »	16,785	5,521	15,341	4,900	15,161	4,312
Hallands »	3,442	1,732	3,463	1,633	3,463	1,524
Göteborgs och Bohus län	10,381	3,049	10,442	3,040	9,997	2,786
Älvsborgs län	7,437	2,756	7,478	2,657	7,328	2,559
Skaraborgs »	5,750	1,967	5,814	2,043	5,783	1,926
Värmlands »	6,516	2,598	6,259	2,451	6,032	2,233
Örebro »	6,168	2,740	6,071	2,687	5,864	2,451
Västmanlands »	4,275	2,157	4,255	2,100	4,171	1,953
Kopparbergs »	6,753	3,338	6,381	3,183	6,115	2,869
Gävleborgs »	6,510	2,925	6,380	2,731	6,064	2,427
Västernorrlands »	5,062	1,855	4,798	1,751	4,577	1,587
Jämtlands »	2,781	822	2,598	805	2,456	771
Västerbottens »	2,809	1,287	2,848	1,427	2,723	1,023
Norrbottnens »	3,159	1,482	3,069	1,424	2,197	1,245
	156,490	58,501	152,662	55,831	147,486	50,755
	214,991		208,493		198,241	

Av ovanstående tablå framgår att motorcyklarna minskat proportionsvis mera än övriga motorfordon. Av statistisk årsbok framgår vidare att antalet omnibusar och tyngre lastautomobiler öka medan däremot de lättare fordonen minska. På grund härav kommer medelskatten per fordon att under budgetåret 1933/1934 bliva större än under sistlidna budgetår. Storleken av denna ökning är givetvis mycket svår att beräkna. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen anser sig dock kunna räkna med en ökning med 10 kronor per fordon. Skatten per fordon skulle då bliva 371 kronor och med ett beräknat antal motorfordon den 31 december 1933 av 190,000 skulle de inflytande automobilskattemedlen för innevarande budgetår uppgå till 70,490,000 kronor.

I sin underdåniga skrivelse den 8 november 1932 beräknade väg- och vattenbyggnadsstyrelsen de inflytande automobilskattemedlen för innevarande år till 70,000,000 kronor. Under tiden 1 juli—30 september 1932

inflöto i automobilskattemedel i runt tal 14.7 miljoner kronor och under samma tid 1933 15.8 miljoner kronor. För att en jämförelse mellan dessa båda kvartal skall bliva fullt adekvat bör från förstnämnda belopp avdragas den tillfälliga bensinskatten, av styrelsen beräknad till 900,000 kronor, skillnaden blir då 2,000,000 kronor.

Denna ökning härrör sig till största delen från generaltullstyrelsen. Vid första påseende verkar denna ökning mycket egendomlig i all synnerhet som bensininförseln, från vilken de av generaltullstyrelsen redovisade automobilskattemedlen till största delen härröra, under 3:e kvartalet 1932 utgjorde 136.8 miljoner liter och för samma kvartal 1933 129.4 miljoner liter, således en minskning å 7.4 miljoner liter.

Därtill kommer att bensinimporten under årets nio första månader minskat med i runt tal 11.6 miljoner liter mot samma tid under 1932.

Vid en undersökning av budgetredovisningen för budgetåret 1932/1933 framgår emellertid att restantierna å bensin- och gummiringsskatt den 30 juni 1932 utgjorde 9.3 miljoner kronor och samma dag 1933 11.2 miljoner kronor. Här torde sålunda förklaringen till ökningen å 2 miljoner kronor ligga.

Enligt vad ovan beräknats skulle de influtna automobilskattemedlen innevarande budgetår komma att uppgå till i runt tal 70,500,000 kronor, vilket belopp styrelsen dock anser sig böra höja till 71,000,000 kronor bland annat på grund av den mindre konjunkturförbättring, som inträffat inom trävaruindustrien och järnindustrien.

På grund av denna konjunkturförbättring anser sig styrelsen icke böra räkna med någon nedgång i motorfordonsbeståndet, utan uppskattar styrelsen motorfordonsbeståndet den 31 december 1934 till samma antal som den 31 december 1933 eller 190,000 fordon. På grund av förut omnämnda tendensen till ökning av motorfordonens tyngd som styrelsen tror kommer att fortfara jämväl för budgetåret 1934/1935 och med hänsyn till att striden inom byggnadsfacket till denna tid med sannolikhet torde vara avslutad beräknar styrelsen därför de inflytande automobilskattemedlen för budgetåret 1934/1935 till 72,000,000 kronor.»

Enligt från överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtade uppgifter beräknas uppbörden av automobilskattemedel hos nämnda myndigheter för budgetåret 1934/1935 till sammanlagt 23.3 miljoner kronor, varav 20.2 miljoner kronor avser fordonsskatt och 3.1 miljoner kronor gummiringsskatt.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1933 rörande beräkningen av tullmedlen m. m. har generaltullstyrelsen, på därom av riksräkenskapsverket framställd begäran, även yttrat sig angående beräkningen av genom tullverket inflytande automobilgummiringsskatt och bensinskatt. Styrelsen har härom anfört följande:

»Vad slutligen angår de automobilskattemedel, som uppbäras genom tullverket, hava årsbeloppen av den debiterade uppbörden av nedanstående av dessa medel samt restitutionerna av sådana medel under senaste femårsperioden uppgått till i jämna tusental kronor:»

24 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

B u d g e t å r	Automobilgummiringsskatt		Bensinskatt	
	uppbörd	restit.	uppbörd	restit.
1928/1929	6,518	7	20,831	418
1929/1930	6,594	4	21,979	414
1930/1931	6,471	2	26,780	560
1931/1932	4,989	—	36,317	476
1932/1933	4,838	—	45,007	594

Under månaderna juli—oktober 1932/1933 och 1933/1934 hava motsvarande belopp uppgått till i jämna tusental kronor:

1932/1933	1,559	—	18,257	141
1933/1934	2,741	—	16,864	337

Inkomsterna av automobilgummiringsskatt, vilka intill budgetåret 1930/1931 varit stadda i ständig stegring, hava således under såväl sistnämnda budgetår som budgetåren 1931/1932 och 1932/1933 varit i avtagande. Uppbörderna av bensinskatt har däremot visat fortgående ökning till och med budgetåret 1932/1933, även om avdrag sker för belopp, som motsvara de genom förordningarna den 2 juni 1931 och den 29 april 1932 vidtagna höjningarna i skattesatsen. Under de fyra första månaderna av innevarande budgetår visar däremot uppbörden av automobilgummiringsskatt en stegring och av bensinskatt en minskning i jämförelse med samma månader av budgetåret 1932/1933.

Ovisst är, huruvida de senaste månadernas omkastningar i storleken av uppbörden av förevarande medel kunna giva tillräckligt stöd för antagande, att varaktigt omslag i tidigare minsknings- respektive öknings-tendens i uppbörden numera inletts. Med hänsyn härtill lärer beträffande budgetåret 1934/1935 icke böra förutsättas nämnvärd avvikelse från siffrorna för uppbörden av ifrågakomna medel under budgetåret 1932/1933. Bruttobeloppen av dessa medel för budgetåret 1933/1934 skulle med iakttagande härav kunna i runda tal angivas till:

automobilgummiringsskatt	5 miljoner kronor;
bensinskatt	45 » » .

Restitutionerna av bensinskatt synas kunna för budgetåret 1934/1935 upptagas till något högre belopp än för vart och ett av budgetåren 1930/1931, 1931/1932 och 1932/1933, eller till ett avrundat belopp av 600,000 kronor. Från de obetydliga restitutionerna av automobilgummiringsskatt torde här kunna bortses.

Nettoinkomsterna för budgetåret 1934/1935 av ifrågavarande slag av automobilskattemedel, som uppbäras genom tullverket, torde följaktligen kunna uppskattas till sammanlagt 49.4 miljoner kronor eller i helt tal 49 miljoner kronor.»

Kontrollstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 november 1933 beräknat inkomsten för budgetåret 1934/1935 av skatt å inom

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 25

riket tillverkad bensin till 1.2 miljoner kronor. För skatt å motorsprit har kontrollstyrelsen ej upptagit någon inkomst. I en till grund för styrelsens beräkning liggande promemoria anföres:

»Statsverkets inkomster av skatt å bensin, tillverkad inom landet, framgå av följande sammanställning över från tillverkningsställe utlämnad bensin:

	Utlämnad bensin liter vid 15° C	Debiterad bensin- skatt Kronor
Budgetåret 1929/1930	2,230,060.5	133,803: 68
» 1930/1931	6,344,907	389,183: 88
» 1931/1932	7,185,703	602,789: 64
» 1932/1933	14,680,245.5	1,468,024: 55

Enligt inhämtad upplysning beräknas utlämningen av inhemsk bensin under innevarande budgetår komma att omfatta en kvantitet av omkring 12 miljoner liter, varå skatten utgör 1.2 miljoner kronor. För budgetåret 1934/1935 uppskattas kvantiteten utlämnad bensin av inhemsk tillverkning till likaledes omkring 12 miljoner liter. I anslutning härtill skulle skatten å inom riket tillverkad bensin, under förutsättning av oförändrad skattesats av 10 öre per liter, för sistnämnda budgetår kunna beräknas tillföra statsverket en behållen inkomst av 1.2 miljoner kronor.

Vad beträffar skatten å motorsprit, vilken är fastställd till 6 öre per liter, är densamma jämlikt riksdagens beslut suspenderad till den 1 juli 1934, då den alltså skulle träda i tillämpning. Till ledning för ett bedömande av storleken av den av motorspriten härledande skatteinkomsten må nämnas, att den årliga försäljningen av motorsprit uppgått till följande kvantiteter:

år 1930	7.6 miljoner liter,
» 1931	8.7 » » ,
» 1932 ¹	3.8 » » .

För innevarande år beräknas försäljningen av motorsprit uppgå till omkring 8.2 miljoner liter.

Därest skatt å motorsprit skulle utgå under budgetåret 1934/1935, är emellertid att räkna med att försäljningen kommer att minska eller eventuellt upphöra, enär spriten icke längre skulle bliva konkurrenskraftig gentemot bensinen. Förutsättningen för att beskattad motorsprit skall finna avsättning i marknaden, torde vara, att statsmakterna vidtaga särskilda åtgärder härför. För närvarande torde anledning saknas, att i inkomstberäkningen för nästa budgetår innefatta något belopp, avseende skatt å motorsprit.»

Vid beräkningen av automobilskattemedlen för budgetåret 1934/1935 har riksräkenskapsverket att utgå från, att de av 1932 års riksdag beslutade skattesatserna bibehållas oförändrade.

I enlighet med de av riksräkenskapsverket antagna allmänna förutsättningarna rörande konjunkturutvecklingen anser sig ämbetsverket

¹ Tillverkningen begränsad på grund av arbetsinställelse.

26 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

böra räkna med att motorfordonsbeståndet i landet, som enligt väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ovan intagna underdåniga skrivelse den 31 december 1932 uppgick till 199,111 fordon och av styrelsen vid instundande årsskifte beräknas nedgå till 190,000, den 31 december 1934 kommer att åter hava stigit. På grund härav synes den behållna inkomsten av fordonsskatt under budgetåret 1934/1935 kunna uppskattas till ett belopp av 21.0 miljoner kronor.

Uppbörden av gummiringsskatt har, trots den relativt stora skattehöjningen den 1 maj 1932, varit osedvanligt låg under första hälften av budgetåret 1932/1933, vilket torde sammanhånga med den hämmande inverkan, som skattehöjningen till en början medfört. Under tiden januari—oktober 1933 har emellertid en avsevärd stegring inträtt. Med stöd härav har riksräkenskapsverket ansett sig böra för budgetåret 1934/1935 beräkna gummiringsskattens avkastning till 8.5 miljoner kronor.

Vad angår beräkningen av bensinskattens avkastning under budgetåret 1934/1935, lämna uppgifterna för inkomstillflödet under innevarande budgetår ingen säkrare ledning. För perioden juli—oktober 1933 utvisar den debiterade bensinskatteuppbörden enligt generaltullstyrelsens ovan intagna tablå en minskning i förhållande till motsvarande period föregående år. Under november månad har emellertid, enligt preliminär uppgift från tullverket, en om än ringa stegring åter ägt rum. Den inträdda minskningen torde ock enligt riksräkenskapsverkets uppfattning delvis vara av tillfällig natur. Under förutsättning att den förbättring, som under innevarande höst inträtt inom vissa grenar av näringslivet, i fortsättningen kommer att äga bestånd och efter hand utbreda sig till andra verksamhetsområden, torde man kunna räkna med dels — såsom ovan angivits — en utökning av motorfordonsbeståndet, dels ett större utnyttjande av motorfordonen. Med utgångspunkt härifrån och med stöd av de utav generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen gjorda beräkningarna har riksräkenskapsverket uppskattat avkastningen av bensinskatten för budgetåret 1934/1935 till 45.5 miljoner kronor.

Genom beslut av 1924 års riksdag blev jämväl motorsprit belagd med skatt. Enligt övergångsbestämmelse skulle emellertid denna skatt icke vinna tillämpning förrän från och med den 1 juli 1929. Sedermera beslöt 1929 års riksdag, att skattefriheten skulle utsträckas att gälla till den 1 juli 1933 samt att under tiden från och med sistnämnda dag till den 1 juli 1934 skatten å motorsprit skulle utgå med 3 öre per liter. På grund av beslut av 1933 års riksdag har emellertid, i avvaktan på igångsatt utredning rörande tillverkning och avsättning av inhemsk sprit till motorbränsle, ej heller för budgetåret 1933/1934 uttagits någon skatt å inom riket tillverkad motorsprit. Även för den händelse intet nytt beslut fattas rörande ytterligare utsträckning av skattefriheten, i vilket fall skatten jämlikt 1929 års riksdagsbeslut för budgetåret 1934/1935 skall utgå med 6 öre per liter, har riksräkenskapsverket, med hänsyn till kontroll-

styrelsens ovan återgivna uttalande, ansett sig ej böra räkna med någon inkomst för budgetåret 1934/1935 av skatt å motorsprit.

Den påräkneliga avkastningen under budgetåret 1934/1935 av fordons-skatt, gummiringsskatt och bensinskatt samt skatt å motorsprit skulle sålunda uppgå till sammanlagt 75 miljoner kronor.

I enlighet med förestående beräkningar hemställer riksräkenskapsverket, att inkomsttiteln automobilskattemedel för budgetåret 1934/1935 beräknas till 75,000,000 kronor.

Tullmedel.

De beräknade och redovisade inkomsterna å denna titel hava utgjort:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	145,000,000	153,971,364	+ 11,968,498
» 1929/1930	153,000,000	154,447,881	+ 476,517
» 1930/1931	142,000,000	147,683,754	— 6,764,127
» 1931/1932	138,000,000	137,531,990	— 10,151,764
» 1932/1933	148,000,000	117,192,961	— 20,339,029
» 1933/1934	117,000,000	.	.

Vid bedömandet av förestående sammanställning måste hänsyn tagas till under perioden vidtagna ändringar i tullsatserna. Av dessa ändringar må särskilt framhållas den nedsättning av kaffetullen, som faststälts att träda i kraft den 1 september 1929, samt den från och med den 1 juli 1929 genomförda tullfriheten å apelsiner, citroner och åtskilliga slag av torkad frukt. Å andra sidan hava från och med den 1 februari 1932 införts tilläggstullar för vissa lyxbetonade samt mer eller mindre umbärliga varor, däribland kaffe. Anmärkas må även att den av 1932 års riksdag beslutade tillfälliga kaffeskatten, för budgetåret 1932/1933 uppgående till 1.56 miljoner kronor, redovisats å förevarande titel.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1933 har generaltullstyrelsen beträffande beräkningen av tullmedelsinkomsterna under budgetåret 1934/1935 anfört bland annat följande:

»Beräkningen av tullmedelsuppbörden för budgetåret 1934/1935 måste till följd av det alltjämt ovissa allmänna konjunkturläget bliva synnerligen osäker. Storleken av de senaste månadernas tullmedelsuppbörd ger emellertid icke anledning till förväntan, att någon mera påtaglig förbättring i nämnda uppbörd skall inträda under den tid, som för närvarande kan överblickas. Uppbördssiffrorna för de fyra gångna månaderna av innevarande budgetår hava nämligen stannat vid 7.1, 9.2, 10.5 och 10.4 miljoner kronor mot 9.2, 11.4, 11.5 och 10.9 miljoner under motsvarande månader av budgetåret 1932/1933. Nedgången synes hänföra sig till minskning i importen av ett flertal sådana varuslag, som i allmänhet inbringa de största tullmedelsinkomsterna; sammanlagda uppbördsbeloppet för dessa uppgick under de tre första månaderna av innevarande bud-

28 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

getår till allenast 13.7 miljoner kronor mot 17.9 miljoner kronor under samma månader av nästföregående budgetår. Det kan således befaras, att beloppet av innevarande budgetårs tulluppbörd icke kan komma att uppnå motsvarande belopp för budgetåret 1932/1933, eller 117.2 miljoner kronor. Även om en viss om ock ringa förbättring i det allmänna ekonomiska läget under den senaste tiden framträtt — en förbättring, vars varaktighet icke kan närmare bedömas — torde därför icke gärna kunna förutsättas, att denna förbättring skall redan under nästkommande budgetår i någon mera betydande grad giva sig till känna i ökad varuinförsel från utlandet och därav härflytande stegring i tullmedelsuppbörden. Försiktigheten torde därför bjuda att för sistnämnda budgetår räkna med en något lägre tulluppbördssiffra än som svarar mot storleken av tullmedelsuppbörden under budgetåret 1932/1933, möjligen med endast 115 miljoner kronor. Vid denna beräkning har givetvis bortsetts från sådana förskjutningar i tulluppbörden, som hänföra sig till eventuella förändringar i gällande tullsatsar eller införande av mera genomgripande importregleringsåtgärder.

Debiterad tulluppbörd för olika varugrupper.

Miljoner kronor.

Varuslag	1924/ 1925	1925/ 1926	1926/ 1927	1927/ 1928	1928/ 1929	1929/ 1930	1930/ 1931	1931/ 1932	1932/ 1933
Spannmål, omalen	15.4	7.6	8.6	13.6	14.0	12.4	7.8	8.7	4.4
Spannmål, malen	1.2	0.9	1.0	1.4	1.5	1.6	0.9	0.6	0.4
Fruktar och bär:									
färska	5.1	3.1	3.7	4.5	5.0	4.1	2.6	5.0	6.3
torkade	5.8	4.7	5.2	5.8	5.7	2.1	2.1	2.1	2.1
Kaffe, orostat	18.8	17.9	18.8	17.7	15.5	13.6	13.8	16.2	20.8
Socket, raffinerat	4.8	2.2	1.5	2.1	2.2	2.2	2.2	1.8	0.3
Socket, oraffinerat	3.5	—	10.7	4.8	7.0	6.5	4.5	5.1	2.7
Sirap och melass	1.3	0.9	1.2	1.2	1.0	1.0	0.9	0.8	0.5
Konserver	1.3	1.3	1.5	1.9	1.8	2.0	1.9	1.8	1.4
Brännvin och sprit	4.3	4.3	4.3	4.2	4.3	4.4	4.7	4.2	2.6
Vin	3.6	3.7	4.7	4.9	5.4	5.7	5.8	5.0	3.0
Silke	0.6	0.9	1.3	1.6	1.5	1.9	2.6	4.5	4.9
Vävnader av silke	3.0	3.8	3.9	3.9	4.0	5.4	7.1	5.9	3.5
Strumpstolsarbeten av silke	0.9	1.0	1.2	1.5	1.2	1.4	1.4	1.0	0.4
Vävnader av ull, andra slag	2.8	2.4	2.8	3.0	2.7	3.2	3.7	3.2	1.9
Linoleummattor	1.6	1.7	1.6	1.7	1.7	1.9	1.5	1.4	1.0
Hattar	1.2	1.4	1.6	1.8	1.8	2.2	2.4	1.8	1.4
Andra arbeten, ej s. n. av mjuk kautschuk	2.1	2.0	2.1	2.2	2.4	2.8	3.0	2.6	1.7
Balkjärn, vägande under 60 kg. per löpande meter ...	1.8	2.1	2.6	2.7	2.4	2.6	2.9	2.8	1.5
Järnplåtar, varmvalsade av 3 mm. tjocklek eller däröver	0.8	0.7	1.1	1.8	1.7	2.4	1.7	0.9	0.7
Maskiner, ej s. n.	1.8	2.0	2.2	2.8	2.5	3.1	2.9	2.5	1.7
Åkdon och fordon, ej s. n.	5.8	7.4	7.5	8.1	7.9	6.9	5.3	3.4	2.0
För tillverkning av automobiler avsedda delar och tillbehör	—	—	—	1.4	3.0	1.5	1.6	1.0	0.9
Säger	87.5	72.0	89.1	94.1	96.2	90.9	82.8	81.8	65.6
Övrig tulluppbörd	54.9	56.4	58.1	65.7	64.7	71.7	70.4	62.0	51.6
Summa tulluppbörd	142.4	128.4	147.2	159.8	160.9	162.6	153.2	143.8	117.2

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 29

Restitutionerna av tullmedel hava under budgetåret 1932/1933 uppgått till omkring 3.4 miljoner kronor. Under de fyra första månaderna av innevarande budgetår hava dessa belöpt sig till respektive 0.17, 0.15, 0.44 och 0.50 miljoner kronor, således sammanlagt 1.3 miljoner kronor, eller till omkring 0.2 miljoner kronor mera än restitutionsbeloppen för samma månader av budgetåret 1932/1933. Denna ökning måste emellertid på vissa grunder anses vara av mera tillfällig art. Med utgångspunkt från vad ovan nämnts om tullmedelsuppbörden torde därför för budgetåret 1934/1935 icke böra räknas med högre restitutionsbelopp än 3 miljoner kronor.

Minskas de för budgetåret 1934/1935 beräknade bruttointkomsterna av tullmedel 115 miljoner kronor,
med restitutioner av tullmedel 3 » »
skulle alltså 112 miljoner kronor
utgöra de nettointkomster av tullmedel, som kunna förväntas inflyta under budgetåret 1934/1935.»

I förestående tabell lämnas i sammandrag en av generaltullstyrelsen utarbetad översikt av den debiterade tulluppbörden under vart och ett av budgetåren 1924/1925—1932/1933, med särskilt angivande av de varuslag, för vilka tullen under något av nämnda år uppgått till minst 1 miljon kronor.

Såsom framgår av tabellen har den sammanlagda debiterade tulluppbörden, efter att under budgetåret 1925/1926 hava passerat ett minimum, oavbrutet stegrats till och med budgetåret 1929/1930. Därefter har tulluppbörden år för år gått starkt tillbaka. För sistförflutna budgetår utgjorde den debiterade tulluppbörden allenast 72.1 procent av motsvarande uppbörd för budgetåret 1929/1930.

Enligt från generaltullstyrelsen likaledes meddelade uppgifter har den debiterade tulluppbörden för varje månad från och med budgetåret 1924/1925 till och med november månad 1933 uppgått till följande belopp:

Debiterad tulluppbörd månadsvis.

Miljoner kronor.

	1924/ 1925	1925/ 1926	1926/ 1927	1927/ 1928	1928/ 1929	1929/ 1930	1930/ 1931	1931/ 1932	1932/ 1933	1933/ 1934
Juli	12.3	9.8	12.2	10.5	11.0	11.5	12.3	11.9	9.2	7.1
Augusti	11.6	11.0	11.4	12.8	13.8	13.1	13.3	13.1	11.4	9.2
September	13.7	12.0	12.7	14.5	15.1	16.5	14.7	14.9	11.5	10.5
Oktober	13.2	11.9	11.9	14.5	14.9	15.2	15.2	14.9	10.9	10.4
November	13.2	12.1	14.5	15.1	14.2	15.2	13.5	15.1	10.9	10.7
December ...	13.8	11.4	14.4	14.8	14.1	13.4	11.4	11.9	9.8	
Januari	9.8	8.8	9.5	10.7	11.4	11.6	10.2	10.2	7.9	
Februari	10.4	9.3	10.4	12.0	8.6	12.8	10.6	10.1	8.0	
Mars	12.0	11.8	12.8	14.7	9.9	12.8	12.9	10.3	10.2	
April	11.8	10.8	12.4	13.1	19.0	14.3	13.4	11.8	9.2	
Maj	11.0	10.2	13.8	14.5	16.0	14.0	13.7	10.1	10.3	
Juni	9.6	9.3	11.7	13.1	12.9	11.7	12.0	10.0	7.9	
Summa	142.4	128.4	147.2	159.8	160.9	162.6	153.2	143.8	117.2	

30 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

Såsom tabellen utvisar, har den debiterade tulluppbörden under de fem första månaderna innevarande budgetår uppgått till 47.9 miljoner kronor, medan för motsvarande period av nästföregående budgetår tulluppbörden utgjort 53.9 miljoner kronor. Nedgången av tulluppbörden under innevarande budgetår har sålunda utgjort 6.0 miljoner kronor. Av sistangivna belopp hänförde sig till juli 2.1, till augusti 2.2, till september 1.0, till oktober 0.5 och till november 0.2 miljoner kronor. Den för innevarande budgetår redovisade nedgången av tulluppbörden, som under juli och augusti månader varit mycket stor, har sålunda under följande månader successivt avtagit, och har uppbörden under sistförflutna november månad uppgått till i det närmaste samma belopp som under november månad år 1932.

Enligt från generaltullstyrelsen erhållna uppgifter avseende den debiterade tulluppbörden för olika varuslag under innevarande budgetårs fyra första månader i jämförelse med motsvarande period under budgetåret 1932/1933 framgår, att den för dessa månader redovisade nedgången av den sammanlagda uppbörden, 5.8 miljoner kronor, 3.6 miljoner kronor hänföra sig till spannmål och socker samt 2.2 miljoner kronor till övriga varuslag.

För beräkningen av tullmedelsinkomsternas avkastning under återstående månader av innevarande budgetår och under budgetåret 1934/1935 saknas säkra hållpunkter. Det framtida utfallet av tullmedelsinkomsterna är i första hand beroende av världskonjunkturernas allmänna utveckling. I nuvarande ekonomiska läge är importens storlek och sammansättning i särskilt hög grad beroende av växelkursernas förändringar. Beräkningen av förevarande inkomstitel måste under sådana förhållanden bli mycket osäker, och inträdande förskjutningar i konjunkturläget kunna medföra mycket stora omkastningar av det påräkneliga inkomstillflödet.

I enlighet med de allmänna förutsättningar rörande konjunkturutvecklingen, från vilka riksräkenskapsverket vid sin inkomstberäkning utgått, har ämbetsverket ansett sig kunna uppställa det antagandet, att den förbättring i fråga om tullmedelsinkomsternas avkastning, som otvivelaktigt inträtt under de senast förflutna månaderna, skall göra sig gällande jämväl under återstoden av innevarande budgetår samt att den debiterade tulluppbörden under nästkommande budgetår skall uppnå ett något högre läge än under budgetåret 1932/1933.

Av den för sistnämnda budgetår debiterade tulluppbörden, 117.2 miljoner kronor, hänförde sig 7.8 miljoner kronor till spannmål och socker. För såväl innevarande som nästkommande budgetår beräknas den å spannmål och socker belöpande tulluppbörden till allenast omkring 2.5 miljoner kronor. Beträffande denna del av tulluppbörden skulle i jämförelse med tulluppbörden under budgetåret 1932/1933 en minskning å 5.3 miljoner kronor inträda. Frånräknas sistnämnda belopp, skulle alltså av den

debiterade tulluppbörden för budgetåret 1932/1933 återstå omkring 112 miljoner kronor.

Med utgångspunkt härifrån och under antagande, att tullmedlen för andra varor än spannmål och socker efter hand åter komma att stiga, har riksräkenskapsverket ansett sig kunna uppskatta den debiterade tulluppbörden för budgetåret 1934/1935 till omkring 120 miljoner kronor. I förhållande till generaltullstyrelsens förut återgivna beräkning innebär riksräkenskapsverkets uppskattning en höjning med 5 miljoner kronor.

I fråga om restitutionerna av tullmedel under budgetåret 1934/1935 synes under sådana förhållanden en uppräknig av det av generaltullstyrelsen angivna beloppet böra ske med 1 miljon kronor till 4 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket hemställer, att i enlighet med ämbetsverkets förestående beräkningar inkomsttiteln tullmedel för budgetåret 1934/1935 i riksstaten uppföres med *116,000,000* kronor.

Accis å silke.

Förevarande inkomsttitel uppfördes första gången i riksstaten för budgetåret 1932/1933, och beräknades inkomsten å titeln för nämnda budgetår till 1,000,000 kronor. Den behållna inkomsten av accis å silke under budgetåret 1932/1933 uppgick till 442,005 kronor. För budgetåret 1933/1934 har inkomsten beräknats till 500,000 kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1933 har generaltullstyrelsen angående beräkandet av ifrågavarande uppbörd under budgetåret 1934/1935 anfört följande:

»Vidkommande — — — de debiterade medlen av accis å silke, här betecknade silkeaccismedel, hava dessa uppgått under budgetåret 1932/1933 till 442,743 kronor och under månaderna juli—oktober av innevarande budgetår till 361,104 kronor brutto. För budgetåret 1934/1935 torde med hänsyn härtill och till inhämtade upplysningar angående omfattningen av väntad stegring i den inhemska konstsilkeproduktionen bruttouppbörden av dessa medel kunna upptagas till i runt tal 1 miljon kronor.

Restitutionerna av silkeaccismedel hava under budgetåret 1932/1933 belöpt sig till 738 kronor och under nästlidna juli—oktober månader stannat vid 34 kronor. De torde för budgetåret 1934/1935 icke böra uppskattas till högre belopp än 2,000 kronor.

På grund härav torde jämväl nettouppbörden av silkeaccismedel för sistnämnda budgetår kunna upptagas till 1 miljon kronor.»

Riksräkenskapsverket har i enlighet med generaltullstyrelsens beräkning i inkomsttabellen uppfört accis å silke med *1,000,000* kronor.

Accis å margarin.

Denna inkomsttitel har först med innevarande budgetår uppförts i riksstaten, med ett beräknat belopp av 5 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 november 1933 har kontroll-

32 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

styrelsen beräknat inkomsten av accis å margarin för budgetåret 1934/1935 till 9.5 miljoner kronor. Rörande grunderna för beräkningen anföres i en av kontrollstyrelsen samtidigt överlämnad promemoria följande:

»För margarin, som tillverkas för försäljning, utgår accis med 20 öre per kilogram. Enligt kungl. kungörelsen den 20 juli 1933, nr 484, gäller förordnandet om margarinaccisens utgörande allenast intill innevarande års utgång. Nedanstående inkomstberäkning är verkställd under förutsättning, att margarinaccisen kommer att utgå med oförändrat belopp under budgetåret 1934/1935.

Tillverkningen av margarin har för nedannämnda år utgjort:

år 1927	42,661 ton	år 1930	53,149 ton
» 1928	50,664 »	» 1931	49,701 »
» 1929	55,243 »	» 1932	49,895 »

Enligt inhämtad upplysning beräknas årets tillverkning av margarin uppgå till cirka 48,000 ton, vartill även tillverkningen under budgetåret 1934/1935 ansetts böra uppskattas. Med utgångspunkt härifrån skulle med tillämpning av ovannämnda skattesats av 20 öre per kilogram erhållas en inkomst av margarinaccisen för budgetåret 1934/1935 av 9.6 miljoner kronor eller med hänsyn tagen till förekommande restitutioner i runt tal 9.5 miljoner kronor.»

I överensstämmelse härmed har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen uppfört inkomstiteln accis å margarin med 9,500,000 kronor.

Skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl.

Denna inkomstitel har först med innevarande budgetår uppförts i riksstaten och härvid upptagits till 3 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1933 har generaltullstyrelsen angående beräkningen av inkomsterna av skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl under budgetåret 1934/1935, i vad avser tullverkets uppbörd, anfört följande:

»De medel, som hos tullverket debiterats i skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl, här betecknade oljekakskattemedel, hava under innevarande budgetårs fyra första månader belöpt sig till i runt tal 1.1 miljon kronor och under nästlidna kvartal uppgått till 0.9 miljon kronor. Importen av ifrågakomna varor har hittills tämligen jämnt fördelat sig å årets kvartal, såsom framgår av nedanstående tabell över importmängderna av till statistiska numren 359—365, 369 och 370 hänförliga varor under budgetåret 1932/1933 (1,000 kilogram):

juli—september	40,648	januari—mars.....	44,639
oktober—december	39,744	april—juni	33,039

Med beaktande härav och då särskild anledning ej föreligger att förutsätta nämnvärd stegring i införseln av ifrågakomna varuslag under budgetåret 1934/1935, torde tullverkets uppbörd av oljekakskattemedel under samma budgetår kunna uppgivas till 3.6 miljoner kronor. Från restitutioner av oljekakskattemedel torde kunna bortses.»

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 33

Rörande beräkningen av förevarande skatteuppbörd under budgetåret 1934/1935, i vad avser tillverkningen inom landet, har vidare i en av kontrollstyrelsen med skrivelse den 15 november 1933 till riksräkenskapsverket överlämnad promemoria anförts följande:

»Enligt förordningen den 14 juni 1933, nr 329, utgår skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl med 2 öre per kilogram. Den svenska konsumtionen av dessa varor tillgodoses till väsentlig del av importerade varor. Tillverkningen inom landet av nämnda slag av fodermedel har för nedan angivna år utgjort (i ton):

1927	99,149	1930	76,682
1928	112,914	1931	55,750
1929	112,444	1932	38,835

Enligt inhämtad uppgift beräknas tillverkningen under innevarande år komma att uppgå till omkring 80,000 ton.

Av den inhemska produktionen av dessa fodervaror exporteras en icke ringa del. Under innevarande år beräknas sålunda exporten uppgå till omkring 40,000 ton. Den för inhemska förbrukning från fabriken utlämnade kvantiteten inom landet tillverkade oljekakor och fodermjöl skulle alltså utgöra omkring 40,000 ton. Om denna kvantitet inhemska vara lägges till grund för beräkningen av skatteinkomsten för budgetåret 1934/1935, skulle statsverkets behållna inkomst av skatten å oljekakor och vissa slag av fodermjöl under förutsättning av oförändrad skattesats uppgå till 800,000 kronor.»

Enligt förestående beräkningar skulle alltså å förevarande inkomsttitel inflyta sammanlagt 4,4 miljoner kronor. Med hänsyn särskilt till osäkerheten i fråga om storleken av den framtida importen av hithörande varuslag har riksräkenskapsverket funnit sig böra nedsätta det sålunda beräknade beloppet till jämnt 4 miljoner kronor.

I överensstämmelse härmed har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen uppfört skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl med 4,000,000 kronor.

Slaktdjursavgifter.

Förevarande avgifter beslutades vid 1933 års riksdag, varvid fastställdes, att å titeln inflytande inkomster skulle tillföras en för ändamålet upprättad diversemedelsfond. Någon redovisning över riksstaten förut-sattes härvid icke skola äga rum.

Enligt riksräkenskapsverkets uppfattning böra emellertid slaktdjursavgifterna — i likhet med de vid samma riksdag beslutade och i riksstaten för innevarande budgetår uppförda inkomsttitlarna accis å margarin samt skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl — upptagas å riksstatens inkomstsida samt inflytande avgifter över ett riksstatsanslag tillföras förenämnda fond. I överensstämmelse härmed har riksräkenskapsverket ansett sig böra inkomma med beräkning av ifrågavarande uppbörd för budgetåret 1934/1935.

34 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 23 november 1933 har statens slakterinämnd, under förutsättning att nuvarande bestämmelser angående slaktdjursavgifternas storlek komma att gälla även under budgetåret 1934/1935, beräknat inkomsterna av slaktdjursavgifter under nämnda budgetår till omkring 1.8 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har i anslutning härtill funnit sig böra i inkomstabellen upptaga inkomstiteln slaktdjursavgifter till 1,800,000 kronor.

Tobaksskatt.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	61,000,000	62,446,628	+ 1,687,448
» 1929/1930	66,000,000	69,749,353	+ 7,302,725
» 1930/1931	63,000,000	65,794,840	— 3,954,513
» 1931/1932	67,000,000	70,132,102	+ 4,337,262
» 1932/1933	70,000,000	72,852,101	+ 2,719,999
» 1933/1934	73,000,000	.	.

Tobaksskattens avkastning har under redovisningsperioden oavbrutet stegrats. Budgetåret 1929/1930 utvisar visserligen ett högre inkomstbelopp än budgetåret 1930/1931, men av förstnämnda års inkomst äro omkring 5 miljoner kronor att återföra på en engångsintäkt, föranledd av ändring i avseende å tiden för skattens inleverering till statsverket. Den stora stegringen av tobaksskattens avkastning under budgetåret 1931/1932 är beroende — utom av något ökad omsättning av tobaksvaror — av vid 1931 års riksdag beslutad höjning av den procentuella värdeskatten å olika slag av tobaksvaror ävensom av vid 1932 års riksdag genomförd ytterligare höjning av skattesatserna. Stegringen under budgetåret 1932/1933 är även delvis att återföra på förnyad höjning av skattesatserna jämlikt beslut vid 1933 års riksdag.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1933 har aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet rörande beräkningen av tobaksskattens avkastning under budgetåret 1934/1935 anfört, att omsättningen under innevarande år minskats, vilken minskning till största delen drabbat tobakshandlarnas import av färdiga tobaksvaror. Enligt monopolbolagets uppfattning skulle, därest priskurantprisbeloppet under det sistförflutna budgetåret lägges till grund för beräkningen, tobaksskatten, med nu gällande priser och skattesatser och med utgångspunkt från i huvudsak oförändrade konjunkturförhållanden, för budgetåret 1934/1935 kunna beräknas till 74 miljoner kronor.

Närmare uppgifter rörande totalomsättningen av tobaksvaror under kalenderåren 1926—1932 lämnas i efterföljande tabell, vari jämte kvantitets- och värdesiffror jämväl på respektive år belöpande tobaksskatt anges.

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 35

Såsom framgår av tabellen, har omsättningen av den viktigaste varu-
gruppen, nämligen cigarretterna, som till och med år 1931 oavbrutet steg-
rats, under redovisningsperiodens sista år utvisat nedgång. Omsättning-
en av cigarrcigarretter var störst år 1930, varpå den under de två sist-
förflutna kalenderåren tenderat att sjunka. Beträffande övriga varu-
slag, med undantag av röktobak, vilken under 1932 utvisat stegring, har
omsättningen under periodens senare år antingen stagnerat eller gått till-
baka. Det sammanlagda värdet av de omsatta varukvantiteterna, vilket
under år 1931 utvisat nedgång, har under det sistförflutna kalenderåret
på grund av höjda priser ånyo ökat. De redovisade tobaksskattebelop-
pen hava stigit under hela perioden 1926—1932.

		1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932
<i>Kvantitet.</i>								
Cigarrer	100,000 st.	499	485	469	435	414	371	333
Cigarrcigarretter	» »	1,522	1,521	1,570	1,691	1,830	1,785	1,769
Cigarretter	» »	13,105	14,120	15,464	17,479	19,646	20,846	20,731
Röktobak	1,000 kg.	1,090	1,070	1,071	1,065	1,052	1,054	1,129
Tuggtobak och snus...	» »	5,468	5,329	5,187	5,015	5,005	4,976	4,979
<i>Värde</i>	Milj. kr.	127.9	129.9	130.0	131.8	135.5	133.6	135.6
<i>Tobaksskatt</i>	» »	55.9	60.5	62.4	64.0	66.5	67.2	72.7

Rörande utvecklingen under innevarande år lämnas uppgifter i efter-
följande tablå.

<i>Kvantitet.</i>		1931	1932	1933
<i>Januari—oktober.</i>				
Cigarrer	100,000 st.	275	246	229
Cigarrcigarretter	» »	1,442	1,423	1,396
Cigarretter	» »	17,403	17,443	16,255
Röktobak	1,000 kg.	881	935	959
Tuggtobak och snus.....	» »	4,165	4,151	4,074
<i>Juli—oktober.</i>				
Cigarrer	100,000 st.	115	102	94
Cigarrcigarretter	» »	597	573	565
Cigarretter	» »	7,476	7,172	6,692
Röktobak	1,000 kg.	362	388	387
Tuggtobak och snus.....	» »	1,737	1,683	1,644
<i>Oktober.</i>				
Cigarrer	100,000 st.	29	25	23
Cigarrcigarretter	» »	146	135	137
Cigarretter	» »	1,797	1,633	1,543
Röktobak	1,000 kg.	93	93	94
Tuggtobak och snus.....	» »	436	410	402

36 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

<i>Värde.</i>		1931	1932	1933
Januari—oktober	Milj. kr.	110.1	111.9	110.4
Juli—oktober.....	» »	46.2	45.9	45.4
Oktober	» »	11.4	10.9	10.8

Tobaksskatt.

Januari—oktober	Milj. kr.	55.4	60.1	61.1
Juli—oktober.....	» »	23.8	24.9	25.2
Oktober	» »	5.9	5.9	6.0

Enligt tablåns siffror har omsättningen av tobaksvaror under perioden januari—oktober innevarande år för samtliga varuslag med undantag av röktnobak utvisat nedgång. Det redovisade värdet av de omsatta tobaksvarorna har ävenledes sjunkit, varemot tobaksskatten stigit. Begränsas jämförelsen till månaderna juli—oktober, utvisa siffrorna i huvudsak samma utveckling. Uppgifterna för enbart oktober månad utvisa en svag uppgång för kvantiteterna av cigarrcigarretter och röktnobak men fortsatt nedgång för övriga varuslag. Värdet av de omsatta tobakskvantiteterna har under oktober månad sjunkit, dock endast obetydligt, medan tobaksskatten utvisat någon stegring.

Vid bedömandet av tobaksskattens avkastning under nästkommande budgetår har riksräkenskapsverket i enlighet med de allmänna förutsättningar rörande konjunkturutvecklingen, från vilka ämbetsverket vid sin inkomstberäkning utgått, funnit sig böra räkna med en viss återhämtning av omsättningens kvantitativa omfattning. Med utgångspunkt härifrån och under hänsyntagande till det förhållandet, att tobaksskatten under innevarande år trots sjunkande omsättning likväl uppvisat stegring, har riksräkenskapsverket ansett sig kunna höja monopolbolagets förutberörda beräkning av tobaksskattens avkastning under budgetåret 1934/1935 med 1 miljon kronor.

Riksräkenskapsverket hemställer i överensstämmelse härmed, att inkomstiteln tobaksskatt för budgetåret 1934/1935 beräknas till 75,000,000 kronor.

Brännvinstillverkningskatt.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	15,500,000	14,691,855	— 365,844
» 1929/1930	17,600,000	19,774,280	+ 5,082,425
» 1930/1931	17,000,000	18,172,850	— 1,601,430
» 1931/1932	18,500,000	17,345,249	— 827,601
» 1932/1933	16,200,000	16,081,734	— 1,263,515
» 1933/1934	16,000,000	.	.

Kontrollstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 november 1933 uppskattat statsverkets inkomst av brännvinstillverkningskatt

under budgetåret 1934/1935 till 17.0 miljoner kronor. I en av kontrollstyrelsen samtidigt överlämnad, till grund för beräkningen liggande promemoria anföres följande:

»Statsverkets behållna inkomst av brännvinstillverkningskatten har under budgetåren 1931/1932 och 1932/1933 uppgått till respektive 17,345,249 kronor och 16,081,733 kronor. För innevarande budgetår är denna skattitel upptagen med 16 miljoner kronor. Såvitt nu kan bedömas, torde nettointäkten i verkligheten komma att uppgå till omkring 17 miljoner kronor.

Till grund för beräkningen av inkomsten av brännvinstillverkningskatten för nästa budgetår böra väsentligen läggas aktiebolaget Vin- & spritcentralens inköp av brännvin från brännerierna under innevarande tillverkningsår. Enligt vad nu är känt, komma dessa inköp att omfatta en kvantitet av omkring 27 miljoner liter av normalstyrka. Skatten härå utgör, efter avdrag av beräknade restitutioner, omkring 15.6 miljoner kronor. Härtill bör emellertid läggas skatten å en under föregående tillverkningsår levererad kvantitet brännvin om 2 miljoner liter, för vilken bolaget erhållit särskilt anstånd med skattens erläggande till juli månad 1934, eller 1.3 miljon kronor. Sammanlagda inkomsten av brännvinstillverkningskatten skulle alltså för budgetåret 1934/1935 bliva 16.9 miljoner kronor eller i runt tal 17 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket hemställer, att i enlighet med kontrollstyrelsens förslag brännvinstillverkningskatten för budgetåret 1934/1935 beräknas till 17,000,000 kronor.

Rusdrycksförsäljningsmedel.

Vad inkomsterna från *partihandelsbolag* beträffar, hänföra sig dessa till aktiebolaget Vin- & spritcentralen jämte vissa agentbolag. Statsverkets beräknade och behållna inkomster från berörda bolag hava utgjort:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	5,000,000	6,337,458	— 1,464,921
» 1929/1930	5,000,000	8,847,109	+ 2,509,651
» 1930/1931	5,000,000	5,011,559	— 3,835,550
» 1931/1932	9,000,000	9,191,117	+ 4,179,558
» 1932/1933	12,000,000	12,017,566	+ 2,826,449
» 1933/1934	9,000,000	.	.

Kontrollstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 november 1933 uppskattat statsverkets inkomster av partihandelsbolag för budgetåret 1934/1935 till 8.0 miljoner kronor.

I en av kontrollstyrelsen samtidigt överlämnad, den 10 november 1933 dagtecknad skrivelse har aktiebolaget Vin- & spritcentralen beräknat förevarande inkomsttitel till 7.0 miljoner kronor samt rörande beräkningen anført följande:

38 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

»I skrivelse den 11 november 1932 till överdirektören i kontrollstyrelsen hade 1933 års vinst beräknats uppgå till omkring 10 miljoner kronor. Utgångspunkten var härvid, att omsättningen under året skulle uppgå till omkring 70 miljoner kronor. På grund av sedermera infordrad ny uppgift från bolaget meddelades i skrivelse den 3 maj detta år, att 1933 års omsättning icke kunde beräknas till högre belopp än 60 miljoner kronor. Med en dylik omsättning beräknades nettovinsten till 8 miljoner kronor. Efter utdelning till aktieägarna återstode en summa av omkring 7.2 miljoner kronor. Avstode bolaget, med hänsyn till en planerad överföring till reservfonden av ett betydande belopp från de till reserverade skatter avsatta medel från disposition av i koncessionsavtalet medgiven avsättning till reservfonden, beräknades bolaget kunna till statsverket för budgetåret 1933/1934 inleverera ett belopp av något över 7 miljoner kronor. I riksstaten för sistnämnda budgetår har inkomsten under här ifrågakvarande inkomsttitel med hänsyn till förefintligheten av förenämnda reserverade skattemedel uppräknats med ytterligare 2 miljoner kronor till 9 miljoner kronor.

Såvitt nu kan bedömas, kommer omsättningen under innevarande år att uppgå till ungefär det av oss senast beräknade beloppet av 60 miljoner kronor. Nettovinsten på vår rörelse med denna omsättningssiffra torde emellertid på grundval av nu tillgängligt material kunna beräknas något högre än förut antagits eller till omkring 9 miljoner kronor. Härutöver är att påräkna en engångsinkomst på grund av under innevarande år inflytande skatterestititioner, vilkas storlek emellertid icke nu kan exakt angivas.

Under nuvarande förhållanden erbjuder givetvis varje förhandsberäkning rörande omfattningen av bolagets försäljning under nästinstundande år de största svårigheter. Visserligen tyda vissa tecken för närvarande på en avtagande minskning av konsumtionen, men å andra sidan har försäljningen under innevarande år för varje månad legat ofta högst väsentligt under motsvarande tid under år 1932. Det torde därför icke vara rådligt att i här förevarande sammanhang utgå från en konsumtionssiffra för år 1934, som ligger över den, som beräknas för innevarande år. Oförutsedda omständigheter kunna helt naturligt både höja och sänka denna siffra, men i brist på andra utgångspunkter finner sig bolaget här böra antaga, att försäljningen år 1934 ånyo liksom för år 1933 stannar vid omkring 60 miljoner kronor. Vid en jämförelse i övrigt med år 1933 synes under år 1934 någon väsentlig förändring i de vinstskapande faktorerna — om undantag göres för de ovan berörda skatterestitutionerna — icke vara att förvänta. Vinsten av 1934 års rörelse torde sålunda böra beräknas till samma belopp som nu förutses för år 1933 eller till omkring 9 miljoner kronor.

Liksom påpekats i bolagets ovan åberopade skrivelse av den 11 november 1932, anmärkes även här, att en förutsättning för bolagets vinstberäkningar är, att bolagets prispolitik alltjämt inriktas på att jämka prissättningen i förhållande till eventuella förändringar i kronkursens läge, men att en fullständig anpassning efter det vid varje tillfälle rådande valutaläget icke torde kunna vinnas utan alltför ofta återkommande prisändringar. Detta förhållande innebär ett osäkerhetsmoment i beräkningarna rörande storleken av 1933 års vinst.

Antages denna, såsom förut sagts, komma att uppgå till 9 miljoner kronor, återstår efter utdelning till aktieägarna av 752.000 kronor ett belopp av cirka 8.2 miljoner kronor. Härav äger bolaget enligt koncessionsavtalet

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 39

rätt att till reservfonden avsätta 1 miljon kronor. Företages dylik avsättning, skulle för inleverans till statsverket under budgetåret 1934/1935 sålunda återstå ett belopp av 7.2 miljoner eller i runt tal 7 miljoner kronor.»

Den uppräkn¹ing av det av aktiebolaget Vin- & spritcentralen sålunda föreslagna beloppet med 1 miljon kronor, som kontrollstyrelsen vidtagit, har skett med utgångspunkt från de allmänna förutsättningar, från vilka styrelsen utgått vid beräkningen av rusdrycksmedelstitlarna i allmänhet. Denna utgångspunkt är, att någon om än svag konjunkturförbättring kan antagas inträda under det nya budgetåret. Då detta antagande låter sig väl förena med den uppfattning beträffande konjunkturutvecklingen, åt vilken riksräkenskapsverket givit uttryck, har ämbetsverket för sin del intet att erinra mot kontrollstyrelsens förslag rörande beräkningen av inkomsterna från partihandeln med rusdrycker.

I fråga om *detaljhandelsbolagens* vinst vid försäljning av rusdrycker hava de beräknade samt redovisade statsinkomsterna utgjort:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	17,500,000	20,158,094	+ 1,909,698
» 1929/1930	20,000,000	23,939,038	+ 3,780,944
» 1930/1931	23,000,000	25,209,454	+ 1,270,416
» 1931/1932	24,000,000	24,271,205	— 938,249
» 1932/1933	22,000,000	23,625,329	— 645,876
» 1933/1934	16,000,000	.	.

I förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket har kontrollstyrelsen beräknat rusdrycksförsäljningsmedlen från detaljhandelsbolagen för budgetåret 1934/1935 till 18.0 miljoner kronor. Rörande grunderna för beräkningen anföres i en av kontrollstyrelsen samtidigt överlämnad promemoria följande:

»Nämnda medel äro i riksstaten för budgetåret 1933/1934 upptagna till 16.00 miljoner kronor. Statsverkets behållna inkomst av samma medel var under budgetåret 1932/1933 23.63 miljoner kronor och under budgetåret 1931/1932 24.27 miljoner kronor mot respektive 22.00 miljoner och 24.00 miljoner kronor i riksstaten beräknade. Enligt av systembolagen verkställda approximativa beräkningar torde den totala nettovinsten för kalenderåret 1933 komma att uppgå till cirka 19.90 miljoner kronor mot 28.11 miljoner kronor för kalenderåret 1932. Av förstnämnda belopp synas enligt en inom kontrollstyrelsen verkställd ungefärlig beräkning cirka 4.10 miljoner kronor komma att behöva tagas i anspråk för avskrivningar och skattereservationer och alltså för inleverans till statsverket återstå ett belopp å cirka 15.80 miljoner kronor. Då emellertid enligt vunnen erfarenhet systembolagens vinstberäkningar äro hållna i underkant, torde efter vad nu kan bedömas inleveransen till statsverket under löpande budgetår komma att något överstiga riksstatsbeloppet 16.00 miljoner kronor.

Utslagsgivande för beräkningen av det belopp, med vilket rusdrycksför-

40 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

säljningsmedlen från detaljhandelsbolagen bära upptagas i riksstaten för budgetåret 1934/1935, är den blivande allmänna konjunkturutvecklingen. Den totala spritdrycksförsäljningen för konsumtionsändamål har under de tio första månaderna 1933 uppgått till 22.27 miljoner liter. Motsvarande kvantitet var år 1932 26.08 miljoner och år 1931 27.73 miljoner liter. Nedgången utgör från år 1932 14.6 procent och från år 1931 19.7 procent. För första halvåret utgör nedgången respektive 18.1 och 19.9 procent samt för juli—oktober respektive 9.0 och 19.5 procent. Med samma nedgång de två sista månaderna från år 1931 räknat som under augusti—oktober (19.0 procent) skulle totalförsäljningen år 1933 komma att utgöra 27.13 miljoner liter. Med en återhämtning under nämnda två månader i genomsnitt till 16.0 procent blir årskvantiteten 27.31 miljoner liter och till 14.0 procent 27.43 miljoner liter. Utminuterungen av spritdrycker har under de tio första månaderna 1933 minskat med 14.2 procent från år 1932 och med 18.4 procent från år 1931. Motsvarande siffror för systembolagens egen utskänkning äro respektive 25.2 och 39.9 samt för övrig utskänkning respektive 13.0 och 22.3. Vinförsäljningen har under de tio första månaderna 1933 utgjort 2.83 miljoner liter mot samma tid år 1932 3.51 miljoner liter och år 1931 4.57 miljoner liter. Nedgången uppgår till 19.4 procent från år 1932 och 38.1 procent från år 1931. Återhämtningen har de senare månaderna varit påfallande stark om jämförelse anställes med år 1932 men mycket ringa jämfört med år 1931 (under juli—oktober var nedgången från år 1932 5.5 procent och från år 1931 37.9 procent). Jämfört med år 1932 har vinförsäljningen utskänkingsvis inom systembolagens egen rörelse under juli—september och inom övrig rörelse ända sedan i april visat direkt stegring.

Då enligt erfarenhet utskänknings-siffrorna för vin såväl snabbare som starkare än övriga rusdrycksförsäljnings-siffror röna inflytande av förändringar i konjunkturläget, torde man av berörda siffror att döma kunna räkna med en fortsatt återhämtning jämväl i rusdrycksförsäljningen i övrigt. Då emellertid återhämtningen de senaste månaderna varit ganska ringa och i oktober så gott som genomgående förbytt i tilltagande nedgång torde försiktigheten bjuda att man år 1934 jämfört med år 1933 allenast räknar med ganska svag ökning i den för dessa kalkyler utslagsgivande spritdrycksförsäljningen. Enligt vad i det föregående antytts torde nämnda försäljning år 1933 antagligen komma att stanna något under 27.50 miljoner liter. Häremot svarar en total nettovinst å inemot 20.50 miljoner kronor. Förutsatt att försäljningen under år 1934 kommer att stiga till 29.00 miljoner liter, d. v. s. att densamma skulle bliva 14 procent lägre än år 1931 men cirka 6 procent högre än år 1933, skulle, under det sannolika antagandet att den totala nettovinsten från år 1933 till år 1934 kommer att visa proportionsvis något större stegring, berörda nettovinst komma att något överstiga 21.50 miljoner kronor. Då härav sannolikt ett mindre belopp än närmast föregående år, eller endast omkring 3.50 miljoner kronor, torde komma att behöva tagas i anspråk för avskrivningar och skattereservationer, skulle alltså, under förutsättning av endast en svag förbättring i konjunkturläget, inleveransen till statsverket kunna beräknas till drygt 18.00 miljoner kronor. Statsverkets vinstmedel från systembolagen för år 1934, d. v. s. rusdrycksförsäljningsmedlen från detaljhandelsbolagen för budgetåret 1934/1935, torde därför tillsvidare kunna beräknas inflyta med 18.00 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 41

Mot den i promemorian verkställda beräkningen av inkomsten från detaljhandelsbolagen har riksräkenskapsverket icke funnit skäl till erinran.

Riksräkenskapsverket hemställer fördenskull, att rusdrycksförsäljningsmedlen för budgetåret 1934/1935 i riksstaten uppföras med 8,000,000 kronor för partihandelsbolag och 18,000,000 kronor för detaljhandelsbolag.

Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	37,500,000	37,796,240	— 9,590
» 1929/1930	38,500,000	40,107,433	+ 2,311,193
» 1930/1931	40,000,000	40,559,016	+ 451,583
» 1931/1932	40,000,000	44,850,117	+ 4,291,101
» 1932/1933	68,000,000	67,496,972	+ 22,646,855
» 1933/1934	78,000,000	.	.

Den i tablån redovisade stegringen av omsättnings- och utskänkningskattens avkastning är betingad av de höjningar i skattesatserna, som tid efter annan vidtagits. Sålunda höjdes från och med den 1 juli 1929 procentsatsen för omsättningsskatten från 50 till 55 procent å detaljhandelsbolagens inköpspris. Den 1 februari 1932 infördes en särskild grundavgift för omsättningsskatten med 60 öre för liter. Från och med den 1 juli 1932 höjdes grundavgiften till 1 krona för liter och procentsatsen till 60 procent å inköpspriset. Den 1 februari 1933 slutligen höjdes grundavgiften till 1 krona 60 öre för liter.

Kontrollstyrelsen har i sin skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 november 1933 beräknat denna skatt för budgetåret 1934/1935 till 80.0 miljoner kronor. I en till grund för denna beräkning liggande promemoria anföres:

»Nämnda medel äro i riksstaten för budgetåret 1933/1934 upptagna till 78.00 miljoner kronor. Inleveransen för månaderna juni—oktober, d. v. s. statsverkets behållna inkomst för månaderna juli—november, utgör 32.00 miljoner kronor. Enär med hänsyn till merförsäljningen under julmånaden inleveransen under de fem första månaderna av budgetåret normalt något understiger $\frac{5}{12}$ av den totala inleveransen under budgetåret och $\frac{5}{12}$ av riksstatsbeloppet utgör 32.50 miljoner kronor, skulle alltså även med alldeles oförändrat konjunkturläge ungefärligen det beräknade beloppet 78.00 miljoner kronor kunna förväntas komma att inflyta. Med det i beräkningen över rusdrycksförsäljningsmedlen från detaljhandelsbolagen förutsatta något förbättrade konjunkturläget torde här ett mindre överskott komma att uppstå. Efter vad man nu kan finna torde det därför vara möjligt att, under förutsättning av oförändrade skattesatser, verk, ställa en uppräknig jämväl av denna skattetitel. Med hänsyn till att omsättnings- och utskänkningskatten sammanlagt under oktober och november influtit med ett något lägre belopp än under augusti och september, torde dock försiktigheten bjuda, att nämnda uppräknig begränsas till

42 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

allenast några miljoner kronor. Beloppet synes därför lämpligen kunna fixeras till jämnt 80.00 miljoner kronor. Omsättnings- och utskänkningskatten å spritdrycker torde alltså för budgetåret 1934/1935 tillsvidare bära beräknas till 80.00 miljoner kronor.»

Kontrollstyrelsens beräkning av omsättnings- och utskänkningskattens avkastning under budgetåret 1934/1935 finner riksräkenskapsverket stå i god överensstämmelse med de allmänna förutsättningar rörande konjunkturutvecklingen, från vilka ämbetsverket vid sin inkomstberäkning utgått. Ehuru väl utfallet av förevarande inkomsttitel ej låter sig beräkna med någon större säkerhet, får riksräkenskapsverket fördenskull biträda kontrollstyrelsens förslag.

Riksräkenskapsverket får sålunda tillstyrka, att omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker för budgetåret 1934/1935 i riksstaten uppföres med 80,000,000 kronor.

Maltskatt.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	17,600,000	16,280,994	— 745,676
» 1929/1930	17,000,000	17,392,208	+ 1,111,214
» 1930/1931	17,500,000	18,103,968	+ 711,760
» 1931/1932	17,500,000	18,185,142	+ 81,174
» 1932/1933	22,000,000	20,106,779	+ 1,921,637
» 1933/1934	28,000,000	.	.

Maltskatten, vilken tidigare utgått efter 65—75 öre för kilogram malt, som vid skattepliktigt bryggeri användes för tillverkning av maltdryck, höjdes från och med den 1 mars 1932 med 20 öre samt från och med den 14 februari 1933 med ytterligare 40—50 öre för kilogram. Efter sistnämnda höjning utgår alltså maltskatten med 125—145 öre för kilogram malt.

I en av kontrollstyrelsen till riksräkenskapsverket med merberörda skrivelse den 15 november 1933 överlämnad promemoria anföres följande:

»För budgetåret 1933/1934 är inkomsten av maltskatten i riksstaten upptagen med 28 miljoner kronor. Detta belopp kan med hänsyn tagen till restitutioner antagas motsvara en maltavverkning av omkring 22 miljoner kilogram och en produktion av skattepliktiga maltdrycker av cirka 132 miljoner liter.

Konsumtionen av skattepliktiga maltdrycker har under innevarande år utvisat en större nedgång än den, med vilken man ansåg sig bära räkna vid bestämmandet av ifrågavarande inkomsttitel för innevarande budgetår. Till en del har detta förhållande sin grund i den prisfördyring å skattepliktiga maltdrycker, som inträdde till följd av den vid 1933 års riksdag beslutade höjningen av maltskatten, men framförallt torde orsaken vara att söka i depressionens verkningar samt i någon mån även i vissa förhållanden å arbetsmarknaden. Nedanstående tabell över bryggeriernas försäljning av skattepliktiga maltdrycker månadsvis under de senaste tillverkningsåren är ägnad att närmare belysa den inträdda nedgången i maltdryckskonsumtionen (i liter):

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 43

Månad	1930/1931	1931/1932	1932/1933	1933/1934
Oktober	13,993,713	13,963,944	11,579,521	9,545,160
November	11,703,374	11,632,268	10,052,916	
December	14,729,564	14,203,308	13,056,563	
Januari	10,240,042	10,266,062	8,633,178	
Februari	9,771,557	9,971,679	7,974,354	
Mars	11,402,760	11,625,478	10,597,371	
April	12,956,162	12,107,833	10,321,671	
Maj	14,764,720	13,303,355	10,525,895	
Juni	16,201,811	15,276,104	13,601,370	
Juli	17,209,221	16,368,651	12,757,050	
Augusti	17,032,659	15,570,657	12,017,770	
September	14,217,961	13,219,653	11,096,944	
Summa	164,223,544	157,508,992	132,214,603	

Den minskade maltdryckskonsumtionens återverkan å maltförbrukningen framgår av följande tabell över maltavverkningen månadsvis i de skattepliktiga bryggerierna, angiven för perioder, som med hänsyn till medgivna anstånd för skatteinbetalningen ungefärligen svara mot budgetår (i kilogram):

Månad	1930/1931	1931/1932	1932/1933	1933/1934
April	2,538,865	2,444,745	2,248,540	1,647,045
Maj	2,625,980	2,456,845	2,235,510	2,119,685
Juni	2,571,445	2,545,220	2,240,700	1,917,650
Juli	3,009,210	2,633,255	2,280,120	1,915,175
Augusti	2,108,447	2,077,210	2,156,260	1,648,730
September	2,049,908	2,011,885	1,844,590	1,550,400
Oktober	1,939,090	1,835,060	1,464,940	1,061,105
November	2,016,220	2,203,810	1,622,845	
December	2,013,070	2,001,965	1,666,470	
Januari	1,845,830	2,022,555	2,320,230	
Februari	2,035,695	2,558,840	1,547,285	
Mars	2,359,185	1,832,110	1,088,590	
Summa	27,112,945	26,623,500	22,716,080	

I jämförelse med 1931/1932, då konsumtionen ännu var i stort sett normal, utvisa maltavverkningsciffrorna för de sju gångna månaderna av perioden 1933/1934 en nedgång av cirka 25 procent. Med beräkning av samma procentuella nedgång i maltavverkningen under de återstående fem månaderna i jämförelse med samma tid 1931/1932 skulle för hela den mot budgetåret 1933/1934 svarande tiden ernås en maltavverkning av inemot 20 miljoner kilogram. Mot denna maltkvantitet svarar, efter avdrag för restitutioner, en behållen maltskatteinkomst av 25.5 miljoner kronor, vilket belopp i betraktande av den förbättring i konjunkturerna, som kunnat konstateras, torde böra avrundas till 26 miljoner kronor.

Jämväl för budgetåret 1934/1935 torde böra räknas med samma inkomst av maltskatten, 26 miljoner kronor.»

Det vill synas riksräkenskapsverket, att med den förbättring i konjunkturläget, varifrån kontrollstyrelsen utgått, maltskatten för budgetåret 1934/1935 bör kunna beräknas till ett något högre belopp än styrelsen antagit.

44 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

Riksräkenskapsverket får för sin del förorda, att det i nu löpande riksstat upptagna inkomstbeloppet för maltskatten endast nedsättes med 1.0 miljon kronor.

Riksräkenskapsverket hemställer alltså, att inkomsten av maltskatt för budgetåret 1934/1935 i riksstaten uppföres med 27,000,000 kronor.

II. Uppbörd i statens verksamhet.

Vattendomstolsavgifter.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	25,000	11,017	+ 2,887
» 1929/1930	25,000	57,641	+ 46,624
» 1930/1931	25,000	13,151	— 44,490
» 1931/1932	25,000	18,240	+ 5,089
» 1932/1933	25,000	11,677	— 6,563
» 1933/1934	25,000	.	.

Såsom av sammanställningen framgår, hava vattendomstolsavgifterna visat sig fluktuera betydligt. För de senast förflutna fem budgetåren hava de behållna inkomsterna i medeltal för år utgjort 22,345 kronor. Under innevarande budgetårs fyra första månader har å titeln influtit över 15,000 kronor. Under sådana förhållanden saknas tillräckliga skäl att vidtaga ändring i det senast fastställda riksstatsbeloppet.

Riksräkenskapsverket beräknar fördenskull vattendomstolsavgifterna för budgetåret 1934/1935 till 25,000 kronor.

Bidrag till försäkringsrådet och riksförsäkringsanstalten.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	735,000	860,121	+ 114,600
» 1929/1930	900,000	962,574	+ 102,453
» 1930/1931	1,040,000	1,095,909	+ 133,335
» 1931/1932	1,050,000	1,126,444	+ 30,535
» 1932/1933	1,050,000	1,104,281	— 22,163
» 1933/1934	1,060,000	.	.

I fråga om beräkningen av förevarande inkomstitel för budgetåret 1934/1935 anför riksförsäkringsanstalten i skrivelse till riksräkenskapsverket den 6 november 1933:

»*Tilläggsavgifter.* I försäkringsavgifter enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete beräknas under budgetåret 1934/1935 komma att inflyta till riksförsäkringsanstalten omkring 12.0 miljoner kronor. Lindring i försäkringsavgifter enligt 15 § i samma lag beräknas till omkring 1.6 miljoner kronor. Tilläggsavgifterna, vilka utgöra 5 procent å sum-

man av dessa båda belopp 13.6 miljoner kronor, kunna sålunda beräknas till omkring 680,000 kronor.

Under budgetåret 1932/1933 inlevererades i tilläggsavgifter till statsverket 715,949 kronor 38 öre.

Bidrag. Summan av de försäkringsavgifter, som under år 1933 komma att inflyta till de ömsesidiga olycksfallsförsäkringsbolagen, kan antagas komma att uppgå till omkring 11.4 miljoner kronor, däri inberäknat förekommande lindringsbelopp enligt 15 § i olycksfallsförsäkringslagen. Bidragen, som utgöra 3 procent av försäkringsavgifterna, kunna sålunda beräknas till omkring 342,000 kronor.

Under budgetåret 1932/1933 inlevererades i bidrag 388,331 kronor 17 öre. Under budgetåret 1933/1934 skall enligt försäkringsinspektionens skrivelse till statskontoret den 1 november 1933 inlevereras 344,634 kronor 5 öre.

Tilläggsavgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämte bidrag från de ömsesidiga bolagen enligt 16 § i olycksfallsförsäkringslagen torde sålunda under budgetåret 1934/1935 kunna antagas komma att inflyta med ett sammanlagt belopp, uppgående till i avrundat tal 1,020,000 kronor.»

Riksräkenskapsverket har, i anslutning till vad riksförsäkringsanstalten sålunda anfört, i inkomsttabellen uppfört bidrag till försäkringsrådet och riksförsäkringsanstalten med 1,020,000 kronor.

Avgifter för registrering av motorfordon.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	800,000	1,009,062	+ 169,995
» 1929/1930	1,000,000	1,264,368	+ 255,306
» 1930/1931	1,050,000	1,148,896	— 115,472
» 1931/1932	900,000	787,441	— 361,455
» 1932/1933	900,000	680,073	— 107,368
» 1933/1934	650,000	.	.

Vid bedömandet av inkomstillflödet från och med budgetåret 1931/1932 å förevarande inkomsttitel är att uppmärksamma, att titeln under tidigare budgetår tillförts vissa förrättningsavgifter, vilka efter den 1 januari 1931 antingen upphört att utgå eller redovisas å inkomsttiteln avgifter för besiktning av motorfordon. Å andra sidan har inkomsttiteln tidigare belastats med vissa arvoden m. m., vilka för tiden efter den 1 januari 1931 skola avföras å sjätte huvudtitelns anslag till besiktning av motorfordon.

Uppbörden av förevarande avgifter, vilken under de senaste budgetåren oavbrutet minskats, har under innevarande budgetårs fyra första månader i förhållande till motsvarande period under föregående budgetår ökats med omkring 42,400 kronor. Under sådana förhållanden finner riksräkenskapsverket det enligt från överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtade uppgifter beräknade inkomstbeloppet för budgetåret 1934/1935, omkring 650,000 kronor, böra höjas med 100,000 kronor.

46 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

Riksräkenskapsverket får i överensstämmelse härmed förorda, att avgifter för registrering av motorfordon för budgetåret 1934/1935 beräknas till 750,000 kronor.

Avgifter för besiktning av motorfordon.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1930/1931	530,000	15,720	—
» 1931/1932	1,050,000	983,356	967,636
» 1932/1933	1,050,000	1,122,859	139,503
» 1933/1934	1,000,000	.	.

Förevarande besiktningsavgifter, vilka utgått från och med den 1 januari 1931, äro så avvägda, att de skola ungefärligen täcka utgifterna för besiktning av motorfordon. Inkomsttiteln och det å sjätte huvudtiteln uppförda anslaget för besiktning av motorfordon hava följaktligen i riksstaterna för respektive budgetår uppförts med samma belopp. Det stora underskottet å inkomsttiteln för budgetåret 1930/1931, vilket motsvaras av en besparing å utgiftsanslaget, sammanhänger med att enligt gällande bestämmelser de till varje kalenderår hänförliga inkomsterna liksom utgifterna slutligt redovisas först efter kalenderårets utgång. De för budgetåren 1931/1932 och 1932/1933 i tablån redovisade behållna inkomstbeloppen äro på grund av nettoredovisning hos vissa länsstyrelser och omföring mellan budgetåren missvisande. Efter korrigerig skulle för budgetåret 1932/1933 den behållna inkomsten nära ansluta sig till det för samma budgetår upptagna riksstatsbeloppet.

I fråga om beräkningen av ifrågavarande uppbörd för budgetåret 1934/1935 har riksräkenskapsverket icke funnit tillräcklig anledning föreligga att föreslå ändring av det i riksstaten för innevarande budgetår beräknade inkomstbeloppet. I överensstämmelse härmed har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen uppfört avgifter för besiktning av motorfordon med 1,000,000 kronor.

Hyresmedel från under byggnadsstyrelsens vård stående egendomar.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång - kronor
Budgetåret 1928/1929	500,000	491,964	+ 12,017
» 1929/1930	400,000	465,014	— 26,950
» 1930/1931	425,000	485,300	+ 20,286
» 1931/1932	425,000	461,463	— 23,837
» 1932/1933	450,000	492,376	+ 30,913
» 1933/1934	460,000	.	.

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 47

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 1 november 1933 har byggnadsstyrelsen beräknat ifrågavarande hyresmedel för budgetåret 1934/1935 till 420,000 kronor.

Enligt vad riksräkenskapsverket från byggnadsstyrelsen under hand inhämtat är anledning antaga, att under nästkommande budgetår vissa till statsverket nu ingående hyror komma att bortfalla. Med hänsyn härtill har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen upptagit hyresmedel från under byggnadsstyrelsens vård stående egendomar till 420,000 kronor.

Inkomst av myntning och justering.

De beräknade och influtna beloppen å förevarande inkomstitel hava utgjort:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	534,000	1,187,745	+ 84,463
» 1929/1930	750,000	2,237,157	+ 1,049,412
» 1930/1931	600,000	1,678,688	— 558,469
» 1931/1932	1,000,000	1,055,409	— 623,279
» 1932/1933	1,250,000	1,344,775	+ 289,366
» 1933/1934	1,000,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 11 november 1933 har mynt- och justeringsverket beräknat statsverkets inkomst av myntning och justering för budgetåret 1934/1935 till 1,000,000 kronor samt rörande beräkningen anfört följande:

»Även om mynt- och justeringsverkets inkomst av myntningar är helt avhängig av det vid olika tidpunkter växlande behovet av skiljemynt och därför knappast låter sig med någon större grad av sannolikhet i förväg beräknas, torde man dock, med ledning av de siffror, som erhållits under föregående år, och med hänsyn till skiljemyntutväxlingens storlek under de fyra gångna månaderna av innevarande budgetår, våga förut säga, att under budgetåret 1934/1935 inkomst av myntning och justering kommer att uppgå till åtminstone ovan föreslagna belopp 1,000,000 kronor.»

Någon möjlighet att med större säkerhet beräkna ifrågavarande inkomstitels avkastning torde för närvarande icke föreligga. Under hänvisning till att inkomsten av myntning och justering under de två sistförflutna budgetåren i medeltal uppgått till omkring 1,200,000 kronor, har riksräkenskapsverket ansett sig kunna höja det av mynt- och justeringsverket för budgetåret 1934/1935 beräknade inkomstbeloppet med 200,000 kronor.

Riksräkenskapsverket har fördenskull i inkomsttabellen upptagit inkomst av myntning och justering till 1,200,000 kronor.

48 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

Kontrollstämpelmedel.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	500,000	523,942	+ 8,258
» 1929/1930	500,000	566,257	+ 42,315
» 1930/1931	550,000	607,063	+ 40,806
» 1931/1932	550,000	517,563	— 89,500
» 1932/1933	550,000	373,279	— 144,284
» 1933/1934	375,000	.	.

Mynt- och justeringsverket har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 11 november 1933 hemställt, att inkomsten av kontrollstämpelmedel i riksstaten för budgetåret 1934/1935 upptages till 350,000 kronor, samt till motivering anfört följande:

»En jämförelse mellan influtna kontrollstämpelmedel i Stockholm under tredje kvartalet av vardera av åren 1930, 1931 och 1932 visar följande uppbördssiffror för respektive tidsperioder, nämligen 103,865 kronor 62 öre, 97,968 kronor 77 öre och 48,309 kronor 46 öre, under det att motsvarande siffra för samma kvartal av innevarande år är 51,527 kronor 45 öre. För oktober månad år 1932 är uppbördssiffran 30,733 kronor 35 öre samt för oktober månad 1933 26,873 kronor 39 öre.

Med stöd av dessa siffror anser sig verket icke böra föreslå en högre siffra än 350,000 kronor såsom sannolik inkomst under titeln 'kontrollstämpelmedel' under budgetåret 1934/1935.»

Med hänsyn till storleken av den under budgetåret 1932/1933 influtna inkomsten å titeln får riksräkenskapsverket för sin del förorda, att kontrollstämpelmedel i riksstaten för budgetåret 1934/1935 upptagas med oförändrat belopp av 375,000 kronor.

Bidrag till bankinspektionen.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	109,000	98,287	+ 1,034
» 1929/1930	109,000	82,573	— 15,714
» 1930/1931	109,000	83,450	+ 877
» 1931/1932	80,000	83,363	— 87
» 1932/1933	80,000	81,808	— 1,555
» 1933/1934	80,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 26 oktober 1933 har bank- och fondinspektionen för budgetåret 1934/1935 beräknat uppbörden av bidrag till bankinspektionen till 70,000 kronor.

Riksräkenskapsverket förordar, att inkomstiteln bidrag till bankinspektionen upptages till 70,000 kronor.

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 49

Bidrag till fondinspektionen.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	66,500	118,525	+ 27,956
» 1929/1930	66,500	73,898	— 44,627
» 1930/1931	66,500	74,605	+ 707
» 1931/1932	60,000	77,732	+ 3,127
» 1932/1933	60,000	46,392	— 31,340
» 1933/1934	60,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 26 oktober 1933 har bank- och fondinspektionen för budgetåret 1934/1935 beräknat uppbörden av bidrag till fondinspektionen till 45,000 kronor.

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse härmed i tabellbilagan upptagit ifrågavarande inkomsttitel till 45,000 kronor.

Bidrag till sparbanksinspektionen.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1929/1930	70,000	—	—
» 1930/1931	70,000	81,656	+ 81,656
» 1931/1932	75,000	154,465	+ 72,809
» 1932/1933	80,000	82,203	— 72,262
» 1933/1934	80,000	.	.

Förevarande inkomsttitel uppfördes första gången i riksstaten för budgetåret 1929/1930. Den ojämnhet i fråga om inkomstillflödet, som framgår av ovanstående sammanställning, har sin orsak däri, att den för de tidigare budgetåren beräknade inkomsten helt eller delvis influtit först efter respektive budgetårs utgång.

Sparbanksinspektionen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 27 oktober 1933 beräknat uppbörden för budgetåret 1934/1935 av bidrag till inspektionen till 85,000 kronor.

I överensstämmelse härmed har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen uppfört inkomsttiteln bidrag till sparbanksinspektionen med 85,000 kronor.

Bidrag för tillsyn över sparbankerna.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	55,000	35,454	— 78,927
» 1929/1930	55,000	24,753	— 10,701
» 1930/1931	100,000	161,923	+ 137,170
» 1931/1932	100,000	18,696	— 143,227
» 1932/1933	210,000	245,655	+ 226,959
» 1933/1934	200,000	.	.

50 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

Anledningen till att den behållna inkomsten företer avsevärda växlingar är att söka däri, att inlevereringen av bidragen, som belöpa på kalenderår, i vissa fall förskjutits över budgetårsskiftet. Från och med budgetåret 1932/1933 skola kostnaderna för tillsyningsväsendet över sparbankerna helt bestridas av sparbankernas bidrag.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 27 oktober 1933 har sparbanksinspektionen för budgetåret 1934/1935 beräknat ifrågavarande inkomsttitel till 200,000 kronor.

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse med sparbanksinspektionens beräkning i inkomsttabellen uppfört bidrag för tillsyn över sparbankerna med 200,000 kronor.

Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit.

Uppbörderna å förevarande inkomsttitel plägar alltid sammanfalla med riksstatsbeloppet, vilket tidigare varit uppfört med 30,000 kronor och från och med budgetåret 1931/1932 beräknats till 31,000 kronor.

I en av kontrollstyrelsen till riksräkenskapsverket med skrivelse den 15 november 1933 överlämnad promemoria anföres rörande beräkningen av ifrågavarande uppbörd under budgetåret 1934/1935 följande:

»Den aktiebolaget Skattefri sprit genom Kungl. Maj:ts beslut den 30 november 1928 meddelade rätten till partihandel med skattefri sprit upphör med utgången av innevarande år. I fråga om ny oktroj för partihandel med skattefri sprit har Kungl. Maj:t ännu icke meddelat beslut. Emellertid lärer få förutsättas, att det bolag, som i fortsättningen erhåller dylik oktroj, ävenledes förpliktas att erlägga avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit med oförändrat belopp 31,000 kronor. För budgetåret 1934/1935 torde alltså å ifrågavarande inkomsttitel böra upp- tagas ett belopp av 31,000 kronor.»

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse härmed i tabellbilagan upptagit inkomsttiteln avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit till oförändrat belopp, 31,000 kronor.

Inkomster av tandläkarinstitutet.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1928/1929	225,000	253,353	—
» 1929/1930	200,000	294,934	41,581
» 1930/1931	230,000	305,674	10,740
» 1931/1932	270,000	313,573	7,899
» 1932/1933	300,000	321,057	7,484
» 1933/1934	335,000	.	.

I skrivelse till kanslersämbetet för rikets universitet den 12 juni 1933 har tandläkarinstitutets lärarråd angående beräkningen av inkomsterna av tandläkarinstitutet anfört följande:

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 51

»Vad först angår elevavgifterna så hava dessa, som beräknades att under budgetåret 1932/1933 uppgå till 160,000 kronor, under tiden den 1 juli 1932—den 15 maj 1933 utgjort 156,590 kronor. Ytterligare inkomster från denna titel hava icke influtit under återstående del av budgetåret. Då lärarrådet har beslutit att vid nästkommande hösttermins början antaga 100 elever samt har för avsikt att i detta antal hädanefter inräkna även de studerande, som avlagt utländsk tandläkarexamen, vilka utgjort omkring 50, torde inkomsten från elevavgifter böra minskas med omkring 10,000 kronor och således denna inkomst upptagas till allenast 150,000 kronor.

Patientavgifterna, som för budgetåret 1932/1933 beräknats till 129,000 kronor, hava under tiden den 1 juli 1932—den 15 maj 1933 utgjort omkring 110,760 kronor, men torde med hänsyn till att de belopp, som väntas inflyta under återstoden av terminen, kunna uppgå till 10,000 kronor, patientavgifterna komma att utgöra 120,760 kronor.

Då lärarrådet visserligen hyser förhoppning om, att patienttillgången alltjämt kommer att bibehållas vid sin nuvarande storlek men tendenser visat sig att klientelet av en eller annan anledning och på grund av den mängd enskilda tandklinik, som uppstått, vissa tider avsevärt nedgått, vågar lärarrådet ej beräkna inkomsten av patientavgifterna för budgetåret 1934/1935 till högre belopp än 120,000 kronor, eller 9,000 kronor mindre är för budgetåret 1933/1934.

Examensavgifterna hava under innevarande budgetår uppgått till 28,190 kronor och torde för budgetåret 1934/1935 böra beräknas till 28,000 kronor.

Garderobsavgifterna hava för budgetåret 1932/1933 beräknats till 5,500 kronor. Under tiden den 1 juli 1932—den 15 maj 1933 har influtit 5,226 kronor. Lärarrådet anser att samma belopp, som upptagits för innevarande år, torde kunna beräknas även för budgetåret 1934/1935 eller 5,500 kronor.

Hysesmedlen torde böra upptagas till samma belopp som hittills eller 8,000 kronor.

Beträffande bidraget från Stockholms stad har anmälts att stadsfullmäktige nedsatt detta belopp med 1,000 kronor eller från 5,000 kronor till 4,000 kronor.

På grund av vad som sålunda anförts får lärarrådet framlägga följande tablå öfver

Tandläkarinstitutets inkomster under budgetåret 1934/1935.

Inkomster genom institutets verksamhet:

Elevavgifter, förslagsvis	kronor	150,000	
Patientavgifter, förslagsvis	»	120,000	
Examensavgifter, förslagsvis	»	28,000	
Garderobsavgifter, förslagsvis	»	5,500	kronor 303,500
Hysesmedel	»	8,000	
Bidrag från Stockholms stad	»	4,000	
			Kronor 315,500.»

Med hänsyn till den fortgående stegringen av inkomstillflödet under tidigare budgetår finner riksräkenskapsverket anledning icke föreligga

52 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

att beräkna förevarande inkomstitel till lägre belopp än för innevarande budgetår. I enlighet härmed har riksräkenskapsverket i tabellbilagan upptagit inkomster av tandläkarinstitutet till 335,000 kronor.

Terminsavgifter från läroverken.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1928/1929	800,000	815,330	71,513
» 1929/1930	740,000	861,605	46,275
» 1930/1931	900,000	940,389	78,784
» 1931/1932	1,000,000	1,035,008	94,619
» 1932/1933	1,100,000	1,055,739	20,731
» 1933/1934	1,200,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 november 1933 i fråga om beräkning av inkomsterna å denna titel under budgetåret 1934/1935 har skolöverstyrelsen anfört följande:

»Terminsavgiften till statsverket utgör vid de allmänna läroverken 20 kronor för lärjunge i realskolan och lyceets tre lägre kretsar samt 30 kronor för lärjunge å gymnasiet och i lyceets tre högre kretsar. Jämlikt § 220 mom. 3 b av läroverksstadgan har tidigare från avgiften meddelats befrielse helt och hållet för obemedlad lärjunge och med hälften för mindre bemedlad. Under läsåret 1932/1933 gällde emellertid de ändrade bestämmelser i förevarande avseenden, som genom nådiga kungörelsen den 22 juni 1932 nr 312 infördes i sagda paragraf av läroverksstadgan. Dessa bestämmelser innehöller, att de lärjungar, som därav voro i verkligt behov, skulle befrias från avgift såväl till statsverket som till läroverkets kassor, samt att nedsättning i eller befrielse från terminsavgift till statsverket finge meddelas lärjunge utan hinder därav, att han erlade full avgift till läroverkets kassor. Lika lydande bestämmelser återfinnas i motsvarande paragraf av Kungl. Maj:ts förnyade stadga för rikets allmänna läroverk den 17 mars 1933 (Sv. förf.-saml. nr 109) med det undantag, att där föreskrives, att nedsättningen i terminsavgiften till statsverket må beviljas till hälften av avgiftens belopp. Sistnämnda läroverksstadga trädde i kraft den 1 juli 1933.

Lärjungeantalet vid de allmänna läroverken höstterminen 1933 var den 15 september 32,769 i realskolan och lyceets tre lägre kretsar samt 9,367 å gymnasiet och i lyceets tre högre kretsar, eller sammanlagt 42,136, vilket antal utgör en ökning från föregående år med 2,464 lärjungar å det förra stadiet och 941 lärjungar å det senare d. v. s. en ökning av omkring 8 procent, respektive omkring 11 procent. Huruvida en liknande ökning kommer att inträda till läsåret 1934/1935, är omöjligt att förutse, men överstyrelsen anser sig för sistnämnda läsår böra räkna med att lärjungeantalet å ovannämnda båda stadier sammantagna icke kommer att understiga 43,000. Under förutsättning att fördelningen av lärjungeantalet å läroverkens båda stadier blir ungefärligen lika som under innevarande år men med något mindre ökning av lärjungeantalet å realskolestadiet än å gymnasialstadiet, skulle av det för läsåret 1934/1935 beräk-

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 53

nade lärjungeantalet av 43,000, omkring 77.5 procent eller 33,300 beräknas för det förra stadiet och omkring 22.5 procent eller 9,700 för det senare stadiet.

Det sammanlagda beloppet av de till statsverket inbetalade terminsavgifterna från det sålunda för läsåret 1934/1935 beräknade antalet lärjungar skulle, om inga befrielser från eller nedsättningar i terminsavgift meddelades, belöpa sig till $2 \times (33,300 \times 20 \text{ kronor} + 9,700 \times 30 \text{ kronor}) = 1,914,000$ kronor.

Emellertid måste man även räkna med de befrielser från och nedsättningar i avgiften, som i viss utsträckning beviljas. Enligt vad en inom överstyrelsen verkställd utredning givit vid handen, hava under budgetåren 1923/1924—1932/1933 de i budgetredovisningarna uppgivna inkomsterna av terminsavgifter från läroverken utgjort följande procenttal av de inkomster, som skulle erhållits, därest inga befrielser meddelats.

Budgetår	Procent	Budgetår	Procent
1923/1924	69.1	1928/1929	66.4
1924/1925	65.0	1929/1930	66.8
1925/1926	66.5	1930/1931	67.2
1926/1927	65.8	1931/1932	66.6
1927/1928	67.0	1932/1933	61.5

Huruvida den under sistförflutna budgetår inträdda väsentliga minskningen i ovanberörda procenttal föranletts endast av den rådande ekonomiska depressionen eller om den i det föregående omnämnda ändringen av bestämmelserna rörande nedsättning i och befrielse från terminsavgifterna till statsverket även övat inflytande därpå, undandraget sig överstyrelsens bedömande. Försiktigheten torde emellertid bjuda, att man för nästkommande budgetår räknar med det sist nämnda lägre procenttalet. Med sådant beräkningssätt skulle inkomsten av terminsavgifterna till statsverket för budgetåret 1934/1935 komma att uppgå till 61.5 procent av 1,914,000 kronor, d. v. s. i runt tal till 1,177,000 kronor. Överstyrelsen får därför föreslå, att förevarande inkomstitel i riksstaten för budgetåret 1934/1935 upptages med sistnämnda belopp.»

Riksräkenskapsverket beräknar, i anslutning till vad skolöverstyrelsen sålunda anfört och med lämplig avrundning uppåt, inkomstiteln terminsavgifter från läroverken till oförändrat belopp av 1,200,000 kronor.

Avgifter för granskning av biografbilder.

Budgetåret	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång -- kronor
1928/1929	85,300	150,775	-- 9,288
» 1929/1930	160,000	138,549	-- 12,226
» 1930/1931	125,000	153,091	+ 14,542
» 1931/1932	125,000	144,602	-- 8,489
» 1932/1933	150,000	140,069	-- 4,533
» 1933/1934	135,000	.	.

54 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 7 november 1933 har chefen för statens biografbyrå, under framhållande att tillförseln av film för granskning fortfarande företer en något vikande tendens, likväl ansett sig kunna föreslå, att inkomstiteln avgifter för granskning av biografbilder för budgetåret 1934/1935 upptages till oförändrat belopp av 135,000 kronor.

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse härmed i inkomsttabellen uppfört ifrågakvarande avgifter med 135,000 kronor.

Totalisatormedel.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	250,000	701,476	+ 213,027
» 1929/1930	475,000	929,448	+ 227,972
» 1930/1931	692,000	1,041,631	+ 112,183
» 1931/1932	800,000	910,998	— 130,633
» 1932/1933	800,000	876,118	— 34,880
» 1933/1934	800,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1933 har lantbruksstyrelsen, som med ingången av november månad 1933 övertagit den centrala ledningen av landets hästavel, meddelat, att stuteriöverstyrelsen i sin den 31 augusti 1933 till Kungl. Maj:t avlåtna framställning angående medelsbehovet för stuteriväsendet under budgetåret 1934/1935 beräknat statsverkets inkomst av totalisatormedel till 800,000 kronor samt för egen del anfört följande:

»Under det sistförflutna budgetåret uppgick visserligen statens inkomst av totalisatorn till 876,118 kronor 25 öre. Men å andra sidan har det i år visat sig, att omsättningssummorna i totalisatorn, tydligtvis under inverkan av den allmänna ekonomiska depressionen, på sina håll i någon mån minskats. Vid sådant förhållande anser sig icke heller lantbruksstyrelsen kunna räkna med större inkomst av totalisatormedel under budgetåret 1934/1935 än 800,000 kronor.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomstiteln totalisatormedel till oförändrat belopp, 800,000 kronor.

Inkomster av statens lagerhus och fryshus.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	68,000	72,547	— 4,604
» 1929/1930	75,000	63,071	— 9,476
» 1930/1931	75,000	70,601	+ 7,530
» 1931/1932	65,000	104,248	+ 33,647
» 1932/1933	80,000	160,767	+ 56,519
» 1933/1934	100,000	.	.

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 55

Statens lagerhus- och fryshusstyrelse har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 31 oktober 1933 beräknat inkomsterna av de under styrelsens förvaltning stående anläggningar till följande belopp:

Hyra för bostadshuset i Hallsberg	kronor	2,500
Hyra för spannmålslagerhuset i Eskilstuna	»	500
Inkomst av 6 spannmålslagerhus	»	112,000
Summa kronor		115,000.

Riksräkenskapsverket har i anslutning härtill i inkomsttabellen uppfört inkomster av statens lagerhus och fryshus med 115,000 kronor.

Inkomster av statens centrala frökontrollanstalt.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	145,000	137,495	+ 52,860
» 1929/1930	100,000	168,301	+ 30,806
» 1930/1931	125,000	149,002	— 19,299
» 1931/1932	150,000	174,539	+ 25,537
» 1932/1933	150,000	172,333	— 2,206
» 1933/1934	200,000	.	.

Höjningen av riksstatsbeloppet för inkomster av statens centrala frökontrollanstalt mellan budgetåren 1932/1933 och 1933/1934 är föranledd av en av lantbruksstyrelsen beslutad taxeförhöjning, vilken trätt i kraft den 1 november 1932.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 8 november 1933 har statens centrala frökontrollanstalt meddelat, att inkomsterna för anstalten under budgetåret 1934/1935 torde kunna upptagas till 190,000 kronor.

Riksräkenskapsverket har i anslutning härtill funnit sig böra i tabellbilagan uppföra inkomster av statens centrala frökontrollanstalt med 190,000 kronor.

Fyr- och båkmedel.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	3,200,000	3,326,174	+ 347,572
» 1929/1930	3,200,000	3,476,765	+ 150,591
» 1930/1931	3,400,000	2,688,769	— 787,996
» 1931/1932	2,800,000	2,677,997	— 10,772
» 1932/1933	2,600,000	2,691,093	+ 13,096
» 1933/1934	2,600,000	.	.

Generaltullstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1933 angående beräkningen av fyr- och båkmedel anfört följande:

56 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

»Debiterade uppbörden av *fyr- och båkmedel* har under budgetåret 1932/1933 uppgått till 2,8 miljoner kronor, eller till ungefär samma belopp som under budgetåren 1930/1931 och 1931/1932. Under juli—oktober månader av budgetåret 1933/1934 har uppbörden utgjort sammanlagt omkring 1 miljon kronor. Med beaktande härav torde för budgetåret 1934/1935 kunna räknas med en bruttouppbörd av *fyr- och båkmedel* av i runt tal 3 miljoner kronor.

Restitutionerna av *fyr- och båkmedel* hava under sistlidna budgetår belöpt sig till 10,340 kronor, under vardera av de båda budgetåren 1929/1930 och 1930/1931 till något mer än 12,000 kronor samt under budgetåret 1931/1932 till närmare 18,000 kronor men under budgetåret 1932/1933 blott till omkring 10,000 kronor. Juli—oktober månader av innevarande budgetår uppvisa ett restitutionsbelopp av endast omkring 1,800 kronor. På grund härav torde ifrågavarande restitutioner för budgetåret 1934/1935 kunna angivas till 10,000 kronor.

Med hänsyn till detta belopps ringa storlek torde även nettouppbörden av *fyr- och båkmedel* under sistnämnda budgetår kunna upptagas till 3 miljoner kronor.»

Till belysande av konjunkturutvecklingen har i efterföljande sammanställning upptagits den månadsvis inflytande nettoinkomsten av *fyr- och båkmedel* under såväl budgetåren 1929/1930—1932/1933 som det nu löpande budgetårets fyra första månader.

	1929/1930	1930/1931	1931/1932	1932/1933	1933/1934
	Tusental kronor				
Juli	387	294	298	238	326
Augusti	321	228	253	216	255
September	255	179	181	178	204
Oktober	249	180	184	173	224
November	217	139	185	180	
December	147	125	189	171	
Januari	413	338	328	322	
Februari	326	239	249	258	
Mars	266	211	194	218	
April	289	249	211	230	
Maj	391	285	221	285	
Juni	216	222	185	222	
Summa	3,477	2,689	2,678	2,691	

Sammanställningen utvisar, att en stark nedgång i inkomsterna av *fyr- och båkmedel* inträtt under budgetåret 1930/1931 i jämförelse med inkomsterna härutav under det näst föregående budgetåret men att tillflödet hållit sig praktiskt taget konstant under de därpå följande båda budgetåren. Redan under den senare hälften av budgetåret 1932/1933 kunde förmärkas en stadig förbättring av uppbördsresultatet, och denna förbättring har ytterligare markerats under det nu löpande budgetårets fyra första månader. Sålunda har under månaderna juli—oktober 1933 den

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 57

behållna inkomsten å titeln ifråga uppgått till i runt tal 1,009,000 kronor mot omkring 805,000 kronor under motsvarande tid nästföregående år.

Med hänsyn härtill och i enlighet med de allmänna förutsättningar rörande konjunkturutvecklingen, från vilka riksräkenskapsverket utgått, har ämbetsverket, i likhet med generaltullstyrelsen, uppskattat den behållna inkomsten av fyr- och båkmedel för budgetåret 1934/1935 till 3.0 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har fördenskull i inkomsttabellen uppfört fyr- och båkmedel med 3,000,000 kronor.

Lotspenningar.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	3,000,000	2,938,177	+ 93,603
» 1929/1930	3,000,000	3,285,036	+ 346,859
» 1930/1931	3,000,000	2,668,076	— 616,960
» 1931/1932	2,800,000	2,501,121	— 166,955
» 1932/1933	2,400,000	2,267,446	— 233,675
» 1933/1934	2,400,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 31 oktober 1933 har lotsstyrelsen angående beräkandet av inkomster för budgetåret 1934/1935 av lotspenningar bland annat anfört följande:

»Under nu rådande osäkra förhållanden på det ekonomiska området är det icke möjligt att med anspråk på säkerhet uppskatta sjöfartens omfattning och den därav beroende inkomsten av lotspenningar under budgetåret 1934/1935. Med — — — hänsyn — — — till den väntade förbättringen i konjunkturläget torde dock för budgetåret 1934/1935 kunna räknas med en något större inkomst av lotspenningar än vad under det senast tillämda budgetåret influtit eller med ett belopp av 2,600,000 kronor. Härvid förutsättes emellertid, att under budgetåret i fråga ej mindre den sedan år 1921 gällande förhöjningen av 50 procent av taxorna å lotspenningar får bestå än även nu gällande bestämmelser angående lotsavgifters beräkning få äga tillämpning.»

Till belysande av konjunkturutvecklingen har lotsstyrelsen till sin ovanberörda skrivelse fogat en i huvudsaklig överensstämmelse med efterföljande sammanställning uppgjord tablå, utvisande den månadsvis inflytande inkomsten av lotspenningar under såväl budgetåren 1929/1930—1932/1933 som det nu löpande budgetårets fyra första månader.

58 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

	1929/1930	1930/1931	1931/1932	1932/1933	1933/1934
	Tusental kronor				
Juli	166	250	219	168	191
Augusti	279	260	229	179	224
September	293	242	215	179	208
Oktober	323	263	235	203	242
November	360	299	265	249	
December	356	265	287	264	
Januari	312	261	289	263	
Februari	259	191	191	175	
Mars	203	136	143	134	
April	187	151	127	136	
Maj	192	146	137	134	
Juni	355	204	164	183	
Summa	3,285	2,668	2,501	2,267	

Av sammanställningen framgår, att en betydande nedgång av lotspenninginkomsterna inträtt under budgetåret 1930/1931 i jämförelse med inkomsterna under det näst föregående budgetåret, men att nedgången under de båda därpå följande budgetåren varit väsentligt mindre utpräglad. Under nu löpande budgetår har åter inträtt en avsevärd förbättring av uppbördsresultatet. Sålunda har under månaderna juli—oktober 1933 den behållna inkomsten å titeln ifråga uppgått till i runt tal 865,000 kronor mot omkring 729,000 kronor under samma tid nästföregående år.

Med hänsyn härtill och i enlighet med de av riksräkenskapsverket antagna allmänna förutsättningarna rörande konjunkturutvecklingen finner sig ämbetsverket, i likhet med lotsstyrelsen, böra beräkna inkomsten av lotspenningar under budgetåret 1934/1935 till 2,6 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse härmed i inkomsttabellen uppfört inkomsten av lotspenningar med 2,600,000 kronor.

Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	1,050,700	1,755,520	+ 51,657
» 1929/1930	1,162,700	1,620,336	— 135,184
» 1930/1931	1,168,700	1,690,541	+ 70,205
» 1931/1932	1,300,000	1,524,076	— 166,465
» 1932/1933	1,500,000	1,561,538	+ 37,462
» 1933/1934	1,500,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 3 november 1933 har patent- och registreringsverket angående beräkningen av ifrågavarande uppbörd under budgetåret 1934/1935 anfört bland annat följande:

»Från och med budgetåret 1929/1930 genomfördes en betydlig sänkning av patent- och varumärkesavgifterna, vilken — — — ganska avsevärt

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 59

minskat ämbetsverkets inkomster. Den ytterligare minskning, som sedermera inträffat, torde däremot vara att huvudsakligen tillskriva den rådande allmänna ekonomiska depressionen.

Ifrågavarande inkomster hava under de fyra första månaderna av budgetåren 1929/1930—1932/1933, uppgått till, i jämna tusental, respektive 502,000, 487,000, 466,000 och 484,000 kronor. Under samma månader innevarande budgetår hava de uppgått till, i jämna tusental, 502,000 kronor.

Ämbetsverket anser sig kunna beräkna patent- och varumärkes- samt registreringsavgifterna för budgetåret 1934/1935 till samma belopp, varmed dessa inkomster äro upptagna i gällande riksstat, eller 1,500,000 kronor.»

I enlighet härmed har riksräkenskapsverket i tabellbilagan upptagit patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter till 1,500,000 kronor.

Bidrag till försäkringsinspektionen.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	131,700	77,578	+ 3,261
» 1929/1930	131,700	81,003	+ 3,425
» 1930/1931	137,000	88,661	+ 7,658
» 1931/1932	85,000	95,480	+ 6,819
» 1932/1933	95,000	94,966	— 514
» 1933/1934	95,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 1 november 1933 har försäkringsinspektionen meddelat, att inkomsterna av bidrag till försäkringsinspektionen under innevarande budgetår enligt verkställd beräkning komma att uppgå till i det närmaste 95,000 kronor samt uppskattat inkomsten för budgetåret 1934/1935 till samma belopp.

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse härmed beräknat inkomstiteln bidrag till försäkringsinspektionen till 95,000 kronor.

Inkomster av statens provningsanstalt.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	250,000	263,985	— 2,932
» 1929/1930	275,000	267,299	+ 3,314
» 1930/1931	275,000	290,085	+ 22,786
» 1931/1932	275,000	305,155	+ 15,070
» 1932/1933	285,000	302,129	— 3,026
» 1933/1934	300,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 7 november 1933 har statens provningsanstalt beräknat det sannolika inkomstbeloppet för budgetåret 1934/1935 å förevarande inkomstitel till 300,000 kronor.

60 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse härmed i inkomsttabellen uppfört inkomster av statens provningsanstalt med 300,000 kronor.

III. Diverse inkomster.

De beräknade och redovisade inkomsterna å förevarande titel hava utgjort:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång— kronor
Budgetåret 1928/1929	4,462,089	3,449,883	+ 7,975,652
» 1929/1930	4,678,409	6,490,747	+ 3,040,864
» 1930/1931	4,996,557	5,406,357	— 1,084,390
» 1931/1932	7,800,000	7,569,103	+ 2,162,746
» 1932/1933	4,864,973	4,341,696	— 3,227,407
» 1933/1934	5,559,081	.	.

Nedgången av hithörande inkomster under budgetåret 1932/1933 sammanhänger därmed, att de till riksgäldskontoret inflytande ränteinkomster m. m., vilka tidigare ingått bland diverse inkomster, från och med detta budgetår redovisas å en särskild inkomstitel »riksgäldskontorets inkomstmedel».

För bedömande av påräkneliga inkomster under budgetåret 1934/1935 å titeln diverse inkomster har riksräkenskapsverket i efterföljande sammandragstablå angivit inkomsterna för de olika huvudposter, som för budgetåren 1931/1932 och 1932/1933 ingå i titeln, varvid dock av riksgäldskontoret under budgetåret 1931/1932 redovisade ränteinkomster m. m., 3,115,362 kronor, icke medtagits.

	Budgetåret 1931/1932 kronor	Budgetåret 1932/1933 kronor
Försäljningsmedel för fast egendom	100,092	4
Fullföljdsavgifter	71,850	61,500
Gruvförsvarsavgifter	52,470	27,750
Expeditionsavgifter	172,273	145,234
Intressemedel och kursvinster	55,351	55,613
Bötesmedel	2,225,790	2,150,722
Indragna sportler	735,275	679,618
I anspråk tagen behållning å stuteriväsensdets fond	450,000	185,000
Äldre anslag	44,495	1,103,894
Diverse	246,145	207,694
	Summa 4,453,741	4,617,029
Avgår utgift för krigskonjunkturskatt	—	275,333
	Återstod 4,453,741	4,341,696.

Beträffande de olika posterna i denna tablå och deras beräkning för budgetåret 1934/1935 må framhållas följande.

Vad angår *försäljningsmedel för fast egendom* har riksräkenskapsverket i betraktande av dessa uppbördsmedels tillfälliga natur funnit sig icke böra för budgetåret 1934/1935 upptaga någon beräknad inkomst av dylika medel.

Inkomsten av *fullföljdsavgifter* beräknar riksräkenskapsverket med hänsyn till uppbörden under sistförflutna budgetår till 60,000 kronor.

Gruvförsvarsavgifter, vilka utvisa en viss ojämnhet i tillflödet, torde kunna upptagas till 50,000 kronor.

Expeditionsavgifter, som huvudsakligen inflyta till utrikesdepartementet, hava av nämnda departement för budgetåret 1934/1935 beräknats till 150,000 kronor. Då uppbörden av expeditionsavgifter hos andra myndigheter uppgår endast till smärre belopp, har riksräkenskapsverket icke vidtagit höjning av det av utrikesdepartementet beräknade beloppet.

Inkomsten av *intressemedel och kursvinster* beräknar ämbetsverket, med ledning av erfarenheten från de båda föregående budgetåren, till 55,000 kronor.

Av från överståthållarämbetet och länsstyrelserna infordrade uppgifter angående för budgetåret 1934/1935 påräkneliga inkomster av *bötesmedel* framgår, att sagda myndigheter beräknat dessa inkomster till sammanlagt något över 2,000,000 kronor. Under hänvisning till bötesmedelsinkomstens storlek under de senast förflutna budgetåren, har riksräkenskapsverket, i överensstämmelse med vad som skett vid inkomstberäkningen för innevarande budgetår, ansett sig kunna upptaga förevarande inkomstpost till ett något högre belopp eller till 2,200,000 kronor.

Inkomsten av *indragna sportler* har av överståthållarämbetet och länsstyrelserna för budgetåret 1934/1935 uppskattats till sammanlagt 685,300 kronor. Riksräkenskapsverket har uppfört inkomstposten med ett till 700,000 kronor avrundat belopp.

Från *stuteriväsendets fond* har för allmänna budgetändamål under budgetåren 1931/1932 och 1932/1933 tagits i anspråk 450,000 kronor respektive 185,000 kronor. Huruvida någon del av fondens behållning kan för dylika ändamål disponeras under budgetåret 1934/1935 undandraget sig för närvarande riksräkenskapsverkets bedömande.

Under *äldre anslag* för budgetåret 1932/1933 redovisade medel, 1,103,894 kronor, utgöras huvudsakligen av vissa hos marinförvaltningen och arméförvaltningen uppkomna behållningar å äldre anslag, vilka behållningar enligt beslut vid 1932 års riksdag upptagits till redovisning å titeln diverse inkomster.

Å inkomstposten *diverse*, som omfattar flera smärre poster av olika slag, uppskattar riksräkenskapsverket med ledning av utfallet under budgetåren 1928/1929—1932/1933 inkomsterna under budgetåret 1934/1935 till 250,000 kronor.

Såsom *utgift för krigskonjunkturskatt* har å titeln diverse inkomster under budgetåret 1932/1933 avförts ett belopp av 275,333 kronor, utgörande

62 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

ersättning för en hos länsstyrelsen i Stockholms län avkortad, såsom inkomstrest bokförd fordran å krigskonjunkturskatt för år 1920. Riksräkenskapsverket finner icke skäl föreligga att för budgetåret 1934/1935 beräkna något belopp för mötande av utgifter, hänförliga vare sig till denna eller andra äldre skattetitlar.

De beräkningar, för vilka här ovan redogjorts, sammanfattar riksräkenskapsverket sålunda:

Fullföljdsavgifter	kronor	60,000
Gruvförsvarsavgifter	»	50,000
Expeditionsavgifter	»	150,000
Intressemedel och kursvinster	»	55,000
Bötesmedel	»	2,200,000
Indragna sportler	»	700,000
Diverse	»	250,000

Summa kronor 3,465,000.

Riksräkenskapsverket beräknar med stöd av vad ovan anförts den behållna inkomsten för budgetåret 1934/1935 å titeln diverse inkomster till ett avjämnat belopp av 3,500,000 kronor.

B. Inkomster av statens produktiva fonder.

I. Statens affärsverksamhet.

Postverket.

Överskottet från postverket har i riksstaten beräknats och enligt budgetredovisningen influtit med:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	13,000,000	13,087,255	— 511,013
» 1929/1930	14,500,000	14,611,268	+ 1,524,013
» 1930/1931	13,200,000	15,246,492	+ 635,224
» 1931/1932	15,000,000	14,623,259	— 623,233
» 1932/1933	13,500,000	13,161,720	— 1,461,539
» 1933/1934	15,500,000	.	.

Generalpoststyrelsen har i skrivelse till Konungen den 14 november 1933 med förslag till beräkning av det inkomstöverskott av postverkets rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1934/1935, anfört bland annat följande:

»I sitt den 11 november 1932 avgivna förslag till beräkning av inkomstöverskottet av poströrelsen för budgetåret 1933/1934 beräknade general-

poststyrelsen att under sagda budgetår skulle i överskottsmedel av poströrelsen kunna inlevereras ett belopp av 15.0 miljoner kronor. Till detta belopp blev även inkomstposten i fråga upptagen i det förslag till rikstat för nämnda budgetår, som förelades 1933 års riksdag.

I anledning av den minskning av utgifterna för dyrtidstillägg, som beräknades inträda till följd av riksdagens beslut rörande grunderna för dessa tillägg, ansåg bevillningsutskottet vid 1933 års riksdag, att överskottet av poströrelsen för budgetåret 1933/1934 kunde beräknas till 15.5 miljoner kronor, till vilket belopp sagda överskott även blev upptaget vid riksstatsens fastställande.

De beräkningar rörande postverkets driftsresultat, som nu utförts inom generalpoststyrelsen, hava beträffande år 1933 givit följande slutresultat:

Inkomster	80.5 miljoner kronor
Driftkostnader	64.7 » »

Överskott 15.8 miljoner kronor.

Ovan angivna inkomstsiffra är 350,000 kronor lägre än vad generalpoststyrelsen hösten 1932 beräknade. Inkomstminskningen är beroende på att uppbörden i tidningsrörelsen sjunkit väsentligt mera än vad som betingats av de taxeändringar, vilka enligt beslut av 1932 års riksdag genomfördes från 1933 års början. Framför allt beror detta på minskat antal postabonnemang. Denna minskning finner i viss mån sin förklaring i den övergång från postprenumeration till försändning såsom utgivar- och kommissionärskorsband, som var förutsedd, då de nya taxebestämmelserna beslutades. Avgifterna för ifrågavarande korsband blevo nämligen då avsevärt reducerade, vilket ansågs kunna ske emedan postverkets kostnader för expedition av tidningar såsom utgivar- och kommissionärskorsband äro väsentligt mindre än vid postabonnemang. Ifrågavarande taxesänkning beräknades skola icke blott medföra en övergång från postabonnemang till utgivar- och kommissionärskorsband utan även tillföra postverket ny trafik. Emellertid har ökningen av utgivar- och kommissionärskorsband blivit avsevärt mindre än beräknats, vilket bland annat torde bero därpå, att statens järnvägar samtidigt med att postverkets nya taxebestämmelser trädde i kraft nedsatte järnvägsfrakten för tidningar från Stockholm till ett stort antal stationer, så att densamma kom att understiga de sänkta postavgifterna.

Det belopp, vartill postverkets driftkostnader för år 1933 nu kalkylerats, understiger med omkring 1.2 miljoner kronor den för året fastställda driftkostnadsstaten.

De uppkomna besparingarna avse förutom dyrtidstilläggsanslaget huvudsakligen titlarna postbefordran å järnväg samt fastigheter och förhyrda lokaler. Minskningen av kostnaderna för postbefordran å järnväg har möjliggjorts bland annat därigenom, att till följd av nedgång i paket- och tidningsrörelsen postvagnsutrymmet för en del postkupéer kunnat inskränkas. Vad beträffar fastigheter och förhyrda lokaler har besparingerna å dessa utgiftstitlar berott därpå, att planerade reparationer och arbeten å postverkets fastigheter och i av riksbanken och telegrafverket förhyrda lokaler på grund av byggnadskonflikten ej kunnat komma till utförande. Den för året härigenom uppkommande besparingen är sålunda ingen utgiftsminskning i egentlig mening utan ett överskjutande av utgifterna till nästkommande år.

64 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

Av överskottet för år 1933 hava 3.5 miljoner kronor överlämnats till statskassan under budgetåret 1932/1933. Återstoden, enligt förestående kalkyl uppgående till 12.3 miljoner kronor, skulle sålunda inlevereras under budgetåret 1933/1934. Generalpoststyrelsen har tidigare beräknat att under sistnämnda budgetår kunna därutöver inleverera omkring 4 miljoner kronor av 1934 års överskott. Enligt vad nu kan förutses torde emellertid postverkets utgifter under första halvåret 1934 bliva så stora — bland annat på grund av att vissa utgifter överskjutas från år 1933 — att man icke kan räkna med att mera än 3.5 miljoner kronor av verkets överskott för år 1934 kunna överlämnas till statskassan under budgetåret 1933/1934. Det under detta budgetår inlevererade beloppet bliver därvid lika med överskottet för år 1933, vilket i det förestående kalkylerats till 15.8 miljoner kronor.

Då generalpoststyrelsen nu övergår till beräkningen av det inkomstöverskott av poströrelsen, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1934/1935, vill styrelsen betona, att en dylik beräkning självfallet måste bliva i viss mån osäker. Postverkets inkomster, särskilt frankoteckensuppbörden, röna nämligen i betydande mån inverkan av konjunkturläget, rörande vars kommande utveckling det under nuvarande förhållanden icke är möjligt för generalpoststyrelsen att bilda sig ett säkert omdöme. Även om vissa tecken tyda på någon konjunkturförbättring, äro utsikterna för en sådan fortfarande alltför osäkra för att kunna tagas i betraktande vid kalkylerandet av postverkets inkomster för nästkommande budgetår. Inkomstberäkningen har därför uppgjorts med utgångspunkt från att konjunkturläget skall bliva i stort sett oförändrat.

Till grund för beräkningen av det belopp, vilket bör såsom inkomstöverskott från postverket upptagas i riksstaten för budgetåret 1934/1935, har ansetts böra läggas en kalkyl rörande postverkets inkomster och driftkostnader för år 1934. De överskottsmedel, som skola inlevereras under sagda budgetår, avse nämligen till största delen 1934 års rörelse. Därjämte utgör kalenderåret räkenskapsår för postverket, och de grundläggande beräkningarna måste därför av praktiska skäl hänföra sig till räkenskapsåret.

Av *postverkets inkomster* är *frankoteckensuppbörden* den viktigaste. Ifrågakommande uppbörd — till vilken i detta sammanhang hänföras, förutom för försålda frankotecken influtna medel, avgifter för frankostämpling och för masskorsband samt ersättning för postbefordran av tjänsteförsändelser — representerar nämligen i det närmaste fyra femtedelar av postverkets samtliga intäkter. Såsom förut framhållits röner förevarande inkomstpost i avsevärd grad inflytande av konjunkturläget för affärs- och näringslivet.

De belopp, till vilka frankoteckensuppbörden jämte ovannämnda till densamma hänförliga inkomster uppgått under de senare åren, hava angivits här nedan:

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 65

Kvartal	År 1929		År 1930		År 1931		År 1932		År 1933	
	Uppbörd i tusental kronor	Ökning (+) resp. minskning (-) från motsv. tid föreg. år %	Uppbörd i tusental kronor	Ökning (+) resp. minskning (-) från motsv. tid föreg. år %	Uppbörd i tusental kronor	Ökning (+) resp. minskning (-) från motsv. tid föreg. år %	Uppbörd i tusental kronor	Ökning (+) resp. minskning (-) från motsv. tid föreg. år %	Uppbörd i tusental kronor	Ökning (+) resp. minskning (-) från motsv. tid föreg. år %
1:a	14,459	— 0.14	14,942	+ 3.34	15,102	+ 1.07	14,562	— 3.58	14,382	— 1.28
2:a	14,300	+ 1.22	14,925	+ 4.38	14,932	+ 0.04	14,201	— 4.89	14,186	— 0.10
3:e	14,253	+ 3.41	14,821	+ 3.98	14,658	— 1.10	13,905	— 5.18	13,892	— 0.10
4:e	16,904	+ 3.14	17,292	+ 2.29	17,162	— 0.75	16,864	— 1.74	—	—
Hela året	59,916	+ 1.91	61,980	+ 3.45	61,854	— 0.20	59,532	— 3.75	—	—

¹ Minskad trafik på grund av isblockad.

Såsom framgår av ovanstående tablå har frankoteckensuppbörderna varit stadd i oavbrutet sjunkande från och med sista halvåret 1931 till början av innevarande år. Störst var nedgången under de tre första kvartalerna 1932. Under andra och tredje kvartalerna 1933 har uppbörderna varit i det allra närmaste lika stor som under motsvarande tid 1932. Då en del av frankoteckensuppbörderna under tredje kvartalet 1932 avsåg befordran av försändelser i anledning av den då pågående valrörelsen, vilken inkomst saknar motsvarighet år 1933, äro i realiteten uppördssiffrorna för tredje kvartalet år 1933 något bättre än föregående år.

De anförda siffrorna synas tyda på att nedgången i frankoteckensuppbörderna i stort sett avstannat från och med ingången av andra kvartalet innevarande år. Med hänsyn härtill har generalpoststyrelsen vid beräklandet av frankoteckensuppbörderna för nästkommande budgetår ansett sig icke behöva räkna med någon ytterligare nedgång. Under förutsättning av oförändrade postavgifter synes därför frankoteckensuppbörderna kunna i inkomstkalkylen för år 1934 upptagas till samma belopp, som beräknas inflyta under år 1933, eller till 59 miljoner kronor.

Det torde här böra framhållas, att en oförändrad uppördssiffra i verkligheten motsvaras av någon trafikökning, enär en fortgående förskjutning äger rum från dyrare till billigare försändelseslag eller försändnings sätt. Särskilt är härvid att märka överflyttningen av postverkets penningförmedlande verksamhet från postanvisningsrörelsen till postgiro rören. Denna överflyttning medför visserligen minskade portoinkomster, men blir ändock i ekonomiskt hänseende fördelaktigt till följd av ränteinkomsterna i postgiro rören.

Sedan en under juni månad 1933 slutförd utredning rörande kostnaderna för postanvisnings-, postgiro- och postsparbanksrörelsegrenarna, varom generalpoststyrelsen föranstaltat, utvisat, att det ekonomiska resultatet för både postanvisningsrörelsen och postgiro rören vore otillfredsställande samt att postverket icke heller erhöle skälig ersättning för arbetet med inrikes postförskotts försändelser, har generalpoststyrelsen övervägt de åtgärder, som borde vidtagas för nedbringande av postverkets förlust å nämnda rörelsegrenar. Styrelsen, som därvid i första hand sökt finna utvägar för ett förbilligande av själva driften, har emellertid även tagit un-

66 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

der omprövning möjligheten och lämpligheten att i någon mån förhöja utgående avgifter. Beträffande postanvisningsrörelsen har generalpoststyrelsen icke funnit skäl att åtminstone för närvarande, ifrågasätta någon förändring av nu utgående avgifter. Däremot har styrelsen ansett sig böra föreslå viss justering av avgifterna i postgiroörelsen i syfte att erhålla en mera ändamålsenlig avgiftsskala än för närvarande. Den jämkning av postgiroavgifterna, som styrelsen sålunda kommer att föreslå, innebär i vissa fall en mindre förhöjning, vilken, ehuru i och för sig obetydlig, på grund av det stora antal transaktioner det gäller, kommer att medföra ej oväsentligt ökade inkomster för postverket. Vidare har det ansetts skäligt, att det särskilda arbete, som postverket utför beträffande postförskotts försändelser — utöver försändelsernas befordran och beloppens redovisning — ersättes med en särskild avgift. Styrelsen har därför för avsikt att till Kungl. Maj:t inkomma med förslag om en mindre ändring av avgifterna i postgiroörelsen samt införandet av en särskild postförskottsavgift.

Ifrågavarande ändringar i postavgifterna hava beräknats medföra en ökning av frankoteckensuppborren på omkring 600,000 kronor för år. Då för ändringarnas genomförande erfordras riksdagens medverkan, torde tiden för deras ikraftträdande böra sättas till den 1 juli 1934. För år 1934 kan under förutsättning av bifall till generalpoststyrelsens förslag alltså räknas med en ökad frankoteckensuppbröd på omkring 300,000 kronor. Generalpoststyrelsen har i överensstämmelse härmed i sin inkomstkalkyl för år 1934 upptagit frankoteckensuppborren till 59,300,000 kronor.

Inkomsterna i *tidningsrörelsen* hava, såsom inledningsvis framhållits, under år 1933 nedgått väsentligt mera än vad hösten 1932 beräknades. Enligt nu verkställda kalkyler torde under året komma att inflyta i postavgifter för tidningsabonnemang omkring 4.5 miljoner kronor och för utgivarkorsband och tidningsbilagor omkring 2.5 miljoner kronor eller tillsammans cirka 7 miljoner kronor mot beräknade 7.4 miljoner kronor.

För år 1934 torde visserligen postavgifterna för vissa tidningar komma att något ökas till följd av högre årsvikt. Emellertid måste även räknas med att veckotidningar i ökad omfattning komma att övergå från de dyrare postabonnemangen till försändning såsom utgivar- och kommissionärskorsband, varjämte det kan befaras, att tidningarnas postupplagor komma att ytterligare minskas. Inkomstposten torde därför icke kunna upptagas till högre belopp än vad som beräknas inflyta innevarande år eller 7 miljoner kronor.

Såsom *inkomster från postgiroörelsen* tillgodoföres postverket gottgörelse för de kostnader, som beräknas falla å denna rörelsegrän, efter avdrag av i postgiroörelsen influtna avgifter, vilka redovisas medelst frankotecken eller avse tjänsteförsändelser. Därjämte har den vinst, som enligt hittills tillämpade ersättningsgrunder uppkommit å rörelsen, ingått bland postverkets inkomster, i den mån icke densamma enligt beslut av Kungl. Maj:t avsatts till reservfond.

Gottgörelsen för kostnaderna i postgiroörelsen avse dels postgirokonto- rets direkta omkostnader dels ock ersättning för postgirogöromålen handläggande å postanstalterna.

Enär hittills tillämpat förfaringssätt för beräkning av sistnämnda ersättning icke ansågs giva ett fullt riktigt resultat, föranstaltade general-

poststyrelsen om den i det förestående omförmälda utredningen rörande bland annat kostnaderna för postgironörelsens handläggande å postanstalterna. Utredningen visade, att den ersättning postverket hittills erhållit varit för låg, och att, därest postverket skulle erhålla full ersättning för arbetet i postgironörelsen vid postanstalterna, de i sagda rörelse utgående avgifterna behöfve ändras. Såsom förut nämnts har generalpoststyrelsen även för avsikt att i sådant hänseende inkomma med förslag, avsett att föreläggas 1934 års riksdag.

Då de ifrågasatta portoändringarna icke avsetts skola träda i kraft förrän den 1 juli 1934, har det ansetts lämpligt att även beträffande ersättningsberäkningen tillämpa hittillsvarande grunder för tiden intill sagda dag. För tiden därefter har ersättningen däremot ansetts böra grundas på förenämnda utrednings resultat. Under nu angivna förutsättningar hava inkomsterna av postgironörelsen för år 1934 kalkylerats till 4,000,000 kronor.

För *postsparbanksrörelsens handhavande* erhåller postverket dels gottgörelse för verkets direkta utgifter för postsparbankens räkning dels ock ersättning för postsparbanksgöromålens handläggande å postanstalterna. De direkta utgifterna för postsparbankens räkning hava för år 1934 kalkylerats till 1,450,000 kronor. Dessa utgifter äro inräknade i respektive anslagsbelopp å postverkets samtidigt härmed avgivna förslag till driftkostnadsstat för år 1934.

Postverkets ersättning för postsparbanksgöromålens handläggande å postanstalterna har tidigare fastställts av Kungl. Maj:t före eller i början av det år, för vilket ersättningen utgått. På grund härav hava de utredningar, som lagts till grund för ersättningens fastställande, måst avse en väsentligt tidigare period än den ersättningen i varje fall avsett. Då postsparbanksrörelsen under det senaste decenniet varit stadd i kraftig utveckling, hava de fastställda ersättningsbeloppen blivit för låga i förhållande till rörelsens omfattning.

I anledning av de olägenheter, som voro förenade med detta system, och i avvaktan på den i det förestående omförmälda utredningen, vilken även omfattade kostnaderna för postsparbanksgöromålens handläggande å postanstalterna, ansåg generalpoststyrelsen sig icke böra ingå till Kungl. Maj:t med begäran om fastställande av en fix ersättningssumma för år 1933. I styrelsens förslag till beräkning av postverkets inkomstöverskott för budgetåret 1933/1934 upptogs ifrågavarande ersättning för år 1933 förslagsvis till 2,000,000 kronor. I sagda beräkning upptogs emellertid därjämte såsom tilläggsersättning från postsparbanken för åren 1923—1932 ett belopp av 4 miljoner kronor. Detta belopp beräknades motsvara skillnaden mellan den ersättning postverket erhållit för ifrågavarande period och den ersättning, som skulle utgått, därest till grund för dess beräkning legat postsparbanksrörelsens omfattning under respektive år, för vilka ersättningen utgått.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 14 september 1933 har generalpoststyrelsen föreslagit nya grunder för beräkning av postverkets ersättning för postsparbanksgöromålens handläggande. Detta generalpoststyrelsens förslag grundar sig på resultatet av den i det föregående omförmälda utredningen. Postverkets gottgörelse föreslås skola beräknas å rörelsens omfattning under det år densamma avser samt utgå med *dels* 25 öre för varje insättning och 20 öre för varje uttagning, vilka verkställas vid postanstalt,

dels ock ersättning för postbefordran av försändelser i postsparbanksrörelsen enligt för försändelser i allmänhet gällande taxebestämmelser.

Med tillämpning av de sålunda föreslagna ersättningsgrunderna har gottgörelsen ifråga för år 1934 kalkylerats till 2,050,000 kronor.

Generalpoststyrelsen beräknar sålunda, att postverket i ersättning för postsparbanksgöromålens handhavande skall för år 1934 sammanlagt tillgodoföras ett belopp av 3,500,000 kronor.

Postverkets *nettovinst av postsparbanksrörelsen* skall enligt gällande bestämmelser — Kungl. Maj:ts förordning angående postsparbanken den 21 juni 1922 § 12 och Kungl. Maj:ts instruktion för generalpoststyrelsen den 30 maj 1930 § 4 mom. 2 — tills vidare av generalpoststyrelsen överföras till en postverkets reservfond för postsparbanksrörelsen.

Någon större *nettovinst* att avsättas till reservfonden har under tidigare år icke uppkommit å postsparbanksrörelsen. Detta har bland annat berott därpå, att den å bankens löpande rörelse uppkommande bruttovinsten ansetts böra huvudsakligen tagas i anspråk för avskrivningar å bankens innehav av obligationsvärden. Beloppet av under åren 1923—1931 verkställda avskrivningar utgör sammanlagt omkring 13.5 miljoner kronor. Av den å postsparbanksrörelsen år 1932 uppkomna vinsten, 4,116,946 kronor 26 öre, har, såsom ovan omförmålt, 4 miljoner kronor använts såsom tilläggsersättning åt postverket för postsparbanksgöromålens handläggande å postanstalterna under åren 1923—1932.

Under den tid som förflutit efter postsparbankens omorganisation år 1923 hava bankens inlåningsmedel kunnat givas en ur räntesynpunkt synnerligen förmånlig placering. Med den nu tillämpade låga inlåningsräntan uppstår till följd härav för innevarande år en avsevärd vinst å postsparbankens rörelse. De medel, som nu placeras, direkt eller genom konvertering av äldre lån, giva emellertid en väsentligt lägre avkastning än vad tidigare kunnat erhållas. På grund härav blir marginalen mellan postsparbankens inlåningsränta och medelräntan för utlåningen framdeles mindre än för närvarande, varigenom bankens vinst givetvis i motsvarande mån nedgår.

Postsparbankens reservfond, som för närvarande endast uppgår till omkring 2.6 miljoner kronor, är visserligen obetydlig i förhållande till postsparbankens inlåning, som vid utgången av år 1932 uppgick till cirka 450 miljoner kronor. På grund av ovan omförmålda avskrivningar förefinnes emellertid vid nuvarande läge å obligationsmarknaden ett ej obetydligt övervärde å postsparbankens obligationsportfölj. Bankens ekonomiska ställning måste därför vid nuvarande kurser och ränteläge anses god.

För år 1933 torde icke någon nämnvärd del av postsparbankens bruttovinst komma att tagas i anspråk för avskrivningar å obligationer. Även om det kan anses önskvärt, att reservfonden för postsparbanksrörelsen successivt bringas upp till lämplig storlek i förhållande till inlåningen, synes dock med hänsyn till bankens ekonomiska ställning i övrigt icke hela den för året uppkommande vinsten, som på grund av ovan berörda förhållanden blir osedvanligt stor, behöva avsättas till reservfonden. Med hänsyn härtill och då generalpoststyrelsen ansett, att i nuvarande statsfinansiella läge alla möjligheter att tillföra statskassan ökade inkomster böra tillvaratagas, har styrelsen ansett sig böra framhålla, att från postverkets och postsparbankens sida hinder icke möter mot att av postsparbankens vinstmedel för innevarande år 5 miljoner kronor disponeras för

1934/1935 års riksstat, därest Kungl. Maj:t och riksdagen så skulle finna lämpligt. Vad som därefter kan återstå av vinstbeloppet skulle tillföras reservfonden.

Generalpoststyrelsen anser sig därför böra föreslå, att ett belopp av 5 miljoner kronor av postsparbankens vinst för år 1933 skall överlämnas till postverket för att såsom inkomstöverskott av poströrelsen inlevereras till statskassan under budgetåret 1934/1935.

Postverkets *övriga inkomster av inrikes rörelsen* utgöras av avgifter för fackavläggning, registrering av ankomna värdeförsändelser, bokföring av postavgifter, expediering av lösväskor m. m. Sammanlagt beräknas i sådana avgifter komma att under år 1933 inflyta omkring 475,000 kronor. Bokföringsavgifterna minskas år från år till följd av att korrespondenter övergå till att använda sig av frankostämpplingsmaskiner. På grund härav torde nu ifrågavarande inkomster för år 1934 ej kunna kalkyleras till högre belopp än 465,000 kronor.

Postverkets *inkomster av utrikes rörelsen* utgöras till största delen av portoandelar för paket och postanvisningar från utlandet. Denna inkomstpost är alltid svår att kalkylera, bland annat på grund därav, att det icke kan med säkerhet förutses, vid vilken tidpunkt likvid i varje särskilt fall kan komma att inflyta för uppkommande fordringar av utländska förvaltningar. För år 1933 beräknas svenska postverkets nettoinkomster av portoandelar komma att uppgå till omkring 1,450,000 kronor. Då postpakettrafiken med utlandet — särskilt i förbindelsen med Tyskland — visar en sjunkande tendens, synas inkomsterna av portoandelar för år 1934 ej kunna kalkyleras högre än till 1,400,000 kronor. För transitersättningen beräknas utgifterna år 1934 komma att — liksom beträffande år 1933 — överstiga inkomsterna. I förtullningsavgifter m. m. för paket från utlandet samt kursvinster har slutligen beräknats inflyta omkring 100,000 kronor.

Sammanlagt kalkyleras sålunda inkomsterna av utrikesrörelsen till 1,500,000 kronor.

I *ersättning för kronoskatteuppbörden å landsbygden* har postverket under år 1933 erhållit 698,870 kronor. För år 1934 har denna inkomstpost kalkylerats till 700,000 kronor.

För *stämpelväsendets handhavande* år 1932 har generalpoststyrelsen under år 1933 uppburit 135,000 kronor.

De beräkningsgrunder, som hittills tillämpats beträffande ifrågavarande ersättning, synas behöva i viss mån modifieras i syfte att bereda postverket full ersättning för arbetet med stämpelförsäljningen. Under förutsättning av att så blir förhållandet har inkomstposten ansetts kunna för år 1934 upptagas till 150,000 kronor.

I *ersättning för utbetalning av pensioner och understöd jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring* har till postverket under år 1933 influtit 285,115 kronor. Denna ersättning avsåg de utbetalningar, som verkställdes år 1932. Under år 1934 kommer postverket att erhålla gottgörelse för under år 1933 verkställda utbetalningar. Antalet utbetalningar år 1933 beräknas nu till cirka 2,300,000 stycken och ersättningen till omkring 300,000 kronor.

70 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

I *gottgörelse för inkassering av radiolicenser* beräknas postverket under år 1934 komma att erhålla omkring 75,000 kronor.

Sammanlagt hava sålunda postverkets *inkomster av bestyr, som ligga utom ramen för postverkets egentliga verksamhet*, kalkylerats till 1,225,000 kronor.

Till ovan angivna inkomster av postverkets verksamhet böra läggas *ränteintäkter å medel, tillhörande postverkets förnyelsefond*, vilka deponerats hos riksgäldskontoret. Med stöd av i kungl. brevet den 20 juni 1930 lämnat bemyndigande har generalpoststyrelsen i riksgäldskontoret deponerat 6 miljoner kronor av postverkets förnyelsefonds medel. Sagda belopp beräknas komma att innestå under nästkommande år. Räntan å deponerade medel utgår halvårsvis efter en räntefot, motsvarande den effektiva medelräntan för de fasta statslån, som upptagits under de fem sistförflutna åren. Ränteinkomsten synes för år 1934 kunna kalkyleras till omkring 260,000 kronor.

I förestående beräkning har generalpoststyrelsen upptagit de olika inkomstposterna med följande belopp.

Frankoteckensuppbörd	kronor 59,300,000
Postavgifter för tidningar och utgivarkorsband m. m.	» 7,000,000
Inkomster av postgirorörelsen	» 4,000,000
Ersättning från postsparbanken för år 1934	» 3,500,000
Vinstmedel från postsparbanken för år 1933	» 5,000,000
Övriga inkomster av inrikes rörelsen	» 465,000
Inkomster av utrikes rörelsen	» 1,500,000
Inkomster av bestyr, som ligga utom ramen för postverkets egentliga verksamhet	» 1,225,000
Ränta å förnyelsefondmedel	» 260,000

Summa inkomster kronor 82,250,000.

Postverkets utgifter hava i samtidigt härmed avgivet förslag till driftkostnadsstat för år 1934 beräknats till 66.1 miljoner kronor. Ett överskott av 16,150,000 kronor beräknas således uppstå å postverkets rörelse för sagda år.

Av överskottsbeloppet för år 1934 har generalpoststyrelsen i det förestående beräknat, att 3.5 miljoner kronor kunna inlevereras under budgetåret 1933/1934. Därest motsvarande belopp av 1935 års överskott inlevereras under budgetåret 1934/1935, skulle det under sistnämnda budgetår inlevererade beloppet bliva lika stort som överskottet för år 1934. Emellertid torde vissa tillfälliga utgifter i början av år 1934 ej få sin motsvarighet år 1935. Därjämte kan frankoteckensuppbördens under första halvåret 1935 på grund av de föreslagna portoändringarna beräknas bliva något högre än under motsvarande tid 1934. Generalpoststyrelsen beräknar därför, att så stort belopp av 1935 års överskott skall kunna inlevereras under första halvåret sagda år, att det under budgetåret 1934/1935 inlevererade överskottet kommer att uppgå till 16.5 miljoner kronor.

I anslutning till vad här ovan anförts föreslår generalpoststyrelsen, att inkomstöverskottet av poströrelsen i riksstaten för budgetåret 1934/1935 upptages till 16.5 miljoner kronor.

Därest generalpoststyrelsens förslag om inlevererandet till statskassan av viss del av postsparbankens vinst för år 1933 icke vinner bifall, bör sagda belopp minskas till 11.5 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 71

Generalpoststyrelsen har för sin del gjort det allmänna uttalandet beträffande konjunkturläget, att även om vissa tecken tyda på någon konjunkturförbättring, utsikterna för en sådan fortfarande äro alltför osäkra för att kunna tagas i betraktande vid kalkylerandet av postverkets inkomster för nästkommande budgetår, varför inkomstberäkningen uppgjorts med utgångspunkt från att konjunkturläget skall bliva i stort sett oförändrat.

Bortses från den ökning i postverkets överskott, som föranledes därav att postsparbankens vinst enligt generalpoststyrelsens förslag skall tagas i anspråk med 1 miljon kronor högre belopp under budgetåret 1934/1935 än under nu löpande budgetår, innebär den av styrelsen beräknade överskottssiffran för budgetåret 1934/1935, 16.5 miljoner kronor, i realiteten en nedgång i förhållande till den nu till 15.8 miljoner kronor omräknade siffran för budgetåret 1933/1934.

Med utgångspunkt från den uppfattning rörande konjunkturutvecklingen, som riksräkenskapsverket i det föregående gjort gällande, anser ämbetsverket för sin del, att det överskott av postverkets rörelse, som skall inlevereras under budgetåret 1934/1935, bör beräknas till något högre belopp än generalpoststyrelsen föreslagit. Riksräkenskapsverket vill i sådant avseende förorda en höjning med 1 miljon kronor.

Riksräkenskapsverket hemställer sålunda, att inkomsten av postverket för budgetåret 1934/1935 beräknas till 17,500,000 kronor.

Telegrafverket.

Överskottet från telegrafverket har i riksstaten beräknats och enligt budgetredovisningen influtit med:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	20,000,000	20,090,428	— 829,004
» 1929/1930	21,000,000	23,401,451	+ 3,311,023
» 1930/1931	23,000,000	26,114,156	+ 2,712,705
» 1931/1932	23,500,000	26,482,725	+ 368,569
» 1932/1933	25,000,000	28,166,888	+ 1,684,163
» 1933/1934	26,500,000	.	.

I underdånig skrivelse den 14 november 1933 har telegrafstyrelsen avgivit förslag i fråga om beräkning av det inkomstöverskott av telegrafverkets rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1934/1935. Styrelsen anför i skrivelsen följande:

»Storleken av telegrafverkets *inkomster* och deras årliga stegring under senaste tioårsperioden framgår av efterföljande tablå:

72 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

År	Kronor	Ökning	
		absolut	i %
1923	82,049,361	— 3,532,130	— 4.1
1924	77,867,361	— 4,182,000	— 5.1
1925	79,582,375	1,715,014	2.2
1926	82,932,681	3,350,306	4.2
1927	86,480,392	3,547,711	4.3
1928	90,679,932	4,199,540	4.9
1929	94,143,716	3,463,784	3.8
1930	98,433,914	4,290,198	4.6
1931	101,549,592	3,115,678	3.2
1932	102,643,505	1,093,913	1.1

För år 1933 beräknar telegrafstyrelsen enligt närslutna bilaga inkomsterna till omkring 103,500,000 kronor, innebärande en ökning från år 1932 med 856,000 kronor eller 0.8 procent. Härvid är att observera, att icke obetydliga taxesänkningar blevo genomförda den 1 april och den 1 juli 1933.

Inkomsterna för år 1934 ha av telegrafstyrelsen beräknats till omkring 103,800,000 kronor, motsvarande en ökning från år 1933 av 300,000 kronor eller 0.3 procent.

Driftkostnaderna för år 1933, vilka i driftkostnadsstaten äro upptagna till 78,035,000 kronor, komma enligt nu verkställda beräkningar att uppgå till omkring 76,220,000 kronor. I det förslag till stat för telegrafverkets driftkostnader år 1934, som samtidigt härmed avgives och vari styrelsen utgått dels ifrån att dyrtidstilläggen skola under hela år 1934 utgå efter en levnadskostnadsindex av 154, dels från den allmänna förutsättningen, att inga väsentliga rubbningar skola inträda i nuvarande inhemska prisnivå, hava samma kostnader upptagits till cirka 77,290,000 kronor.

Överskottet av telegrafverkets rörelse har under senaste tioårsperioden utgjort:

År	Kronor	Procent å i medeltal disponerat kapital
1923	22,611,597	9.47
1924	20,551,622	8.05
1925	16,861,185	6.23
1926	17,779,827	6.39
1927	18,919,432	6.48
1928	20,090,428	6.57
1929	22,901,451	7.32
1930	25,114,156	7.87
1931	26,232,725	7.97
1932	27,416,888	8.01

Enligt ovan gjorda beräkningar över inkomster och driftkostnader skulle överskottet för år 1933 bliva omkring 27,280,000 kronor och för år 1934 26,510,000 kronor eller, avrundat, 26,500,000 kronor. Enär det kapital, som under år 1934 skall förräntas, torde kunna uppskattas till cirka 370,000,000 kronor, skulle avkastningen för år 1934 således motsvara 7.2 procent.

På grund av vad sålunda anförts och då styrelsen åtminstone för när-

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 73

varande icke vågar beräkna högre överskott av rörelsen för år 1935 än för år 1934, får styrelsen föreslå, att telegrafverket i riksstaten för budgetåret 1934/1935 upptages sålunda:

Inkomst av statens produktiva fonder.

1. Statens affärsverksamhet.

2. Telegraphverket kronor 26,500,000.»

I den uti skrivelsen åberopade bilagan angiver telegrafstyrelsen telegrafverkets inkomster för åren 1932—1934 sålunda, i tusental kronor:

	1932	1933 beräknat	1934 beräknat
<i>Telefoninkomster:</i>			
Inträdes-, anläggnings- och abonnemangs- avgifter m. m.....	55,788	55,700	56,000
Samtalsavgifter.....	33,027	33,650	33,900
<i>Telegrafinkomster</i>	7,090	6,800	6,350
<i>Radioinkomster:</i>			
Radiolicensavgifter	5,912	6,450	6,750
Radioabonnemangsavgifter	827	900	800
Summa	102,644	103,500	103,800.

Såsom av telegrafstyrelsens skrivelse framgår, har efter år 1925 en stadigt fortgående stegring ägt rum beträffande telegrafverkets överskott, detta jämväl under den senaste depressionsperioden. Telegraphstyrelsen har nu för kalenderåret 1933 uppskattat överskottet till 27.3 miljoner kronor, medan för år 1932 överskottet utgjorde 27.4 miljoner kronor. Det är härvid att märka, att de av telegrafstyrelsen omnämnda taxesänkningar, som för år räknat antagits medföra en inkomstminskning av nära 1.3 miljoner kronor, varav dock en del beräknats återkomma i form av ökat antal abonnemang och ökad trafik, med ungefär två tredjedelar torde hava belastat år 1933.

Beträffande förhandsbedömningen av telegrafverkets överskott må framhållas, att telegrafstyrelsens inkomstberäkningar i allmänhet plägat utmärkas av en långt driven försiktighet. Medan styrelsen sålunda i november 1932 angav den påräkneliga nettointkomsten för samma kalenderår till 25.0 miljoner kronor, blev utfallet i verkligheten 27.4 miljoner kronor.

Med utgångspunkt från de av riksräkenskapsverket gjorda allmänna antagandena rörande konjunkturutvecklingen har ämbetsverket ansett sig hava fullt fog att räkna med en sådan ökning av telegrafverkets inkomster, att för budgetåret 1934/1935 överskottet något överstiger de belopp, som redovisats för år 1932 och nu beräknats för år 1933.

På grund härav får riksräkenskapsverket föreslå, att i riksstatsförslaget för budgetåret 1934/1935 överskottet av telegrafverket uppföres med 28,000,000 kronor.

74 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

Statens järnvägar.

Överskottet från statens järnvägar har i riksstaten beräknats och enligt budgetredovisningen influtit med:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	31,500,000	40,911,757	+ 10,149,866
» 1929/1930	40,000,000	46,850,000	+ 5,938,243
» 1930/1931	36,000,000	36,900,000	— 9,950,000
» 1931/1932	26,000,000	15,870,332	— 21,029,668
» 1932/1933	17,750,000	11,353,995	— 4,516,337
» 1933/1934	3,000,000	.	.

Järnvägsstyrelsen har i underdånig skrivelse den 4 december 1933 med förslag till beräkning av den behållna inkomst av statens järnvägar, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1934/1935, yttrat sig sålunda:

»För innevarande räkenskapsår föreligga exakta uppgifter enligt bokföringen över inkomsternas, utgifternas och behållningens storlek till och med september månad, för oktober månad föreligga jämväl motsvarande uppgifter, om ock preliminära, för november och december slutligen finnas gjorda förhandsberäkningar. Nedanstående detaljerade sammanställning av statens järnvägars inkomster, utgifter och överskott under första och andra halvåret 1933, sådana de tidigare beräknats och sådana de blivit eller, vad det senare halvåret angår, numera väntas bliva, lämnar viss vägledning för beräkning av blivande behållning under år 1934 och under budgetåret 1934/1935.

Däri upptagna specificerade inkomster äro angivna enligt järnvägsstyrelsens underdåniga skrivelse den 30 november 1932 angående behållen inkomst för budgetåret 1933/1934, utgifterna enligt av Kungl. Maj:t fastställd kostnadsstat. Tillägg ha endast gjorts för inkomster och utgifter å det från och med augusti 1933 tillkomna Ostkustbanesystemet.

Vad angår fördelningen å halvår, ansluter sig densamma till de i styrelsens skrivelse till finansdepartementet den 7 mars 1933 meddelade siffortabläerna, givetvis med hänsyn tagen till sagda tillägg.

Som synes, kommer för statens järnvägar, exklusive malmbanan, utfallet av årets rörelse att bliva något bättre än vad på förhand beräknats. Förbättringen ligger emellertid helt på utgiftssidan, vilken uppvisar en besparing av 3.5 miljoner kronor, medan inkomsterna nedgått med 2.3 miljoner kronor. Denna nedgång kommer till sin huvudpart eller 1.8 miljoner kronor på persontrafiken, för vilken inkomsten under båda halvåren ligger under beräkningarna, medan för godstrafiken första halvårets underskott till större delen kompenseras av överskott för andra halvåret.

Vid bedömande av inkomstsiffrorna för persontrafiken får emellertid icke bortses från den nedsättning i taxan för resande, som genomförts från och med den 1 maj 1933, och vilken beräknats medföra en kalkylatorisk inkomstminskning med i runt tal 250,000 kronor per månad, men som

Beräknade och uppnådda ekonomiska resultat för år 1933.

	Beräknade resultat			Uppnådda resultat ¹		
	Hela året	Härav		Hela året	Härav	
		första halvåret	andra halvåret		första halvåret	andra halvåret
Miljoner kronor						
<i>Statens järnvägar, utom malmbanan.</i>						
Inkomster:						
Persontrafik	60.6	27.8	32.8	58.8	27.2	31.6
Post	8.0	3.8	4.2	7.9	3.8	4.1
Godstrafik	77.5	37.8	39.7	77.2	36.6	40.6
Övriga inkomster	2.7	1.6	1.1	2.6	1.6	1.0
Summa inkomster	148.8	71.0	77.8	146.5	69.2	77.8
Utgifter:						
Enligt kostnadsstaten	141.6	69.7	71.9	138.1	68.0	70.1
Överskott	7.2	1.3	5.9	8.4	1.3	7.2
<i>Malmbanan.</i>						
Inkomster:						
Persontrafik	0.9	0.4	0.5	0.8	0.4	0.4
Post	0.1	0.05	0.05	0.1	0.05	0.05
Godstrafik	1.2	0.6	0.6	1.0	0.4	0.6
Lapplandsmalm	5.5	2.7	2.8	4.8	2.8	2.0
Övriga inkomster	0.1	0.05	0.05	0.1	0.05	0.05
Summa inkomster	7.8	3.8	4.0	6.8	3.2	3.1
Utgifter	12.2	6.0	6.2	11.4	5.6	5.8
Överskott	— 4.4	— 2.2	— 2.2	— 5.1	— 2.4	— 2.7
Härtill frakttillägg	11.8	—	11.8	12.0	—	12.0
Tillsammans	6.9	— 2.2	9.1	6.9	— 2.4	9.8
<i>Statens järnvägar.</i>						
Överskott enligt ovan	14.1	— 0.9	15.0	15.8	— 1.2	16.6

icke ansetts böra föranleda någon justering av den beräknade inkomsten. Avdrages sagda månatliga belopp, bli siffrorna:

	Beräknad	Boktörd	Skillnad
	inkomst		
	Miljoner kronor		
Första halvåret 1933	27.3	27.2	— 0.1
Andra » 1933	31.3	31.6	+ 0.3
Summa	58.6	58.8	+ 0.2

¹ Beträffande november—december beräknade.

76 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

Persontrafikrörelsen har alltså icke varit mindre än beräknats, dess svaghet visar sig emellertid däri, att den ökning i resefrekvens, som taxesänkningen med säkerhet medfört i fråga om närtrafiken, där den främst applicerade sig, vad inkomsterna angår, till större delen motvägts av i andra riktningen verkande förändringar på långtrafikens område.

I fråga om godstrafiken åter föreligger en påtaglig, om ock ej särdeles stark förbättring, vilken först konstaterades för sistförflutna maj månad.

Den förhandsberäkning av 1934 års inkomster, till vilken styrelsen nu övergår, måste med hänsyn till innevarande världskris bli mycket osäker. Med de stora tal, som uttrycka statens järnvägars inkomster i personrespektive godstrafik, erfordras ju blott en procentiskt ringa variation i rörelsens omfattning, för att högst väsentligt påverka den alltid relativt lilla skillnaden mellan inkomster och utgifter.

Å ena sidan synas hittillsvarande erfarenheter närmast visa att, så länge en kris varar, produktion och affärsrörelse sammankrympa snart sagt från månad till månad — låt vara med tillfällig återhämtning då och då — på sätt som skett under åren 1931 och 1932 samt början av innevarande år. En ytterligare försämring kan alltså icke sägas vara utesluten.

Å andra sidan synas emellertid ovan berörda resultat av de senaste kända sex månaderna giva vid handen, att nyss nämnda nedåtgående utveckling äntligen passerat sitt bottenläge, åtminstone vad behovet av godstransporter angår.

Järnvägsstyrelsen har vid sådant förhållande ansett berättigat att redan för år 1934 och i ännu något högre grad för budgetåret 1934/1935 räkna med en successivt förbättrad inkomstgivning av såväl person- som framför allt godstrafiken i en omfattning, som framgår av följande siffrsammanställningar, jämförda med den ovan meddelade.

Vad angår transporterna av lapplandsmalm, pekar malmbolagets under stark reservation avgivna transportanmälan mot en inkomst av endast 4.3 miljoner kronor. Samma inkomstbelopp skall även antagas för budgetåret 1934/1935.

Enligt föreliggande förslag till kostnadsstat för år 1934, i vilken konsumtionspriset för stenkol upptagits till 18 kronor per ton, har man att räkna med följande utgiftsbelopp (i runda tal).

	Miljoner kronor
Statens järnvägar, exklusive malmbanan	143.3
Malmbanan.....	11.4
Tillsammans 154.7.	

Vad beträffar första halvåret 1935, saknas ännu fasta hållpunkter för en mera exakt beräkning av utgifterna, dessa må därför på sätt vid tidigare beräkningar städse brukat ske, antagas oförändrade från år 1934.

Under angivna förutsättningar beräknas 1934 års ekonomiska resultat för statens järnvägar, inklusive automobiltrafik m. m., bliva följande.

	Å r 1934		
	Hela året	H ä r a v	
		första halv- året	andra halv- året
M i l j o n e r k r o n o r			
<i>Statens järnvägar, utom malmbanan, men inklusive automobillinjer m. m.</i>			
Inkomster:			
Persontrafik	60.0	27.6	32.5
Post	8.0	3.9	4.1
Godstrafik	83.0	41.0	42.0
Övriga inkomster	2.7	1.5	1.2
Summa inkomster	153.7	73.9	79.8
Utgifter	143.3	71.0	72.3
Överskott	10.4	2.9	7.5
Malmbanan.			
Inkomster:			
Persontrafik	0.8	0.4	0.4
Post	0.1	0.05	0.05
Godstrafik	1.0	0.5	0.5
Lapplandsmalm	4.8	2.1	2.2
Övriga inkomster	0.1	0.05	0.05
Summa inkomster, exkl. frakttillägg	6.3	3.1	3.2
Utgifter	11.4	5.6	5.8
Överskott exkl. frakttillägg	— 5.1	— 2.5	— 2.6
Frakttillägg för kontraktsevenlig driftkostnads- och räntegaranti	12.0	—	12.0
Överskott	6.9	— 2.5	9.4
Överskott för statens järnvägar	17.3	0.4	16.9

För budgetåret 1934/1935 åter har under anförda förutsättningar beräknats följande inkomster, utgifter och överskott. (Tabell å sid. 78.)

Mot detta statens järnvägars överskott av 19 miljoner kronor är att ställa statens järnvägars andel i riksgäldskontorets räntebörda. För kalenderåret 1933 har denna beräknats till 31.1 miljoner kronor. Härvid har i överensstämmelse med vad tidigare plägat ske bortsetts från de kapitalbelopp, som investerats i och för elektrifieringen av de bandelar, vilkas elektriska anläggningar ännu icke blivit tagna i bruk.

För budgetåret 1934/1935 har man att räkna med ett väsentligt högre belopp räntepliktigt kapital än för år 1933, beroende av att under åren 1933 och 1934 icke blott återstående delar av Malmölinjerna utan också någon del av Ängelinjerna hunnit bli öppnade för elektrisk trafik. Jämväl förvärvet av Ostkustbanesystemet inverkar med högre belopp för budgetåret 1934/1935 än för kalenderåret 1933, varjämte även vissa övriga anläggningar tillkommit.

Å andra sidan bör den nu pågående snabba sänkningen av den allmänna räntenivån medföra en ej oväsentlig nedgång i den genomsnittsräntefot, efter vilken statens järnvägars andel av statsverkets totala räntebörda beräknas.

Man torde kunna antaga, att dessa faktorer komma att i stort sett

78 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

	Budgetåret 1934/1935		
	Hela budgetåret	H ä r a v	
		andra halv-året 1934	första halv-året 1935
Milj o n e r k r o n o r			
<i>Statens järnvägar, utom malmbanan, men inklusive automobillinjer m. m.</i>			
Inkomster:			
Persontrafik	60.7	32.5	28.2
Post	8.0	4.1	3.9
Godstrafik	84.0	42.0	42.0
Övriga inkomster	2.7	1.2	1.5
Summa inkomster	155.4	79.8	75.6
Utgifter	143.8	72.8	71.0
Överskott.....	12.1	7.5	4.6
Malmbanan.			
Inkomster:			
Persontrafik	0.8	0.4	0.4
Post	0.1	0.05	0.05
Godstrafik	1.0	0.5	0.5
Lapplandsmalm	4.3	2.2	2.1
Övriga inkomster	0.1	0.05	0.05
Summa inkomster, exkl. frakttillägg	6.3	3.2	3.1
Utgifter	11.4	5.8	5.6
Överskott exkl. frakttillägg	— 5.1	— 2.6	— 2.5
Frakttillägg för kontraktsevenlig driftkostnads- och räntegaranti	12.0	12.0	—
Överskott	6.9	9.4	— 2.5
Överskott för statens järnvägar.....	19.0	16.9	2.1

kompensera varandra, och att den totala räntebördan för budgetåret 1934/1935 alltså kan sättas till i runt tal 32 miljoner kronor.

Trots att styrelsen ansett sig kunna räkna med en mindre trafikökning gentemot nuvarande förhållanden, skulle det beräkningsbara överskottet alltså uppgå till blott 60 procent av den kalkylerade räntekostnaden. Detta innebär tydligen, att statens järnvägar, såsom affär betraktade, under rådande konjunkturer icke förmå bära sina totala omkostnader, sådana som dessa i övervägande grad bestämmas av faktorer, givna av högre hand.

Det belopp, som för budgetåret 1934/1935 skall av statens järnvägars överskottsmedel inbetalas till statsverket, omfattar intjänta överskottsmedel, icke för motsvarande månader, utan — under förutsättning, att återgång sker till den inbetalningsordning, som tidigare varit den för statens järnvägar normala, men vilken för åren 1932—1933 nödtvunget frångåtts på grund av under vårmånaderna uppstående driftsförluster — för tiden 1 juni 1934—31 maj 1935. Denna olikhet i tidshänseende torde emellertid för ifrågavarande budgetår icke hava någon större betydelse.

Med hänsyn härtill får styrelsen föreslå, att som inkomst av statens järnvägar i riksstaten för budgetåret 1934/1935 uppföres ett belopp av 19

miljoner kronor, varav 17.3 miljoner kronor avseende räkenskapsåret 1934 och 1.7 miljoner kronor år 1935.

I anförda på år 1934 belöpande belopp 17.3 miljoner kronor ingår, som synes — med 12.0 miljoner kronor — beräknat frakttillägg från Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag för kontraktssenlig driftkostnads- och räntegaranti.

Då man torde hava att räkna med, att bolaget — i likhet med vad som hittills under innevarande avräkningsperiod ägt rum — kommer att begagna sig av den enligt 1932 års avtal bolaget medgivna rätten att låta frakttillägget inestå till avräkningsperiodens slut, erfordras för plan- enlig inleverans av det uppgivna överskottet, att statens järnvägar genom anslag å riksstaten beredes täckning för den verket påtvungna försträckning till Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag, som ianspråks- tagandet av sagda rätt innebär.

Järnvägsstyrelsen vill erinra om, att för det första året efter rättig- hetens beviljande, budgetåret 1932/1933, fanns för ändamålet anvisat ett, dock något för knappt, kapitalanslag, medan för innevarande budgetår något motsvarande anslag icke beviljats.

I fråga om de skäl, vilka enligt järnvägsstyrelsens uppfattning borde föranleda återgång till 1932 års förfarande vill styrelsen hänvisa till vad statsrådet och chefen för finansdepartementet anförde vid anslagsärendets konseljbehandling den 20 maj 1932. Ur detta anförande (Kungl. prop. 261/ 1932 sid. 12) tillåter sig styrelsen citera följande:

'Enligt det av Kungl. Maj:t i proposition nr 173 föreslagna, av riks- dagen godkända avtalet med Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag och trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund kan Luossavaarabolaget under vissa förutsättningar mot ränta erhålla anstånd med gäldandet av det statens järnvägar enligt § 14 i 1927 års malmavtal tillkommande frakt- tillägget för malmbanan. I nyssnämnda proposition framhöll jag, att, därest ej särskilda åtgärder vidtoges, följderna härav kunde bliva, att, när bolaget åtnjöte anstånd med visst års frakttillägg, inlevereringen av sta- tens järnvägars överskott komme att fördröjas och statens å budgeten redovisade inkomst från statens järnvägar att nedgå, medan för senare år, då bolaget inbetalade sådant uppskjutet frakttillägg, sagda inkomst komme att bliva i motsvarande mån större. Jag anförde vidare, att en dylik ojämnhet i inlevereringen av statens järnvägars överskott ur stats- regleringssynpunkt icke vore önskvärd. Till undvikande härav syntes — då ju här endast vore fråga om en förskjutning i tiden av vad från Luos- savaarabolaget skulle komma statsverket till godo — den anordningen kunna komma till användning, att å riksstaten ställdes till förfogande ett särskilt anslag, att utgå av lånemedel, vilket anslag anlätades för inbe- talning till statsverket av ett belopp, motsvarande det uteblivna frakttill- lägget. Återbetalningen av de för täckande av ifrågavarande förskott upplånade medlen skulle sedermera äga rum i samband med bolagets av- betalningar å dess fraktskuld. Med en dylik anordning skulle förekom- mas, att det medgivna uppskovet med frakttilläggs inbetalande komme att inverka förryckande på statsregleringen.'

Vad chefen för finansdepartementet sålunda anförde, gäller uppenbar- ligen i samma mån beträffande innevarande och kommande år.

Det måste, då ett garanten gruvbolaget bindande affärsavtal finnes, synas järnvägsstyrelsen onödigt för att ej säga orätt att i tider av all- män skattetunga belasta skattebetalarna, på sätt som faktiskt sker, när

80 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

de, låt vara — om kontrahenten gruvbolaget är solvent — tillfälligt, få indirekt vidkännas betalningen dels av räntan, cirka 7 miljoner kronor, på det å malmbanan införda kapitalet dels av den direkta driftsförlusten under lågtrafiken på malmbanan cirka 5 miljoner kronor allt per år räknat. Men även om man gör det antagandet, att kontrahenten gruvbolaget, när garantifristen år 1936 utlöper, är insolvent, synes förfarandet vara onödigt tungt för de skattebetalande, vilka väl, om den enligt garantiförbindelsen upplupna fordringen skulle visa sig vara värdelös och beloppet få ges förlorat borde kunna få möta förlusten med årliga annuiteter på de för dess täckande använda statslånemedlen i stället för att vidkännas densamma till hela dess belopp under den avtalade relativt korta garantiperiodens förlopp.

Till klarläggande av frågans storleksordning vill styrelsen meddela, att för den händelse under de två återstående åren, 1935 och 1936, av innevarande femåriga avräkningsperiod trafiken å malmbanan icke skulle komma att uppvisa förbättring gentemot vad här i anslutning till Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolags transportanmälan beräknats för år 1934, statens avtalsenliga fordran av sagda bolag på grund av förevarande fraktgaranti skulle vid periodens slut komma att uppgå till i runt tal 59 miljoner kronor.

Styrelsen måste därför påyrka, att återgång sker till 1932 års förfarande, och det kan därvid enligt styrelsens mening icke vara rimligt att inskränka regleringen till att avse enbart frakttillägget för år 1934, utan bör det i nästa års riksstat upptagna anslaget så avvägas, att täckning jämväl erhålles för beräknat frakttillägg år 1933 — 12 miljoner kronor — samt den balanserade delen av frakttillägget för år 1932, uppgående till 1.3 miljoner kronor. Det sammanlagda beloppet skulle alltså utgöra 25.3 miljoner kronor.

Under återopande av vad sålunda anförts, får järnvägsstyrelsen hemställa, att för balansering av emotsebar fordran hos Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag för malmbanans drift under åren 1933 och 1934 ävensom redan uppkommen icke täckt fordran för år 1932, måtte i riksstaten för budgetåret 1934/1935 under lämplig rubrik upptagas ett anslag av 25.3 miljoner kronor.

Vid bifall till denna styrelsens hemställan inträder ökning av det ovan anförda för 1934/1935 års riksstat för inleverans beräkningsbara beloppet med 13.3 miljoner till 32.3 miljoner kronor. Fördelningen å räkenskapsår blir då följande:

avseende år 1932	1.3 miljoner kronor		
» » 1933	12.0	»	»
» » 1934	17.3	»	»
» » 1935	1.7	»	»

Tillhopa 32.3 miljoner kronor.»

Av den enligt förstintagna tabell under budgetåret 1930/1931 inträdda nedgången i statsbaneinkomsterna beräknas större delen hänföra sig till genomförd sänkning av godstaxan. Inkomstminskningen under budgetåret 1931/1932 är däremot en verkan av den allmänna depressionen. Denna har gjort sig än starkare kännbar under budgetåret 1932/1933. Av det under detta budgetår inlevererade överskottet, 11.4 miljoner kronor, ut-

göra 9.6 miljoner kronor statens järnvägar enligt 1927 års malmavtal tillkommande frakttillägg för malmbanan för 1932, med vars erläggande Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag beviljats anstånd. Detta belopp har förskjutits av statsverket från ett för ändamålet å 1932/1933 års riksstat under fonden för förslag till statsverket anvisat lånemedelsanslag. Såsom framgår av järnvägsstyrelsens ovan intagna skrivelse, uppgick emellertid ifrågavarande frakttillägg till 10.9 miljoner kronor, varav förden skull 1.3 miljoner kronor ännu icke inlevererats. För budgetåret 1933/1934 har någon särskild åtgärd för täckning av frakttillägget för år 1933 ej vidtagits, vilket är förklaringen till den stora nedgången av riksstats-siffran för nu löpande budgetår.

Enligt järnvägsstyrelsens beräkning skulle, därest något frakttillägg för malmbanan ej kommer att tillföras statens järnvägar, det inlevereringsbara överskottet för budgetåret 1934/1935 uppgå till 7 miljoner kronor. I förhållande till det i nu löpande riksstat upptagna beloppet järnvägsmedel skulle härvid en ökning inträda med 4 miljoner kronor. Av järnvägsstyrelsens skrivelse framgår emellertid, att redan för senare halvåret 1933 en ökning av statens järnvägars nettoinkomst är att påräkna. Den av järnvägsstyrelsen antagna, fortsatta uppgången av järnvägsmedlen har riksräkenskapsverket funnit vara väl förenlig med den av ämbetsverket förutsatta allmänna konjunkturutvecklingen.

Järnvägsstyrelsen har, såsom av dess skrivelse inhämtas, föreslagit, att åtgärder skola vidtagas, för att i överskottet av statens järnvägar för budgetåret 1934/1935 skall kunna ingå det frakttillägg för malmbanan, som Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag har att erlägga. I första hand äsyftar härvid järnvägsstyrelsen frakttillägget för år 1934, genom vars inbetalning statens järnvägars överskott för budgetåret 1934/1935 skulle komma att stiga till 19 miljoner kronor. Styrelsen anser emellertid, att jämväl statens järnvägars fordran för det resterande frakttillägget för år 1932 samt för hela tillägget för år 1933, tillsammans 13.3 miljoner kronor, böra göras likvida för inbetalning till statsverket. För täckande av ifrågavarande frakttillägg skulle erfordras ett belopp av sammanlagt 25.3 miljoner kronor, varför särskilt anslag skulle uppföras å riksstaten för budgetåret 1934/1935.

I den under november 1932 avgivna beräkningen av järnvägsmedlen för budgetåret 1933/1934 föreslog järnvägsstyrelsen, att ett liknande förfarande skulle tillämpas för detta budgetår. Någon närmare motivering för förslaget framlades ej av järnvägsstyrelsen. Då man syntes hava att räkna med, att Luossavaarabolaget under en tid framåt kunde bliva nödsakat att begagna sig av rätten till anstånd med gäldandet av frakttillägget, uttalade riksräkenskapsverket i sin inkomstberäkning, att frakttillägget för år 1933 icke borde medräknas i det för budgetåret 1933/1934 påräkneliga överskottet för statens järnvägar.

Sedan riksräkenskapsverket avgivit sin inkomstberäkning, inkom järn-

82 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

vägsstyrelsen i december 1932 till Kungl. Maj:t med en skrivelse, vari riksräkenskapsverkets ståndpunkt bemöttes. Järnvägsstyrelsen framhöll därvid bland annat, att, då efter 1936 års utgång malmbolagets skuld för frakttillägg skulle göras upp, bolaget kunde komma att göra anspråk på ett mer eller mindre fullständigt efterskänkande av statens kontraktsoenliga rättigheter. Och vid detta tillfälle syntes det ej bliva utan betydelse, om beloppen i fråga passerat riksstaten eller ej. Järnvägsstyrelsen framhöll vidare såsom beaktansvärt, att frakttillägget icke omfattade blott den garanterade minimiavkastningen å malmbanans kapital utan jämväl täckning av uppstående driftsförlust. Den av riksräkenskapsverket ifrågasatta anordningen innebure, att av överskottet från det övriga statsbanenätet inemot hälften skulle tagas i anspråk för täckning av direkt driftsförlust å malmbanan, ett förhållande, vilket förefölle järnvägsstyrelsen orimligt.

Chefen för finansdepartementet uttalade i statsrådsprotokollet till 1933 års statsverksproposition, att han visserligen icke underskattade betydelsen av de invändningar, som järnvägsstyrelsen ur synpunkten av statens järnvägars intressen framställt mot riksräkenskapsverkets ståndpunkt. Även med beaktande av nämnda invändningar ansåge sig likväl departementschefen icke kunna förorda, att täckning för det underskott i driftinkomsterna från malmbanan, vilket uppstode så länge malmbolaget vore nödsakat begagna sig av rätten till anstånd med frakttilläggets gäldande, också för då förestående budgetår bereddes genom lånemedelsanslag.

Då nu järnvägsstyrelsen i sin ovan intagna skrivelse närmare utvecklatsin uppfattning angående frakttilläggets inräknande i det å riksstaten uppförda överskottet av statsbanedriften, har riksräkenskapsverket ansett sig böra särskilt yttra sig i denna fråga.

Riksräkenskapsverket vill icke förneka, att åtskilligt talar för den av järnvägsstyrelsen hävdade uppfattningen. Ett vägande skäl härför utgöres av vad som, på sätt järnvägsstyrelsen återgivit, uttalades av dåvarande chefen för finansdepartementet vid framläggandet för 1932 års riksdag av förslaget om anslag för täckande av frakttillägget för samma år. Då riksräkenskapsverket likväl ställde sig avvisande mot ett uppreparande av enahanda förfarande beträffande 1933 års tillägg, berodde detta främst därpå, att det syntes riksräkenskapsverket vara mindre sunt att genom ett lånemedelsanslag bereda statens järnvägar ersättning för utebliven förräntning av viss del av det i statsbanorna investerade kapitalet. I sin ovanberörda skrivelse av december 1932 har järnvägsstyrelsen emellertid främst riktat sig mot, att överskottet av statsbanenätet i övrigt skulle tagas i anspråk för täckning av direkt driftsförlust å malmbanan.

Det vill synas riksräkenskapsverket, att i anslutning till detta uttalande en viss skillnad i nu förevarande avseende skulle kunna göras mellan å ena sidan den del av frakttillägget, som är avsett att täcka själva

driftkostnaderna å malmbanan, samt å andra sidan frakttillägget i övrigt.

Det måste givetvis ur statens järnvägars synpunkt anses i hög grad otillfredsställande, att resultatet av statsbanedriften såsom helhet skall dragas ned genom förlusten å malmbanan, då statens järnvägar har en fordran på vederbörande trafikant, vilken mer än täcker förlusten. Vad åter frakttillägget i övrigt angår, är att märka att för närvarande avsevärda delar av statsbanenätet icke lämna någon avkastning. Förden skull synes det icke kunna resas någon mera befogad erinran mot att statens järnvägars fordran för förräntning av malmbanekapitalet icke omedelbart göres disponibelt.

Riksräkenskapsverket vill i detta sammanhang framhålla, att liksom ämbetsverket — i motsats till järnvägsstyrelsen — anser det vara utan betydelse för det slutliga utbekommandet av frakttillägget från malm-bolaget, om anslag för tilläggets provisoriska täckning anvisas å riksstaten eller ej, så är det enligt ämbetsverkets förmenande ur samma synpunkt betydelselöst, om nu å riksstaten anvisas medel för täckande allenast av den del av frakttillägget, som motsvarar den direkta driftsförlusten.

Därest det av riksräkenskapsverket sålunda antydda tillvägagångssättet skulle finnas vara godtagbart, torde frågan budgettekniskt sett böra lösas i huvudsaklig anslutning till vad som tillämpades för budgetåret 1932/1933. Under utgifter för kapitalökning, fonden för förslag till statsverket, borde sålunda för budgetåret 1934/1935 anvisas ett lånemedelsanslag för täckande av viss statens järnvägars fordran hos Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag, till belopp motsvarande den beräknade driftsförlusten å malmbanan under år 1934. Därest anslaget begränsas till att avse den direkta driftsförlusten, synes anslaget kunna givas förslagsanslags natur. För budgetåret 1934/1935 skulle för sådant fall anvisas ett förslagsanslag av 5 miljoner kronor, med vilket belopp samtidigt överskottet av statens järnvägar skulle höjas.

Järnvägsstyrelsen har såsom nämnt föreslagit, att jämväl frakttilläggen för åren 1932 och 1933 — för förstnämnda år i den mån täckning ej redan skett — skulle regleras genom anslag å riksstaten för 1934/1935. Med tillämpning av det utav riksräkenskapsverket ovan angivna förfaringssättet skulle något frakttillägg för år 1932 ej återstå att täcka, utan skulle i stället uppstå ett överskjutande belopp ungefärligen motsvarande driftsförlusten för år 1933. Skulle den av riksräkenskapsverket förordade lösningen icke anses godtagbar, bör åter enligt ämbetsverkets mening för fullföljande av det syfte, som låg till grund för beviljandet av berörda anslag för budgetåret 1932/1933, anvisas ett fyllnadsanslag av 1.3 miljoner kronor, varigenom statens järnvägar skulle sättas i tillfälle att, såsom avsett var, inleverera hela frakttillägget för år 1932.

Ehuruväl riksräkenskapsverket alltså håller före, att särskilda åtgärder böra vidtagas för provisoriskt täckande av driftsförlusten å malmbanan,

84 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

anser sig dock riksräkenskapsverket, med hänsyn till den ståndpunkt, som intogs av chefen för finansdepartementet vid framläggandet av inkomstberäkningen för budgetåret 1933/1934, nu icke böra framställa något yrkande, att inkomsten av statens järnvägar skall för nästkommande budgetår beräknas enligt annan princip än som tillämpats i nu gällande riksstat.

Riksräkenskapsverket har fördenskull i inkomsttabellen uppfört överskottet av statens järnvägar med 7,000,000 kronor.

Statens vattenfallsverk.

Överskottet för statens vattenfallsverk har i riksstaten beräknats och enligt budgetredovisningen influtit med:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929.....	15,200,000	15,893,165	— 1,669,282
» 1929/1930.....	15,300,000	17,467,024	+ 1,573,859
» 1930/1931.....	16,000,000	16,364,859	— 1,102,165
» 1931/1932.....	15,550,000	16,270,621	— 94,238
» 1932/1933.....	16,000,000	16,567,114	+ 296,493
» 1933/1934.....	17,000,000	.	.

I underdånig skrivelse den 24 november 1933 har vattenfallsstyrelsen framlagt förslag till beräkning av det inkomstöverskott å statens vattenfallsverks rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1934/1935. Styrelsen yttrar sig härvid sålunda:

»Vattenfallsstyrelsen har beräknat statens vattenfallsverks driftöverskott för kalenderåret 1934 i enlighet med nedanstående tabell:

	Inkomster	Drift- kostnader	Överskott
<i>Kraftverk.</i>			
Centralblocket	26,295,000	12,245,000	14,050,000
Norrländska kraftverken.....	4,555,000	2,405,000	2,150,000
Säger	30,850,000	14,650,000	16,200,000
<i>Kanalverk.</i>			
Trollhätte kanalverk	1,260,000	1,005,000	255,000
Södertälje »	225,000	210,000	15,000
Säger	1,485,000	1,215,000	270,000
<i>Fastighetsförvaltning.</i>			
Diverse fastigheter	368,000	148,000	220,000
Fastigheter vid Göta älv.....	194,000	184,000	10,000
Säger	562,000	332,000	230,000
Summa kronor	32,897,000	16,197,000	16,700,000

Beträffande beräkningen av ifrågavarande driftöverskott må anföras följande.

Inkomsterna.

Beträffande *kraftverken* ha inkomsterna för år 1934 beräknats ökade med 1,350,000 kronor i förhållande till den för innevarande år lämnade beräkningen. Av denna ökning hänföra sig 1,150,000 kronor till energiinkomsterna och 150,000 kronor till ränteavkastningen å förnyelsefundsmedlen.

Visserligen är det att motse minskade energiinkomster från de elektrokemiska och elektrotermiska industrierna samt de norrbottniska malmfälten, men denna minskning motväges, såsom synes, mer än väl av beräknad ökning i kraftavsättningen till andra industrier, allmän distribution och elektrisk järnvägsdrift samt för reservkraftleveranser på grund av den knappa vattentillgång, som beräknas komma att råda under vintern 1934.

För *kanalverken* har beräknats en ökning av de för innevarande år relativt lågt beräknade inkomsterna med 54,000 kronor, varemot *fastighetsförvaltningens* inkomster beräknats minskade med 69,000 kronor, vilket belopp till stor del kompenseras av beräknad minskning i driftkostnaderna.

Driftkostnaderna.

I sitt samtidigt avlätna förslag till driftkostnadsstat för statens vattenfallsverk under år 1934 har vattenfallsstyrelsen beräknat driftkostnaderna för nämnda år till 16,197,000 kronor, innebärande en ökning av 1,590,000 kronor i förhållande till den för innevarande år fastställda driftkostnadsstaten.

Härvid ha *kraftverkens* driftkostnader beräknats ökade med 1,655,000 kronor, varav ett belopp av 1,140,000 kronor utgör beräknad ökning av motsvarande kostnader, inklusive bränsleförbrukning, vid Västerås ångkraftverk med hänsyn till ovan berörda vattenbrist. Däremot ha *kanalverkens* och *fastighetsförvaltningens* driftkostnader beräknats minskade med 16,000 respektive 49,000 kronor.

Av ovannämnda på kalenderåret 1934 belöpande driftöverskott torde, med hänsyn till förenämnda vattenbrist, endast 3,400,000 kronor komma att från kraftverken inlevereras till statsverket under budgetåret 1933/1934. Om åter normal vattentillgång kommer att råda under år 1935, torde utav sistnämnda års överskott för kraftverken ett belopp av 4,200,000 kronor kunna inlevereras under budgetåret 1934/1935, i vilket fall den totala inlevereringen från kraftverken under nämnda budgetår skulle uppgå till 16,200,000 + 800,000 = 17,000,000 kronor.

I enlighet med vad sålunda anförts får vattenfallsstyrelsen föreslå, att det inkomstöverskott å statens vattenfallsverks rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1934/1935, beräknas på följande sätt:

Statens vattenfallsverk:

Kraftverk	kronor	17,000,000
Kanalverk	»	270,000
Fastighetsförvaltning	»	230,000

Summa kronor 17,500,000»

86 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

Med biträdande av vattenfallsstyrelsens sålunda framställda förslag får riksräkenskapsverket hemställa, att inkomsterna från kraftverken, kanalverken och fastighetsförvaltningen för budgetåret 1934/1935 beräknas till respektive 17,000,000 kronor, 270,000 kronor och 230,000 kronor och alltså för statens vattenfallsverk såsom helhet till 17,500,000 kronor.

Domänverket.

Överskottet för domänverket har i riksstaten beräknats och enligt budgetredovisningen influtit med:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	11,000,000	12,967,564	— 1,700,335
» 1929/1930	12,000,000	13,254,165	+ 286,601
» 1930/1931	14,200,000	11,609,745	— 1,644,420
» 1931/1932	9,000,000	3,908,522	— 7,701,223
» 1932/1933	3,500,000	6,978,472	+ 3,069,950
» 1933/1934	3,500,000	.	.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 4 december 1933 har domänstyrelsen rörande beräkandet av ifrågakvarande titel för budgetåret 1934/1935 anført följande:

»De inkomster, som tillföras statens domäners fond, utgöras i huvudsak av inkomster från statsskogarna ävensom, i mindre utsträckning, av inkomster från statens jordbruksdomäner. Under det att inkomsterna för de senare äro jämförelsevis konstanta, kunna däremot inkomsterna från statsskogarna visa högst väsentliga växlingar under skilda år allt efter utvecklingen av läget på världsmarknaden för trävaror och pappersmassa.

Läget på dessa marknader, som under 1932 var tryckt, har under innevarande år visat förbättring. I vilken omfattning denna förbättring av marknadsläget kommer att fortbestå är givetvis mycket vanskligt att nu förutsäga. Styrelsen har emellertid ansett sig kunna utgå från det antagandet, att marknadsläget under nästa år blir i stort sett oförändrat.

Med utgångspunkt härifrån beräknar styrelsen 1934 års bruttoinkomst från statens skogar och domäner till 35 miljoner kronor. De häremot svarande utgifterna har styrelsen beräknat till 25 miljoner kronor, därvid styrelsen förutsatt att för 1934 avsättning till förnyelsefonden äger rum med 1 miljon kronor. Överskottet för 1934 beräknar styrelsen alltså till skillnaden mellan nyssnämnda inkomster och utgifter, eller 10 miljoner kronor. I riksstaten för budgetåret 1934/1935 torde alltså överskottet för domänverket böra upptagas till 10 miljoner kronor att inlevereras före den 1 juli 1935.»

Med hänsyn till vad domänstyrelsen sålunda anført, hemställer riksräkenskapsverket, att inkomsterna från domänverket i riksstaten för budgetåret 1934/1935 upptagas till 10,000,000 kronor.

Statens reproduktionsanstalt.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång -- kronor
Budgetåret 1928/1929	20,000	14,207	— 10,102
» 1929/1930	20,000	29,730	+ 15,523
» 1930/1931	15,000	11,649	— 18,081
» 1931/1932	100	15,000	+ 3,351
» 1932/1933	25,000	34,038	+ 19,038
» 1933/1934	30,000	.	.

Nedsättningen av riksstatsbeloppet för budgetåren 1930/1931 och 1931/1932 var föranledd av utgiftsökning på grund av reproduktionsanstaltens flyttning till nya lokaler.

I underdånig skrivelse den 27 oktober 1933 har lantmäteristyrelsen beräknat inkomstöverskottet å statens reproduktionsanstalts rörelse för budgetåret 1934/1935 till 25,000 kronor.

Riksräkenskapsverket har icke funnit anledning föreligga att föreslå ändring av det nuvarande riksstatsbeloppet och har i överensstämmelse härmed i inkomsttabellen uppfört inkomstiteln statens reproduktionsanstalt med 30,000 kronor.

II. Statens aktier.

Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag.

För nedanstående budgetår har utdelningen från detta bolag sammanlagt beräknats till och influtit med följande belopp:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång -- kronor
Budgetåret 1928/1929	6,000,000	5,337,247	+ 71,323
» 1929/1930	12,475,000	11,445,582	+ 6,108,335
» 1930/1931	13,000,000	12,551,663	+ 1,106,081
» 1931/1932	6,000,000	6,165,883	— 6,385,780
» 1932/1933	100	— 1,405,217	— 7,571,100
» 1933/1934	100	.	.

Den ovan redovisade inkomstökningen för budgetåret 1929/1930 var en följd av 1927 års malmavtal, vilket på grund av arbetskonflikt under år 1928 först under sagda budgetår kom att öva inverkan på statens inkomster från bolaget. Inkomstminskningen från och med budgetåret 1931/1932 har föranletts av det ekonomiska krisläget. Det för budgetåret 1932/1933 redovisade underskottet avser av staten erlagda kommunalutskylder för från malmbolaget uppburen royalty. För bestridande under innevarande budgetår av utgående skatter av nämnda slag hava beräknats medel å det under sjunde huvudtiteln uppförda anslaget till staten åliggande kommunala och andra utskylder.

88 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

Vid av riksräkenskapsverket under hand gjord förfrågan hos ledningen för malmbolaget har upplysts, att bolaget icke kan förväntas tillföra staten några inkomster under budgetåret 1934/1935.

Riksräkenskapsverket har med anledning härav i inkomsttabellen upptagit förevarande inkomsttitel med allenast ett formellt belopp av 100 kronor.

Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	3,770,000	3,770,000	—
» 1929/1930	3,770,000	3,770,000	—
» 1930/1931	8,120,000	8,120,000	+ 4,350,000
» 1931/1932	1,595,000	1,595,000	— 6,525,000
» 1932/1933	1,595,000	1,595,000	—
» 1933/1934	11,595,000	.	.

Den stora ökningen av inkomsten under budgetåret 1930/1931 är att återföra på tillfällig utdelning å statens aktieinnehav i samband med den vid 1930 års riksdag beslutade organisationsförändringen i fråga om bolaget. Genom angivna riksdagsbeslut nedsattes för följande år utdelningen å statens stamaktier i monopolbolaget från 13 till 5 1/2 procent. Jämväl för budgetåret 1933/1934 har beslutats en extra utdelning, uppgående till 10 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1933 har aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet beräknat den staten under budgetåret 1934/1935 tillkommande utdelningen å stamaktiekapitalet till sistnämnda belopp.

Riksräkenskapsverket har i inkomsttabellen upptagit titeln till 1,595,000 kronor.

III. Statens utlåningsfonder.

Överskotten från statens utlåningsfonder, inklusive den under särskild rubrik tidigare upptagna fonden för låneunderstöd, hava för nedanstående år sammanlagt beräknats till, respektive redovisats med följande belopp:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1928/1929	11,643,150	11,444,547	+ 916,524
» 1929/1930	12,724,600	13,194,876	+ 1,750,329
» 1930/1931	13,860,400	13,300,533	+ 105,657
» 1931/1932	13,570,800	13,194,993	— 105,540
» 1932/1933	13,117,000	12,971,636	— 223,357
» 1933/1934	15,086,900	.	.

I anslutning till riksräkenskapsverket delgivna, i statskontoret respektive riksgäldskontoret verkställda beräkningar har riksräkenskapsverket i inkomsttabellen upptagit nedanstående belopp såsom överskott från statens utlåningsfonder, bland vilka numera även statens bostadslånefond ingår. Anmärkas må, att det för egnahemslånefonden uppförda överskottet, enligt vad riksräkenskapsverket under hand från statskontoret inhämtat, beräknats under förutsättning, att de för innevarande år tillfälligt nedsatta räntesatserna å egnahemslån komma att tillämpas även under år 1934.

Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	kronor	100,000
Statens bostadslånefond	»	3,000,000
Allmänna järnvägslånefonden	»	600,000
Bibanelånefonden	»	100
Vattenkraftslånefonden	»	390,000
Allmänna byggnadslånefonden	»	10,000
Luftfartslånefonden	»	35,000
Studielånefonden	»	35,000
Statens avdikningslånefond	»	940,000
Egnahemslånefonden	»	8,000,000
Fiskerilånefonden	»	105,000
Dräneringsfonden	»	100
Norrländska nyodlingsfonden	»	10,000
Jordförmedlingsfonden	»	10,000
Lånefonden för inköp av ädla avelsston	»	100
Lånefonden för inköp av avelshingstar av ardenneras	»	100
Täckdikningslånefonden	»	170,000
Allmänna nyodlingsfonden	»	15,000
Statens mejerilånefond	»	160,000
Kraftledningslånefonden	»	600,000
Gödselvårdslånefonden	»	15,000
Statens fjäderfållånefond	»	2,000
Hemslöjdslånefonden	»	4,000
Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsför- bättringslånefond	»	4,000
Lånefonden för inköp av renar	»	100
Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond	»	1,000
Spannmålslagerhusfonden	»	15,000
Spannmålskreditfonden	»	60,000
Statens kalkbrukslånefond	»	2,000
Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	»	10,000
Kommunskogslånefonden	»	100
Statens slakterilånefond	»	25,000
Hantverkslånefonden	»	12,000

90 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

Lånefonden för ackordslån och förlagslån åt hantverkare	kronor	25,000
Rederilånefonden	»	900,000
Industrilånefonden	»	150,000
Fonden för låneunderstöd	»	575,000

Sammanlagt kunna överskotten från statens utlåningsfonder sålunda beräknas till 15,980,600 kronor.

IV. Statsverkets fond av rusdrycksmedel.

Överskotten från denna fond hava utgjort:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång— kronor
Budgetåret 1928/1929	3,400,000	3,939,175	+ 309,745
» 1929/1930	4,000,000	4,322,295	+ 383,120
» 1930/1931	4,300,000	4,412,012	+ 89,717
» 1931/1932	4,600,000	4,715,749	+ 303,737
» 1932/1933	4,500,000	4,661,715	— 54,034
» 1933/1934	950,000	.	.

Sedan 82.⁸³ miljoner kronor av fondens tillgångar tagits i anspråk för finansiering av tilläggsstaten för budgetåret 1932/1933, uppgick fondens kapitalbehållning vid utgången av nämnda budgetår till 20 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har, i anslutning till av statskontoret verkställd beräkning, i inkomsttabellen för budgetåret 1934/1935 upptagit inkomsten av statsverkets fond av rusdrycksmedel till 900,000 kronor.

C. Andel i riksbankens vinst.

De beräknade och redovisade inkomsterna & förevarande titel hava utgjort:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor
Budgetåret 1928/1929	13,900,000	13,900,000
» 1929/1930	17,000,000	17,000,000
» 1930/1931	19,000,000	19,000,000
» 1931/1932	16,000,000	16,000,000
» 1932/1933	14,000,000	14,000,000
» 1933/1934	27,000,000	.

Att den beräknade inkomsten för budgetåret 1933/1934 upptagits till så stort belopp som 27 miljoner kronor sammanhänger med den av 1933 års riksdag beslutade omläggningen i fråga om riksbanksvinstens disponerande för riksstaten, varigenom vid själva övergången till den nya ordningen kunnat i riksstaten upptagas andel i riksbanksvinsten för två kalenderår, nämligen 14 miljoner kronor för år 1932 samt 13 miljoner kronor för år 1933. För budgetåren från och med 1934/1935 skall enligt nämnda beslut för riksstaten disponeras andel i vinsten avseende det kalenderår, som utlöper under budgetåret.

Då säkra utgångspunkter för beräkning av riksbanksvinsten för år 1934 givetvis saknas, har riksräkenskapsverket ansett sig böra för budgetåret 1934/1935 upptaga inkomsttiteln till samma belopp, vartill vinstandelen för år 1933 beräknats, eller *13,000,000* kronor.

D. Riksgäldskontorets inkomstmedel.

Förevarande inkomsttitel, vilken uppförts i riksstaten från och med budgetåret 1932/1933, var från början i första hand avsedd för redovisning av ränteinkomster å de av 1932 års riksdag beviljade lånen till Skandinaviska kreditaktiebolaget. Å titeln redovisas jämväl de riksgäldskontorets ränteinkomster m. m., vilka förut ingått bland »diverse inkomster». För budgetåren 1932/1933 och 1933/1934 har titeln i riksstaten uppförts med respektive 11,550,000 och 12,100,000 kronor. Den behållna inkomsten för förstnämnda budgetår utgjorde 9,397,697 kronor.

I en riksräkenskapsverket delgiven, till finansdepartementet avlämnad förslagsberäkning har riksgäldskontoret uppskattat bruttoinkomsterna för budgetåret 1934/1935 å här ifrågavarande inkomsttitel till sammanlagt 22,309,995 kronor. Då emellertid titeln torde komma att belastas med vissa utgifter, har riksgäldskontoret beräknat den behållna inkomsten till 21,875,000 kronor. Anledningen till den beräknade höjningen av inkomsten är att finna däri, att förutom löpande inkomster ett belopp å 12,056,300 kronor, utgörande nominella värdet av de obligationer av 1923 års premieobligationslån, å vilka vinst utfallit och vilka till följd därav icke skolat inlösas, uppförts såsom inkomst för budgetåret 1934/1935.

Under hänvisning till nämnda förslagsberäkning får riksräkenskapsverket hemställa, att titeln riksgäldskontorets inkomstmedel i riksstaten för budgetåret 1934/1935 uppföres med ett belopp av *21,875,000* kronor.

E. I anspråk tagna kapitaltillgångar.

I underdånig skrivelse den 7 november 1933 har riksräkenskapsverket föreslagit, att beträffande anslag för verkliga utgifter måtte för budgetens finansiering tagas i anspråk obehövlige reservationer å anslag med ett sammanlagt belopp av 149,365 kronor 92 öre. Av reservationer å kapitalökningsanslag, anvisade av andra statsinkomster än lånemedel, har riksräkenskapsverket icke räknat med något disponibelt belopp för riksstaten för budgetåret 1934/1935. Då emellertid vid upprättandet av budgetredovisningen för budgetåret 1934/1935 anslagsrester kunna komma att kvarstå å sådana äldre anslag, för vilka dispositionsrätt för det därpå följande budgetåret icke medgivits i enlighet med föreskrifterna i kungörelsen den 14 juni 1928 (nr 209) med vissa bestämmelser angående äldre reservationsanslag, synes för vederbörlig redovisning härav jämväl under budgetåret 1934/1935 böra uppföras titeln reservationer å anslag för kapitalökning med ett förslagsbelopp av 100 kronor.

I en riksräkenskapsverket delgiven förslagsberäkning över riksgäldskontorets inkomster har beräknats, att av allmänna byggnadslånefondens medel 25,200 kronor kunna tagas i anspråk för riksstaten under nästkommande budgetår.

Riksräkenskapsverket har på grund av vad sålunda anförts i inkomsttabellen uppfört i anspråk tagna kapitaltillgångar med följande belopp:

Reservationer å anslag för verkliga utgifter	kronor 149,365
Reservationer å anslag för kapitalökning	» 100
Statens produktiva fonder	» 25,200.

F. Lånemedel.

Såsom framgår av riksräkenskapsverkets ovanberörda skrivelse den 7 november 1933, räknar ämbetsverket icke med några disponibla reservationer av lånemedelsanslag för riksstaten för budgetåret 1934/1935. I enlighet med vad som under föregående avdelning anförts rörande uppförande av inkomstbelopp för reservationer å kapitalökningsanslag, anvisade av andra statsinkomster än lånemedel, uppföres titeln i anspråk tagna reservationer av lånemedelsanslag med ett förslagsbelopp av 100 kronor.

Beträffande inkomsterna under rubriken återbetalningar har riksgäldskontoret upptagit följande återlevererade, för sina ursprungliga ändamål ej erforderliga lånemedel såsom tillgängliga för nästkommande budgetårs riksstat, nämligen:

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 93

Postverket	kronor	90,000: —
Telegrafverket	»	267,074: 16
Statens järnvägar	»	6,358: 26
Statens vattenfallsverk	»	801,318: 75
Allmänna järnvägslånefonden	»	500,000: —
Fonden för låneunderstöd	»	711,640: 06
Fonden för anordnande av spannmålslagerhus och kylhus	»	48,000: 11
Fonden för varukredit	»	709,327: 24
Fonden för förlag till statsverket	»	3,296,794: 64
Summa kronor		6,430,513: 22.

Då riksräkenskapsverket saknar anledning att yttra sig om inkomstiteln »övriga lånemedel», har ämbetsverket i inkomsttabellen uppfört inkomsterna av lånemedel sålunda:

I anspråk tagna reservationer	kronor	100
Återbetalningar	»	6,430,513
Övriga lånemedel	»	.

En sammanställning av slutresultaten av riksräkenskapsverkets beräkningar rörande de verkliga inkomsterna för budgetåret 1934/1935 återfinnes i den förut omnämnda, till inkomstberäkningen fogade bilagan B. För jämförelse hava i sammanställningen jämväl införts motsvarande inkomstsummor enligt riksstaten för budgetåret 1933/1934. Vad inkomstitlarnas hänförande till specialbudgeter beträffar, har i förhållande till riksstaten för innevarande år allenast den ändringen vidtagits, att den för budgetåret 1934/1935 nytillkomna riksstatsinkomstiteln slaktdjursavgifter upptagits bland de för detta budgetår redovisade specialbudgeterna.

Ur sammanställningen inhämtas följande.

Vad först angår de till allmänna budgeten hörande inkomsterna, överstiger den av riksräkenskapsverket för budgetåret 1934/1935 beräknade inkomstsumman, 678.3 miljoner kronor, motsvarande i riksstaten för budgetåret 1933/1934 upptagna inkomster med 8.0 miljoner kronor.

De egentliga statsinkomsterna förete en ökning av 6.9 miljoner kronor i förhållande till motsvarande riksstatsbelopp för budgetåret 1933/1934. Av de egentliga statsinkomsterna hava skatter och uppbörd i statens verksamhet beräknats stiga med respektive 8.2 och 0.8 miljoner kronor, medan diverse inkomster beräknats sjunka med 2.1 miljoner kronor. Inkomsterna av statens produktiva fonder hava i riksräkenskapsverkets inkomstberäkning höjts med 5.3 miljoner kronor i förhållande till motsvarande riksstatsbelopp för budgetåret 1933/1934. Av de produktiva fonderna hava inkomsterna av statens affärsverksamhet beräknats stiga med

94 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

14.5 miljoner kronor. Statens utlåningsfonder och statsverkets fond av rusdrycksmedel utvisa tillsammans tagna en nettoökning av 0.8 miljoner kronor, medan statens aktier sänkts med 10.0 miljoner kronor. Andel i riksbankens vinst har beräknats sjunka med 14.0 miljoner kronor och riksgäldskontorets inkomstmedel stiga med 9.8 miljoner kronor.

Beträffande de till specialbudgeterna hänförliga inkomstitlarna överstiger det av riksräkenskapsverket för budgetåret 1934/1935 beräknade summabeloppet, 98.1 miljoner kronor, det i riksstaten för budgetåret 1933/1934 upptagna motsvarande beloppet med 10.2 miljoner kronor.

Slutsumman av de för budgetåret 1934/1935 beräknade inkomstitlarna å skattebudgeten, 776.4 miljoner kronor, överstiger summan för motsvarande titlar enligt riksstaten för budgetåret 1933/1934 med 18.2 miljoner kronor.

Stockholm den 8 december 1933.

Underdånigst

Erik Stridsberg

P. S. Runemark

TABELLER

Utfallet av riksstaten för

Miljoner

	I riksstat och till- läggsstat upp- tagna belopp	Utfallet enligt budget- redovis- ningen	Netto- över- skott	Netto- under- skott
Skattebudgeten.				
<i>Allmänna budgeten.</i>				
Inkomster:				
1. Verkliga inkomster:				
a. Egentliga statsinkomster	557.83	541.73	—	15.60
b. Inkomster av statens produktiva fonder	90.49	89.48	—	1.06
c. Andel i riksbankens vinst	14.00	14.00	—	—
d. Riksgäldskontorets inkomstmedel	11.55	9.40	—	2.15
Säger för verkliga inkomster	673.87	654.56	—	18.81
2. I anspråk tagna kapitaltillgångar:				
a. Reservationer å anslag	0.08	0.82	0.24	—
b. Statens produktiva fonder	83.02	82.86	—	0.16
c. Fonden för statsskuldens amortering	60.00	60.00	—	—
Säger för i anspråk tagna kapitaltillgångar	143.10	143.18	0.08	—
Säger för inkomster	816.47	797.74	—	18.73
Nettounderskott täckt av kassafonden	—	29.95		
Summa	816.47	827.69		
<i>Specialbudgeterna.</i>				
1. Utjämningskatt och viss del av stämpelmedel (hälften av lotterivinstskatten)	5.30	6.21	0.91	—
2. Automobilskattemedel	80.00	72.78	—	7.22
3. Uppbörd i statens verksamhet att direkt överföras till särskilda diversemedelsfonder	2.61	2.74	0.13	—
4. Inkomster av statsverkets fond av rusdrycksmedel...	4.50	4.66	0.16	—
5. I anspråk tagna kapitaltillgångar av statsverkets fond av rusdrycksmedel	4.98	4.95	0.02	—
Säger för inkomster	97.34	91.34	—	6.00
Summa	97.34	91.34		
<i>Sammanlagda skattebudgeten.</i>				
Inkomster	913.81	889.08	—	24.73
Nettounderskott täckt av kassafonden	—	29.95		
Tillsammans	913.81	919.03		
Lånebudgeten.				
Lånemedel:				
1. I anspråk tagna reservationer	0.11	0.49	0.38	—
2. Återbetalningar	2.96	2.96	—	—
3. Övriga lånemedel	176.80	175.92	—	0.88
Säger för lånemedel	179.87	179.87	—	—
Summa	179.87	179.87		
Totala budgeten.				
Inkomster	1,093.18	1,068.45	—	24.73
Nettounderskott täckt av kassafonden	—	29.95		
Tillsammans	1,093.18	1,098.40		

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935. 97

budgetåret 1932/1933.

Bilaga A.

kronor.

	I riksstat och till- läggsstat upp- tagna belopp	Utfallet enligt budget- redovis- ningen	Netto- bespa- ring	Netto- mer- utgift
Skattebudgeten.				
<i>Allmänna budgeten.</i>				
Utgifter:				
1. Verkliga utgifter:				
a. Utgifter utom räntor å statsskulden m. m.	629.91	625.95	3.96	—
b. Räntor å statsskulden m. m.	91.74	91.65	0.09	—
Säger för verkliga utgifter	721.65	717.60	4.05	—
2. Utgifter för kapitalökning:				
a. Statens produktiva fonder	6.22	5.91	0.31	—
b. Statens övriga fonder (exklusive statsverkets kassafond).....	5.00	5.01	—	0.01
c. Avbetalning å statsskulden	8.00	8.00	—	—
d. Statsverkets kassafond	75.60	75.60	—	—
Säger för utgifter för kapitalökning	94.82	94.52	0.30	—
Säger för utgifter	816.47	812.12	4.35	—
Nettoökning av till inkomstsidan icke omförda reserva- tioner å anslag	—	15.57		
Summa	816.47	827.69		
<i>Specialbudgeterna.</i>				
1. Avsättning till skatteutjämningsmedlens fond	5.80	6.21	—	0.91
2. Avsättning till automobilskattemedelsfonden	80.00	69.54	10.46	—
3. Avsättning till bankinspektionens m. fl. fonder	2.61	2.74	—	0.13
4. Avsättning till statsverkets fond av rusdrycksmedel	4.50	4.66	—	0.16
5. Anslag att utgå av statsverkets fond av rusdrycks- medel	4.98	5.12	—	0.19
Säger för utgifter	97.84	88.27	9.07	—
Nettoökning av till inkomstsidan icke omförda reserva- tioner å anslag	—	3.07		
Summa	97.84	91.34		
<i>Sammanlagda skattebudgeten.</i>				
Utgifter	913.81	900.39	13.42	—
Nettoökning av till inkomstsidan icke omförda reserva- tioner å anslag	—	18.64		
Tillsammans	913.81	919.03		
Lånebudgeten.				
Utgifter för kapitalökning:				
1. Statens produktiva fonder	165.20	152.79	12.41	—
2. Statens övriga fonder	14.17	13.87	0.30	—
Säger för utgifter för kapitalökning	179.37	166.66	12.71	—
Nettoökning av till inkomstsidan icke omförda reserva- tioner å anslag	—	12.71		
Summa	179.37	179.37		
Totala budgeten.				
Utgifter	1,093.18	1,067.05	26.13	—
Nettoökning av till inkomstsidan icke omförda reserva- tioner å anslag	—	31.85		
Tillsammans	1,093.18	1,098.40		

98 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

Bilaga B.

Jämförelse mellan verkliga inkomster enligt riksstaten för budgetåret 1933/1934 och enligt riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

	Riks- staten 1933/1934	Inkomst- beräk- ningen 1934/1935	Netto- ökning 1933/1934—1934/1935	Netto- minskning 1933/1934—1934/1935
	Allmänna budgeten.			
1. Egentliga statsinkomster:				
Skatter	520,355,000	528,510,000	8,155,000	—
Uppbörd i statens verksamhet	12,071,000	12,896,000	825,000	—
Diverse inkomster	5,559,081	3,500,000	—	2,059,081
Säger	537,985,081	544,906,000	6,920,919	—
2. Inkomster av statens produktiva fonder:				
Statens affärsverksamhet	65,530,000	80,030,000	14,500,000	—
Statens aktier	11,595,100	1,595,100	—	10,000,000
Statens utlåningsfonder	15,086,900	15,980,600	893,700	—
Statsverkets fond av rusdrycksmedel ...	950,000	900,000	—	50,000
Säger	93,162,000	98,505,700	5,343,700	—
3. Andel i riksbankens vinst	27,000,000	13,000,000	—	14,000,000
4. Riksgäldskontorets inkomstmedel	12,100,000	21,875,000	9,775,000	—
Summa	670,247,081	678,286,700	8,039,619	—
Specialbudgeterna.				
1. Utjämningskatt och viss del av stämpel- medel (hälften av lotterivinstskatten) ...	5,300,000	5,200,000	—	100,000
2. Automobilskatte-medel	72,000,000	75,000,000	3,000,000	—
3. Accis å margarin samt skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl.....	8,000,000	13,500,000	5,500,000	—
4. Slaktdjursavgifter	—	1,800,000	1,800,000	—
5. Uppbörd i statens verksamhet att direkt överföras till särskilda diversemedels- fonder	2,615,000	2,595,000	—	20,000
Summa	87,915,000	98,095,000	10,180,000	—
Tillsammans.				
1. Egentliga statsinkomster	625,900,081	643,001,000	17,100,919	—
2. Inkomster av statens produktiva fonder ...	93,162,000	98,505,700	5,343,700	—
3. Andel i riksbankens vinst	27,000,000	13,000,000	—	14,000,000
4. Riksgäldskontorets inkomstmedel	12,100,000	21,875,000	9,775,000	—
Summa	758,162,081	776,381,700	18,219,619	—

Bilaga C.

Specifikation av statens inkomster för budgetåret 1934/1935.

		Kronor
A. Egentliga statsinkomster.		
I. Skatter:		
1. Mantalspenningar	1,050,000	
2. Prästerskapets till statsverket indragna tionde ..	1,410,000	
3. Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:		
a. Inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i>	122,000,000	
b. Extra inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i>	8,000,000	
c. Utjämningskatt, <i>bevillning</i>	3,700,000	
d. Utskiftningskatt, <i>bevillning</i>	200,000	
e. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	350,000	
f. Stämpelmedel, <i>bevillning</i> (därav arvsskatt och skatt för gåva 26,000,000 kronor)	55,000,000	189,250,000
4. Automobilskatte medel, <i>bevillning</i>		75,000,000
5. Tullar och acciser:		
a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	116,000,000	
b. Accis å silke, <i>bevillning</i>	1,000,000	
c. Accis å margarin, <i>bevillning</i>	9,500,000	
d. Skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl, <i>bevillning</i>	4,000,000	
e. Slaktdjursavgifter, <i>bevillning</i>	1,800,000	
f. Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	75,000,000	
g. Brännvinstillverkningskatt, <i>bevillning</i>	17,000,000	
h. Rusdrycksförsäljningsmedel, <i>bevillning</i> :		
α. Partihandelsbolag	8,000,000	
β. Detaljhandelsbolag	18,000,000	
i. Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, <i>bevillning</i>	80,000,000	
j. Maltsskatt, <i>bevillning</i>	27,000,000	357,300,000
		624,010,000
II. Uppbörd i statens verksamhet:		
1. Vattendomstolsavgifter	25,000	
2. Bidrag till försäkringsrådet och riksförsäkringsanstalten	1,020,000	
3. Avgifter för registrering av motorfordon	750,000	
4. Avgifter för besiktning av motorfordon	1,000,000	
5. Hyresmedel från under byggnadsstyrelsens vård stående egendomar	420,000	
6. Inkomst av myntning och justering	1,200,000	
7. Kontrollstämpelmedel	375,000	

100 Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1934/1935.

	Kronor
8. Bidrag till bankinspektionen	70,000
9. Bidrag till fondinspektionen	45,000
10. Bidrag till sparbanksinspektionen	85,000
11. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	200,000
12. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit	31,000
13. Inkomster av tandläkarinstitutet	335,000
14. Terminsavgifter från läroverken	1,200,000
15. Avgifter för granskning av biografbilder	135,000
16. Totalisatormedel	800,000
17. Inkomster av statens lagerhus och fryshus	115,000
18. Inkomster av statens centrala frökontrollanstalt	190,000
19. Fyr- och båkmedel	3,000,000
20. Lotspenningar	2,600,000
21. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	1,500,000
22. Bidrag till försäkringsinspektionen	95,000
23. Inkomster av statens provningsanstalt	300,000
	15,491,000
III. <i>Diverse inkomster</i>	3,500,000
<i>Säger för egentliga statsinkomster 643,001,000 kronor.</i>	
B. Inkomster av statens produktiva fonder.	
I. Statens affärsverksamhet:	
1. Postverket, <i>bevillning</i>	17,500,000
2. Telegrafverket	28,000,000
3. Statens järnvägar	7,000,000
4. Statens vattenfallsverk:	
a. Kraftverken	17,000,000
b. Kanalverken	270,000
c. Fastighetsförvaltningen	230,000
	17,500,000
5. Domänverket	10,000,000
6. Statens reproduktionsanstalt	30,000
	80,030,000
II. Statens aktier:	
1. Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag	100
2. Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	1,595,000
	1,595,100
III. Statens utlåningsfonder:	
1. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	100,000
2. Statens bostadslånefond	3,000,000
3. Allmänna järnväglånefonden	600,000
4. Bibanelånefonden	100
5. Vattenkraftslånefonden	390,000
6. Allmänna byggnadslånefonden	10,000
7. Luftfartslånefonden	35,000
8. Studielånefonden	35,000
9. Statens avdikningslånefond	940,000
10. Egnahemslånefonden	8,000,000
11. Fiskerilånefonden	105,000

		Kronor
12. Dräneringsfonden	100	
13. Norrländska nyodlingsfonden	10,000	
14. Jordförmedlingsfonden	10,000	
15. Lånefonden för inköp av ädla avelsston	100	
16. Lånefonden för inköp av avelshingstar av arden- nerras	100	
17. Täckdikningslånefonden	170,000	
18. Allmänna nyodlingsfonden	15,000	
19. Statens mejerilånefond	160,000	
20. Kraftledningslånefonden	600,000	
21. Gödselvårdslånefonden	15,000	
22. Statens fjäderfållånefond	2,000	
23. Hemslöjdslånefonden	4,000	
24. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bo- stadsförbättringslånefond	4,000	
25. Lånefonden för inköp av renar	100	
26. Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond	1,000	
27. Spannmålslagerhusfonden	15,000	
28. Spannmålskreditfonden	60,000	
29. Statens kalkbrukslånefond	2,000	
30. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motor- drift	10,000	
31. Kommunskogslånefonden	100	
32. Statens slakterilånefond	25,000	
33. Hantverkarslånefonden	12,000	
34. Lånefonden för ackordslån och förlagslån åt hant- verkare	25,000	
35. Rederilånefonden	900,000	
36. Industrilånefonden	150,000	
37. Fonden för låneunderstöd	575,000	15,980,600
IV. Statsverkets fond av rusdrycksmedel		900,000
Säger för inkomster av statens produktiva fonder 98,505,700 kronor.		
C. Andel i riksbankens vinst		13,000,000
D. Riksgäldskontorets inkomstmedel		21,875,000
E. I anspråk tagna kapitaltillgångar.		
1. Reservationer å anslag för verkliga utgifter	149,365	
2. Reservationer å anslag för kapitalökning	100	
3. Statens produktiva fonder	25,200	174,665
F. Lånemedel.		
1. I anspråk tagna reservationer	100	
2. Återbetalningar	6,430,513	
3. Övriga lånemedel
	Summa	.

Bilaga II.

Till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Finansdepartementet.

Fullmäktige i riksgäldskontoret få härmed överlämna förslagsvis uppgjorda beräkningar över de riksgäldskontorets inkomster och utgifter* under tiden 1 juli 1934—30 juni 1935, som böra upptagas i riksstaten för nämnda budgetår.

Utdrag av fullmäktiges protokoll vid behandlingen av detta ärende bifogas.

Stockholm den 23 november 1933.

KARL HILDEBRAND.

ANDERS ANDERSON.

GUST. ANDERSSON.

John Hägglund.

* Förslagsberäkningarna över riksgäldskontorets utgifter äro ej här avtryckta.
Bihang till riksdagens protokoll 1934. 1 saml. Nr 1 Del 3.

2 Riksgäldsfullmäktiges yttrande ang. riksgäldskontorets ställning.

Förslagsberäkning

över riksgäldskontorets inkomster, som böra upptagas i riksstaten för budgetåret 1934/1935.

Inkomster.

B. Inkomster av statens produktiva fonder.

III. Statens utlåningsfonder (överskott).

3. Allmänna järnvägs-lånefonden	kr.	600,000: —
4. Bibanelånefonden	»	100: —
6. Allmänna byggnadslånefonden	»	10,000: —
28. Spannmålskreditfonden	»	60,000: —
35. Fonden för låneunderstöd	»	575,000: —

D. Riksgäldskontorets inkomstmedel.... kr. 21,875,000: —

E. I anspråk tagna kapitaltillgångar.

3. b. Övriga fonder*

kr. 25,200: —

F. Lånemedel.

2. Återbetalningar

kr. 6,430,513: —

Rörande ovan beräknade inkomster för budgetåret 1934/1935 torde följande böra framhållas.

Under titeln »Riksgäldskontorets inkomstmedel» hava upptagits följande beräknade inkomster, nämligen:

Ränta å Skandinaviska Kreditaktiebolagets 5 $\frac{1}{2}$ % förlagslån av år 1932 å kr. 100,000,000: —	kr.	5,500,000: —
Ränta å lån till Skandinaviska Kreditaktiebolaget å högst kr. 75,000,000: — (efter 5 $\frac{1}{2}$ %).	»	4,125,000: —
Ränta å uppköpta statsobligationer.....	»	103,000: —
Ränta å Sveriges allmänna hypoteksbanks och Stockholms Intecknings Garanti A. B:s obligationer	»	15,000: —
Ränta å hos utländska banker innestående medel	»	1,000: —
Ränta å s. k. hjälpkrediter	»	26,000: —

* Allmänna byggnadslånefonden.

Riksgäldsfullmäktiges yttrande ang. riksgäldskontorets ställning. 3

Ränta per $\frac{2}{1}$ 1935 å trafikaktiebolaget Grängesberg— Oxelösunds skuld till statsverket enligt 1927 års malmavtal	kr.	330,695: 51
Preskriberade kuponger	»	12,000: —
Kursvinster å uppköpta obligationer (1890 kronor 34,000; 1899 kronor 107,000)	»	141,000: —
Nominella värdet av de obligationer av 1923 års premie- obligationslån, å vilka vinst utfallit och vilka till följd därav icke inlösas	»	12,056,300: —
		Kr. 22,309,995: 51

Då ifrågavarande titel kommer att belastas med utgifter, dels för för-
räntning av medel, som för förvaltning överlämnas till riksgäldskontoret
från statens domänverk och statens reproduktionsanstalt, dels ock för för-
valtningen av enskilda med statslån understödda järnvägar, vilkas ägare
försatts i konkurstillstånd eller likvidation, har ovanstående summa redu-
cerats till 21,875,000 kronor.

Under titeln »Lånemedel. Återbetalningar» hava upptagits följande till
riksgäldskontoret återlevererade, för sina ursprungliga ändamål ej erfor-
derliga lånemedel, nämligen:

Postverket.

Bostadshus för tjänstemän vid postverket, telegrafverket samt statens järnvägar och vattenfallsverk (R. 1921 Ufk. I. E. 1)	kr.	90,000: —
--	-----	-----------

Telegrafverket.

Till uppförande av bostadshus (R. 1920 Ufk.)	kr.	50,000: —
Telefonstationsbyggnad i Alingsås (R. 1927/ 28 Ufk. I. B. 2)	»	2,195: —
Telefonstationsbyggnad i kvarteret Pelar- backen större i Stockholm (R. 1927/ 28 Ufk. I. B. 5 och R. 1928/29 Ufk. I. B. 1)	»	151,648: 36
Telefonstationsbyggnad i kvarteret Adlern mindre i Stockholm (R. 1928/29 Ufk. I. B. 2)	»	62,611: —
Förråds-, garage- och verkstadsbyggnader i Göteborg (R. 1931/32 Ufk. I. B. 2)	»	619: 80 kr. 267,074: 16

Statens järnvägar.

Rullande materiel för malmtransporterna å malmbanan (R. 1930/31 Ufk. I. C. 15) ..	kr.	649: 59
Husbyggnader (R. 1921 Ufk. I. C. 15) ...	»	5,708: 67 kr. 6,358: 26

4 Riksgäldsfullmäktiges yttrande ang. riksgäldskontorets ställning.

Statens vattenfallsverk.

Förstärkning av rörelsekapitalet för statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning (T. 1920 Ufk. XII D. 10)	kr.	200,000: —	
Inventarier (R. 1919 Ufk. XII D. 7 och R. 1920 Ufk. XVI D. 17)	»	500,000: —	
Bostadshus för tjänstemän vid postverket, telegrafverket samt statens järnvägar och vattenfallsverk (R. 1921. Ufk. I. E. 1)	»	2,000: —	
Bostadshus för tjänstemän vid postverket, telegrafverket samt statens järnvägar och vattenfallsverk (R. 1920 Ufk. XII E. 1 och Bostadshus åt statens vattenfallsverks personal m. m. (R. 1920 XVI D. 14)	»	2,000: —	
Vissa förskottsinsbetalningar till Dalälvens regleringsförening (R. 1930/31 samt tidigare riksstater)	»	28,420: —	
Förskottsinsbetalningar för Öjesjöns reglering (R. 1928 29 Ufk. I. D. 3)	»	20,350: —	
Laxtrappa vid Norrfors kraftverk (R. 1931/32 Ufk. I. D. 9)	»	48,548: 75	kr. 801,318: 75
<i>Allmänna järnväglånefonden</i>			kr. 500,000: —

Fonden för låneunderstöd.

Lån åt företag för framställning av jordbrukskalk (R. 1923/24. Ufk. VII. 5)	kr.	1,388: 89	
Lån till Sydsvenska kraftaktiebolaget för utförande av kraftverksanläggning vid Karseforsen-Laholmsfallet (R. 1929/30. Ufk. III. 2)	»	78,688: 78	
Lån till d:o d:o (R. 1932/33. Ufk. III. 13)	»	31,562: 39	
Lån till A.-B. Svenska Amerikalinjen (R. 1926/27. Ufk. V. 5)	»	600,000: —	kr. 711,640: 06

Fonden för anordnande av spannmålslagerhus och kylhus.

Statens spannmålslagerhus och kylhus (T. 1920. Ufk. XIV)	kr.	48,000: 11
--	-----	------------

Fonden för varukredit.

Varukredit åt vissa nödlidande länder (T. 1921 Ufk. VIII)	kr.	709,327: 24
---	-----	-------------

Fonden för förlag till statsverket.

Täckande av förskjutna kostnader för uppförande av kasernetablissemang för vissa infanteriregementen (T. 1918 V u IV. G. 3)	kr.	2,139,500: —
---	-----	--------------

Riksgäldsfullmäktiges yttrande ang. riksgäldskontorets ställning. 5

Täckande av ett år 1907 till dåvarande kronprinsen utgivet förskott (T. 1918 Ufk. XVII. 1)	kr. 550,000: —
Täckande av förskjutna kostnader för uppförande av nybyggnad å egendomen nr 3 i kv. Europa inom Nikolai församling i Stockholm (T. 1918 Ufk. XVII. 2)....	» 470,000: —
Täckande av förskjutna kostnader för en ny tvättinrättning för hovhållningens räkning (T. 1918 Ufk. XVII. 3)	» 137,000: —
Täckande av viss statens järnvägars fordran hos statsverket enligt 1927 års malmavtal (R. 1928/29 Ufk. VI. 1)	» 294: 64 kr. 3,296,794: 64
	<hr/> Summa kronor 6,430,513: 22

Summan av återbetalningarna har avrundats till 6,430,513 kronor.

Stockholm i riksgäldskontorets kameralbyrå den 13 november 1933.

ANDERS ROSWALL.

K. Fr. Jernström.

6 Riksgäldsfullmäktiges yttrande ang. riksgäldskontorets ställning.

Utdrag av protokollet vid fullmäktiges i riksgäldskontoret sammankomst den 16 november 1933.

Närvarande:

Ordföranden herr HILDEBRAND,
vice ordföranden herr KOBE,
herrar TAMM,
A. ANDERSON,
G. ANDESSON och
LINDQVIST.

§ 8.

I och för avgivande till 1934 års riksdag av Kungl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behov hade från finansdepartementet under hand gjorts framställning därom, att fullmäktige måtte låta upprätta och till nämnda departement inkomma med en approximativ beräkning över sådana riksgäldskontorets inkomster och utgifter, som böra upptagas i riksstaten för budgetåret 1934/1935. I anledning härav hade riksgäldskommisarien på uppdrag av deputerade utarbetat förslag till sådan beräkning, vilken nu förelades fullmäktige.

Det beslöts att ifrågavarande beräkning skulle efter granskning av deputerade överlämnas till herr statsrådet och chefen för finansdepartementet.

Med åberopande av sin vid sammankomsten den 2 innevarande november, § 8 i protokollet över låneärenden, uttalade skiljaktiga mening beträffande fullmäktiges beslut rörande bokföring och disposition av den vinst, som uppkommit vid inlösen av 1923 års premieobligationslån, förklarade vice ordföranden herr Kobb sig anse, att berörda vinst icke bort uppföras såsom inkomst.

Som ovan.

Enligt protokollet.

Eric Ohlin.

1934 års statsverksproposition.

Utgifterna.

För flera huvudtitlar gemensamma frågor.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:ts
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1934.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden
UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO,
ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Härefter anmälas vissa för flera huvudtitlar gemensamma frågor.

Därvid anför statsministern:

1. Krisens motverkande samt näringslivets allmänna stödjande och utvecklande.

Vid framläggandet av finansplanen har chefen för finansdepartementet givit en översikt av det ekonomiska läget. Av denna framgår, att under det sistförflutna året en förbättring inträtt för vissa delar av näringslivet. Läget är emellertid alltjämt bekymmersamt.

För jordbrukets vidkommande ha de statliga åtgärderna och en god skörd förhindrat en fortgående försämring och till och med medfört lättnad i det av krisen vållade trycket, men svårigheterna äro alltjämt av den art, att det kräves en fortsatt effektivt stödjande politik från statsmakternas sida. Skogshanteringen, hantverket och fisket, liksom näringarna i övrigt, arbeta likaledes ännu under förhållanden, som påkalla särskilda ingripanden i olika former från regering och riksdag.

Den inträdda förbättringen i det ekonomiska läget har icke lett till en motsvarande nedgång i antalet hos arbetslöshetskommissionen rapporte-

rade arbetslösa. Sedan anmälningssiffran i januari 1933 nått kulmen med 189,225 anmälda ägde en avsevärd minskning rum under det följande halvåret och i slutet av juli var antalet rapporterade 138,855. Därefter ökades åter antalet och detta var i slutet av november 170,702. Denna stegring från sommarmånaderna till vintermånaderna är en för varje år vanlig företeelse. Den var i tendensen svagare under 1933 än 1932. Från juli till november sistnämnda år ökades de rapporterades antal med 52,294 eller med 55.2 procent av julisiffran. Under samma tid i fjol var ökningen 31,847 eller endast 23 procent. Motsvarande procenttal för enbart november voro respektive 19 och 3.6. Det totala antalet rapporterade arbetslösa var emellertid genomgående större under 1933 än under 1932.

Förhållandet är anmärkningsvärt och förtjänar uppmärksamhet när det gäller att bedöma såväl hjälpbehovet som hjälpens fördelning. Antalet hjälpansökningar torde i samma mån som tidigare avspegla det förefintliga hjälpbehovet. Det saknas verklig grund för antagandet att de under fjolåret beslutade och under senaste halvåret tillämpade förbättringarna ifråga om arbetslöshetshjälpen skulle ha animerat till ökade anmälningar eller minskat benägenheten att taga arbete i öppna marknaden. Den hittillsvarande rekordsiffran ifråga om rapporterade arbetslösa nåddes medan de förutvarande bestämmelserna ännu oförändrade tillämpades. Möjligheten att erhålla hjälp är på samma sätt och i samma grad som förut beroende av villighet att antaga erbjudet arbete. Prövningen av hjälpbehovet sker efter samma grunder som tidigare; ifråga om kontantunderstödet ha arbetspliktsbestämmelserna t. o. m. vunnit utsträckt tillämpning och praktiserades under sistlidne september i 70.3 procent av berörda kommuner mot i endast 12.5 procent under januari. Det måste alltså givas andra förklaringar till den alltjämt stora anmälningssiffran än de som understundom sökas i en större benägenhet att lita till det allmännas stöd.

Det föreligger icke tillräckligt material för bedömande av den förbättrade konjunkturons återverkningar på arbetslösheten. Den ökade sysselsättningsförmågan inom vissa industrier torde i första hand ha utnyttjats för att bereda de alltjämt anställda arbetarna en mera normal sysselsättning. Det har sålunda i första hand blivit en minskning i den temporära arbetslöshet som framträtt i en ofta betydande begränsning av arbetstiden för ett stort antal arbetare. Emellertid torde även en faktisk minskning i de helt arbetslösas antal ha ägt rum. Antalet arbetslösa inom fackorganisationerna har sedan i december 1932 varit i avtagande. Av hela medlemsantalet i de av den officiella statistiken omfattade fackföreningarna utgjorde de arbetslösa i december 1932 30.8 procent men i oktober 1933 endast 19.8 procent. Medan antalet hjälpsökande hos arbetslöshetskommissionen från januari till oktober i fjol minskat med icke fullt 13 procent har minskningen av de arbetslösa inom fackorganisationerna under samma tid varit nära 34 procent och medan från juli till oktober antalet hos arbetslös-

hetskommisionen anmälda ökats med 25,892 har siffran från fackorganisationerna *minskats* med 4,211.

Den faktiska minskningen i arbetslösheten skulle otvivelaktigt varit betydligt större om konflikten inom byggnadsindustrin hade kunnat bilägas. Hade konflikt icke rått skulle förmodligen, på grund av byggnadsarbetets säsongartade karaktär, den relativa ökningen i arbetslösheten under vintermånaderna varit större. Men de absoluta talen skulle genomgående ha blivit mindre genom sysselsättningen av arbetarna inom byggnadsindustrin och av denna beroende verksamheter liksom också genom den gynnsamma återverkan på det ekonomiska livet i allmänhet, som verksamheten inom en av våra betydelsefullaste nyckelindustrier utövar.

Till de, trots konjunkturförbättringen för vissa delar av industrin, alljämt synnerligen höga anmälningssiffrorna hos arbetslöshetskommisionen torde huvudsakligen tvenne förklaringar givas. Dels har inom förut i detta hänseende mindre berörda områden arbetslösheten ökats och dels har på grund av krisens långvarighet förut dold arbetslöshet kommit i dagen.

Till belysning av den förstnämnda orsaken torde en ytterligare jämförelse mellan arbetslösheten inom fackorganisationerna och antalet hos arbetslöshetskommisionen anmälda vara av intresse. I december 1931 uppgingo de arbetslösa inom fackorganisationerna till 106,556 medan hos arbetslöshetskommisionen voro anmälda 88,761. Antalet arbetslösa inom fackorganisationerna översteg alltså väsentligt hela antalet hos arbetslöshetskommisionen anmälda. Sedan har en anmärkningsvärd förskjutning ägt rum. Antalet arbetslösa inom fackorganisationerna utgjorde av hela antalet hos arbetslöshetskommisionen anmälda i januari 1932 88 procent, i oktober 1932 73 procent, i januari 1933 61 procent och i oktober 1933 47 procent. Från att i slutet av 1931 den förstnämnda kategorin var väsentligt större än den sistnämnda, utgör den nu icke ens hälften av denna. Bland de grupper, som bidragit till denna förskjutning, befinner sig jordbruksbefolkningen, inom vilken grupp de anmälda arbetslösa från oktober 1932 till samma månad 1933 ökats från 8,008 till 13,580. Det är här fråga icke blott om egentliga jordbruksarbetare, utan också mindre jordbrukare, arrendatorer, torpare och hemmasöner.

Att krisens långvarighet i stor omfattning uttömt enskildas möjlighet att draga sig fram utan det allmännas stöd och tvingat nya skaror att anmäla sig bland de hjälpsökande, ligger i sakens natur. Samtidigt ha kommunernas hjälpmöjligheter i förhållande till hjälpbehovet förminskats. Jag fäste redan vid föredragningen av förra årets statsverksproposition uppmärksamheten på detta förhållande, vilket sedermera ytterligare markerats. Antalet hos arbetslöshetskommisionen rapporterade kommuner har från september 1932 till september 1933 ökats från 744 till 1,166 och antalet kommuner, som bedrevo hjälpverksamhet, från 519 till 899. Icke mindre än 852 kommuner, rapporterade 144,369 arbetslösa av inalles 151,498

hos arbetslöshetskommissionen anmälda, ansökte under sistnämnda månad om statlig hjälp. Under oktober 1933 ökades antalet rapporterade kommuner till 1,238 — det hittills största antalet — och statlig hjälp påkallades av 887 kommuner med 157,534 arbetslösa. Om tillståndet i kommunerna vittnar för övrigt nödvändigheten att väsentligt öka medlen för understöd åt skattetyngda kommuner.

Genom de av fjolårets riksdag beslutade åtgärderna har hjälpbehovet kunnat i större utsträckning tillgodoses.

Den genom arbetslöshetskommissionen bedrivna verksamheten har utvidgats. Ett större antal av de anmälda arbetslösa har erhållit hjälp och kommunerna ha kunnat effektivare understödjas. Under oktober 1933 hjälptes med bidrag av statsmedel 50 procent av hela antalet hjälpsökande arbetslösa, mot 37 procent samma månad 1932 och 35.9 procent i januari 1933. Med enbart kommunala medel hjälptes respektive 12.3, 13.5 och 19.6 procent. Procenttalen för de sammanlagt hjälpta voro respektive 62.3, 50.5 och 55.5. Samtidigt som hjälpen sålunda sammanlagt blivit mera omfattande har staten påtagit sig en större del av kostnaden. Under det senaste året har vidare en förskjutning skett genom vilken arbetslinjens förgrundsställning inom hjälpverksamheten starkare framträder. Antalet med kontantunderstöd hjälpta har genom begränsning av den enbart kommunala understödsverksamheten minskats. Antalet i reservarbeten sysselsatta har däremot ökats. I enlighet med riksdagens uttalande ha särskilt de statskommunala reservarbetena avsevärt utvidgats. Antalet i dylika reservarbeten sysselsatta utgjorde i oktober 1932 7,418, i januari 1933 8,483 och i oktober 1933 14,564. Vid samma tidpunkter voro vid statliga reservarbeten sysselsatta respektive 16,105, 16,187 och 20,676 samt vid kommunala reservarbeten respektive 10,744, 16,785 och 11,559. Sammanlagt voro alltså i reservarbeten sysselsatta 34,267 i oktober 1932, 41,455 i januari 1933 och 46,800 i oktober 1933. Reservarbetarnas inkomster ha förbättrats och kommunerna ha, förutom den bättre direkta statliga hjälpen, tillförts ökade skatteinkomster från sina vid de statliga reservarbetena placerade arbetslösa, samtidigt som fattigvårdskostnaderna i en rad kommuner avsevärt sjunkit. Såsom arbetslöshetskommissionen i sin berättelse påpekar ha särskilt landskommunerna tillgodogjort sig de ökade hjälpmöjligheterna.

De övriga för budgetåret 1933/1934 beslutade åtgärderna till arbetslöshetens motverkande ha ännu icke kunnat i full utsträckning sättas i verket. De statliga byggnaderna kunna icke, på grund av riksdagens föreskrift, igångsättas förrän uppgörelse träffats mellan parterna i byggnadskonflikten. Av samma orsak har icke det för uppmuntrande av enskild byggnadsverksamhet i städerna anvisade anslaget kunnat utnyttjas. Efter vederbörliga utredningar och förhandlingar har — fränsett anslaget till arbetslöshetskommissionen — av det för de beslutade åtgärderna av riksdagen anslagna beloppet hittills anvisats omkring 57 miljoner kronor eller — efter frånräknande av de anslag som av angivna skäl icke kunnat disponeras — omkring 70 procent av hela beloppet. För bedömande av i vil-

ken utsträckning de avsedda arbetena redan igångsatts föreligga ännu icke tillräckliga uppgifter. I viss utsträckning ha emellertid åtgärderna redan lett till förebyggande av arbetslöshet och sysselsättning av förut arbetslösa. En närmare redogörelse för verkningarna torde kunna framläggas i samband med den framställning rörande vissa åtgärder mot arbetslösheten, som chefen för socialdepartementet längre fram kommer att göra.

Det stora hjälpbehov, som fortfarande förefinnes, och den alltjämt rådande ovissheten rörande konjunkturutvecklingen gör det nödvändigt att även för nästa budgetår förbereda omfattande åtgärder från statsmakternas sida för att bispringa krisens offer och stimulera det ekonomiska livet. Vid sidan av förslag till fortsatt stöd åt jordbruket, hantverket och fisket förordar därför statsrådet att för riksdagen framlägges ett program med förslag om åtgärder till förebyggande av arbetslöshet samt beredande av nya arbetstillfällen och försörjningsmöjligheter åt arbetslösa. Avsevärda belopp beräknas för fortsättande av arbetslöshetskommissionens verksamhet. Programmet innebär även i övrigt ett fullföljande av det av fjolårets riksdag beslutade och omfattar i huvudsak åtgärder av samma art som detta. Sålunda föreslås fortsatta anslag till statsbeställningar, till statliga och kommunala beredskapsarbeten, för byggande av skenfria korsningar, broar och hamnar samt för lån till främjande av enskild företagsamhet. Med utgångspunkt från att uppgörelse äntligen skall träffas mellan parterna i byggnadskonflikten föreslås anslag på något mer än 11 miljoner kronor för uppförande av statliga byggnader. Tillsammans med tidigare för samma ändamål beviljade anslag komma dessa medel att möjliggöra en för den allmänna återhämtningen betydelsefull verksamhet. Genom en lösning av byggnadskonflikten lösgöras även de medel, som av riksdagen anslagits för uppmuntrande av enskild byggnadsverksamhet i stadssamhällen. För främjande av fortsatt arbete för förbättrande av bostadsbeståndet på landsbygden beräknas nytt anslag, ävensom för åtgärder mot bostadseländet i slumkvarteren. Chefen för kommunikationsdepartementet hemställer om anslag till vägbeläggning med gatsten, varvid en betydande del av statens stenlager skulle kunna komma till användning, samt om viss tillverkning av vagnar och utförande av vissa banarbeten för statens järnvägar. Med hänsyn till behovet av ökad hjälp åt lantbefolkningen hemställer chefen för jordbruksdepartementet om väsentligt högre anslag än de för löpande budgetår beviljade till för denna befolkning särskilt lämpade arbeten. En betydande utvidgning av arbetarsmåbruksverksamheten föreslås och vidare beräknas anslag till åtgärder för beredande av jordbruk åt arbetslösa.

För här nämnda statliga arbeten samt för bidrag till kommunala och enskilda åtgärder för beredande av ökade arbetstillfällen beräknas anslag, att utgå av lånemedel med kort amorteringstid, till 123 miljoner kronor. För statliga byggnader beräknas, såsom nämnt, något över 11 miljoner kronor och för låneunderstöd ett belopp av 21 miljoner kronor.

Vid beräkandet av övriga anslag till utgifter för kapitalökning har jämväl det stora behovet av arbetstillfällen beaktats. Bland annat föreslås att elektrifieringsarbetena vid statens järnvägar även under nästa budgetår bedrivs i stor omfattning.

Läget och erfarenheterna motivera ett fortsatt framgående efter i hudsak samma linjer som nu för bekämpande av krisens verkningar. Det torde emellertid ha blivit allt mera klart, att svårigheterna icke enbart hava sin grund i det rådande konjunkturläget och icke kunna övervinnas uteslutande genom åtgärder av tillfällig karaktär. Inom vissa delar av näringslivet torde även under mera normala förhållanden komma att finnas ett överskott på arbetskraft. Problemet att bereda detta överskott sysselsättning inom andra områden anmäler sig. Man står här inför frågor avseende såväl omflyttning av arbetskraft som möjligheten att överhuvud taget öka arbetstillfällena inom landet och fördela dessa så att försörjning genom arbete kan beredas alla arbetsdugliga och arbetsvilliga. Tryggandet av vårt folks framtida försörjning kräver särskilda undersökningar och åtgärder på längre sikt.

Tanken att bereda ökad sysselsättning inom jordbruket har härvid varit föremål för uppmärksamhet. Bland de arbetslösa själva omfattas denna tanke med stort intresse. Frågan är i begränsad omfattning föremål för officiell utredning. Även inom jordbruksnäringen ökas emellertid arbetslösheten. Tendensen att begränsa anlitandet av tillfällig arbetskraft har blivit starkare och det har även kunnat förmärkas en ökad uppsägning av sådana arbetare vid jordbruket, som tidigare kunnat påräkna en mera permanent anställning. Det gäller sålunda att överväga möjligheten och lämpligheten av statliga åtgärder i syfte att icke blott möta faran för jordbruksbefolkningens tillbakagång utan därtill bereda ökade arbetstillfällen inom jordbruket. I första hand böra de åtgärder fullföljas, som avse grundandet av arbetarsmåbruk och självständiga mindre jordbruk. Härutöver böra även övervägas åtgärder för stärkandet av jordbrukets ställning i allmänhet. En av de i detta sammanhang mera betydande frågorna, den om lättandet av jordbrukets skuldbörda, är under utredning.

Ökade försörjningsmöjligheter måste sökas även på andra områden av näringslivet. Ovissheten rörande den handels- och valutapolitiska utvecklingen kan icke vara en anledning att blott vänta och se. De närmaste utsikterna i avseende på det mellanfolkliga varuutbytet te sig icke hoppgivande och utgöra även för vårt land en anledning att söka finna ökade arbetstillfällen på hemmamarknaden. Vårt lands stora beroende av export gör det självklart, att vid strävandena att stärka den inhemska industrien samt att upptaga och utveckla nya tillverkningar inom landet, exportindustrins intressen hållas i sikte. Även om vår handelspolitik ständigt måste anpassas efter läge och förhållanden, måste sådant undvikas, som blott är ägnat att framkalla nya avstängningsåtgärder från

annat håll. De nya möjligheterna till hemmaproduktion böra sökas på områden, där naturliga förutsättningar erbjuda sig.

Vid sökandet av nya tillfällen till arbete och försörjning måste för övrigt icke minst möjligheterna till positivt stödjande av exportindustrin tillvaratagas. Uppmärksamhet bör ägnas åt såväl bevarandet och utvecklandet av avsättningen på hittillsvarande marknader för svenska produkter som åt utsikterna att vinna insteg på nya marknader. Särskilda undersökningar i dessa avseenden pågå.

Behovet att bereda framtida sysselsättning av arbetskraften, eventuellt på nya arbetsområden, har särskilt framträtt inom trävaruindustrin och stenindustrin.

I juli 1933 tillkallades sakkunniga för en undersökning rörande de försörjningsmöjligheter, som skogarna och på skogstillgångarnas utnyttjande byggda industrier kunna erbjuda. I första hand åsyftar undersökningen att skapa bättre förutsättningar för ett omdöme i frågan, hur stor del av befolkningen som på längre sikt kan väntas erhålla tillräckliga och jämna inkomster inom ifrågavarande område av näringslivet.

En av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och kommerskollegium verkställd utredning om ökad hemmamarknad för gatsten föreligger. Den har överlämnats till sakkunniga för utredning rörande åtgärder för rationell ekonomisering vid väg- och vattenbyggnader, för att tagas i övervägande vid fullgörande av deras uppdrag. Genom det tidigare nämnda förslaget rörande vägbeläggning med gatsten torde ökade erfarenheter kunna vinnas om de framtida avsättningsmöjligheterna för gatstensindustrin och måhända också om beredande av nya arbetstillfällen för stenarbetare.

Byggnadsindustrin synes alltjämt erbjuda stora möjligheter för sysselsättning av arbetskraft och för stimulering av näringslivet i dess helhet. Under 1933 ha igångsatts nya utredningar på detta område. I oktober tillkallade sakkunniga ha i uppdrag att avgiva förslag dels till en förbättring av det bostadsbestånd, som icke motsvarar samhällshygienens krav, dels till en planmässig bostadspolitik på längre sikt. Andra sakkunniga ha i uppdrag att verkställa utredning och avgiva förslag till åtgärder för främjande av en organiserad sparverksamhet redan från ungdomsåren för att öka enskildas möjligheter att sörja för sitt bostadsbehov.

Utredning har jämväl igångsatts avseende skapandet av ett investeringsinstitut för tryggandet av en kreditgivning under statens medverkan och en ur samhälleliga synpunkter mera ändamålsenlig ordning på detta område.

Vid sidan av här nämnda och andra utredningar på särskilda områden ha förberedelser vidtagits för en mera allmän undersökning till stärkande och utveckling av den svenska produktionen. Denna undersökning bör fullföljas och lämpligen så organiseras att en fortlöpande samlad översikt av utredningsarbetet vinnes, oavsett om utredningarna anförtrotts

eller anförtros åt sakkunniga för särskilda områden eller ske under direkt ledning av dem, åt vilka den allmänna utredningen uppdrages.

De pågående och planerade utredningarna böra bedrivas med all skyndsamt och ha till föremål ett planmässigare ordnande av hela vårt näringsliv. Under tiden är det nödvändigt att genom allmänna åtgärder effektivt medverka till förhindrande av stagnation och tillbakagång. De förslag till riksdagen, varom hemställan göres i samband med statsverkspropositionen eller senare komma att föreläggas Kungl. Maj:t, taga sikte på denna nödvändighet och motsvara behovet i detta avseende, samtidigt som genom deras förverkligande effektiv hjälp kan givas samfälligheter, företag och enskilda i de svårigheter, med vilka de brottas.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför härefter:

2. Ändrad uppställning av riksstatens utgiftssida.

Genom beslut den 2 december 1932 anbefalldes Kungl. Maj:t statskontoret och riksräkenskapsverket att gemensamt, i huvudsaklig överensstämmelse med av mig till statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag angivna riktlinjer, verkställa utredning angående ändrad uppställning av riksstaten jämte därmed sammanhängande spörsmål.

Med avseende å de allmänna riktlinjer för en ändrad riksstatsuppställning, vilka borde tagas till syftemål för ifrågavarande utredning, anförde jag till nämnda statsrådsprotokoll:

»Samtliga till en myndighet hänförliga anslagsmedel böra redovisas å anslag till samma myndighet. För varje myndighet böra i regel anvisas två anslag, nämligen ett avlöningsanslag och ett omkostnadsanslag. Där omkostnaderna uppgå till relativt obetydliga belopp, bör det vara tillräckligt att för deras bestridande anvisa en särskild anslagspost under avlöningsanslaget. I ett eller annat fall kan det befinnas lämpligt att för en och samma myndighet vid sidan av huvudanslagen anvisa speciella avlönings- respektive omkostnadsanslag för särskilda verksamhetsgrenar. För såväl huvudanslagen som förekommande specialanslag bör en fast statuppdelning åvägbringas, varvid samma indelningsgrunder böra komma till användning såvitt möjligt över hela riksstaten. Vid denna statuppdelning bör även frågan om anslagens och anslagsposternas natur beaktas och enhetliga principer jämväl i detta avseende eftersträvas.

För vissa enhetliga myndighetsgrupper såsom länsstyrelserna, domkapitlen m. fl. böra dock, liksom redan nu delvis är fallet, gemensamhetsanslag anvisas. Härvid böra emellertid avlöningar och omkostnader redovisas å skilda anslag samt den för övriga myndigheter tillämpade fasta statuppdelningen i vederbörlig utsträckning iakttagas.»

Med hänsyn till den i utredningsuppdraget omhandlade frågans omfattning och betydelse ansåg jag mig böra redan på ärendets dåvarande stadium för 1933 års riksdag framlägga en redogörelse i ämnet, till vilken jag här tillåter mig hänvisa (1933 års statsverksproposition, Utgifterna, för flera huvudtitlar gemensamma frågor, punkt 4).

I anledning av vad i nämnda redogörelse anförts gjorde riksdagen i

skrivelse den 7 mars 1933, nr 78, vissa uttalanden. Riksdagen framhöll därvid, att jämväl riksdagen vore av den uppfattningen, att ur formell synpunkt den nuvarande uppställningen av riksstatens utgiftssida i många hänseenden gäve anledning till berättigad erinran. Enligt departementschefens anvisningar hade, anförde riksdagen, såsom utgångspunkt för den nya riksstatsuppställningen angivits, att samtliga till en myndighet hänförliga utgifter borde redovisas å anslag till samma myndighet. Enligt riksdagens mening vore emellertid jämväl en annan utgångspunkt för uppställningen tänkbar, nämligen en anslagsuppdelning efter de ändamål, till vilka anslagen anvisats. Riksdagen funne därför önskvärt, att även denna utväg underkastades närmare omprövning, innan beslut fattades om den framtida uppställningen av riksstaten. Riksdagen uttalade vidare, att, sedan den sålunda utvidgade utredningen slutförts, riksdagen borde bliva satt i tillfälle att granska resultatet, innan förslag till riksstat, uppställd enligt nya grunder, förelades riksdagen för tillämpning ett visst budgetår.

Genom beslut den 17 mars 1933 anbefalldes Kungl. Maj:t statskontoret och riksräkenskapsverket att vid fullgörandet av det ämbetsverken anförtrödda utredningsuppdraget beakta vad riksdagen i förenämnda skrivelse anført i nu berörda hänseenden.

I ett den 15 september 1933 dagtecknat utlåtande hava statskontoret och riksräkenskapsverket framlagt resultaten av den anbefallda utredningen, så vitt angår ändrad uppställning av riksstatens utgiftssida. Utlåtandet innefattar förslag till uppställning dels av huvudtitlarna I—X efter de riktlinjer, vilka angivits i det ursprungliga utredningsuppdraget (alternativ A), dels ock av huvudtitlarna V och X efter de grunder, som alternativt angivits i riksdagens förberörda skrivelse (alternativ B).

Ämbetsverken hava vidare förklarat sig hava för avsikt att i ett kommande utlåtande till behandling upptaga vissa med den föreslagna omläggningen av riksstaten sammanhängande särskilda frågor, nämligen: 1) riksstatens komplettering i avseende å vissa hittills vid sidan av budgeten redovisade inkomster och utgifter; 2) riksstatens specialbudgeter; 3) den budgetära behandlingen av myndigheternas inkomster i egen verksamhet; 4) uppställningen av riksstatens inkomstsida; 5) den budgetära behandlingen av byggnadsanslagen; 6) dispositionen och utbetalningen av i riksstaten anvisade anslagsmedel; 7) omprövning av myndigheternas hänförande till huvudförvaltningar eller till i räkenskapshänseende underordnade förvaltningar; 8) rationalisering av bokföringen hos huvudförvaltningar och underförvaltningar; samt 9) utfärdandet av allmänna utbetalnings- och bokföringsföreskrifter.

Statskontorets och riksräkenskapsverkets nu avgivna utlåtande har remitterats till ett stort antal verk och myndigheter, av vilka åtskilliga fått sig anbefallt att vid remissens besvarande lämna vissa uppgifter till närmare belysning av det framlagda förslagets verkningar i olika hänseenden.

den. Det är min avsikt att, sedan de inkomna utlåtandena underkastats granskning, ånyo anmäla frågan för Kungl. Maj:t i syfte att såvitt möjligt till 1934 års riksdag må avlåtas förslag rörande grunderna för ändrad uppställning av riksstatens utgiftssida.

3. Provisoriskt dyrortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.

Med bifall till därom av Kungl. Maj:t framlagt förslag beslöt 1933 års riksdag, att provisoriskt dyrortstillägg skulle under innevarande budgetår utgå åt vissa befattningshavare i statens tjänst efter i huvudsak enahanda grunder, som gällde för budgetåret 1932/1933. Närmare föreskrifter i ämnet hava av Kungl. Maj:t utfärdats genom kungörelse den 26 juni 1933 (nr 419). Provisoriskt dyrortstillägg åtnjutes av vissa befattningshavare med nyreglerad avlöning, stationerade å följande orter, nämligen: Stockholms stad, Hagalunds municipalsamhälle, Hagalunds järnvägsstation, lokomotivstationen Hagalunds övre, förorterna Karlberg och Tomteboda, Ulriksdals samhälle, Luleå stad, Kiruna municipalsamhälle och Kiruna gruvsamhälle.

Även under nästkommande budgetår torde provisoriskt dyrortstillägg böra utgå efter i huvudsak oförändrade grunder. Oavsett om ny dyrortsgruppering, för vilken förarbeten pågå inom socialstyrelsen, fastställes att träda i kraft före utgången av budgetåret 1934/1935, läres dyrortstillägg böra intill nämnda budgetårs slut utgå till befattningshavare å de orter, där sådan förmån nu åtnjutes. Nu gällande grunder för dyrortstillägget torde även i övrigt böra tillämpas under nästkommande budgetår.

Utgifterna för dyrortstillägg böra, i likhet med vad fallet är för löpande budgetår, vid de affärsdrivande verken, bank- och fondinspektionen, sparbanksinspektionen, stuteriväsendet, patent- och registreringsverket, försäkringsinspektionen och statens pensionsanstalt utgå av de medel, av vilka verkets eller institutionens omkostnader i övrigt bestridas. Beträffande befattningshavare vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsens väg-, bro- och vägtrafikinspektion samt vid vägorganisationen i länen böra utgifterna för dyrortstillägg, på sätt beträffande sistnämnda grupp av befattningshavare jämväl nu är fallet, avföras å automobilskattemedlens fond. För andra befattningshavare torde de provisoriska dyrortstilläggen liksom nu böra gäldas från särskilda anslag, som å riksstaten anvisas för ändamålet.

Förslag om anslag till provisoriskt dyrortstillägg torde vid behandlingen av de olika huvudtitlarna få framställas av vederbörande departementschefer.

Under återopande av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels medgiva, att provisoriskt dyrortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst må efter i huvudsak enahanda grunder, som gälla för budgetåret 1933/1934, under budgetåret 1934/1935 utgå enligt de närmare föreskrifter, som meddelas av Kungl. Maj:t;

dels ock besluta, att det provisoriska dyrortstillägget åt befattningshavare vid de affärsdrivande verken, bank- och fondinspektionen, sparbanksinspektionen, stuteriväsendet, patent- och registreringsverket, försäkringsinspektionen och statens pensionsanstalt skall utgå av de medel, av vilka verkets eller institutionens omkostnader i övrigt bestridas, så ock att provisoriskt dyrortstillägg åt befattningshavare vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsens väg-, bro- och vägtrafikinspektion samt vid vägorganisationen i länen skall utgå av statens automobilskattemedelsfond.

4. Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen.

Vissa grupper av såväl ordinarie som icke-ordinarie personal, vilkas avlöningsförmåner ännu icke nyreglerats, torde såsom hittills böra komma i åtnjutande av tillfällig löneförbättring under budgetåret 1934/1935. Denna fråga föreligger emellertid ännu ej i det skick, att den kan underställas Kungl. Maj:ts slutliga prövning, vadan särskild proposition i ämnet först senare kan föreläggas årets riksdag. I följd härav torde de för ändamålet erforderliga medlen nu i avvaktan på denna proposition böra allenast beräknas under de särskilda huvudtitlarna å riksstaten.

Verkställda kalkyler hava givit vid handen, att de särskilda anslagen under olika huvudtitlar för tillfällig löneförbättring under budgetåret 1934/1935 åt ordinarie och icke-ordinarie befattningshavare kunna beräknas till följande avrundade belopp, nämligen:

H u v u d t i t e l	Ordinarie personal kronor	Icke-ordinarie personal kronor	Summa kronor
Andra huvudtiteln	1,500	—	1,500
Fjärde »	8,000	—	8,000
Femte »	498,300	13,700	512,000
Åttonde »	1,993,000	370,000	2,363,000
Nionde »	10,250	24,750	35,000
Tionde »	50,000	12,000	62,000

Hemställan om beräkning av de erforderliga anslagen torde vid behandlingen av de olika huvudtitlarna få göras av vederbörande departementschefer.

5. Tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare.

Genom kungörelse den 22 juni 1923 (nr 276) meddelades bestämmelser angående tillfälliga lönetillägg under budgetåret 1923/1924 åt vissa ordinarie vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare vid i kungörelsen angivna verk och inrättningar, vilka samtliga då icke erhållit ny lönereglering. Där vid något i samma kungörelse omförmålt verk eller inrättning vore anställda icke-ordinarie befattningshavare, vilka i fråga om tjänsteställning och avlöning vore att likställa med sådana ordinarie befattningshavare, som i kungörelsen avsåges, ägde Kungl. Maj:t efter framställning av vederbörande verk eller inrättning bestämma, om och med vilket belopp tillfälligt lönetillägg finge utgå.

Bestämmelserna angående dessa tillfälliga lönetillägg hava sedermera erhållit fortsatt giltighet med de ändringar, som betingats av att vid 1925—1927 samt 1932 och 1933 års riksdagar ny lönereglering genomförts för ett flertal av ifrågavarande verk och inrättningar. Efter genomförda löneregleringar och organisationsändringar återstå endast följande inrättningar, vid vilka tillfälliga lönetillägg för närvarande utgå, nämligen vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, tekniska läroverken i Örebro, Malmö och Härnösand, tekniska elementarskolorna i Norrköping och Borås, elektrotekniska fackskolan i Västerås samt flottans pensionskassa. Under tiden till och med den 31 oktober 1933 hava tillfälliga lönetillägg även utgått till två vaktmästare vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp, vilka befattningshavare från och med den 1 november 1933 övergått till nyreglerade vaktmästartjänster vid lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitutet vid Alnarp.

För täckande av kostnaderna för de tillfälliga lönetilläggen under budgetåret 1933/1934 har riksdagen å riksstaten för nämnda budgetår såsom extra förslagsanslag anvisat under åttonde huvudtiteln 4,600 kronor samt under nionde huvudtiteln 400 kronor. De tillfälliga lönetilläggen till vaktmästarna vid flottans pensionskassa utgå av pensionskassans medel.

De tillfälliga lönetilläggen torde jämväl under budgetåret 1934/1935 böra utgå efter oförändrade grunder. Anslag för ändamålet erfordras numera endast under åttonde huvudtiteln; förslag rörande detta anslag torde få framställas av vederbörande departementschef.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels besluta, att till ordinarie vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, tekniska läroverken i Örebro, Malmö och Härnösand, tekniska elementarskolorna i Norrköping och Borås, elektrotekniska fackskolan i Västerås samt flottans pensionskassa skola under budgetåret 1934/1935 utgå tillfälliga lönetillägg enligt enahanda bestämmelser som för budgetåret 1933/1934;

dels förklara, att i fråga om tillerkännande av tillfälliga lönetillägg åt icke-ordinarie befattningshavare skall för budgetåret 1934/1935 gälla vad i sådant hänseende blivit för budgetåret 1933/1934 beslutat;

dels ock besluta, att nu ifrågavarande tillfälliga lönetillägg skola bestridas, vad angår flottans pensionskassa, av pensionskassans medel och i övrigt av under vederbörande huvudtitel för ändamålet uppfört extra förslagsanslag.

6. Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. fl.

De allmänna grunderna för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst återfinnas i kungörelsen den 15 juni 1923 (nr 265) med däri genom kungörelserna den 18 juni 1926 (nr 270), den 14 juni 1928 (nr 210), den 20 juni 1930 (nr 234), den 26 juni 1931 (nr 274) och den 30 juni 1932 (nr 352) gjorda ändringar. Beträffande dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer äro bestämmelser meddelade i kungörelse den 18 juni 1925 (nr 275), vilken i viss del ändrats genom kungörelser den 18 juni 1926 (nr 271) och den 18 juni 1927 (nr 252). Vad angår dyrtidstillägg åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl. gäller härom en den 15 juni 1923 utfärdad kungörelse (nr 267) med ändringar genom kungörelserna den 18 juni 1926 (nr 272), den 18 juni 1927 (nr 253) och den 22 juni 1932 (nr 303).

Förutom till de statens befattningshavare och pensionärer, vilka inbegripas under de nu nämnda kungörelserna, utgå dyrtidstillägg även till åtskilliga andra personalgrupper, bland vilka må nämnas lärare vid vissa statsunderstödda undervisnings- m. fl. anstalter (kungörelser den 22 juni 1923, nr 305—307, med däri vidtagna ändringar, och den 22 juni 1928, nr 231) samt föreståndare och lärare vid lantmanna-, lanthushålls- och lantbruksskolor (kungörelse den 29 juni 1921, nr 476, med senare företagna ändringar).

Enligt nu berörda bestämmelser äro dyrtidstilläggen ställda i visst förhållande till socialstyrelsens levnadskostnadsindex, vilken avser att giva ett uttryck för den efter ingången av augusti 1914 inträdda ökningen i levnadskostnaderna. Förskjutningarna i levnadskostnadsindex från och med den 1 juli 1923 belysas av följande tablå:

B u d g e t å r	L e v n a d s k o s t n a d s i n d e x (augusti 1914 = 100)				
	1 juli	1 oktober	1 januari	1 april	Medeltal
1923/1924	174	177	176	173	175
1924/1925	171	174	178	177	175
1925/1926	176	175	174	173	174.5
1926/1927	172	171	171	170	171
1927/1928	169	172	171	171	170.8
1928/1929	173	172	170	171	171.5
1929/1930	169	170	167	165	167.8
1930/1931	164	163	161	160	162
1931/1932	158	158	157	157	157.5
1932/1933	156	156	154	153	154.8
1933/1934	153	154	153	.	.

Enligt huvudförfattningen i ämnet, den förut nämnda kungörelsen den 15 juni 1923 (nr 265), utgå dyrtidstilläggen med vissa procent å månadslönen. Beträffande befattningshavare med oregerad avlöning är procenttalet för dyrtidstillägget lika med hälften av talet för levnadskostnadsökningen enligt socialstyrelsens index, därvid procenttalet i förekommande fall avjämnas till närmast lägre hela tal. För befattningshavare med nyreglerad avlöning utgår dyrtidstillägget efter ett 18 enheter lägre procenttal. Förhöjning av dyrtidstillägget på grund av försörjningsplikt gent emot barn under 16 års ålder tillkommer befattningshavare vid oregerade verk med 5 kronor och vid reglerade verk med 4 kronor för månad och barn. För befattningshavare under 25 år och utan försörjningsplikt, som nu nämnts, nedsättes dyrtidstillägget med en tiondel. Vid levnadskostnadsindex av 161 eller 160 blir procenttalet för dyrtidstillägget enligt dessa regler 30 vid oregerade verk och (30 — 18 =) 12 vid nyreglerade verk. En levnadskostnadsindex av 159 eller 158 ger procenttalet 29 respektive 11, en levnadskostnadsindex av 157 eller 156 procenttalet 28 respektive 10 o. s. v.

För de löntagare och pensionärer, som åtnjuta dyrtidstillägg enligt övriga i det föregående omnämnda författningar, beräknas tilläggen i förhållande till vissa på grundval av löne- eller pensionsbeloppet bestämda s. k. tilläggsunderlag. I fråga om dyrtidstilläggsprocenten gälla för pensionärer särskilda regler. F. d. befattningshavare i statens tjänst

uppbära dyrtidstillägg i förhållande till tilläggsunderlaget efter ett procenttal, som med 16 enheter understiger hälften av talet för levnadskostnadsökningen, vartill komma barntillägg. Beträffande pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst beräknas dyrtidstillägget, om pensionen är oreglerad, efter ett procenttal motsvarande hälften av talet för levnadskostnadsökningen och, om pensionen är nyreglerad, efter ett 13 enheter lägre procenttal, i båda fallen med visst procentuellt tillägg för minderårigt barn.

På grund av den sänkning av levnadskostnadsindex, som inträtt, sedan 1923 års dyrtidstilläggsgrunder fastställdes, hava de procenttal, efter vilka dyrtidstilläggen beräknats, likaledes nedgått. Följande sammanställning utvisar de procenttal, efter vilka dyrtidstillägg utgått å nyreglerad avlöning under budgetåren 1923/1924—1930/1931:

Budgetår	1:sta kvartalet	2:dra kvartalet	3:dje kvartalet	4:de kvartalet
1923/1924	19	20	20	18
1924/1925	17	19	21	20
1925/1926	20	19	19	18
1926/1927	18	17	17	17
1927/1928	16	18	17	17
1928/1929	18	18	17	17
1929/1930	16	17	15	14
1930/1931	14	13	12	12

Under budgetåren 1931/1932 och 1932/1933 voro vissa avvikelser gällande från de nu i korthet antydda allmänna grunderna för dyrtidstilläggens utgående. Sälunda beslöt 1931 års riksdag beträffande dyrtidstillägg under budgetåret 1931/1932, att, om gällande levnadskostnadsindex under sagda budgetår nedginge under siffran 160, dyrtidstillägg likväl skulle beräknas efter sistnämnda siffra. Ehuru levnadskostnadsindex sjönk, så att indextalet utgjorde 158 den 1 juli och den 1 oktober 1931 samt 157 den 1 januari och den 1 april 1932, utgick likväl på grund av nämnda beslut dyrtidstillägget under hela budgetåret 1931/1932 med 30 procent å oreglerad avlöning och med 12 procent å nyreglerad avlöning (kungörelser den 3 juli 1931, nr 287, och den 15 januari 1932, nr 6). Därest icke den av riksdagen beslutade spärren förelegat utan 1923 års allmänna grunder i denna del varit oförändrat gällande, hade dyrtidstillägg i stället utgått efter 29 procent å oreglerade och 11 procent å nyreglerade löner under budgetårets förra hälft samt efter respektive 28 och 10 procent under den senare hälften av budgetåret, d. v. s. under första halvåret 1932.

För budgetåret 1932/1933 gällde på grund av 1932 års riksdags beslut, att dyrtidstilläggen skulle utgå efter ett fast indextal av 156. Därjämte stadgades en avvikelse beträffande de maximibelopp för månad, å vilka enligt 1923 års grunder dyrtidstillägg må utgå; ifrågavarande maximibelopp fastställdes för nyreglerad avlöning till 700 kronor i månaden (i

stället för 800 kronor) och för oreglerad avlöning till 600 kronor i månaden (i stället för 650 kronor). De av riksdagens beslut betingade författningsbestämmelserna meddelades i två kungörelser i ämnet den 30 juni 1932 (nr 353 och 354).

Det vid 1933 års riksdag fattade beslutet om dyrtidstillägg under budgetåret 1933/1934 innebar väsentligen en återgång till förut gällande grunder för dyrtidstilläggens fastställande. Dyrtidstilläggen skola alltså under detta budgetår utgå efter en kvartalsvis rörlig index och i övrigt i huvudsak enligt de vid 1923 och 1925 års riksdagar fastställda grunder, vilka i det föregående angivits, dock med den avvikelsen, att, i vad avser bestämmande av viss maximigräns för dyrtidstilläggen, de grunder, som härutinnan fastställts av 1932 års riksdag, skola oförändrade tillämpas under budgetåret 1933/1934. Författning härom har utfärdats den 26 juni 1933 (nr 425).

Av förut återgiven tabell framgår, att levnadskostnadsindex utgjort 153 den 1 juli 1933, 154 den 1 oktober 1933 och 153 den 1 januari 1934. Dyrtidstilläggen hava följaktligen utgått under innevarande budgetårs första kvartal med 26 procent å oreglerad och 8 procent å reglerad avlöning samt för andra kvartalet med 27 procent å oreglerad och 9 procent å reglerad avlöning. Beträffande tjänstepensioner har dyrtidstillägget utgått med respektive 10 procent och 11 procent å tilläggsunderlaget samt beträffande familjepensioner efter respektive 26 procent och 27 procent å tilläggsunderlaget, om pensionen är oreglerad, och 13 respektive 14 procent å tilläggsunderlaget, därest pensionen är nyreglerad.

I samband med anmälan av finansplanen har jag meddelat, att jag icke anser mig böra föreslå någon ändring i de för löpande budgetår gällande grunderna för dyrtidstilläggen. I enlighet härmed förordar jag, att dyrtidstilläggen bestämmas att jämväl för budgetåret 1934/1935 utgå enligt förut återgivna, vid 1923 och 1925 års riksdagar antagna allmänna grunder samt att de för innevarande budgetår gällande maximeringsföreskrifterna vinna fortsatt tillämpning under nästa budgetår. Till grund för beräklandet av anslagen för dyrtidstillägg torde böra läggas ett indextal av 154.

Verkställda beräkningar rörande kostnaderna för dyrtidstillägg enligt de sålunda föreslagna grunderna utvisa, att dessa kostnader belöpa sig till 15.9 miljoner kronor för befattningshavare och pensionärer vid affärsverken samt till 42.0 miljoner kronor för övriga till dyrtidstillägg berättigade. De sålunda beräknade kostnaderna fördela sig på följande sätt:

Utgifterna.

17

	Milj. kr.
<i>Dyrtidstillägg vid affärsverken</i>	15.9
<i>Dyrtidstillägg i övrigt:</i>	Milj. kr.
1. Allmänna anslagen till dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst å huvudtitlarna II—X	16.6
2. Statsunderstödda undervisningsanstalter	17.4
3. Övriga dyrtidstillägg å huvudtitlarna II—X	0.5
4. F. d. befattningshavare samt änkor och barn m. fl.	6.5
5. Pensionerade båtsmän m. fl.	1.0
	42.0
	Summa 57.9

Det torde böra framhållas, att vid beräkningen av anslaget för dyrtidstillägg vid statsunderstödda undervisningsanstalter hänsyn tagits till den tillfälliga utgiftsminskning för nästa budgetår, som uppkommer vid bifall till den av chefen för ecklesiastikdepartementet förordade omläggningen av redovisningsåret för vissa statsbidragsberäkningar m. m. vid folkundervisningen.

Senare i dag komma vederbörande departementschefer att föreslå upptagande å riksstaten för budgetåret 1934/1935 av erforderliga anslag till dyrtidstillägg.

Dyrtidstillägg åt befattningshavare och pensionärer vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk, domänverket och statens reproduktionsanstalt eller vid av nämnda verk övertagna företag eller inrättningar utgå för närvarande av de medel, av vilka verkets eller institutionens omkostnader i övrigt bestridas. Detsamma gäller beträffande dyrtidstillägg åt befattningshavare vid bank- och fondinspektionen, sparbanksinspektionen, stuteriväsendet, patent- och registreringsverket samt försäkringsinspektionen ävensom i avseende å dyrtidstillägg åt befattningshavare vid flottans pensionskassa och statens pensionsanstalt. I fråga om befattningshavare vid vägorganisationen i länen gäldas utgifterna för dyrtidstillägg från statens automobilskattemedelsfond. Där arbetslönerna vid försvarsväsendets verkstäder och fabriker m. fl. anläggningar äro uppdelade i grundlöner och dyrtidstillägg, bestridas kostnaderna för dyrtidstilläggen från vederbörande underhålls- eller anskaffningsanslag.

I de sålunda gällande föreskrifterna har jag icke någon annan ändring att föreslå, än att — i anledning av det under sjätte huvudtiteln framlagda förslaget om att vissa kostnader för den centrala vägorganisationen skola täckas av automobilskattemedel — jämväl dyrtidstillägg för befattningshavare vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsens väg-, bro- och vägtrafikinspektion skola utgå av statens automobilskattemedelsfond.

Under åberopande av vad i det föregående anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

Utgifterna.

dels godkänna de av mig förordade grunderna för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. fl. under budgetåret 1934/1935,

dels ock besluta,

att dyrtidstillägg åt befattningshavare och pensionärer vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk, domänverket och statens reproduktionsanstalt eller vid av nämnda verk övertagna företag eller inrättningar samt dyrtidstillägg åt befattningshavare vid bank- och fondinspektionen, sparbanksinspektionen, stuteriväsendet ävensom patent- och registreringsverket, försäkringsinspektionen, flottans pensionskassa och statens pensionsanstalt skola utgå av de medel, av vilka verkets eller institutionens omkostnader i övrigt bestridas, så ock att dyrtidstillägg åt befattningshavare vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsens väg-, bro- och vägtrafikinspektion samt vid vägorganisationen i länen skola utgå av statens automobilskattemedelsfond,

samt att, där arbetslönerna vid försvarsväsendets verkstäder och fabriker m. fl. anläggningar äro uppdelade i grundlöner och dyrtidstillägg, kostnaderna för dyrtidstilläggen skola bestridas från vederbörande underhålls- eller anskaffningsanslag.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Allan Broomé.

1934 års statsverksproposition.

Första huvudtiteln.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1934.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler härefter de frågor, som tillhöra regleringen för budgetåret 1934/1935 av utgifterna under riksstatens första huvudtitel, innefattande anslagen till hov- och slottsstaterna, och anför därvid följande:

A. Kungl. hovstaten.

1. Kungl. Maj:ts hovhållning, oförändrat ordinarie anslag kronor 800,000.

[1.] 2. Förstärkning av anslaget till Kungl. Maj:ts hovhållning. Till förstärkning av anslaget till Kungl. Maj:ts hovhållning har riksdagen från och med år 1921 anvisat visst belopp. För innevarande budgetår liksom för budgetåret 1932/1933 har förstärkningsanslaget — efter det Hans Maj:t Konungen tillkännagivit, att Hans Majestät för att i sin mån bidra till underlättande av statsregleringen önskat av sitt apanage avstå ett belopp av 50,000 kronor — utgått med ett från 150,000 kronor till 100,000 kronor sänkt belopp.

Med avseende å anslaget för nästa budgetår har Hans Maj:t Konungen gjort enahanda tillkännagivande som för budgetåren 1932/1933 och 1933/1934. I anslutning härtill förordar jag, att ifrågavarande förstärkningsanslag för budgetåret 1934/1935 uppföres med ett belopp av 100,000 kronor. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till förstärkning av anslaget till Kungl. Maj:ts
hovhållning för budgetåret 1934/1935 anvisa ett *extra*
anslag av kronor 100,000.

**3. Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning och handpenningar
för Hennes Kungl. Höghet Kronprinsessan, oförändrat**
ordinarie anslag kronor 192,000.

[2.] **4. Förstärkning av anslaget till Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning m. m.** Till förstärkning av de till Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning anslagna medlen har riksdagen från och med år 1921 anvisat visst belopp, som från och med budgetåret 1932/1933, i enlighet med av Hans Kungl. Höghet Kronprinsen meddelad önskan, utgått med ett från 70,000 kronor till 55,000 kronor nedsatt belopp.

Även för nästkommande budgetår har Hans Kungl. Höghet Kronprinsen meddelat sin önskan, att de till hans hovhållning anslagna medlen måtte nedsättas med 15,000 kronor. I anslutning härtill förordar jag, att det ifrågavarande förstärkningsanslaget jämväl för budgetåret 1934/1935 uppföres med 55,000 kronor. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till förstärkning av anslaget till Hans Kungl.
Höghet Kronprinsens hovhållning m. m. för budget-
året 1934/1935 anvisa ett *extra* anslag
av kronor 55,000.

5. Hans Kungl. Höghet Hertigen av Västergötland, oförändrat
ordinarie anslag kronor 26,000.

6. Hans Kungl. Höghet Hertigen av Närke, oförändrat
ordinarie anslag kronor 26,000.

7. Ved och kol för de kungl. hoven, oförändrat
ordinarie anslag kronor 50,000.

[3.] **8. Täckande av motsedd brist å anslaget till ved och kol för de kungl. hoven.** Jämte ordinarie anslaget till ved och kol för de kungl. hoven, vilket alltsedan år 1858 kvarstått vid 50,000 kronor, har riksdagen från och med år 1918 på förslag av Kungl. Maj:t anvisat medel till täckande av motsedd brist å samma anslag. Förstärkningsanslaget är för innevarande budgetår upptaget med 75,000 kronor.

Riksmarskalksämberet har i skrivelse den 28 augusti 1933 angående anslagsäskanden för hov- och slottsstaterna, i enlighet med förslag av ståt-hållarämbetet å Stockholms slott, gjort framställning om anvisande jämväl för budgetåret 1934/1935 av ett förstärkningsanslag å 75,000 kronor.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till täckande av motsedd brist å anslaget till ved och kol för de kungl. hoven för budgetåret 1934/1935 anvisa ett *extra* anslag av kronor 75,000.

9. Underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten, oförändrat ordinarie anslag... kronor 56,400.

[4.] **10. Förstärkning av anslaget till underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten.** Till förstärkning av ordinarie anslaget till underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten har riksdagen från och med år 1920 anvisat visst belopp, som för senare budgetår uppgått till 25,000 kronor.

I sin skrivelse den 28 augusti 1933 har riksmarskalksämberet — med stöd av en framställning i ämnet från chefen för husgerådskammaren — hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till förstärkning av förevarande anslag även för budgetåret 1934/1935 anvisa ett extra anslag av 25,000 kronor.

Med tillstyrkande av riksmarskalksämberets framställning hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till förstärkning av anslaget till underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten för budgetåret 1934/1935 anvisa ett *extra* anslag av kronor 25,000.

11. Kungl. hovstallets utfodring, oförändrat ordinarie anslag kronor 45,000.

B. Kungl. slottsstaten.**Stockholms slott.**

1. Reparationer å Stockholms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader, oförändrat ordinarie anslag kronor 63,000.

[5.] **2. Förstärkning av anslaget till reparationer å Stockholms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader.** Till förstärkning av ordinarie anslaget till reparationer å Stockholms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader hava sedan åtskilliga år anvisats extra anslag, vilka för budgetåren 1932/1933 och 1933/1934 utgått med 50,000 kronor.

I förenämnda skrivelse den 28 augusti 1933 har riksmarskalksämberet, med överlämnande av en av ståthållarämbetet å Stockholms slott gjord framställning i ämnet, hemställt om äskande för nästkommande budgetår av förstärkningsanslag till oförändrat belopp.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till förstärkning av anslaget till reparationer å Stockholms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader för budgetåret 1934/1935 anvisa ett *extra* anslag av kronor 50,000.

3. Polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid Stockholms slott, oförändrat ordinarie anslag kronor 33,750.

[6.] **4. Förstärkning av anslaget till polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid Stockholms slott.** Till förstärkning av ordinarie anslaget till polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid Stockholms slott har riksdagen plägat anvisa extra anslagsmedel, som för budgetåren 1932/1933 och 1933/1934 bestämts till 24,350 kronor.

I sin skrivelse den 28 augusti 1933 har riksmarskalksämberet, i enlighet med hemställan från ståthållarämbetet å slottet, gjort framställning i syfte att för budgetåret 1934/1935 måtte anvisas ett förstärkningsanslag för oförmälda ändamål till samma belopp som för innevarande budgetår.

I överensstämmelse med riksmarskalksämberets framställning hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till förstärkning av anslaget till polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid Stockholms slott för budgetåret 1934/1935 anvisa ett *extra* anslag av kronor 24,350.

[7.] 5. Underhåll m. m. av övriga kungl. slott. För underhåll m. m. av de kungl. lustslotten, nämligen Drottningholms slott, Gripsholms och Ulriksdals slott, Haga lustslott och park samt Strömsholms och Rosersbergs slott, är från och med budgetåret 1927/1928 i riksstaten uppfört ett gemensamt ordinarie reservationsanslag, vilket för innevarande budgetår är bestämt till 10,500 kronor. Detta anslag tillföres årligen enligt särskilda beslut av riksdagen bidrag av Djurgårdskassans överskottsmedel. Sålunda har 1933 års riksdag medgivit, att av kassans den 30 juni 1933 befintliga överskottsmedel må under budgetåret 1933/1934 till anslaget överföras ett belopp av 150,000 kronor. De beslut, som fattats om beviljande av medel till nu ifrågavarande ändamål för innevarande budgetår, innebära i förhållande till budgetåret 1932/1933, att medelsanvisningen i enlighet med av 1932 års granskningsnämnd framlagt förslag nedsatts med 30,000 kronor, att beloppet av från Djurgårdskassan överförda överskottsmedel samtidigt ökats med 50,000 kronor eller från 100,000 kronor till 150,000 kronor samt att i anledning härav förevarande riksstatsanslag kunnat nedsättas med 80,000 kronor, nämligen från 90,500 kronor till förenämnda belopp av 10,500 kronor.

Med sin skrivelse den 28 augusti 1933 har riksmarskalksämberet överlämnat av ståthållarämbetena för lustslotten ingivna framställningar om statsanslag för nästkommande budgetår. I följande sammanställning angivas de slutsummor, å vilka de av ståthållarämbetena framlagda förslagsstaterna för budgetåret 1934/1935 balansera, varvid jämväl upptagits motsvarande siffror för innevarande budgetår:

	Staten för budgetåret 1933/1934 Kronor	Föreslagen stat för budgetåret 1934/1935 Kronor
Drottningholms slott	145,000	145,000
Gripsholms slott	70,600	70,600
Ulriksdals slott	66,640	66,100
Haga lustslott och park	57,911	57,386
Strömsholms slott	7,600	8,150
Rosersbergs slott	19,500	19,500.

I de förslag till stater, som sålunda framlagts, hava de av statsmedel erforderliga bidragen beräknats till enahanda belopp som för innevarande budgetår, nämligen:

för Drottningholms slott	kronor	80,500
» Gripsholms slott	»	40,000
» Ulriksdals slott	»	21,500
» Haga lustslott och park	»	9,500
» Strömsholms slott	»	6,000
» Rosersbergs slott	»	3,000

Summa kronor 160,500.

Statförslagen överensstämma beträffande Drottningholms, Gripsholms och Rosersbergs slott till alla delar med de för innevarande budgetår av Kungl. Maj:t fastställda staterna. Beträffande övriga slott avvika förslagen från innevarande budgetårs stater i följande hänseenden:

Statförslaget för *Ulriksdals* slott upptager å ena sidan *minskning av inkomster* av arrenden, hyror och tomtören med 40 kronor samt av elektrisk energi med 500 kronor ävensom *ökning av utgifter* till avlöningar och dyrtidstillägg för slottsförvaltningen med 50 kronor och till diverse omkostnader för slottsförvaltningen med 780 kronor, å andra sidan *minskning av utgifter* för byggnaders underhåll med 1,370 kronor.

Statförslaget för *Haga* lustslott och park utvisar dels *minskning av inkomster* av arrenden, hyror och tomtören med 25 kronor samt av elektrisk energi med 500 kronor, dels *ökning av utgifter* för avlöningar och dyrtidstillägg för slottsförvaltningen med 78 kronor, för diverse omkostnader för slottsförvaltningen med 680 kronor samt för nyanskaffning och underhåll av inventarier med 500 kronor, dels ock *minskning av utgifter* för byggnaders underhåll med 1,283 kronor och för vissa gårdsplaners m. m. underhåll med 500 kronor.

Statförslaget för *Strömsholms* slott innefattar dels *minskning* av räntor och diverse inkomster med 70 kronor samt *ökning av utgifter* för avlöningar och dyrtidstillägg till slottsförvaltningen med 10 kronor, för byggnaders underhåll med 100 kronor och för parkens och trädgårdens underhåll med 550 kronor, dels ock *ökning av inkomster* av arrenden, hyror och tomtören med 620 kronor samt *minskning* av diverse omkostnader för slottsförvaltningen med 110 kronor.

Vidare har riksmarskalksämberet med sin förenämnda skrivelse överlämnat avskrift av en från Svenska lantarbetareförbundet till ämbetet ingiven skrift, vari hemställt, att ämbetet måtte beträffande anslaget till Drottningholms slott för nästkommande budgetår begära en i sådan mån förhöjd anslagssumma, att lönerna till trädgårds- och parkarbetarna vid slottsträdgården kunde höjas till överensstämmelse med de löner, som i Stockholmstrakten avtalsenligt gällde för dylika arbetare. I anledning av denna framställning har ståthållarämbetet å Drottningholms slott i samband med avgivandet av sitt statförslag meddelat, att ett bifall till framställningen skulle medföra en årlig kostnadsökning av omkring 6,000 kronor, samt anfört, att ämbetet under nuvarande ekonomiska förhållanden ansåge sig icke kunna föreslå den ifrågasatta anslagshöjningen.

Riksmarskalksämberet har förklarat sig efter prövning av de av ståthållarämbetena gjorda framställningarna intet hava att erinra mot däri gjorda beräkningar. Ståthållarämbetena hade — anför riksmarskalksämberet vidare — sökt i möjligaste mån begränsa anspråken på statsverket och hade icke begärt mera än som syntes vara absolut nödvändigt. Det vore fullt tydligt, att förvaltningarna vid de olika slotten hade stora svårigheter att reda sig med de numera minskade anslagen. Varje år hade starkt framhållits, att de tidigare utgående anslagen för slotten icke vore tillräckliga utan att många och viktiga underhållsarbeten måst

anstå. De anslag, som tidigare anvisats, måste sålunda betraktas som de minsta möjliga för att förvaltningarna skulle kunna nödtorftigt svara för slottens underhåll. Då tvingande statsfinansiella skäl emellertid alltjämt gjorde nödvändigt att så mycket som möjligt inskränka statsutgifterna, funne sig riksmarskalksämberet icke kunna annat än förorda de av slotts-förvaltningarna vidtagna nedsättningarna men ville tillägga, att ämberet trott sig kunna intaga denna ställning endast under den bestämda förut-sättningen, att minskningen av anslagen endast bleve av provisorisk ka-raktär och att anslagen, då statsfinansernas tillstånd det åter tilläte, måtte komma att utgå med tidigare anvisade belopp.

I detta sammanhang ville riksmarskalksämberet framhålla, att ämberet tagit framställningen från Svenska lantarbetareförbundet under nog-grant övertvägande men icke funne någon möjlighet att med anledning av densamma vidtaga annan åtgärd än att bringa framställningen till Kungl. Maj:ts kännedom och beslut.

Vidare har ämberet erinrat, att under en följd av år under riksstatens första huvudtitel varit uppfört ett extra anslag av 20,000 kronor till ny- och ombyggnader samt större reparationer vid övriga kungl. slott. Av statsfinansiella skäl hade särskilda medel för detta ändamål icke begärts för budgetåret 1933/1934. Ehuru det vore ett trängande behov att dessa medel funnes att tillgå för sådana ändamål, för vilka de ordinarie under-hållsanslagen icke räckte till och ej heller vore avsedda, funne sig ämbe-tet under nuvarande förhållanden icke kunna begära detta anslag för budgetåret 1934/1935. Ämberet förutsatte dock att, då statsfinansernas tillstånd det tilläte, ett dylikt anslag åter ställdes till ämberets förfogande.

Vidkommande frågan om sättet för täckande av den brist å sammanlagt 160,500 kronor, som statförslagen för de kungl. slotten för budgetåret 1934/1935 utvisa, har riksmarskalksämberet i sin förevarande skrivelse ansett sig kunna utgå från att Djurgårdskassans överskottsmedel skulle under nämnda budgetår kunna *dels* fullgöra räntor och amorteringar av tidigare ur den av statskontoret förvaltade Djurgårdsfonden upplånade medel till täckande av vissa behov vid de kungl. slotten med 52,500 kronor, *dels ock* lämna bidrag till slottens underhåll. Detta bidrag har av riksmarskalks-ämberet i skrivelsen beräknats till 125,000 kronor.

Riksmarskalksämberets ifrågavarande beräkning ansluter sig till en inom Djurgårdsförvaltningen uppgjord, vid ämberets skrivelse fogad för-slagsstat för Djurgårdskassan för budgetåret 1934/1935. Jag återger här nämnda förslagsstat tillika med motsvarande siffror för innevarande bud-getår:

	Staten för budgetåret 1933/1934	Föreslagen stat för budgetåret 1934/1935
<i>Inkomster.</i>		
Behållning vid budgetårets början	kronor 216,000	171,000
Arrenden m. m.	» 296,800	284,500
Räntor	» 75,000	75,000
Skog, lantbruk och trädgård	» 35,200	33,500
Ersättning av Stockholms stad för väg- underhållning	» 104,000	80,000
Summa kronor	727,000	644,000
<i>Utgifter.</i>		
Avlöningar och pensioner	kronor 54,500	55,000
Vägar och renhållning	» 112,900	105,000
Skog, lantbruk, park och trädgård	» 95,100	92,500
Byggnader, inventarier m. m.	» 78,000	77,000
Skatter	» 22,000	25,000
Expenser, diverse och oförutsedda utgifter	» 36,000	36,000
Utbetalningar		
enligt kungl. brev den		
30 maj 1924	kronor 45,000	
enligt kungl. brev den		
12 mars 1926	» 7,500	52,500
enligt kungl. brev den 7 april 1933 ...	» 150,000	—
Förutsatt utbetalning	» —	125,000
Behållning vid budgetårets slut	» 126,000	76,000
Summa kronor	727,000	644,000.

Sedan från det av riksmarskalksämberet beräknade behovet av statsmedel för de kungl. lustslotten, 160,500 kronor, avgått beräknat bidrag från överskott i Djurgårdskassan den 30 juni 1934, 125,000 kronor, skulle alltså erforderligt tillskott av anslag å riksstaten utgöra 35,500 kronor. Riksmarskalksämberet har i anslutning härtill hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att för budgetåret 1934/1935 uppföra anslaget till underhåll m. m. av övriga kungl. slott med 35,500 kronor.

*Departements-
chefen.*

Den av riksmarskalksämberet gjorda beräkningen av utgifterna för budgetåret 1934/1935 å anslaget till underhåll m. m. av övriga kungl. slott slutar å 160,500 kronor eller enahanda belopp som för innevarande budgetår. Beräkningen har icke givit mig anledning till annan erinran än att beträffande Drottningholms slott en mindre ökning i medelstillgången för underhåll av park och trädgård synes böra vidtagas för att möjliggöra en enligt min mening skälig höjning av ersättningen till de lägst avlönade trädgårds- och parkarbetarna. För detta ändamål torde ett belopp

av 2,000 kronor vara tillfyllest. Det totala behovet av statsmedel skulle alltså uppgå till 162,500 kronor.

Riksmarskalksämberet har i sin skrivelse med anslagsäskanden utgått från att såsom bidrag till täckande av ifrågavarande utgifter skulle av Djurgårdskassans överskottsmedel kunna till anslaget överföras allenast 125,000 kronor mot 150,000 kronor för nu löpande budgetår, och på grund härav har ämberet ansett en höjning av anslaget med 25,000 kronor vara erforderlig. Jag har emellertid låtit närmare undersöka möjligheten att öka överskottsmedlens bidrag. Av Djurgårdsförvaltningen har därvid framhållits, att svårigheterna för en höjning av bidraget visserligen vore synnerligen stora, särskilt med hänsyn till att Djurgårdskassans inkomster med all säkerhet komme att avsevärt minskas genom nedsatta arrenden, men att likväl, åtminstone för nästkommande budgetår, en ökning av det beräknade bidragsbeloppet med 25,000 kronor syntes kunna ske. I anslutning härtill har från riksmarskalksämberets sida i en den 10 oktober 1933 dagtecknad promemoria förklarats, att ämberet numera ansåge sig kunna föreslå, att bidraget av Djurgårdskassans överskottsmedel bestämdes till 150,000 kronor.

Med hänvisning till vad sålunda förekommit får jag tillstyrka, att såsom bidrag till utgifterna å förevarande anslag av Djurgårdskassans överskottsmedel även för nästkommande budgetår överföres ett belopp av 150,000 kronor. Vid bifall härtill och med iakttagande av vad jag förut tillstyrkt bör det ordinarie anslaget till underhåll m. m. av övriga kungl. slott bestämmas till 12,500 kronor.

På grund av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels höja *ordinarie* reservationsanslaget till underhåll m. m. av övriga kungl. slott,

nu	kronor	10,500,
med	»	2,000
till	»	12,500;

dels och medgiva, att av Djurgårdskassans överskottsmedel må under budgetåret 1934/1935 till förenämnda anslag överföras ett belopp av 150,000 kronor.

Sammanlagda beloppet av de under första huvudtiteln uppförda *ordinarie* anslagen skulle enligt vad jag föreslagit uppgå till 1,304,650 kronor. Enär för budgetåret 1934/1935 å denna huvudtitel äskas *extra* anslag till belopp

av 329,350 kronor, skulle huvudtitelns slutsumma sålunda komma att för nämnda tidsperiod uppgå till ett belopp av 1,634,000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Allan Broomé.

Register

till

Första huvudtiteln för budgetåret 1934/1935.

A. Kungl. hovstaten.

Sid.		Kronor
1	Kungl. Maj:ts hovhållning	800,000
1	Förstärkning av anslaget till Kungl. Maj:ts hovhållning	100,000
2	Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning och handpenningar för Hennes Kungl. Höghet Kronprinsessan	192,000
2	Förstärkning av anslaget till Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning m. m.	55,000
2	Hans Kungl. Höghet Hertigen av Västergötland	26,000
2	Hans Kungl. Höghet Hertigen av Närke	26,000
2	Ved och kol för de kungl. hoven	50,000
2	Täckande av motsedd brist å anslaget till ved och kol för de kungl. hoven	75,000
3	Underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten	56,400
3	Förstärkning av anslaget till underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten	25,000
3	Kungl. hovstallets utfodring	45,000
<hr/>		
Säger för kungl. hovstaten		1,450,400.

B. Kungl. slottsstaten.

Stockholms slott:

4	Reparationer å Stockholms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader	63,000
4	Förstärkning av anslaget till reparationer å Stockholms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader	50,000
4	Polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid Stockholms slott	33,750
4	Förstärkning av anslaget till polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid Stockholms slott	24,350
5	Underhåll m. m. av övriga kungl. slott	12,500
<hr/>		
Säger för kungl. slottsstaten		183,600
<hr/>		
Summa		1,634,000.

1934 års statsverksproposition.

Andra huvudtiteln.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementensärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1934.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Schlyter, anmäler de frågor, som tillhöra regleringen för budgetåret 1934/1935 av utgifterna under riksstatens andra huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet. Därvid anför departementschefen — under förklaring att han kommer att angiva jämväl de ordinarie anslag, beträffande vilka han ej har att föreslå någon förändring — följande:

A. Departementet.

1. Statsministern, lönefyllnad, oförändrat *ordinarie* anslag kronor 6,000.
2. Statsråden utan departement, oförändrat *ordinarie* anslag kronor 72,000.
3. Departementschefen, oförändrat *ordinarie* anslag .. kronor 24,000.
4. Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, oförändrat *ordinarie* förslagsanslag kronor 167,900.
5. Departementschefens ombud för tillsyn å tryckta skrifter allmän-
görande, oförändrat *ordinarie* förslagsanslag kronor 14,000.

[1.] **6. Handsekreterare åt statsministern.** Riksdagen har alltsedan år 1913 på extra stat årligen anvisat anslag till en handsekreterare åt statsministern. Detta anslag har från och med år 1922 utgått med 4,000 kronor för år. Anslaget erfordras jämväl för nästkommande budgetår.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till avlönande av en handsekreterare åt statsministern för budgetåret 1934/1935 anvisa ett *extra* anslag å kronor 4,000.

B. Lagberedningen och processlagberedningen.

[2.] **1 och 2. Lagberedningen.** Vid behandlingen i föregående års statsverksproposition av anslaget till lagberedningens verksamhet förordade jag att beredningens personal, som då utgjordes av ordförande och tre ledamöter, inskränktes till ordförande och två ledamöter. Med hänsyn härtill och då en reservation å anslaget av omkring 15,000 kronor beräknades föreligga den 1 juli 1933 föreslog jag, att anslaget — som för budgetåret 1932/1933, med beaktande av att vid budgetårets början beräknats finnas en reservation av omkring 20,000 kronor, bestämts till 59,000 kronor — för budgetåret 1933/1934 nedsattes till 45,000 kronor. Kungl. Maj:ts i enlighet härmed framlagda förslag godkändes av riksdagen.

Vid bestämmande av ifrågavarande anslag för budgetåret 1934/1935 är att beakta, att någon reservation icke kan väntas föreligga vid utgången av löpande budgetår. Det lagärende som vid 1935 års ingång, då det nu pågående arbetet med lagstiftning om skuldebrev lär vara avslutat, närmast torde komma i fråga att bli förämål för lagberedningens behandling, är det hos beredningen vilande spörsmålet angående avveckling av bestående fideikommiss. Huruvida kostnaderna för lagberedningens verksamhet under arbetet härmed eller med annat lagärende som kan bli beredningen tilldelat skola kunna ytterligare minskas, är naturligen svårt att nu med någon större tillförlitlighet bedöma. Emellertid lära vissa utgifter, som varit förbundna med beredningens nuvarande arbetsuppgift, bortfalla eller i allt fall kunna begränsas. Jag vill därför, om ock med tvekan, förorda att anslaget till lagberedningens verksamhet för nästkommande budgetår trots att någon reservation icke kan beräknas föreligga upptages till oförändrat belopp eller till 45,000 kronor. Därvid utgår jag dock från att, därest anslaget skulle visa sig otillräckligt, ytterligare erforderligt belopp får anvisas av andra huvudtitelns kommittéanslag. Anslaget till dyrtidstillägg motsvarande ersättning åt lagberedningens personal synes böra beräknas till samma belopp som för innevarande budgetår eller till 2,500 kronor. — Rörande sin verksamhet under år 1933 har

lagberedningen avgivit en redogörelse, vilken torde såsom bilaga (A) få fogas vid statsrådsprotokollet.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

dels att för fortsatt uppehållande av lagberedningens verksamhet för budgetåret 1934/1935 anvisa ett *extra* reservationsanslag å..... kronor 45,000;
dels ock att för beredande av dyrtidstillägg motsvarande ersättning till lagberedningens personal för samma budgetår anvisa ett *extra* förslagsanslag å kronor 2,500.

[3.] 3 och 4. **Processlagberedningen.** Jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 30 september 1932 har, på sätt närmare framgår av vad som anfördes i föregående års statsverksproposition under andra huvudtiteln (sid. 5 o. 6), arbetet med utarbetande av förslag till nya lagbestämmelser angående rättegångsväsendet och vad därmed sammanhänger överlämnats åt en beredning, benämnd processlagberedningen och bestående av ordförande, två ledamöter och en sekreterare, tillsatta av Kungl. Maj:t. Vid sidan av beredningen skall finnas en nämnd å åtta personer att vid utredningsarbetet tillhandagå med råd i förekommande frågor.

Kostnaderna för denna utredning bestridas från och med budgetåret 1933/1934 från två särskilda anslag, nämligen ett extra reservationsanslag till uppehållande av processlagberedningens verksamhet samt ett extra förslagsanslag för beredande av dyrtidstillägg motsvarande ersättning till processlagberedningens personal. Förstnämnda anslag är för innevarande budgetår upptaget med 65,000 kronor och har beräknats sålunda, att man uppskattat kostnaden för arvoden, förutom dyrtidstillägg, åt ordförande, ledamöter och sekreterare till omkring 57,000 kronor samt utgifter för arvoden åt inkallade sakkunniga, resor och expenser till 8,000 kronor. Anslaget till dyrtidstillägg motsvarande ersättning till processlagberedningens personal är beräknat till 2,500 kronor. Någon ändring i nu angivna båda anslagsbelopp lärer, enligt vad jag förvissat mig om, icke böra ske, varför anslagen för nästkommande budgetår böra upptagas med 65,000 respektive 2,500 kronor.

Rörande sin verksamhet under år 1933 har processlagberedningen avgivit en redogörelse, vilken såsom bilaga (B) torde få fogas vid detta protokoll.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

dels att för fortsatt uppehållande av processlagberedningens verksamhet för budgetåret 1934/1935 anvisa ett *extra* reservationsanslag
 å kronor 65,000;

dels ock att för beredande av dyrtidstillägg motsvarande ersättning till processlagberedningens personal för samma budgetår anvisa ett *extra* förslagsanslag å kronor 2,500.

C. Justitiekanslersämbetet.

1. Justitiekanslersexpeditionen, oförändrat *ordinarie* förslagsanslag kronor 46,400.

D. Domstolarna.

Högsta domstolen och regeringsrätten.

1. Högsta domstolen, oförändrat *ordinarie* förslagsanslag kronor 513,500.

[4.] 2. Regeringsrätten. Förevarande anslag minskades på Kungl. Maj:ts förslag av föregående års riksdag med (21,000 + 18,000) 39,000 kronor från 237,500 kronor till 198,500 kronor med anledning därav att ett regeringsråd under budgetåret 1932/1933 avgått samt ett regeringsråd i augusti 1933 uppnådde en ålder av sjuttio år. Även för budgetåret 1934/1935 kan anslaget nedsättas, nämligen dels med belopp motsvarande återstående del av årsavlönningen för det regeringsråd som avgick i augusti 1933, eller 3,000 kronor, dels ock med årslönen för vartdera av två regeringsråd som under år 1933 avlidit, tillhoppa 42,000 kronor, eller med sammanlagt 45,000 kronor. Med den minskning i regeringsrådets antal som sålunda ägt rum är antalet regeringsråd sju, eller det antal vartill regeringsrättens ledamöter enligt lagen den 14 juni 1928 (nr 182) angående tillfällig ökning av regeringsrådets antal skulle nedbringas i den mån så i följd av inträffade ledigheter kunde ske.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att minska *ordinarie* förslagsanslaget till regeringsrätten från

dess nuvarande belopp kronor 198,500
med 45,000 kronor till » 153,500.

[5.] 3. Extra expeditivsvakt vid högsta domstolen. Riksdagen har, i anledning av högsta domstolens tid efter annan ökade tjänstgöring, från och med år 1920 å extra stat årligen anvisat anslag, för närvarande 2,208

kronor, till avlönande av en extra expeditionsvakt vid högsta domstolen. Då anslaget allttjämt är erforderligt, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till avlönande av en extra expeditionsvakt vid högsta domstolen för budgetåret 1934/1935 anvisa ett *extra* anslag å kronor 2,208.

Nedre justitierevisionen.

4. Nedre justitierevisionen, oförändrat *ordinarie* förslagsanslag kronor 453,700.

[6.] 5. Avlönande av fyra förordnade revisionssekreterare. Riksdagen har alltsedan år 1916 — i samband med utökning av högsta domstolens tjänstgöring till följd av den inom domstolen uppkomna balansen — årligen anvisat ett extra anslag för tillfällig förstärkning av nedre justitierevisionens arbetskrafter. Förstärkningen har tidigare bestått av fyra förordnade revisionssekreterare jämte annan personal. För ändamålet anvisat anslag uppgick för budgetåret 1932/1933 till 56,908 kronor. I riksstaten för innevarande budgetår har anslaget upptagits med allenast 42,000 kronor för avlönande av fyra förordnade revisionssekreterare. Då sistnämnda befattningshavare få anses erforderliga för arbetets behöriga gång inom högsta domstolen jämväl under budgetåret 1934/1935, erfordras även för detta budgetår anslag för ifrågavarande ändamål med samma belopp som för innevarande budgetår.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till avlönande av fyra förordnade revisionssekreterare för budgetåret 1934/1935 anvisa ett *extra* anslag å kronor 42,000.

[7.] 6. Förstärkning av arbetskrafterna i nedre justitierevisionen. Riksdagen har efter framställning av Kungl. Maj:t från och med budgetåret 1932/1933 — utöver det under föregående punkt omnämnda extra anslaget avseende förstärkning av arbetskrafterna i nedre justitierevisionen — till ytterligare förstärkning av arbetskrafterna anvisat ett extra förslagsanslag å 20,000 kronor. Detta anslag har föranletts därav att ledamöter i lagrådet under viss tid kunna komma att tjänstgöra i högsta domstolen (se prop. nr 192 till 1932 års riksdag). Jämväl under nästkommande budgetår torde lagrådsledamöter komma att tjänstgöra i högsta domstolen, vadan anslag för ifrågavarande ändamål bör äskas. Anslaget torde liksom för innevarande budgetår böra upptagas till 20,000 kronor.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen